

Torsdag den 1. december 2011 (D)

1

Kl. 10:00

21. møde

Torsdag den 1. december 2011 kl. 10.00

Formanden:

Mødet er åbnet.

Dagsorden**1) 1. behandling af lovforslag nr. L 40:**

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Fordeling af opgaver mellem politikredsene og statsadvokaturerne m.v.).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 23.11.2011).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 37:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Ophævelse af regler for egenbetaling for behandling med kunstig befrugtning, refertilisation og sterilisation i det offentlige sundhedsvæsen og tolkebistand m.v.).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag).

(Fremsættelse 21.11.2011).

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 2:

Forslag til folketingsbeslutning om politikeres pensionsprivilegier.

Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 12.10.2011).

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 7:

Forslag til folketingsbeslutning om ministres eftervederlag.

Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 27.10.2011).

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 6:

Forslag til folketingsbeslutning om folketingsmedlemmers eftervederlag.

Af Per Clausen (EL) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL).

(Fremsættelse 27.10.2011).

6) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 11:

Forslag til folketingsbeslutning om et enklere grundlag for beskatning af fast ejendom.

Af Dennis Flydtkjær (DF), Torsten Schack Pedersen (V) og Brian Mikkelsen (KF).

(Fremsættelse 09.11.2011).

7) Forespørgsel nr. F 3:

Forespørgsel til fødevareministeren om landbrugets konkurrencevilkår.

Af Mette Bock (LA) m.fl.

(Anmeldelse 08.11.2011. Fremme 10.11.2011).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 40:**Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Fordeling af opgaver mellem politikredsene og statsadvokaturerne m.v.).**

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 23.11.2011).

Kl. 10:00

Forhandling**Formanden:**

Forhandlingen er åbnet. Hr. Preben Bang Henriksen som ordfører for Venstre.

Kl. 10:00

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Tak. Forslaget vedrører i sin substans visse tekniske ændringer af retsplejeloven, for så vidt angår statsadvokaternes arbejdsområder og -struktur. I hovedtræk drejer det sig om den såkaldte call-in-ordning, hvorefter statsadvokaterne kan føre sager for byretten, der er af forskellig principiel karakter, eller hvis man ønsker at prøve en ny praksis. Den anden væsentlige ting i forslaget er, at statsadvokaterne kan overlade til de lokale politidirektør at føre nævningsagerne for byretten.

Jeg vil med det samme om de tekniske forhold, der nævnes i forslaget, sige, at Venstre ingen problemer har med at tilslutte sig disse. Det er ganske udmærkede nyskabelser.

Problemet er imidlertid, og det fremgår også af forslagens bemærkninger og af ministerens fremsættelsestale, at man opererer med administrativt at kunne reducere antallet af statsadvokaturer i Danmark fra de nuværende seks til to beliggende i henholdsvis København og vel i realiteten Viborg. Det er uproblematisk at samle statsadvokaturerne i København. Der er i forvejen tre, der ligger her geografisk, og at de samles til en, kan ikke være noget problem.

Problemet er imidlertid den samling, der lægges op til i Jylland. Jeg vil da starte med at kvittere over for justitsministeren for overhovedet at bringe problematikken op her i Folketinget via bemærkningerne. Det er udmærket, at vi får lejlighed til at drøfte det her. Jeg vil sige, at som udgangspunkt og som helt klar hovedregel er Venstre imod den centralisering, der ligger i lovforslaget her. Forslaget vedrører jo altså en samling af statsadvokaturernes kontorer og har ikke noget med de fem bidingsteder for landsretten at gøre. En samling, uanset hvor det bliver, vil ikke give reduktion i transportudgif-

terne for de ansatte. De skal stadig væk køre til henholdsvis Sønderborg, Kolding, Esbjerg, Aarhus og Aalborg, og hvor der nu engang måtte være bitingsteder. Infrastrukturen er, hvis det lægges omkring Viborg, jo heller ikke optimal.

Statsadvokaterne har stadig væk selvstændige tilsynsopgaver i politikredsene vedrørende kvalitet og vedrørende legalitet, og det vil også være at foretrække, at disse lokale tilsynsopgaver administreres lokalt, sådan som det sker i dag. Herudover kan jeg ikke se nogen dokumentation i det fremlagte materiale for, at der er nogen enlige besparelser i relation til transport etc. i forbindelse med en samling af statsadvokaturerne. Jeg kan se, at forslaget på det her område er i direkte modstrid med intentionerne i »Danmark i balance«, for på den her måde trækkes statslige arbejdspladser væk – i det her tilfælde fra Nordjylland og fra Sønderborg. Det er også i strid med regeringsgrundlaget på det her område.

I Aalborg er forholdet det, at ændringen vil være i direkte strid med den partnerskabsaftale, som regeringen har indgået med Vækstforum Nordjylland, hvori nogle af intentionerne bl.a. var, at man skulle forsøge at bevare arbejdspladser for højtuddannede i Nordjylland. Derfor kan jeg på det her område henvise til de høringssvar, der er blevet afgivet af Region Syddanmark og Region Nordjylland.

Jeg kunne være bange for, at man må spørge, hvad det næste er, hvis statsadvokaturerne kan samles til én statsadvokatur i Jylland. Er det næste så statsforvaltningen, er det skifteretten, er det bidingstederne? Venstre er imod den her del af forslaget og den her del af forslagets forudsætninger og bemærkninger. Men som nævnt indledningsvis kan Venstre støtte den tekniske del af forslaget, og vi ser frem til at få øvrige problemstillinger nærmere belyst under udvalgsbehandlingen.

Kl. 10:04

Formanden:

Der er korte bemærkninger, så jeg skal bede ordføreren om at blive. Den første er fra hr. Ole Hækkerup, værsgo.

Kl. 10:04

Ole Hækkerup (S):

Tak til ordføreren. Jeg forstod det som en opbakning til lovforslaget, som det ligger, og det er jeg jo glad for, når nu jeg er fra et af regeringspartierne.

Imidlertid skal jeg spørge til det forslag vedrørende statsadvokaturen, der ligger her. Er det ikke rigtigt, at den tidligere regering, som Venstre jo stod i spidsen for, selv fremsatte præcis det her forslag over for ordførerne for Folketingets partier? Præcis det, som ordføreren nu står på talerstolen og problematiserer, kunne den gamle Venstreledede regering for ½ år siden lægge på bordet som et forslag, de ville fremme.

Kl. 10:05

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:05

Preben Bang Henriksen (V):

Venstre har ikke på noget tidspunkt givet udtryk for, at man gik ind for nogen centralisering her. Og jeg vil sige, at omkring de her forhold er sagen jo den, at under den tidligere regering blev flere og flere arbejdspladser udlagt til udkantsområderne. Det kan man jo se af redegørelserne. Det var statslige arbejdspladser. Det gælder jo både arbejdspladserne i Vest- og Sønderjylland. Det er der jo dokumentation for i forbindelse med landdistriktsredegørelser m.v.

Kl. 10:06

Formanden:

Hr. Ole Hækkerup.

Kl. 10:06

Ole Hækkerup (S):

Men så kan jeg jo hjælpe ordføreren, for det lykkedes faktisk den gamle Venstreledede regering at fremsætte lige præcis det her forslag om den her organisering af statsadvokaturen for ordførerne for alle partierne, herunder ordførerne for mit eget parti. Derfor er det jo lidt specielt at sidde med en Venstreledet regering, der fremsætter et forslag om, at sådan her skal vi organisere statsadvokaturen, og når man så kommer ½ år senere med det samme forslag til, hvordan man skal organisere statsadvokaturen, så er Venstre fuldstændig vendt på en tallerken. Og lige præcis de argumenter, Venstre selv førte i felten dengang, er man nu i stand til helt at se bort fra.

Har ordføreren ikke selv en oplevelse af, at det havde været mere fair, hvis der var nogle i Venstres folketingsgruppe, der havde sagt: Hov for resten, vi har faktisk i virkeligheden selv stået bag det her forslag for kun ½ år siden af en lang række gode grunde?

Kl. 10:07

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:07

Preben Bang Henriksen (V):

Venstre har støttet op omkring en samling af statsadvokaturerne, men Venstre er jo nødt til løbende at følge med i, hvad der skal ske på landsplan, og en samling i det her tilfælde i Viborg, som der lægges op til, giver den virkning, at der forsvinder arbejdspladser for højtuddannede i både Nordjylland og Sønderjylland, og det kan Venstre ikke gå ind for.

Kl. 10:07

Formanden:

Hr. Jeppe Mikkelsen for en kort bemærkning.

Kl. 10:07

Jeppe Mikkelsen (RV):

Tak. Jeg synes jo, det er sjovt, at ordføreren fra Venstre i dag står og kritiserer dette forslag, som jo egentlig følger op på en lang række tiltag, som blev iværksat under den tidligere regering, altså både hvad angår kommunalreformen og politireformen. Så jeg har svært ved at forstå kritikken, og jeg vil gerne spørge ordføreren, om han ikke ser det som et helt naturligt skridt til at få lukket de store aftaler, som blev lavet under VK-regeringen, at vi nu også tager hånd om statsadvokaternes sammensætning og placering.

Kl. 10:08

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:08

Preben Bang Henriksen (V):

Jeg ser bestemt ikke noget som et naturligt skridt, når man på den her måde vil fjerne statslige arbejdspladser fra det, man kunne opfatte som Udkantsdanmark. Det er ikke noget naturligt skridt, og det er heller ikke i overensstemmelse med regeringsgrundlaget. Man skal sørge for, at de statslige arbejdspladser bliver og måske oven i købet vokser i antal i den del af Udkantsdanmark, vi taler om her. Ganske vist vil de fortsat være i provinsen, men de vil jo på den her måde blive samlet i Viborg. Det er i strid med den partnerskabsaftale, som regeringen har indgået med eksempelvis Vækstforum Nordjylland, hvor man vil beholde arbejdspladser for højtuddannede i Nordjylland. Så det ser jeg som en ganske logisk fortsættelse.

Kl. 10:08

Kl. 10:11

Formanden:

Hr. Jeppe Mikkelsen.

Formanden:

Fru Anne Baastrup.

Kl. 10:08

Kl. 10:11

Jeppe Mikkelsen (RV):

For nu at oplyse om det så er det jo meget få arbejdspladser, vi taler om. Hvis man sammenligner med kommunalreformen, hvis man sammenligner med den centralisering, der har været på sygehusområdet, og med politireformen, er det jo peanuts i forhold til, hvad Venstre selv var med til at gennemføre i sidste valgperiode.

Nu har vi ved hr. Ole Hækkerups spørgsmål fået at vide, at Venstre havde fået forelagt dette forslag, da partiet selv sad i regering, og Venstre har også taget stilling til, at man gerne vil sammenlægge. Men jeg vil gerne spørge hr. Preben Bang Henriksen, hvor hr. Preben Bang Henriksen så synes at en samlet statsadvokatur for det fynske og det jyske område skulle ligge.

Kl. 10:09

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:09

Preben Bang Henriksen (V):

Nu ved jeg ikke, hvad spørgeren forstår ved få arbejdspladser. Vi taler vel om i hvert fald 23 arbejdspladser i Nordjylland og sandsynligvis det tilsvarende i Sønderjylland. Og det er da klart, at hvis man åbner op for det her, så åbner man op for meget andet på den her konto. Så åbner man jo også op for, som jeg var inde på, statsforvaltningen, hvad så med den? Det er jo også små arbejdspladser. Hvad med skifteretterne? Det er også små arbejdspladser. Hvad med bittingstederne osv.?

Jeg må sige, at jeg er bange for, at det her er en glidebane, man kommer ind på, og så vil jeg godt lige korrigere spørgeren. De statslige arbejdspladser i provinsen er ikke forsvundet under den tidligere regering, tværtimod.

Kl. 10:10

Formanden:

Fru Anne Baastrup for en kort bemærkning.

Kl. 10:10

Anne Baastrup (SF):

Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvad Venstre ville med statsadvokaturerne før valget. Til at begynde med sagde Venstres ordfører, at man var enige i en centralisering af statsadvokaturen. Er det korrekt forstået, at Venstre ville have stemt imod, hvis den konservative justitsminister havde fremsat lovforslaget, således som det blev forelagt? Er det sådan, jeg skal forstå Venstres ordfører?

Kl. 10:10

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:11

Preben Bang Henriksen (V):

I den her sag er der tale om en centralisering af statsadvokaturen. Der er seks statsadvokaturer i dag, og de tre af dem er beliggende i København, og det er fuldstændig korrekt, at de skal centraliseres. Men for så vidt angår de tre, der er i provinsen, ser jeg ikke noget grundlag for, at de nødvendigvis skal centraliseres. Jeg hører heller ikke nogen argumentation for, at det skulle være optimalt. Jeg går ud fra, at vi under udvalgsbehandlingen kan få en nærmere dokumentation for, hvori besparelserne ligger, ingen tvivl om det.

Anne Baastrup (SF):

Skal jeg forstå Venstres ordfører sådan, at hvis man havde bevaret statsadvokaturerne i Nordjylland og i Sønderborg, så havde alt været godt, og at det simpelt hen er, fordi de ikke må ligge i Viborg. Er det sådan, den nordjysk folketingsvalgte Venstreordfører mener at det hele skal løses? Eller er man grundlæggende imod, at vi forstærker statsadvokaternes mulighed for rent faktisk at blive en juridisk styrke i de her ret komplicerede sager, vi ser, også i Jylland?

Kl. 10:12

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:12

Preben Bang Henriksen (V):

Jeg tror ikke, at statsadvokaterne bliver meget mere juridisk styrket ved den her centralisering, der sker, tværtimod, vil jeg sige. Statsadvokaterne skal jo stadig ud at føre tilsyn i de enkelte områder, og på den måde bliver der stadig rigeligt at se til for dem. Ja, det var vist svar på spørgsmålet.

Kl. 10:12

Formanden:

Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger, så tak til Venstres ordfører. Så er det hr. Ole Hækkerup som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:12

(Ordfører)

Ole Hækkerup (S):

Tak, formand. Socialdemokraterne kan støtte det her lovforslag. Der lægges op til ændringer af retsplejeloven, og det er en opfølgning på politireformen, hvori det allerede lå, at der skulle tages stilling til ændringer for statsadvokaterne også. Med forslaget her lægges der op til en mere fleksibel arbejdsdeling mellem statsadvokaterne og politikredsene: call-in-ordning, samarbejdsmodel, nævningsager – som udgangspunkt hos politikredsene – og tilsyn med politiet. Og forslaget følger da også arbejdsgruppen om en fremtidig statsadvokatordning.

Politisk er pointen her, at anklagemyndigheden bliver organiseret så godt som muligt, og hvorfor er det vigtigt? Jo, det er selvfølgelig vigtigt, fordi det er det, der giver de bedste resultater. I virkeligheden synes jeg, at det her ligger i forlængelse af den aftale om politiet og anklagemyndigheden, som vi netop har indgået. Vi har brug for at skruer op for bekæmpelsen af den organiserede kriminalitet; vi har brug for at skruer op for bekæmpelsen af bandekriminalitet og rockerkriminalitet. Det gælder nogle af de initiativer, der ligger i den nye politiaftale med yderligere en taskforce, og vi har selvfølgelig også brug for at skruer op for anklagemyndigheden, så den også kan håndtere og møde de nye udfordringer.

Så er der jo i Danmark igennem de seneste år gennemført kommunalreform, politireform osv. osv. Dem kan der sikkert siges både godt og skidt om, men jeg tror, man må sige, at sigtet med alle disse reformer har været at samle faglig kompetence og prøve at blive bedre til at løse de opgaver, som man har. Derfor synes jeg, at det her forslag om at lave en ny organisering af statsadvokaterne i virkeligheden følger i sporet på at spørge: Hvordan kan anklagemyndigheden blive god nok til at klare de nye opgaver, der ligger, de nye opgaver med stadig tungere organiseret kriminalitet? Og når vi styr-

ker politiets indsats, som vi netop har gjort med en bred aftale, er det selvfølgelig også logisk at styrke anklagemyndighedens indsats, ellers følger det jo ikke ånden i den politiske aftale, vi netop har lavet.

Kl. 10:14

Formanden:

Det var ordførers tale, og der er ikke nogen korte bemærkninger. Hr. Peter Skaarup som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:15

(Ordfører)

Peter Skaarup (DF):

I Dansk Folkeparti kan vi se en hel del fornuftige ting i det forslag, der ligger, og man kan også godt argumentere for, at forslaget, vi behandler i dag, er en naturlig følge af politi- og retskredsreformerne, som vi har drøftet og vedtaget i Folketinget for tid tilbage, og som har haft tid til at virke på forskellig vis. Man kan sige, at man måske der sådan set har glemt den del, der handler om statsadvokaturerne, og den er jo også blevet aktualiseret ved, at man – som led i den plan, der er for behandling af politiklager – sørger for at fjerne en vigtig del af statsadvokaturenes arbejde.

Vi lægger vægt på i Dansk Folkeparti, at man så følger op på politi- og retskredsreformen ved at lave fornuftige justeringer, som lægger sig fint op ad de ting, der ligger der, selv om der – og det ved vi jo alle sammen godt – har været store problemer med politi- og retskredsreformen på forskellig vis. Det er der forsøgt lappet på, men der er jo stadig væk ting, der ikke fungerer godt nok, og som vi samlet set er nødt til fra Folketingets side hele tiden at være opmærksomme på der bliver taget hånd om og justeret, efterhånden som problemerne dukker op.

Vi lægger vægt på i Dansk Folkeparti, at præsidenterne for Østre og Vestre Landsret har noteret sig, at det kan være en god idé med en centralisering og også med de geografiske placeringer, som ligger i forslaget. Og i hvert fald hvad angår centraliseringen i København, som Venstres ordfører også var inde på, hvor man har tre statsadvokaturer, kan det være naturligt at gå i retning af, at man har ét sted og på den måde forenkler og effektiviserer tingene.

Der kan så være argumenter, som Venstres ordfører, hr. Preben Bang Henriksen, var inde på, der kan diskuteres i forbindelse med det jysk-fynske område, og der synes vi i Dansk Folkeparti, at det er vigtigt, at vi får en god dialog i form af spørgsmål til og svar fra justitsministeren til Retsudvalget om, hvordan det så skal håndteres. Hvad kommer det til at betyde, at man flytter arbejdspladser? Er der, som Venstres ordfører var inde på, nogle aftaler med borgerne lokalt, som man på den måde bryder?

Det er klart, at det er vi nødt til at have totalt fokus på i forbindelse med behandlingen af sagerne. I den forbindelse kan man sige, at det, at statsadvokaturerne mister den del, der handler om politiklager, altså klager over politiet, jo ikke betyder, at statsadvokaturerne er overflødige. Der er stadig væk vigtige opgaver, der ligger der, og der er en borgerkontakt, der også skal tages hensyn til.

Det er jo noget, vi har været meget opmærksomme på fra Dansk Folkepartis side, når det gælder retskredsreformen, nemlig at man har sørget for, at der er lokale steder, hvor borgerne kan henvende sig, og hvor retssagerne i øvrigt som udgangspunkt – så vidt muligt – kan foregå så tæt på borgerne som muligt, selv om man lavede den centralisering, man gjorde i sin tid. Så det, der er vigtigt for Dansk Folkeparti her, er, at hvis vi i den sidste ende skal kunne stemme for det her forslag, skal vi have nogle garantier for, at det ikke bliver en centralisering, der går ud over borgerne og den borgerkontakt, der skal være naturligt, når man bor i yderområderne.

I det hele taget vil jeg sige, at vi i Dansk Folkeparti er meget opmærksomme på, at Danmark er et helt land. Det er ikke sådan, at man skal være afskåret fra deltagelse i demokrati, i retssystem og fra at have den rigtige, fornuftige tryghed, som vi skal have i Danmark

som led i vores velfærdssamfund, hvis man bor uden for lands lov og ret eller tæt på vand eller på en ø, eller hvor det nu er henne, man bor lidt langt væk fra hovedstaden. Vi skal med det, vi gør, hele tiden tænke på at sikre, at lovgivningen stiller sig på borgernes side, og det gælder altså også dem, der bor et stykke væk fra København, Aarhus, Odense eller Aalborg.

Det var ordene fra Dansk Folkepartis side. Vi ser frem til en interessant udvalgsbehandling, hvor der sikkert vil være en del spørgsmål inden for nogle af de rammer, som jeg har nævnt her, og sikkert også fra andre ordførere.

Kl. 10:19

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger. Først er det hr. Ole Hækkerup.

Kl. 10:19

Ole Hækkerup (S):

Tak, formand, og tak for det, jeg oplevede som en opbakning til, at vi skulle komme videre ad den her vej. Jeg er enig i, at det kan blive en interessant udvalgsbehandling, og nu bliver det jo så nogle grundholdninger, vi får afdækket her ved førstebehandlingen.

Derfor skal jeg bare spørge: Deler Dansk Folkeparti den grundholdning, som jeg har, nemlig at hvis vi lader politiet opruste mod organiseret kriminalitet, mod rockerkriminalitet, mod bandekriminalitet, som vi har gjort i det forlig, som vi jo begge to lige netop er en del af, som begge vores partier er en del af, så er det også logisk, at vi sørger for at få anklagemyndigheden, statsadvokaturen osv. indrettet sådan, at den er gearret til at møde de udfordringer? Er det ikke også en grundholdning, som er vigtig at holde fast i, når vi behandler det her forslag?

Kl. 10:20

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:20

Peter Skaarup (DF):

Jo, vi skal absolut sørge for, at alle myndigheder bliver rustet til at imødegå kriminalitet begået af bander eller for så vidt af andre. Det må være vigtigt, at vi tænker det ind overalt, og derfor synes jeg også, at der er grund til at sige, at det, når man laver den her reform af statsadvokaturen, er en naturlig følge af de andre reformer, som bl.a. har til formål at ruste de 12 politikredse, vi så har fået, til at kunne håndtere flere sager, f.eks. om bandekriminalitet, end det er tilfældet i dag.

Men man kan så sige, at det ikke er lykkedes hundrede procent. Vi har været nødt til at oprette det, man kalder en bandetaskforce, i Karlslunde, og nu bliver der oprettet en i Horsens som led i vores fælles aftale om politiet. Så vi er hele tiden nødt til at justere, afhængigt af hvor kriminaliteten flytter sig hen. Fordi banderne er blevet stærkere og har rekrutteret flere, er vi også nødt til at gøre myndighederne stærkere, så derhen kan ordføreren fra Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti være enige.

Kl. 10:21

Formanden:

Hr. Ole Hækkerup.

Kl. 10:21

Ole Hækkerup (S):

Jeg er jo helt enig i det med oprustningen af taskforcen, det med Jyllandssiden osv. osv. Mit spørgsmål er: Når vi gør det – og det er godt at gøre alt det – er det så ikke også vigtigt, at vi sørger for at opruste hos anklagemyndigheden ved lige præcis at lave nogle af de samme grundlæggende reformer, som man har lavet med politirefor-

men osv.? Er det derfor så ikke også rigtigt at få samlet statsadvokaturerne?

Kl. 10:25

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:22

Kl. 10:22

Peter Skaarup (DF):

Som udgangspunkt er svaret ja. Det, som vi så fra Dansk Folkepartis side siger, er, at vi under udvalgsbehandlingen er nødt til at have øje for, at nogle af de ting, som bl.a. Venstres ordfører har været inde på i debatten her, selvfølgelig skal belyses kritisk. Her tænker jeg f.eks. på det, at der kan være lokale aftaler, der skal kigges på i forbindelse med den her centralisering og sammenlægning. Der kan være en arbejdspladssituation, som vi også skal være opmærksomme på medfører øget transporttid – eller måske mindre transporttid. Alle sådan nogle ting er jo ikke uvæsentlige.

Det er heller ikke uvæsentligt, at vi i forbindelse med politi- og retskredsreformen hele tiden er opmærksomme på, hvad vi kan gøre, hvis der bliver ekstra transporttid, for at minimere det uhensigtsmæssige i det. Det er jo f.eks. sådan noget som videoafhøring, hvor man kan afhøre på stedet i stedet for at transportere vidner og gerningsmænd meget langt. Så alle sådan nogle ting skal i spil, og jeg håber så på en god udvalgsbehandling, hvor vi får belyst de her ting.

Kl. 10:23

Formanden:

Hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

Kl. 10:23

Tom Behnke (KF):

Det er mest, fordi jeg har behov for at blive lidt klogere. Hr. Skaarup siger flere gange, at det er meget vigtigt, at man bevarer en borgerkontakt til statsadvokaturen. Så vil jeg godt høre, hvad det er for nogle sager, hvor borgerne retter henvendelse til statsadvokaturen, for jeg kan ikke lige komme i tanker om nogen. Det kan jo godt være, at jeg har overset noget, så jeg vil høre, hvad det er for sager, hvor borgerne henvender sig hos statsadvokaturen.

Kl. 10:24

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:24

Peter Skaarup (DF):

Det er jo rigtigt, at statsadvokaturerne først og fremmest har med andre myndigheder at gøre, og i og med at man nu flytter den del, der handler om at klage over politiet, væk fra statsadvokaturerne, så bliver der meget lidt direkte borgerkontakt. Men man kan jo så sige, at hver eneste gang vi flytter arbejdspladser fra lokalområdet, får det konsekvenser for borgerne. For hvis man starter med at flytte en arbejdsplads, hvor der er borgere der arbejder, jamen så er der andre borgere, der så fornemmer, at det er den vej, det går. Det er det, der er sket med mange af de reformer, vi har vedtaget i Folketinget – kommunalreformen, retskredsreformen, politireformen osv. osv.

Man flytter arbejdspladser fra lokalområdet, og det får nogle konsekvenser for lokalområdet. Det er det, vi skal være opmærksomme på, og det tror jeg også godt hr. Tom Behnke er klar over. Spørgsmålet er så, hvor stor virkning det her får. Det er det, vi gerne vil have belyst under udvalgsarbejdet.

Kl. 10:25

Formanden:

Hr. Tom Behnke.

Tom Behnke (KF):

Jeg skal såmænd bare kvittere for svaret. Det var ikke for at være polemisk eller starte en debat, jeg spurgte. Det var simpelt hen for at prøve at blive klogere, og det blev jeg så, og det vil jeg gerne takke for.

Kl. 10:25

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Jeppe Mikkelsen som ordfører for Radikale Venstre.

Kl. 10:25

(Ordfører)

Jeppe Mikkelsen (RV):

Tak. Se, dette lovforslag har til opgave at følge op på politireformen, som trådte i kraft i 2007 under VK-regeringen. Dengang reducerede man antallet af politikredse fra 54 til 12, men i samme omgang bevarer man også de seks statsadvokaturer. Det blev dog skrevet i bemærkningerne, at man ville tage strukturen for statsadvokaturen op til drøftelse, når politireformen var indfasat. Derfor står vi i dag med dette lovforslag, og selv om det ikke er en lovændring, men en administrativ ændring, er sammenlægningen til to statsadvokaturer nok det mest konkrete og håndgribelige ved denne sag. Vi i Radikale Venstre byder den her sammenlægning velkommen, da den er et naturligt skridt i forlængelse af politireformen. Statsadvokaturerne må følge de større politikredse, og med dette lovforslag får de større faglig styrke, og de får større slagkraft.

Sammenlægningen skal naturligvis holdes op imod den foreslåede lovændring, der medfører, at politikredsene overtager statsadvokaturernes forpligtelser i første instans-sager. Arbejdsgruppen, der har kigget på hele området, har vurderet, at der ved disse sager ikke er en væsentlig større juridisk kompleksitet end ved mange af de sager, som de nye store politikredse i forvejen fører. Rigsadvokaten kan dog anmode statsadvokaturen om at varetage en sag i første instans under særlige omstændigheder. Det kunne f.eks. være, på grund af at det var en særlig grov sag, eller ved indfasning af ny lovgivning eller andre sager af principiel karakter. Den her såkaldte call-in-ordning er vi i Radikale Venstre rigtig glade for, fordi den er med til at sikre den juridiske faglighed i sager af særlig karakter.

Placeringen af de to statsadvokaturer er en ting, der hurtigt kan gå hen og gå sognerådspolitik i, og her mener jeg og Radikale Venstre, at vi skal forholde os fuldstændig sagligt til de praktiske omstændigheder. Det er de pragmatiske briller, vi skal have på, og set gennem de briller er det ikke i Aalborg eller Sønderborg, at et sådant kontor kan placeres, uanset hvor meget man så måtte brænde for sit lokalområde som politiker. Jeg kunne f.eks. også godt ønske mig, at det kom til Horsens, hvor jeg er valgt. Men set gennem de pragmatiske briller er der ingen tvivl om, at de to kontorer skal placeres ved landsretterne. Vestre Landsret skriver direkte i deres høringsvar, at placeringen af det jysk-fynske statsadvokatur ved landsretten er afgørende for, at landsrettens afvikling af sager foregår så smidigt og fleksibelt som muligt. På samme vis må man ikke lade sognerådspolitik stå i vejen for sammenlægningen som helhed.

I Radikale Venstre bemærker vi desuden, at man ikke forventer øget ressourceforbrug til transport, at ordningen ikke vil have konsekvenser for den enkelte borger, at øgede udgifter i forbindelse med sammenlægningen skal holdes inden for den nuværende økonomiske ramme, at det ikke har konsekvenser for nævninge og domsmænd, og at man stadig har fokus på udveksling af jurister mellem politikredse og statsadvokaturerne.

Det skal nævnes, at lovforslaget får en god modtagelse fra de fleste høringsparter i denne sag, og at flere af de relevante aktører har

været med til at udarbejde anbefalingerne, som dette lovforslag bygger på.

Vi i Radikale Venstre kan altså samlet set støtte lovforslaget.

Kl. 10:28

Formanden:

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Preben Bang Henriksen.

Kl. 10:28

Preben Bang Henriksen (V):

Ordføreren siger, at det er en fordel, at de to statsadvokaturer placeres ved landsretterne, og jeg vil da godt lige høre, om ordføreren med sine bemærkninger så tager det for givet, at bidingstederne rundt omkring skal lukkes. Langt den overvejende del af straffesager føres jo ikke ved landsretten i Viborg, de føres jo ved fem forskellige bidingsteder, og jeg har ikke procentsatsen, men vi er vel oppe på 80-90 pct. Skal de lukkes?

Kl. 10:29

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:29

Jeppe Mikkelsen (RV):

Nej, det er ikke planlagt, og det fremgår heller ikke af lovforslaget. Jeg kender heller ikke til procentsatsen, men jeg kan jo bare se ud fra de høringssvar, som er kommet fra eksperterne, som sidder på området, Østre Landsret og Vestre Landsret, at de bakker op om den her sammenlægning.

Kl. 10:29

Formanden:

Hr. Preben Bang Henriksen.

Kl. 10:29

Preben Bang Henriksen (V):

Det er korrekt citeret fra det, der står i høringssvarene. Det undrer mig bare, for der skal alligevel køres til bidingstederne. Men hvis det hele havde været i Viborg, kunne jeg forstå det. Tak.

Kl. 10:29

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:29

Jeppe Mikkelsen (RV):

Jamen jeg vil gerne kommentere det og sige, at Venstre har stillet spørgsmål om, hvorvidt der måtte være øgede transportudgifter og lignende, og så vidt jeg er orienteret, vurderer Rigsadvokaten ikke, at der vil være øgede transportudgifter i forbindelse med dette.

Kl. 10:30

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Anne Bastrup som SF's ordfører.

Kl. 10:30

(Ordfører)

Anne Bastrup (SF):

For adskillige år siden startede vi på politireformen og domstolsreformen, og vi har hele tiden i Folketingets Retsudvalg vidst, at vi også skulle have en statsadvokaturreform. Vi har vidst, at vi ikke kunne lave de der store politikredse og give dem en reel kompetence og juridiske muskler, hvis vi ikke også fik ordnet statsadvokaturerne, og derfor ser vi i SF frem til, at vi får afsluttet hele reformen på retsområdet.

Det, der jo så også er det centrale i hele den her reform, er, at vi stadig væk sikrer, at den juridiske indsigt og den juridiske kompetence, som statsadvokaturerne får ved at blive samlet, også tilflydes politikredsene på den måde, at man, når der er bestemte områder, hvor man kan se at der sådan lige skal være en central overvågning, så har den her call-in-beføjelse. Det tror jeg samlet set vil give en fælles retshåndhævelse i hele Danmark.

Vi har en ambition om, at vi skal have en retsstat, vi har en ambition om, at de sager, der lander i retterne, behandles ens, og derfor bliver vi også nødt til at have en samling af statsadvokaternes måder at arbejde på. Vi er i SF enige i lovforslaget. Man kan altid diskutere, om det skal være Viborg, Aalborg, Sønderborg, men vi har altså valgt, at det er en god idé at lægge det sammen med landsretten. Så der er støtte fra SF.

Kl. 10:31

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det fru Pernille Skipper som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 10:32

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Tak. I Enhedslisten er vi også positive over for lovforslaget. Det er sådan, at politi- og domstolsreformen jo på mange måder har gjort det nødvendigt også at se på anklagemyndighedens struktur og organisering – det følger sådan set helt logisk heraf. Vi mener samtidig, at politikredsene kan have brug for en juridisk faglig assistance fra statsadvokaturerne i forbindelse med den her omlægningsproces, som har fundet sted i forbindelse med politi- og domstolsreformen. Så overordnet set mener vi, at det er et logisk skridt at tage.

Vi ønsker dog samtidig at påpege, at vi i Danmark har en særegen struktur, for så vidt angår politi- og anklagemyndighedens organisering. På lokalt niveau arbejder man ualmindelig tæt sammen, hvis vi sammenligner os med andre europæiske stater. Og det er en principiel bekymring, som vi har, fordi anklagemyndigheden jo skal være uafhængig og arbejde efter det såkaldte objektivitetsprincip. Derfor mener vi også, at man i den her sammenhæng med rette kunne have taget dette principielle spørgsmål op og diskuteret det nærmere.

Vi er også principielt set, eller teoretisk set, bekymrede med hensyn til den såkaldte call-in-ordning – den er blevet forklaret flere gange, men betyder altså, at hvor sager enten i flok eller enkeltvis kan føres fra de lokale politikredse op til statsadvokaterne, vil det betyde, at der så i realiteten bliver tale om en slags instruktionsbeføjelse over for den lokale anklagemyndighed. Derfor er vi også glade for, at Rigsadvokaten er involveret i sådan nogle beslutninger.

Vi tror ikke, at man i den her forbindelse kunne – hvad skal man sige? – forbedre eller forværre problemet, for så vidt angår sammenblandingen af politi og anklagemyndighed. I praksis tror jeg hverken det bliver værre eller bedre, men vi havde gerne set, at man i forbindelse med det her lovforslag havde taget den udfordring op og konkret forsøgt at sikre uafhængigheden.

Derudover bider vi også mærke i, at besparelser altså ikke er intentionen; det er en smidigere arbejdsgang, det er bedre faglig juridisk kompetence, der er intentionen, og derfor forudsætter vi selvfølgelig – ligesom f.eks. Østre Landsret også gør i sit høringssvar – at de fornødne ressourcer stadig væk vil være til stede, så vi kan sikre en effektiv og kvalificeret behandling af vores sager. Tak.

Kl. 10:34

Formanden:

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen, der har spurgt om noget, så det er nu hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance

Kl. 10:35

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak for det. Det er jo et lille, nyttigt forslag, som justitsministeren her har fremsat, men det er selvfølgelig altid hyggeligt at bruge sin torsdag formiddag på at diskutere bemærkningerne til et lovforslag. Så vil jeg sige, at den eneste kritik, man altid kan have, selvfølgelig er, at ministeren kunne have været hurtigere til at gøre det til lovgivning, når der kommer en betænkning. Det kan man jo altid sige.

Ellers må jeg sige om det indholdsmæssige, at Liberal Alliance er fuldstændig enig i de forslag, der ligger. De er jo en naturlig forlængelse af den politireform, der tidligere er lavet, og som blev vedtaget med et bredt flertal i Folketinget. Vi synes sådan set, det er godt, at der også sørges for, bl.a. når der kommer ny kompliceret lovgivning, at man ude lokalt kan være med til at få det implementeret på en mere ensartet måde. Det kan vi da kun være glade for. De andre småændringer, der er, kan vi også tilslutte os. Så kan jeg sige, hvis jeg endelig skulle kritisere justitsministeren for noget, at man jo også driller ved at sætte bemærkningerne frem i fremsættelsestalen, men nok om det. Vi skal nok støtte forslaget.

Kl. 10:36

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Tom Behnke som konservativ ordfører.

Kl. 10:36

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Jeg skal heller ikke trække debatten meget længere. Der er jo tale om et forslag af meget teknisk karakter. I virkeligheden indfører man den nye call-in-ordning, og det kan vi fuldt ud støtte fra konservativ side. At ministeren så samtidig har valgt at dele nogle af sine betragtninger og overvejelser med Folketinget, vil vi da bare gerne takke for; altså tak for, at han indvier os i det, han i øvrigt går og laver i sin egen butik. Vi støtter lovforslaget.

Kl. 10:36

Formanden:

Tak til ordføreren. Justitsministeren.

Kl. 10:36

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Må jeg ikke starte med at takke partierne for den jo egentlig meget positive modtagelse, som det her lovforslag har fået. De spørgsmål, der er rejst, står vi selvfølgelig gerne til rådighed for at finde svar på i Retsudvalgets videre behandling af sagen. Jeg ser faktisk frem til, at vi kan få en endog meget konstruktiv behandling af forslaget.

Der har været forskellige spørgsmål. Der er blevet nævnt hele spørgsmålet om, hvad formålet med det her i grunden er. Der tror jeg det er vigtigt bare at præcisere, at formålet med forslaget er, at det er vigtigt at nå, at vi får sikret, at statsadvokaturerne får en vis størrelse, sådan som flere ordførere også rigtigt nok har været inde på. Det vil for det første gøre dem i stand til at være fuldt ud fagligt og ressourcemæssigt bæredygtige og for det andet, og det er lige så vigtigt, give dem – misforstå mig ikke – den nødvendige slagkraft over for de nye store politikredse. Det er jo rigtigt, som et par af ordførerne også har været inde på, at da vi bredt her i Folketinget, jo faktisk historisk bredt, vedtog politireformen, blev der allerede hentydet til det her spørgsmål, som vi behandler i dag i salen. Det er vigtigt, at vi også får løst det nu, for så kan vi sige, at vi i forbindelse med den debat, som startede tilbage i 2005, om en ny reform af dansk politik med det her forslag har fundet den rigtige balance, også ud fra retssikkerhedsmæssige perspektiver, når det jo her handler om tilsynet med politikredsene.

Det er også vigtigt for mig at understrege, at beslutningen om, hvorvidt vi skal gå fra seks til to regionale statsadvokaturer, og beslutningen om at placere de to statsadvokater i henholdsvis København og Viborg, jo ikke er en del af lovforslaget. Det har flere også været inde på. Alligevel har det fyldt lidt i debatten, og jeg synes, det er nødvendigt lige at understrege, at det er et spørgsmål, som kan og vil blive håndteret administrativt i Justitsministeriet ved siden af lovforslaget.

Jeg er glad for, at der er bred opbakning til det, som Venstres ordfører betegnede som teknikken i forslaget, det er bestemt også vigtigt. Jeg håber så, at vi i Retsudvalget kan besvare de spørgsmål, der måtte være efter debatten i dag.

Kl. 10:39

Formanden:

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Tak til justitsministeren.

Forhandlingen er afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 37:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Ophævelse af regler for egenbetaling for behandling med kunstig befrugtning, refterilisation og sterilisation i det offentlige sundhedsvæsen og tolkebistand m.v.).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag).
(Fremsættelse 21.11.2011).

Kl. 10:40

Forhandling**Formanden:**

Forhandlingen er åbnet. Fru Sophie Løhde som Venstres ordfører.

Kl. 10:40

(Ordfører)

Sophie Løhde (V):

I lyset af at prioritere de offentlige udgifter besluttede den tidligere VK-regering sammen med Dansk Folkeparti som led i aftalen om genopretning af dansk økonomi at ændre loven om kunstig befrugtning, sådan at kunstig befrugtning ikke længere vil være en del af det vederlagsfrie offentlige sundhedstilbud, mens f.eks. undersøgelse, udredning og diagnostik fortsat vil være vederlagsfrit. Regeringen foreslår nu som led i sin samlede finanslovaftale – jeg bemærker i øvrigt, det er sundhedsministerens første lovforslag, vi behandler her i dag, og jeg undrer mig over, at hun ikke selv er til stede i salen – at de tidligere ændringer afskaffes, sådan at bl.a. egenbetaling for behandlingsforsøg fremover bortfalder. Det er ingen hemmelighed, at der i forbindelse med de tidligere lovændringer på området var tale om nogle meget svære prioriteringsovervejelser, hvilket i øvrigt også behandlingen af det tidligere lovforslag meget klart afspejler. På den baggrund har vi også i Venstre stor forståelse for de ændringer, som regeringen nu kommer med på det her område.

Lovforslaget er en del af den samlede finanslovaftale mellem regeringen og Enhedslisten. Venstre er som bekendt ikke en del af den samlede finanslovaftale, eller vi fik aldrig – havde jeg nær sagt – muligheden for at være en del af nogen reelle forhandlinger, men un-

der alle omstændigheder kan vi ikke støtte de enorme skatte- og afgiftsstigninger, som regeringen og Enhedslisten nu har indgået aftale om. Set i det lys, uagtet at vi har stor forståelse for forslaget, kan vi derfor heller ikke støtte finansieringen af de ændringer, som regeringen lægger op til på det her område.

En anden del af lovforslaget vedrører forslag om at afskaffe det gebyr for tolkebistand i sundhedsvæsenet, der trådte i kraft den 1. juni 2011. Gældende lov er i dag, at personer, der har boet i landet i mere end 7 år, skal betale et mindre gebyr for at modtage tolkebistand i forbindelse med f.eks. sygehusbehandling, hvilket regeringen altså nu foreslår afskaffet. I Venstre er vi fortsat af den opfattelse, at hvis man har boet i Danmark i mere end 7 år og fortsat ikke har tilegnet sig nogle helt fundamentale færdigheder i dansk, så er det ikke samtidig urimeligt at skulle betale et mindre gebyr for brug af tolkebistand. Interessant er det dog, hvis man f.eks. læser lovforslagets afsnit om administrative konsekvenser for det offentlige, at regeringen bl.a. anfører – og jeg citerer fra side 6: »Omfanget af tolkeydelser vil være uændret.«

Se, det er jo interessant, at det, på trods af at regionerne ikke længere skal opkræve et gebyr for tolkebistand for personer, der har boet her i landet i mere end 7 år, altså fører til et uændret omfang af tolkeydelser. Hvis det er korrekt, og det må man jo formode, når regeringen skriver det i sit eget lovforslag, så er det ganske enkelt også en omgang varm luft, når regeringen samtidig påstår, at tolkegebyret betyder, at nogle borgere fravælger at søge lægehjælp. For hvis omfanget af tolkeydelser vel at mærke vil være uændret selv efter en afskaffelse af gebyret, så betyder det jo også, at gebyret ingen indflydelse i dag har på, hvorvidt borgere søger lægehjælp. Det er jo en indrømmelse, der vil noget, og det er jo altid rart, at regeringen også erkender det i sit eget lovforslag.

Derudover synes jeg også, det er interessant, at ministeren i forbindelse med lanceringen af ændringen af loven har været ude med argumenter om, at tolkegebyret er en tung administrativ byrde for regionerne, og at der er mange, der ikke betaler, hvorfor provenuet blandt andet bliver slugt af udgifter til administration af loven. Hvis det også er korrekt, kan man jo samtidig i sit stille sind undre sig over, hvorfor regeringen, samtidig med at tolkelovens gebyr afskaffes, barsler med at indføre et gebyr på udeblivelse fra undersøgelser. Det var godt nok den tidligere VK-regering, som netop gav regionerne mulighed for at kunne indføre et gebyr for udeblivelse fra undersøgelser, men som regionerne altså af flere årsager ikke selv har ønsket at benytte sig af.

Man kan jo derfor, hvis det ene gebyr medfører en meget tung administrativ byrde, undres over, hvorfor det andet gebyr så ifølge ministeren ikke er nogen tung administrativ byrde. Man må håbe, ministeren kan blive enig med sig selv, hvad angår logik og argumentation, inden vi kommer længere i behandlingen af lovforslaget.

Men samlet set kan vi altså ikke støtte lovforslaget, da vi dels er uenige i spørgsmålet om tolkegebyret, dels er uenige i finansieringen af lovforslagets øvrige elementer.

Kl. 10:44

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger. Først fru Sophie Hæstorp Andersen.

Kl. 10:44

Sophie Hæstorp Andersen (S):

I forbindelse med at regeringen jo her sidste år, faktisk helt præcist, indførte brugerbetaling på kunstig befrugtning og sterilisation, var det sådan, at Venstres ordfører dengang, fru Birgitte Josefsen, var ude i gratisavisen 24timer for at sige, at når – og nu citerer jeg – det ellers er de barnløse, der står for skud, er det, fordi man ikke dør af at være det. Det blev fru Birgitte Josefsen citeret for at sige den 25. oktober 2010. På den baggrund vil jeg gerne spørge Venstres ordfø-

rer, om hun deler den opfattelse, at en sygdom nærmest skal være livstruende, for at Venstre ikke vil lægge en brugerbetaling på den type af sygdom.

Kl. 10:45

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:45

Sophie Løhde (V):

Det, jeg synes der er meget vigtigt på det her område – og nu var jeg ikke selv ordfører, dengang det oprindelige forslag blev behandlet her i salen – er, at vi har at gøre med et område og med en gruppe af mennesker, som jeg sagtens kan forstå må befinde sig i en rigtig, rigtig svær situation. Ikke for alle, men for en stor dels vedkommende, skyldes spørgsmålet om ikke at kunne blive gravid på naturlig vis bl.a., at man tidligere har haft sygdom, som så efterfølgende gør, at man ikke kan blive gravid. Og det er en alvorlig situation, og det er også derfor, jeg i dag understreger, at jeg sådan set har stor forståelse for de ændringer, man kommer med nu her, fordi det var nogle svære prioriteringsovervejelser, der var tale om dengang.

Kl. 10:46

Formanden:

Fru Sophie Hæstorp Andersen.

Kl. 10:46

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jamen det er jo fint. Altså, dengang vi behandlede lovforslaget, var tonen, vil jeg sige, anderledes hård, i forhold til at det her jo ikke var en gruppe af mennesker, som fejlede noget livstruende. Så måtte de ligesom bare lære at leve med det, for nu skulle der indføres brugerbetaling på det her område. Og det er jo det, som Socialdemokratiet fra starten af har været modstander af, nemlig at man udvalgte en tilfældig patientgruppe og sagde: Nu indfører vi brugerbetaling for jer.

Men jeg vil også godt spørge til en anden ting, for ordføreren var også lige inde på loven om tolkebistand og problematiserede – bl.a. over for ministeren, der jo kommer på senere – at der kunne være noget at diskutere i forhold til bureaukrati med den lov. Det er sådan, at Venstre også tidligere har været ude at udtale sig om den sag, og da lød det fra Venstres retspolitiske ordfører, hr. Kim Andersen, i en udtalelse til Ritzau, at han mente, at vi skulle overveje at revidere eller helt fjerne tolkeloven, når den giver så meget bureaukrati og så få indtægter. Vi skal jo ikke have bureaukrati bare for bureaukratiets skyld. Og det sagde han den 14. september 2011. Det er trods alt ikke så længe siden, at Venstre altså var åben over for at kigge på netop bureaukratiet i forbindelse med den her lov.

Kl. 10:47

Formanden:

Så er det ordføreren.

Kl. 10:47

Sophie Løhde (V):

I forhold til spørgsmålet om tilfældige patientgrupper er det jo et kendt faktum, at den brugerbetaling, der er i det danske sundhedsvæsen i dag, og som der er på mange områder, er tilfældig og historisk betinget. Der har Socialdemokraterne jo selv været med til at indføre en række af de forskellige ting, der er allerede i dag.

Med hensyn til om tonen skulle have været anderledes hård tidligere, vil jeg sige, at jeg ikke har taget den tidligere indenrigs- og sundhedsministers afsluttende tale med herop, men jeg genlæste den faktisk i går aftes, og jeg synes faktisk, det er forkert at sige, at tonen var anderledes hård. For den daværende minister, hr. Bertel Haarder, understregede sådan set, at når vi snakker om det her, så er der me-

get ofte tale om personer, for hvem der har været tale om sygdom, og som efterfølgende så yderligere må møde den store udfordring, det må være ikke at kunne blive forældre på naturlig vis. Det synes jeg faktisk ikke er udtryk for en hård tone, så jeg ved ikke, om man forsøger at tolke det sådan i en bestemt retning eller andet, men sådan læste jeg hans tale, og det synes jeg også man bør gøre i respekt for den tidligere ordfører. Nu har jeg ikke nået at kommentere på den del, der handler om tolkegebyret, men sagt i respekt for Tingets høje formand kan det være, der bliver lejlighed til at komme ind på det senere.

Kl. 10:49

Formanden:

Hr. Jonas Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 10:49

Jonas Dahl (SF):

Jeg synes, det er interessant at høre, at Venstre ikke vil være med til finansieringen, for en del af finansieringen er sådan set, at man afskaffer den skattesubsidiering, der har været på sundhedsforsikringerne, som netop tilgodeser en snæver del af befolkningen. Med det her lovforslag tager man faktisk hånd om sygdomme, som kan ramme alle.

Små 10 pct. af alle børn, der bliver født i dag, har af den ene eller anden grund haft berøring med fertilitetsklinikker og fertilitetsbehandling generelt. Vi har jo set et markant dyk i antallet af fertilitetsbehandlinger, siden man fra Venstres side indførte den her brugerbetaling. Så jeg savner lidt en anerkendelse fra Venstres ordfører af, at der faktisk også er nogle problemer ved at indføre brugerbetaling på det her område, og også – og det tror jeg sådan set også at Venstre anerkender – at vi har behov for at få flere børn bragt til verden for at sikre fremtidige generationer. Jeg synes egentlig, jeg savner et svar på, hvad Venstre har tænkt sig at gøre for at løse den udfordring, ud over at man bare vil hælde brugerbetaling ud over en lang række områder.

Kl. 10:50

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:50

Sophie Løhde (V):

Vi ønsker ikke at hælde brugerbetaling ud over en lang række områder. Vi har det princip i modsætning til den her regering, at vi ikke synes, det skal være dyrere generelt at være dansker. Derfor er det også forkert, når vi snakker finansiering, i forhold til hvor pengene kommer fra. Det er jo altid en interessant del af tage fat på, når man snakker om og gerne vil bruge penge, hvor pengene skal komme fra. Ja, størstedelen af regeringens finanslovsforslag består jo bl.a. af de enorme skatte- og afgiftsstigninger, som regeringen og Enhedslisten nu indfører. Dem er vi uenige i, og det er også derfor, at jeg ikke kan støtte finansieringen, selv om man også har sørget for at hælde en masse penge ind på alle mulige andre måder. Men den største del er skatte- og afgiftsstigninger på finansloven.

I forhold til om der er sket et fald eller ej: Jeg kan ikke de eksakte tal; dem har jeg ikke foran mig. Jeg har en artikel fra Berlingske, hvor der står, at aktiviteten bl.a. i Region Midtjylland stort set er uændret trods den egenbetaling, der har været. Jeg kender ikke det fulde billede i forhold til de øvrige klinikker, men det stod der altså i en artikel den 15. september. Det fortæller selvfølgelig også noget om, at det er et område, som for alle mennesker, det her vedrører, tillægges vægt og betyder utrolig meget.

Kl. 10:51

Formanden:

Hr. Jonas Dahl.

Kl. 10:51

Jonas Dahl (SF):

Jeg kan oplyse fru Sophie Løhde om, at ifølge de tal, jeg har fået oplyst, har der på de offentlige sygehuse været et fald på ca. 20 pct. Det er jo immer væk et ganske markant fald, og hvis vi tager det som udtryk for – og det bliver så en antagelse – hvad der sker på fertilitetsklinikkerne generelt, og når vi samtidig ved, at 10 pct. af samtlige børn kommer til verden ved hjælp af fertilitetsbehandling, er det et markant fald, vi kommer til at se.

Derfor undrer det mig også, at man ikke fra Venstres side har haft nogen svar på, hvad man kan gøre for at imødegå denne udvikling, som betyder, at vi reelt set får bragt færre børn til verden, fordi Venstre har haft et politisk ønske om at indføre brugerbetaling. Det betyder, at vi på lang sigt får nogle meget store demografiske udfordringer, fordi man indfører brugerbetaling, nu først på det her område, og så kan vi jo spå om, hvor det bliver næste gang, men det vil jeg sådan set lade Venstre selv udrede. Men jeg savner Venstres svar på de udfordringer, vi ser med det faldende børnetal, der sker, når man indfører brugerbetaling på fertilitetsbehandling.

Kl. 10:52

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:52

Sophie Løhde (V):

Den sidste del vedrørende brugerbetaling bliver jo ikke mere sand af, at ordføreren fra Socialistisk Folkeparti bliver ved med at gentage det. Ordføreren ved godt, at det er forkert. Men o.k., hvis det er vigtigt at få sagt det igen og igen, så lad da gå.

10 pct. af børnene kommer til verden ved hjælp af kunstig befrugtning. Jeg synes, og det er dermed også svaret på, hvad Venstres svar er for at imødegå den udvikling, at når 10 pct. kommer til verden ved hjælp af kunstig befrugtning – det er højt set med mine øjne – bør det vække vores opmærksomhed, og vi bør sætte langt større fokus på de ting, som influerer på, hvorfor der er et stigende antal mennesker, som i dag ikke kan blive gravide på naturlig vis – det være sig på grund af kemikalier i legetøj eller stoffer, der bliver tilsat fødevarer og andet, som påvirker kvinders og for den sags skyld også mænds evne til at kunne få børn. Jeg synes, det er utrolig vigtigt, at vi igennem forskning får sat meget mere fokus på det, end vi gør i dag. Det skal ikke bare være i Danmark, men det er noget, som jeg gerne så man på tværs af EU-landene prioriterede højt.

Kl. 10:53

Formanden:

Fru Julie Skovsby for en kort bemærkning.

Kl. 10:53

Julie Skovsby (S):

Jeg bliver lige om det sidste nødt til at pointere, at det jo lige præcis er forskningen, der rammes ved indførelse af brugerbetaling på fertilitetsbehandling. Det er jo lige præcis de danske forskningsresultater, der vil blive ringere. Det forslag, som vi behandler i dag, er jo netop så godt, fordi vi går ind og annullerer den brugerbetaling, der blev indført. Vi siger helt klart og tydeligt, at der ikke er nogen patientgrupper, der skal have deres dankort med på et dansk sygehus.

Jeg kan forstå, at der, hvor man har valgt at indføre brugerbetaling i det danske sundhedsvæsen, er set fra Venstres synspunkt, lidt af en tilfældighed. Derfor vil jeg spørge ordføreren: Var det tilfæl-

dig, at man valgte netop den her patientgruppe, dengang den borgerlige regering med støtte fra Dansk Folkeparti valgte at indføre brugerbetaling i det danske sundhedsvæsen?

Kl. 10:54

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:54

Sophie Løhde (V):

Der er ingen patienter, der skal have deres dankort med på sygehuset. I Venstre mener vi også, at der skal være en fri og lige adgang til sundhedsvæsenet. Men hvis der ikke er nogen patienter, der skal have deres dankort med på sygehuset, hvad så med regeringens forslag om et gebyr og dermed en betaling via dankortet for udeblivelse fra operationer? Det er en mindre kuriositet, for dermed stemmer argumentationen ikke helt.

Jeg lægger meget klart vægt på i dag, og det er også det, jeg udtrykker i min ordførertale, at jeg har stor forståelse for det her forslag. Vi er uenige i den finansiering, der ligger bag forslaget. Vi er uenige i de enorme afgifts- og skattestigninger, som den her regering sammen med Enhedslisten ønsker at indføre i en situation, hvor det sidste, dansk økonomi har behov for, er de her enorme skatte- og afgiftsstigninger. Det er ærlig snak, og det er det, jeg her melder ud. Men jeg udtrykker også en forståelse for de bevæggrunde og andet, som må ligge til grund for regeringens forslag og dermed aftale om det her.

Kl. 10:55

Formanden:

Fru Julie Skovsby.

Kl. 10:55

Julie Skovsby (S):

Jeg har stor forståelse for, at Venstres sundhedsordfører er ny og ikke var med, dengang den tidligere regering vedtog det lovforslag. Jeg kan også have forståelse for, at man kan have en oplevelse af, at der dengang var en god tone i debatten. Sådan oplevede jeg det ikke, tværtimod oplevede jeg debatten på den måde, at man startede med at sige, at den her patientgruppe i virkeligheden slet ikke er patienter, og at det ikke er en sygdom. Det var en meget, meget hård debat.

Når jeg så hører sundhedsordføreren for Venstre i dag sige, at det egentlig bare var udtryk for nogle svære prioriteringsovervejelser, og at det måske var lidt tilfældigt, at det blev den her patientgruppe, som var den første, der skulle have deres dankort med for at betale for sygehusbehandling, er jeg på en eller anden måde lidt overrasket. Jeg er selvfølgelig også positiv, for jeg da er glad, hvis det er sådan, at Venstre ikke længere har det synspunkt, at vi skal have så voldsom brugerbetaling i det danske sundhedsvæsen.

Men det, jeg vil spørge om, er: Skal det virkelig forstås på den måde, at man fra Venstres side på ingen måde ønsker at genindføre den her brugerbetaling og heller ikke har nogen tanker om på andre områder, f.eks. for den fri abort, fødsler osv., at indføre brugerbetaling på de danske sygehuse?

Kl. 10:57

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:57

Sophie Løhde (V):

Nu bliver den ændring, der blev lavet, afskaffet her i dag, og vi har ikke nogen planer om at ændre på den beslutning, som et flertal i Folketinget her i dag står bag. Det er klar og ærlig snak.

Der bliver så talt meget om en hård tone. Som sagt tillod jeg mig at genlæse debatten i går, og jeg kan godt genfinde det, som ordføreren kalder for en hård tone. Det var nemlig den krigeriske indstilling og ukonstruktive indstilling, der dengang set med mine øjne var under debatten fra oppositionens side, for når jeg bl.a. læser ministerens besvarelse efter den lange debat, der havde været om det her, synes jeg faktisk, at ministeren forsøgte at være konstruktiv i forhold til nogle af de ting, der var blevet bragt op undervejs i debatten. Det er jo så godt, at mens den tidligere opposition lagde en anderledes hård og ukonstruktiv tone for dagen, er der kommet en ny opposition, som er anderledes konstruktiv i forhold til det at være opposition.

Kl. 10:58

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 10:58

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg forstår godt, hvis ordføreren synes, at det kan være hårdt at høre på nogle af de indvendinger, der kommer, for jeg synes også, at hvis man skulle kritisere ordføreren for noget, var det måske i virkeligheden for at være for medgørlig og imødekommende over for regeringen.

Så jeg synes faktisk, at det er en ret urimelig kritikbølge, der har rejst sig her, for jeg undrede mig egentlig lidt over, at der blev sagt, at Venstre havde sympati – var det det, der blev sagt, det ordvalg, der blev brugt? – for forslaget. Personligt har jeg ikke nogen som helst sympati for forslaget; jeg synes, at man værner folk til at få betalt ting, de burde klare af deres egen lomme. Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre mere specifikt: Hvilke dele af det har Venstre sympati for? Er der dele, man stadig synes vi skal holde fast i?

Kl. 10:59

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:59

Sophie Løhde (V):

Det er jo tankevækkende, at mens man bliver kritiseret for det ene fra den ene side af salen, så bliver man fra den anden side af salen kritiseret for at være for medgørlig. Det må jo så betyde, at jeg lægger mig nogenlunde midt imellem – det lyder jo næsten helt radikalt.

Jeg tror, at det ordvalg, jeg brugte, var, at vi har stor forståelse for det forslag, og dermed anerkender jeg også – og det var det, der blev sagt af den tidligere, daværende indenrigs- og sundhedsminister – at der var tale om en svær prioriteringsovervejelse, dengang man lavede de her ændringer.

Jeg har stor forståelse for, hvilken svær, svær situation det må være – jeg har ikke selv prøvet det, jeg har ingen børn – ikke at kunne få børn på naturlig vis, når man har et brændende ønske om gerne at ville blive forældre. Jeg har en stor forståelse for den svære situation, og jeg har også en stor forståelse for, at det for mange mennesker godt kan virke som en uretfærdig måde at blive straffet på: at fordi man f.eks. tidligere har haft en sygdom, som gør, at man så ikke senere kan blive gravid, så skal man også betale en masse penge på et område, hvilket for nogle familier selvfølgelig kan være svært og en stor udgift. Det har jeg en stor forståelse for.

Kl. 11:00

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 11:00

Kl. 11:03

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg kan sådan set også have sympati for mange mennesker, der ikke får udlevet de drømme, de måtte have for deres tilværelse. Det er jo ikke kun i det her spørgsmål, det kan jo være i mange andre situationer, som ikke går lige præcis sådan, som man havde håbet.

Det, der måske bare er svært for mig helt at sætte mig ind i, er, at hvis man ikke har råd til det her i år 1, hvordan pokker har man så råd til at have børn de næste 18 år, for det er jo ikke sådan, at de her udgifter langt overstiger eller nærmer sig det, det koster at have et barn om året i gennemsnit? Det vil sige, at hvis man ikke råd til det her i år nul, så har man jo heller ikke råd til at have barnet i år 1, 2, 3, 4, 5 og op til år 17, og så er det måske ikke nogen god idé, at det offentlige giver startkapitalen til noget, man alligevel ikke har råd til at gennemføre selv.

Kl. 11:01

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:01

Sophie Løhde (V):

Jeg er helt enig i, at den udgift, man har som forældre – nu ved jeg ikke, om min mor lytter med her i dag – er langt større senere i barnets liv end den, der er forbundet med at komme til verden. Det er vi helt enige om; men derfor har jeg stadig stor forståelse for, at det er en svær situation for de mennesker, som brændende ønsker at blive forældre, men som ikke kan blive det på naturlig vis, bl.a. forårsaget af sygdom. Der har jeg en forståelse for det, og det er også derfor, at jeg i dag understreger, at der var tale om en svær prioritering dengang. Og derfor udtrykker jeg min forståelse for forslaget, men er uenig i de enorme skatte- og afgiftsstigninger, som regeringen bygger sin finanslov på.

Kl. 11:01

Formanden:

Fru Camilla Hersom for en kort bemærkning.

Kl. 11:01

Camilla Hersom (RV):

Tak. Hvis jeg forstod fru Sophie Løhde korrekt, mente hun egentlig, at den største udfordring var det faktum, at en stor og også stigende del af befolkningen ikke kan få børn på naturlig vis, og ikke så meget, om man pålægger den her gruppe brugerbetaling eller ej.

Der vil jeg godt høre fru Sophie Løhde om, hvad hun egentlig mener den tidligere regering har gjort for at undersøge grundene til, at en stor og stigende del af den danske befolkning ikke kan få børn på naturlig vis, herunder de faktorer, som der er mistanke om kan påvirke det i vores livsstil og i vores omkringliggende miljø. Hvad har den tidligere regering gjort for at undersøge det?

Kl. 11:02

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:02

Sophie Løhde (V):

Jeg ved ikke, om jeg brugte udtrykket, at det var den største udfordring, men det er en af de store udfordringer, der er på det her område, nemlig at en stigende andel af kvinder ikke kan blive gravide på naturlig vis, og at mænds sæd kvalitet er voldsomt forringet og andet. Det er en stor udfordring, og der har den tidligere VK-regering taget en lang række initiativer, bl.a. i regi af et samarbejde mellem det daværende Indenrigs- og Sundhedsministerium og Miljøministeriet på det her område.

Formanden:

Fru Camilla Hersom.

Kl. 11:03

Camilla Hersom (RV):

Betyder det så, at vi også fremadrettet kan regne med Venstres opbakning til, at det her er et område, som skal undersøges, og som vi selvfølgelig må højprioritere, også i sammenhæng med hele vores omkringliggende miljø, med kemikaliedagsordenen, med vores livsstil og med alle de faktorer, som vi ved påvirker det her?

Kl. 11:03

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:03

Sophie Løhde (V):

Ordføreren for Det Radikale Venstre kan regne med Venstres opbakning, i forhold til at det her er et vigtigt område at rette mere fokus på. Men der er jo altid et »men«, og i det her tilfælde er vi så også er nødt til at blive enige om, hvordan tingene skal finansieres, for det er jo ligesom indholdet af det her lovforslag.

Vi er uenige i, at enhver løsning på det her samfunds udfordringer består i at plukke danskerne med nye skatter og afgifter, særligt i en tid, hvor det er det sidste, dansk økonomi har behov for. Så ja, det er en prioriteringssag for os, men vi forbeholder os altid ret til sammen med Det Radikale Venstre og Folketingets øvrige partier at diskutere finansieringskilden.

Kl. 11:04

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 11:04

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg vil bare godt understrege det med min egen bemærkning, at det jo ikke er, fordi vi i Liberal Alliance ikke har forståelse for, at det er en svær situation, hvis man ønsker at få børn og det ikke kan lade sig gøre. Det er jo ikke det, det her handler om, men det er det principielle i, at mennesker kan komme i mange svære situationer – sådan er livet. Men det betyder ikke, at hver gang nogen står i en svær situation eller livet kan synes en lille smule uretfærdigt, så skal vi herinde springe til med skatteborgernes penge og løse problemerne.

Det var bare lige det, som jeg synes ordføreren også bør ligesom understrege, når nu der var så meget sympati for selve forslaget.

Kl. 11:04

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:04

Sophie Løhde (V):

Det er jeg sådan set fuldstændig enig i. Jeg udtrykker bare, at jeg også har stor forståelse for det her. Altså, hvis man skal overføre tankegangen om, at man som menneske har ansvaret for alle sine handlinger, så skal Liberal Alliance vel også kaste sig ud i en eller anden diskussion om, at hvis man så som dansker har røget igennem et helt liv og bliver ramt af kræft, så er det også ens egen skyld, og dermed skal man selv finansiere kræftbehandlingen. Altså, sådan fungerer det jo ikke i det danske sundhedsvæsen.

Det er derfor, jeg også i dag udtrykker en stor forståelse for det her forslag, som kommer fra regeringen, uagtet at Venstre er fuldstændig enig i Liberal Alliances synspunkt om, at enhver selvfølgelig også har et ansvar.

	Kl. 11:05	besynderligt, at noget kan være et stort administrativt bøvlg på det ene område, men bare er helt uden problemer på det andet område.	Kl. 11:08
Formanden: Hr. Joachim B. Olsen.			
Joachim B. Olsen (LA): Jo, men nu bliver tingene jo blandet sammen. Det her handler om, at man f.eks. er kommet i gang med at få børn i en sen alder, fordi man har haft lyst til at lave andre ting, fordi man har gjort karriere, eller hvad ved jeg. Man har taget nogle valg, og så står man pludselig i en sen alder, og så kan man ikke få børn. So What? Det kan man da ikke bede andre om at hjælpe til med. Det er bare det, som er pointen.	Kl. 11:05	Formanden: Fru Stine Brix.	Kl. 11:08
Formanden: Ordføreren.		Stine Brix (EL): Jamen det kan vi muligvis godt blive enige om, altså at det er et gebyr, der administrativt kan medføre stort bøvlg, men hvad mener fru Sophie Løhde, når vi taler om tolkebistanden? For meldingen er jo ret entydig fra Danske Regioner, nemlig at det faktisk har medført et meget stort administrativt bøvlg. Det har ikke givet nogen væsentlige indtægter. Og meldingen er også, at det faktisk udgør en stor risiko for patientsikkerheden, når man ikke kan være sikker på, at kommunikationen mellem patient og læge er forståelig og uden problemer. Så hvad mener fru Sophie Løhde om gebyret på tolkebistanden?	Kl. 11:08
Sophie Løhde (V): Nej, men så kommer vi ud i en meget større debat om den måde, vi har indrettet vores samfund og lever som mennesker på i dag med et stort karriereræs, hvor man også gerne som kvinde, hvis man vil satse på karriere, vil sikre sig fodfæste på arbejdsmarkedet og andet, inden man begynder at stifte familie. Så kan man selvfølgelig godt indtage et synspunkt om, at så er alting også ens egen skyld og andet, men jeg er nødt til understrege på det her område, at for langt størstedelen af dem, vi taler om her, handler det her ikke om, at de går i gang med at få børn for sent. Mig bekendt drejer det sig for størstedelens vedkommende om, at der er nogle mennesker, som qua nogle sygdomme senere ikke kan få børn. Og der begynder vi vel ikke at sige: Og hvad så? Det er så deres egen skyld. Det synes jeg faktisk er en alvorlig sag.	Kl. 11:06	Formanden: Ordføreren.	Kl. 11:08
Formanden: Fru Stine Brix for en kort bemærkning.		Sophie Løhde (V): Jeg er nødt til at sige igen, at hvis det her med, at et tolkegebyr får personer til at afholde sig fra at søge lægehjælp, er korrekt, er der noget galt med det her lovforslag, for ministeren skriver, at det vil føre til et uændret forbrug af tolkeydelser. Uændret betyder jo, at der er lige så mange, der vil komme i morgen, hvis loven bliver vedtaget i dag, som der kom i går. Ergo, kan der ikke være nogen, der ikke søger hjælp qua det her. Det er blot det, jeg forholder mig til. Hvad mener vi så i Venstre? Ja, vi mener i Venstre, at hvis man har boet i Danmark i mere end 7 år, er det ikke urimeligt, at der bliver stillet nogle krav til, at man skal have tilegnet sig nogle fundamentale færdigheder i dansk. Og så mener jeg heller ikke, at det er urimeligt, at man bliver bedt om at betale et mindre, symbolsk beløb for tolkebistand.	Kl. 11:09
Stine Brix (EL): Tak. Fru Sophie Løhde fik ikke chancen før til at kommentere Venstres tidligere retspolitiske ordfører, hr. Kim Andersens, udtalelse om tolkebistand, så jeg vil gerne lige læse op fra den igen og høre, hvad fru Sophie Løhdes kommentar er til den. Hr. Kim Andersen sagde, at han mener, at vi skal overveje at revidere eller helt fjerne tolkeloven, når den giver så meget bureaukrati og så få indtægter. Vi skal jo ikke lave bureaukrati bare for bureaukratiets skyld. Hvad mener fru Sophie Løhde, når nu hun ikke kan støtte den del af forslaget, der handler om at afskaffe gebyr på tolkebistand?	Kl. 11:07	Formanden: Fru Kirsten Brosbøl for en kort bemærkning.	Kl. 11:09
Formanden: Ordføreren.		Kirsten Brosbøl (S): Tak. Jeg synes jo, det er en meget interessant debat, vi får her i dag med Venstres ordfører. For i de udvekslinger, der foregik med Liberal Alliances ordfører, kom fru Sophie Løhde jo til at stå i den rolle, at hun forsvarede, at der ikke skal være brugerbetaling på fertilitetsbehandling. Vi hører, at der er stor forståelse for, at folk, som ikke kan få børn på naturlig vis, gerne vil have den her behandling på skatteborgernes regning osv. Skal jeg forstå den debat, der har været, sådan, at fru Sophie Løhde og Venstre fortryder, at man i forbindelse med genopretningspakken pålagde de barnløse denne brugerbetaling? Er det sådan, vi skal forstå debatten her i dag?	Kl. 11:10
Sophie Løhde (V): Jamen jeg mener heller ikke, at vi skal have bureaukrati for bureaukratiet skyld, men jeg tillader mig bare at sætte spørgsmålstejn ved, at man på det her område synes, at det her gebyr medfører et stort administrativt bøvlg. Så er det, man begynder at undre sig over, hvorfor regeringen så har varslet det andet gebyr, som den vil indføre, men som det altså allerede er muligt for regionerne at benytte sig af i dag. Hvorfor er det så, at det ikke er noget administrativt bøvlg? Det kunne da være interessant at få nogle bud på, for det forekommer da	Kl. 11:07	Formanden: Ordføreren.	Kl. 11:10
		Sophie Løhde (V): Jeg synes sådan set, at jeg har været meget ærlig med det her i min ordførertale, hvor jeg udtrykte, at jeg har meget stor forståelse for det forslag, som regeringen kommer med nu. Når vi ikke kan stemme for det, er det, fordi vi er uenige i den måde, finansieringen i det	

hele taget finder sted på, også set i forhold til regeringens finanslovsforslag.

Kl. 11:10

Formanden:

Fru Kirsten Brosbøl.

Kl. 11:10

Kirsten Brosbøl (S):

Det er bare interessant, for da man selv havde regeringsmagten, var det jo Venstre og Venstres egen minister, som indførte den her brugerbetaling. Der kunne man jo have valgt at prioritere anderledes. Fru Sophie Løhde siger, at det er et spørgsmål om prioritering. Ja, det er lige præcis det, det er. Og den nuværende regering vælger at prioritere, at der ikke skal være brugerbetaling på fertilitetsbehandling.

Derfor er mit spørgsmål, og det svarede fru Sophie Løhde ikke på: Fortryder fru Sophie Løhde og Venstre, at man, da man havde regeringsmagten, valgte at prioritere, som man gjorde, set i lyset af den udvikling, som vi har set på området? For den daværende minister sagde jo, at det her ikke må resultere i færre børn. Man havde ifølge den daværende minister ikke nogen forventning om, at der ville være færre, der søgte behandling. Men det har jo været tilfældet. Der har været et 25 pct.s fald i antallet af ansøgninger om behandling, og der er blevet født 740 færre børn om året. Fortryder Venstre i det lys, at man indførte den her brugerbetaling, da man havde regeringsmagten?

Kl. 11:11

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:11

Sophie Løhde (V):

Det er jo ikke sådan, at vi i Venstre er fuldstændig tonedøve, og at det, at der er mennesker, der henvender sig og fortæller nogle af deres historier, ikke gør indtryk. Selvfølgelig gør det det. Derfor udtrykker jeg også meget klart i dag, at jeg har stor forståelse for det her forslag, men jeg lægger heller ikke skjul på, at det ikke var nogen hemmelighed, og der tror jeg at fru Kirsten Brosbøl skal gå tilbage og genlæse debatten fra førstebehandlingen af det tidligere forslag, for jeg tror ikke, at fru Kirsten Brosbøl optrådte i debatten dengang.

Der var jo ikke tale om at forsøge at fikle et eller andet ind med nogle mærkelige argumenter og alt muligt andet. Der blev sådan set meget klart lagt frem af den tidligere indenrigs- og sundhedsminister, at det her var et element som led i genopretningspakken, genopretning af dansk økonomi, og at der var tale om en svær prioriteringsovervejelse på det område. Det blev der ikke lagt skjul på.

Kl. 11:12

Formanden:

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til Venstres ordfører. Så er det fru Sophie Hæstorp Andersen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 11:12

(Ordfører)

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Det er den socialdemokratiske ledede regerings mål, at alle skal sikres en sundhedsbehandling af høj kvalitet, og at uligheden i sundhed skal mindskes. Derfor vil regeringen føre en sundhedspolitik, hvor alle sikres fri og lige adgang til sundhed, og hvor der bliver foretaget de nødvendige prioriteringer, så vi får mest mulig sundhed for de penge, vi bruger, bl.a. igennem en stærkere forebyggelse.

Derfor er det i dag også en glædens dag, hvor vi nu kan fjerne den uretfærdige brugerbetaling, som den borgerlige regering sammen med Dansk Folkeparti og Liberal Alliance indførte sidste år for en bestemt gruppe mennesker, en bestemt gruppe patienter, hvis sygdom medfører, at de har svært ved at få børn. I Socialdemokratiet var vi lodret uenige i den daværende regerings beslutning om at lægge regningen for den økonomiske krise og de ufinansierede skattelettelser i børneværelset både med hensyn til indførelse af brugerbetaling, som vi nu fjerner med det her forslag, og ved at beskære børnechecken, og beskæringen fjernes nu også med den her finanslov.

Ufrivillig barnløshed er i ni ud af ti tilfælde resultatet af en bred vifte af sygdomme hos både manden og kvinden, som bl.a. kan skyldes tidligere underlivsbetændelser, hormonforstyrrelser, arvæv i underlivet efter blindtarmsbetændelse, svært nedsat sædkvalitet, alt sammen ting, som folk er uden skyld i, og som de ikke selv har kunnet gøre for.

Konsekvenserne af det lovforslag, som vi behandlede sidste år, og den brugerbetaling, der har været indført, har medført, at der samtidig har været et fald i antallet af behandlinger. I dag er det 8-10 pct. af de ca. 60.000 børn, der årligt fødes i Danmark, der kommer til verden ved hjælp af fertilitetsbehandling og kunstig befrugtning, og et fald i antallet af fertilitetsbehandlinger vil derfor også have mærkbare konsekvenser for det danske fødselstal. Helt konkret har det været sådan, at på de offentlige fertilitetsklinikker er antallet af behandlinger faldet med ca. 25 pct. i de første tre kvartaler af 2011 set i forhold til 2010. Antallet af nye henvisninger er faldet endnu mere, og det betyder reelt, at hvis den her tendens ville fortsætte, ville der blive født 700 færre børn om året i Danmark. Det synes vi i Socialdemokratiet ikke er en god idé. Vi synes, at der er behov for, at danskerne får de børn, de ønsker sig, og at vi har behov for flere børn og ikke færre børn.

Forskningen rammes jo også af den brugerbetaling, der har været siden den 1. januar, ved at man, når der er brugerbetaling, bare ønsker den behandling, der lynhurtigt kan føre til, at man bliver gravid og får sit ønskebarn. Så er man ikke med på, at man måske kunne donere æg til forskningen eller indgå i nogle andre typer af behandlinger eller undersøgelser, for hvis man ikke har en garanti for at få barnet, er der ikke nogen interesse i det. Derfor har det også været et problem, og vi har været ved at ødelægge et fyrtårn i dansk forskning.

Til sidst vil jeg sige om gebyret for tolkebistand, at regeringen jo prioriterer et sundhedsvæsen med fri og lige adgang for alle borgere, og vi ønsker ikke, at der etableres ordninger i sundhedsvæsenet, der kan medføre, at nogle borgere undlader at søge lægehjælp i tide. Udlændinge skal fortsat have et betydeligt incitament til at lære dansk, men det er ikke et gebyr på tolkebistand i sundhedsvæsenet, der skal drive den enkeltes motivation for at tilegne sig det danske sprog. Samtidig fandt vi, at ordningen ved sin indførelse var bureaukratisk, og at der var en lang række af de ting, som Socialdemokratiet havde problematiseret i sin tid, med hensyn til at man skulle være tidligt ude og orientere om lovens konsekvenser, at man skulle være tidligt ude og fortælle, hvem der skulle være omfattet, og hvem der ikke skulle være omfattet, og dette kom meget, meget sent på plads, inden man skulle implementere den her lovgivning. Derfor er vi også meget glade for, at det var forholdsvis let at gå den anden vej igen og afskaffe det her gebyr for tolkebistand.

Alt i alt er det sådan, at vi arbejder for at sikre fri og lige adgang til det danske sundhedsvæsen, og det er nogle meget væsentlige skridt, vi tager i den retning med det her lovforslag i dag. Derfor glæder vi os til den videre udvalgsbehandling.

Kl. 11:16

Formanden:

Der er tre for korte bemærkninger, først fru Liselott Blixt.

Kl. 11:16

Liselott Blixt (DF):

Tak. Det lyder godt, at man vil have fri og lige adgang til sundhedsvæsenet. Den nye regering har også sagt, at man vil gå ud og kigge på behandlingsgarantien, sådan at man vil sikre, at det er folk med de mest livstruende sygdomme, der kommer først, og det vil sige, at folk med gig, smerter eller andre ting kan vente i lidt længere tid, for det er ikke lige så vigtigt.

Så hvad er det, man prioriterer mest i den nye regering? Prioriterer man, når man nu laver reglerne i forhold til fertilitetsbehandlingen om, så også, at enlige kvinder, som faktisk ikke fejler noget, får lov til at få fertilitetsbehandling lige så hurtigt, som nogen, der har haft en sygdom, kan få det? Er det lige behandling, i forhold til hvem der er mest truet på det her område?

Kl. 11:17

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:17

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Det er sådan, at en kvinde, der henvender sig til sin læge med henblik på at blive gravid, bliver henvist til fertilitetsbehandling, og det er udgangspunktet. Vi skelner ikke imellem, hvad baggrunden er for henvendelsen, og om man er enlig, man er i et parforhold eller man er homoseksuel eller noget andet. Men det er klart, at det, som en enlig kvinde, f.eks. i et homoseksuelt forhold, vil stå over for, jo er, om hun vil have en anonym donor eller en kendt donor. Det er sådan, at man, hvis man i dag vil have en kendt donor, så slet ikke kan vælge de offentlige klinikker.

Kl. 11:18

Formanden:

Fru Liselott Blixt.

Kl. 11:18

Liselott Blixt (DF):

Grunden til, at jeg omtalte de enlige kvinder, var netop, at vi har fået et svar, der sagde, at 11 pct. af dem, der får fertilitetsbehandling, er enlige kvinder. Og der har det ikke noget at gøre med, om de er homoseksuelle eller ej, det handler bare om, at de er enlige kvinder, der kun har det, at de ikke kan blive gravide, fordi de ikke har en mand.

Men den anden ting, som man nu også ændrer, er reglerne i forhold til sterilisation. Man siger, at der skal være lige adgang, og at det er de svage, der skal have hjælp, og jeg ved ikke hvad. Men vi ved jo, at det er raske voksne mennesker, der har fået de børn, som de nu havde planlagt, der siger, at de nu gerne vil have en sterilisation, og den får de så betalt af det offentlige. Det sjove ved det er så, at man i det offentlige skal have 8.500 kr. for at lave det, mens de i det private får 3.900 kr. for det. Så spørgsmålet er, om det er noget, man vil gå ind og kigge på, sådan at man får det billigste tilbud, for at spare på de offentlige midler, så vi får pengene til at gå til de rette.

Samtidig vil jeg da også høre, om man, når man nu vil hjælpe de allersvageste, så eventuelt ikke vil bruge de her 200 mio. kr. til de mennesker, der har en aggressiv paradentose, og som skal betale meget mere end 30.000 kr. for at få lavet deres tænder.

Kl. 11:19

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:19

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jamen som jeg sagde i min ordførertale, er det nu ud af ti, som er i behandling for barnløshed, fordi de har en sygdom. Så er der nogle,

altså de sidste 10 pct., hvis man kan sige det sådan, som også er nogle, der stadig væk har en sygdom, men hos hvem man bare ikke præcis kan definere, hvorfor det er, de ikke bliver gravide; her kan man ikke pege på nogen bestemt årsag. Så det er altså ikke kun enlige kvinder, der på den baggrund kan få det, det er også nogle af dem, som ikke kan få en klar diagnose for, hvorfor de ikke kan blive gravide. Vi ønsker ikke at forsøksbehandle på grund af 10 pct. Vi ønsker, at der skal være en adgang til, at man kan få hjælp til behandling for barnløshed, og det er jo så kun til det første barn. Modsat af hvad der gælder ved adoption, er det her sådan, at hvis man kommer igen og vil have til barn nr. to og tre, så er kassen lukket i fra det offentliges side. Det har været en rigtig god ordning, og det er det, vi bakker op om.

I forhold til sterilisation er det sådan, at der har været en lang række sager, hvor vi allerede nu har set, at kvinder, som var i en meget dårlig stilling, altså alligevel har skullet finde 13.000 kr. til en sterilisation, til trods for at det helt klart var til gavn for samfundet, at de mennesker fik en ordentlig prævention, så der ikke blev sat flere børn i verden, som måske efterfølgende skulle tvangsfjernes.

Kl. 11:20

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 11:20

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det kunne være spændende at lave statistik på det sidste, også i forhold til dem, der ikke har råd til det her. Men det er så en anden side af sagen.

Jeg synes bare, at fru Sophie Hæstorp Andersen brugte argumentet om færre fødsler som for at kunne sige, at uha, det er også, fordi man har indført det her. Eller også var det, fordi man tænkte, at Socialdemokraterne ville få regeringsmagten, og derfor var der jo grund til, at man måske kunne spare penge, ligesom det kunne være, at udviklingen i boligmarkedet også skyldtes en frygt for, at Socialdemokraterne vandt regeringsmagten. Så man skulle lige finde ud af, hvordan og hvorledes situationen var. Sådan kan der være masser af ting, som bliver påvirket af, at der skal være et folketingsvalg.

Men jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre, hvor det så er, man nedprioriterer. Fru Sophie Hæstorp Andersen siger, at man skal prioritere. Det skal man jo altid. Men det er tit sådan, at når Socialdemokraterne taler om prioritering, er der tale om opprioriteringer. Og vi har et underskud på 96 mia. kr. på finansloven. Burde man ikke tænke lidt mere i nedprioriteringer? Og det her er vel et område, hvor det ikke gør så ondt, som det kunne gøre andre steder.

Kl. 11:21

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:21

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Det sidste er jeg meget, meget uenig i, altså at de mennesker, der, fordi de har en sygdom, ikke kan få behandling for deres barnløshed, skulle tilhøre en gruppe, hvor det ikke gør ondt. Det synes jeg er ret ufølsomt, vil jeg faktisk sige. Og så bliver der sagt det med, at et fald i antallet af behandlinger skulle skyldes en formodning om valg. Men da man indførte en tilsvarende brugerbetaling i Tyskland i 2004, faldt antallet af behandlinger også med 50 pct. Så på en eller anden måde skal vi da næsten føle os heldige i Danmark, fordi det ikke er faldet mere end 25 pct. Antallet af nye henvisninger er i øvrigt faldet, også med 30 pct., så det ville altså virkelig have været et problem, hvis vi havde set det fremadrettet, og hvis ikke vi havde ændret på det nu.

Så vil jeg sige om prioriteringer, at det jo netop er en prioritering. Vi fjerner fradraget for de arbejdsgiverbetalte sundhedsforsikringer. Vi går ind og prioriterer i forhold til en differentieret behandlingsgaranti for at sikre os, at der er ressourcer til at behandle dem, der er livstruet, og for at sikre, at der er ressourcer i det danske sundhedsvæsen. Der er mange steder, hvor vi prioriterer, og vi har også haft debatten hernede i salen, bl.a. også om de afgifter på usunde fødevarer, og det var her i tirsdags.

Kl. 11:23

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 11:23

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Men så kom det jo frem. Man prioriterer de barnløse over de syge. Det står fuldstændig klart, at man fortæller, at ja, man laver mindre behandlingsgaranti for de syge, så man til gengæld kan gøre det her. Det er jo fantastisk. Og jeg vil i øvrigt oplyse om, at jeg ikke er ufølsom. Jeg er bare ikke socialist. Det er noget helt andet.

Det er en politisk diskussion. Det handler ikke om følelser. Jeg forstår da også godt – alle mennesker forstår godt – at det er ærgerligt ikke at kunne få et barn, hvis det var det, man gerne ville. Men hvis det er beløb i den størrelsesorden, som vi taler om her, er der jo ikke nogen økonomisk forhindring, hvis ellers man har råd til at have barnet i levende live. Hvis det her er en økonomisk forhindring, har man ikke råd til at have det barn. Skal man så også have tilsendt 30.000 kr. hvert år oveni, fordi det også er synd? Det hele er hele tiden synd for nogle, som måske bare kunne tage lidt mere ansvar for deres eget liv, så vi kunne få det her samfund på ret kurs igen. Kunne det ikke være dejligt?

Kl. 11:24

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:24

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Nu er det jo sådan, at barnløshed er noget, der rammer fuldstændig tilfældigt. Man kan ikke forudse en sygdom. Det kunne også være f.eks. kræft – livmoderhalskræft og andre kræftsygdomme – hvor man bliver nødt til at bortoperere f.eks. livmoderen og gøre noget andet for så at kunne få børn igen bagefter. Det er ikke noget, man kan forudse. Det er ikke sådan, at det er de mest socialt udsatte eller de mest rige eller noget andet. Det er jævnt fordelt i den danske befolkning. Alligevel er det sådan, at den her brugerbetaling rammer megaskævt ned i den danske befolkning, i forhold til hvem der så har råd til at få behandling eller ikke få behandling.

Det synes vi i Socialdemokratiet er uretfærdigt. Vi synes ikke, at det er den rigtige måde at gøre tingene på, og vi kan simpelt hen ikke forstå, at det skal ramme mennesker, som netop har en bagvedliggende sygdom. Det er defineret i sundhedsloven, at vi skal afhjælpe sygdom, men også følger og funktionsbegrænsninger af sygdom. Nogle skal så stå for skud. Nogle skal fravælge børn, ikke fordi behandlingen ikke findes, ikke fordi den ikke er effektiv, men kun fordi de ikke har råd. Det er ikke rimeligt.

Kl. 11:25

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 11:25

Joachim B. Olsen (LA):

Nu har både socialministeren og statsministeren i går været ude at sige, at vi skal have et opgør med krævementaliteten i Danmark. Er

der noget bedre eksempel på krævementaliteten end det her? Det er ikke nogen menneskeret at få børn, og det er ikke sådan, at man, fordi man ikke kan få det, ikke selv kan betale for det her.

Ordføreren får det til at lyde, som om det er sådan, at hvis staten ikke betaler for det, er der ikke nogen muligheder; så vil de her børn ikke blive født. Man *kan* betale for det her – det koster mindre end en brugt bil at betale for det her. Hvis man ikke har viljen til det, hvis man ikke har motivationen til det, så ønsker man bare ikke at få børn. Det her er ikke noget, skatteborgerne skal betale for. Det her er et klokkeklart eksempel på krævementaliteten – det, som Socialdemokratiet nu efter mange, mange år ønsker et opgør med.

Kl. 11:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:26

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jamen jeg er fuldstændig uenig. Hvis hr. Joachim B. Olsen går ned og køber en brugt bil i morgen, har han dog én garanti, og det er, at han får den brugte bil med sig. Sådan er det ikke, når man går ind ad døren til en fertilitetsklinik. Så ved man ikke, om resultatet er, at man en dag får det barn, man brændende ønsker sig. Og dermed er der allerede dér en meget, meget stor forskel.

Som jeg har sagt flere gange, er det en bagvedliggende sygdom, der ligger til grund for det, og i Danmark taler vi om, at vi har lige og fri adgang – det er det, der står i sundhedsloven: en let og lige adgang – til sundhedsydelser. Og jeg kan ikke forstå, at vi skal skelne imellem patienter, som har forskellige begrænsninger, som har forskellige sygdomme. Hvad bliver det næste? Skal vi så også til at betale for fødsler? Det er jo heller ikke en sygdom at få et barn. Og derfor er jeg fuldstændig uenig.

Vi prioriterer benhårdt. Det er sådan i Danmark, at man kun kan få adgang til at få behandling til at få ét barn. Det er den begrænsning, vi til gengæld har lagt os fast på. Det har været en god ordning, hvor man fik behandling, indtil man ikke længere var barnløs – ét barn.

Kl. 11:27

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 11:27

Joachim B. Olsen (LA):

Det er ikke nogen menneskeret at få børn. Det er jo underordnet, om der er en sygdom bag ved; det er jo ikke nogen menneskeret. Det er heller ikke nogen menneskeret at komme med til De Olympiske Lege. Så hvis man er syg, eller hvis man er født med en sygdom, der gør, at man ikke kan komme med til det, så er det bare ærgerligt. Det er jo det, der er pointen.

Det er jo ikke sådan, at man ikke kan betale sig til den her behandling. Det kan man jo. Det er bare ikke noget, skatteborgerne skal betale for. Det her er om noget krævementalitet, og jeg tror, ordføreren får rigtig, rigtig svært ved at overbevise mange af borgerne derude om, at det her ikke er et eksempel på krævementalitet, for hvis det ikke er det, hvad er så? Kan man komme med et eksempel? Hvad er det, der er krævementalitet?

Kl. 11:28

Formanden:

Ordføreren.

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jamen jeg synes, det interessante er, at vi i Socialdemokratiet ikke siger, at det skulle være en menneskeret at få børn, men vi siger, at der findes en behandling. Det, der ligger til grund for folks henven- delse, er en sygdom, som gør, at de ikke kan få børn. Men vi når ik- ke rigtig hinanden her, for jeg synes faktisk, det er uetisk – altså, hvis vi på kræftområdet opdagede, at der var en ny behandling, der kunne hjælpe 70 pct. af alle dem, der henvendte sig med den syg- dom, ville vi så i Danmark stå og sige: Nej, den behandling vil vi ikke indføre? Men det er lige præcis det, man gør i forhold til nogle andre grupper af patienter i det danske sundhedsvæsen, som har det tilfælles, at deres sygdom medfører, at de ikke kan få børn. For nog- le af dem er det oven i købet sådan, at hvis de får et barn, vil det af- hjælpe problemerne med deres sygdom. Det gælder f.eks. for dem, som har endometriose, som det hedder, kroniske smerter i underli- vet, og der vil det at få et barn ofte afhjælpe problemet fremadrettet. Så det at få sit ønskebarn kan oven i købet være med til at forbedre noget andet. Så det er en fuldstændig absurd indstilling.

Man har ret til ét barn, altså til at forsøge at få ét barn, i det sy- stem, vi indfører nu, og det er faktisk helt anderledes end det, vi gi- ver af tilskud til f.eks. adoption. Der giver vi også til tredje og fjerde barn.

Kl. 11:28

krævementaliteten, så man kan kigge sig selv i spejlet og sige: Ret skal være ret; de skal ikke bare kunne gå ind og kræve det som præ- ventionsform; vi kan gå ind og se på det, hvis de er syge.

Kl. 11:30

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:31

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Nu er det jo sådan, at det er et langt større indgreb at lave en sterili- sation og særlig på en kvinde, og det er også derfor, at den daværen- de regering taktsatte det til i omegnen af 13.000 kr. og oven i købet påbød, at lægerne, som forestår en fødsel af et barn, ikke engang un- der f.eks. et kejsersnit måtte gå ind og lave sterilisationen uden at kræve penge for det. Altså, det er jo helt absurd efter min mening, hvis man ved, som vi jo ved i dag, at nogle kvinder simpelt hen ikke kan tåle at blive gravide igen, at det kan være en risiko for deres liv og helbred at blive gravid igen. Så kan sterilisation jo være den sid- ste udvej til at sikre sig, at man ikke bliver gravid. Det er jo sådan, at rigtig mange præventionsformer er rigtig gode, men der er ingen af dem, der beskytter hundrede procent, og der er en sterilisation nogle gange den sidste mulighed for folk.

Jeg synes også, man skal spørge sig selv, om det er til gavn, at man for kvinder, som er meget udsatte og måske oven i købet har fået 2-3 børn, der alle er blevet tvangsanbragt af kommunen, ikke går ind og hjælper til, at de kan få den sterilisation, der permanent gør, at de ikke skal spekulere på hverken kondomer, p-piller eller an- dre præventionsformer.

Kl. 11:32

Formanden:

Så er det fru Mette Hjermand Dencker.

Kl. 11:29

Kl. 11:29

Mette Hjermand Dencker (DF):

Når Socialdemokraterne mener, at betalingen for sterilisation som præventionsmiddel skal sættes på statens regning, mener man så og- så, at vi skal betale for kondomer og p-piller og alle mulige andre præventionsformer?

Kl. 11:29

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:29

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jeg vil da gå så langt som til at sige, at der tidligere var en lidt bedre forebyggelse i kommunerne, og der var mange kommuner, der rent faktisk uddelte gratis kondomer til de unge. Og dengang havde vi måske lidt færre overførsler af sygdomme som f.eks. klamydia og hiv og aids, vil jeg lige nævne nu i dag, hvor det er World AIDS- dag.

Så der kan da godt være en meget god idé i, at man nogle gange går ud og kigger på, hvad den bedste forebyggelse egentlig er. Men der er ikke konkrete planer om, at vi f.eks. skal gå ud og betale for prævention mere generelt.

Kl. 11:30

Formanden:

Fru Mette Hjermand Dencker.

Kl. 11:30

Mette Hjermand Dencker (DF):

Hvordan kan Socialdemokraterne mene, at den ene præventionsform er en samfundsopgave, og at de andre præventionsformer ikke er. Jeg kunne forstå det, hvis man i det mindste gik ind og sagde: Vi kan godt forstå, at folk bliver steriliseret af andre årsager, hvis det f.eks. er sygdomsrelateret. Men når de går ind og bruger det som en præ- ventionsform, synes Socialdemokraterne så ikke, det ville være en god idé at stå ved det, som man har udtalt i går i forhold til det med

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Der er ikke flere korte be- mærkninger nu. Så er det fru Liselott Blixt som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 11:32

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

Det var genopretningspakken. Det var dansk økonomi, som skulle rettes op. Den skulle sikre, at vores velfærd ikke kom under pres, alene fordi der manglede penge i kassen. Som et ansvarligt politisk parti deltog vi naturligvis i det arbejde, også for at sikre vores vælge- res indflydelse på løsningen. Dansk Folkeparti ville nemlig sikre, at der ikke kom en social slagside ved vores finansielle udfordringer, så det ikke skulle ramme førtidspensionister, folkepensionister med flere.

Se, det var et uddrag af den tale, jeg holdt, da vi kom med forsla- get, og vi mener faktisk det samme nu. Samtidig skulle vi have nogle ressourcer til behandling af livstruende sygdomme, men det er åben- bart ikke den vej, den nye regering vil gå. Vi mener, at hvis man har råd til et barn, har man også råd til at hjælpe til med betalingen for fertilitetsbehandling. Det er jo ikke sådan, at alle fertilitetsbehandlin- ger kommer til at koste 30.000 kr.; nogle klares for 1.500 kr., så hvis man ønsker børn, kan man også hjælpe til med at betale. På samme måde gælder det for sterilisation.

Alle andre mennesker betaler for prævention. I dag skal unge mennesker, studerende, selv betale for deres prævention, hvorimod det, når man er blevet voksen, har et arbejde og har fået de børn, man vil have, er staten, der betaler. Hvis regeringen så havde andre penge i sundhedsvæsenet og sagde, at de havde sørget for alle andre, kunne det godt være, at vi havde set anderledes på det. Sådan er det bare ikke.

Hvordan finansierer man det så? Ved afgifter på cigaretter, rød- vin, øl og slik. Hvem kommer til at betale? Det gør dem, der har fær-

rest penge. Nå nej, de bliver kompenseret for det. Hvor meget var det nu, man ville kompensere for fra regeringens side? Var det 280 kr. om måneden? Nå nej, det var 280 kr. om året. De afgifter bliver man kompenseret for – det gør de lavestlønnede, vi har i Danmark, på de områder, hvor man taler om lige muligheder og lige adgang.

Dansk Folkeparti havde hellere set pengene brugt på en anden måde. De kunne eventuelt bruges på de børn, der går og venter på en insulinpumpe, og som ikke kan få en garanti, fordi den nye regering ikke vil leve op til den garanti, som Dansk Folkeparti ellers havde fået igennem. De kunne bruges på de folk, der har en svær epilepsi, og der har vi diskuteret Philadelphia. Ja, man har fået sat nogle få midler af, og ellers tænker man, at det jo kan spredes lidt. Det er også nogle af dem, der kunne have brug for de her penge. Eller de kunne bruges på de svært hjerneskadede. Vi fik i vores 2020-plan sammen med den tidligere regering sat 200 mio. kr. af til rehabilitering af svært hjerneskadede. Det har den nye regering også pillet fra. I stedet vil man betale fertilitetsbehandling for folk, som mange gange selv kan betale, for hvordan skulle de ellers have råd til at have et barn? Samtidig kan vi se, at man hjælper kvinder gratis med fertilitetsbehandling, uanset hvor mange penge de har, bare fordi de ikke har en mand. Vi taler så ofte om, hvilke skævheder der er i brugerbetaling herhjemme. Hvad er det så, man gør, når man gør brug af den her mulighed? Hvorfor gør man ikke det som ny regering, at man siger: Jamen de her 200 mio. kr., som vi i hvert fald håber på at få ind, kunne vi måske bruge til dem, der har aggressiv paradentose. Dem har vi talt så mange gange om. Der er folk, der betaler mere end 30.000 kr. for behandling. De svageste mennesker tænker man ikke på. Det er mennesker, der mange gange selv kan betale, man nu går ud og hjælper.

En anden del af forslaget handler om tolkebistand. I Dansk Folkeparti mener vi, at når man kommer til Danmark som indvandrere, må det være, fordi man vil være en del af samfundet, fordi man gerne vil integrere sig, lære sproget og være en del af vores danske samfund. Derfor kan vi ikke se, hvorfor folk, der er kommet hertil og har boet her i over 7 år, skal have betalt tolkning, når de kommer ind i sundhedsvæsenet. Jeg har kigget på, hvor mange regninger der er blevet sendt i de 4 måneder, det har eksisteret – eller fra den 1. juni til den 31. september – og der er sendt 1.428 regninger for tolkning. Kan det være rigtigt, at vi pålægger alle andre i Danmark at betale for, at man ikke vil lære det danske sprog? En af undskyldningerne for at fjerne loven skal være, at det koster mere i administration. Så mener jeg, at vi må lægge de afgifter oveni, så de betaler den fulde regning. Det kan ikke være rigtigt, at alle andre skal betale for dem. Vi siger nej til forslaget.

Kl. 11:37

Formanden:

Der er tre korte bemærkninger. Først er det fru Sophie Hæstorp Andersen.

Kl. 11:37

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jeg synes, at det er interessant, at Dansk Folkeparti igen taler om den her brugerbetaling, som om det her ikke er mennesker, der er syge, og som om der er mange andre, der er meget mere syge. Ordføreren kan jo starte med at bekræfte, at den her regering er en regering, der faktisk har taget det første skridt i retning af at fjerne noget af brugerbetalingen på tandområdet, ved at vi jo nu sikrer, at omkring 5.000 borgere med meget høje tandlægeregninger – på måske op til endda 100.000 kr. – nu kan få tilskud og dermed nedbragt deres brugerbetaling meget, meget markant.

Så det er jo ikke sådan, at vi ikke lytter, men helt konkret vil forslaget om at tage fat på paradentoseområdet jo koste et trecifret millionbeløb, og jeg går ud fra, at Dansk Folkeparti så vil være med til

at finde de penge, for det er jo ikke et millionbeløb, som den tidligere regering fandt i løbet af de 10 år, de sad i regering.

Kl. 11:38

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:38

Liselott Blixt (DF):

Jeg er helt enig med ordføreren i, at nogle af dem, der får fertilitetsbehandling, har grundlæggende sygdomme. Det kan være kræft eller mange andre grelle eksempler, men det er ikke dem, der udgør volumen af patienterne. Der findes også folk, der bare skal have en insemination eller noget andet.

Med hensyn til tandområdet er jeg da rigtig glad for, at man har fundet nogle penge netop til dem med de sjældne sygdomme. Det er også noget af det, vi har slået på, og vi sagde netop til den tidligere opposition, at vi vil være med til at kigge på det. Det kom bare ikke længere end til Sundhedsudvalget. Vi fik faktisk aldrig talt om det. Vi kom selv med nogle forslag til, hvordan vi kunne gøre noget på området, og vi har også forslag til, hvordan vi kan gøre noget for dem, der har aggressiv paradentose. Om ikke andet mener jeg, at det er noget, vi skal tage op, men her kunne et trecifret millionbeløb som 200 mio. kr., som man nu bruger på det her område, have været en god hjælp til alle de patienter.

Kl. 11:39

Formanden:

Fru Sophie Hæstorp Andersen.

Kl. 11:39

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Det er jo faktisk sådan, at i de 10 år, da man havde en borgerlig regering, er brugerbetaling på tandområdet faktisk blevet forøget, ved at sygesikringstilskuddet stille og roligt er faldet hen over årene. Så i stedet for, at man nu står her og siger, at Dansk Folkeparti vil gøre rigtig, rigtig meget for de her mennesker på bekostning af nogle mennesker, der også er syge, nemlig de ufrivilligt barnløse, kunne det være interessant, hvis man fortalte, hvad man selv har gjort de sidste 10 år for netop at gøre noget for mennesker med aggressiv paradentose. I stedet er brugerbetalingen jo blevet forøget, ved at sygesikringstilskuddet er gået den anden vej. Så lad os nu stoppe det hykleri med at sammenligne patientgrupper og alt muligt andet.

Vi går ind for, at vi hele tiden arbejder i retning af mindre brugerbetaling i det danske samfund. Det her er et vigtigt skridt i den retning. Om en uges tid behandler vi et lovforslag om at nedbringe brugerbetalingen på tandområdet for 5.000 mennesker med sjældne sygdomme. Det er også et vigtigt skridt i den rigtige retning.

Så man skal komme på banen nu. Vi vil gerne drøfte, hvordan vi kan nedbringe brugerbetalingen endnu mere, men vi savner måske nogle eksempler fra Dansk Folkeparti på, at det er noget, man har prioriteret i løbet af de 10 år, hvor man sad med ved regeringsbordet.

Kl. 11:40

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:40

Liselott Blixt (DF):

Først og fremmest kan jeg bruge den nye regerings eksempel til at sige, at man skal have 90 mandater. De gange, hvor der var beslutningsforslag fra den tidligere opposition, strakte vi fra Dansk Folkepartis side hånden frem. Jeg kan finde talerne frem. Jeg kan finde de taler frem, hvori jeg netop til dem, der fremsatte beslutningsforslaget, sagde, at vi meget gerne ville se på forslaget. Jeg ved, at jeg talte

med daværende folketingsmedlem Lone Dybkjær om det, men det nåede aldrig op i Sundhedsudvalget, og det er vel ikke Dansk Folkeparti, som ikke havde fremsat beslutningsforslaget, som skulle have taget det op i Sundhedsudvalget og have kigget på det. Vi sagde til de to forslag, der kom på banen, at vi var villige til at gå ind i forhandlinger. Så havde vi haft 90 mandater, og så var vi også gået med til det.

Kl. 11:41

Formanden:

Hr. Rasmus Horn Langhoff for en kort bemærkning.

Kl. 11:41

Rasmus Horn Langhoff (S):

I Socialdemokratiet vil vi gerne fjerne brugerbetalingen for kunstig befrugtning, og det er jo, fordi vi er af den opfattelse, at brugerbetaling inden for sundhedsvæsenet generelt er en dårlig ting, og fordi vi mener, at vi har brug for, at der bliver født flere børn i Danmark. Vi er også af den opfattelse, at det ikke kun er rige forældre, der kan blive gode forældre. Derfor vil jeg gerne spørge ordføreren, om Dansk Folkeparti agter at genindføre den her brugerbetaling, hvis Dansk Folkeparti skulle komme til magten efter næste valg.

Kl. 11:41

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:41

Liselott Blixt (DF):

Hvis vi på et tidspunkt, som jeg også sagde i min tale, har så mange penge, at vi kan hjælpe alle dem, der virkelig har behov for sundhedsvæsenet, kunne vi gøre det, men så længe, vi har økonomiske udfordringer i sundhedsvæsenet, vil vi ikke genindføre det.

Kl. 11:42

Formanden:

Hr. Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 11:42

Rasmus Horn Langhoff (S):

Nu nævnte ordføreren selv, at ordføreren er imod, at man sætter afgifterne op på smøger, vin, øl osv. og bruger nogle af pengene på at fjerne brugerbetaling på kunstig befrugtning. Skal jeg forstå det således, at det, ordføreren giver udtryk for, er, at en stemme på Dansk Folkeparti er en stemme på billigere smøger og billigere øl, men færre børn i Danmark?

Kl. 11:42

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:42

Liselott Blixt (DF):

Så kunne man jo godt lave en valgkampagne, hvor man siger, at hvis folk stemmer på Dansk Folkeparti, er det på billigere cigaretter, på billigere vin og på, og at vi skal have det godt.

Nej, det er sund fornuft, for hvem siger, at den nye regering i det hele taget får pengene ind på de her afgifter? Vi kommer til at se den her grænsehandel, vi kommer til at se smuglercigaretter, kopicigaretter, og vi ser det allerede. Vi kan se det i andre lande. Jeg var i Irland i påsken, hvor cigaretterne bliver købt på det sorte marked til halv pris af, hvad de koster i forretningerne. Det bliver da det samme i Danmark, specielt nu hvor der ikke er nogen toldere ved grænsen.

Kl. 11:43

Formanden:

Fru Julie Skovsby for en kort bemærkning.

Kl. 11:43

Julie Skovsby (S):

Tak for det. Ordføreren, fru Liselott Blixt, siger, at hvis man ønsker sig børn, så har man også råd til at betale, og det er ligesom det, der er Dansk Folkepartis grundholdning til det her spørgsmål. Jeg vil så gerne spørge:

Hvad med fødsler, altså, hvis man ønsker sig børn, bliver gravid osv., har man så ikke råd til at betale for en fødsel? Og hvor meget kunne man så eventuelt forestille sig der skulle betales på det område, ville det være, hvad fødselen koster, hvis det er kejsersnit osv.? Hvilke tanker går Dansk Folkeparti med om det? Hvordan med medicinloftet og den øgede egenbetaling, der er for lægemidler, som anvendes til fertilitetsbehandling, og som jo ophæves med lige præcis det her lovforslag, vi behandler i dag og skal stemme om senere? Ønsker man, at medicinloftet kan øges for andre patientgrupper?

Kl. 11:44

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:44

Liselott Blixt (DF):

Der er mange ting i det spørgsmål. Jeg tænker på det, jeg hørte ordføreren tale om, nemlig at man tænkte på at indføre brugerbetaling på fødsler. Det må være noget, der er groet hos ordføreren selv, for jeg tror da ikke, der er andre, der tænker på, at man skal betale for noget i forbindelse med en fødsel. I dag er en fødsel mange ting, og en fødsel foretaget ved kejsersnit osv. kan man overhovedet ikke sammenligne med det at få foretaget en fertilitetsbehandling. Det må stå for ordførerens egen regning.

Medicinloftet er den anden ting, og det er meget pudsigt, at det kommer i brug nu, hvor regeringen netop har skrabt de penge til sig, som vi fik hentet ind ved at øge et medicintilskudsloft for at kunne få HPV-vaccinen. Der er regeringen jo netop gået ud og har sagt: Haps, jamen vi går ud og giver nogle flere en HPV-vaccine, hvilket jeg synes er rigtig godt, men man glemmer at sige, at man ikke var med til at hæve loftet. Jeg håber da, at man fra regeringens side sænker det for alle mennesker, netop fordi man var imod det, og så finder pengene et andet sted.

Kl. 11:45

Formanden:

Fru Julie Skovsby.

Kl. 11:45

Julie Skovsby (S):

Jeg hørte ordføreren for Dansk Folkeparti sige, at hvis man ønsker at få børn, har man også råd til at betale for det. Vi er jo mange, der ønsker at få og har børn. Nogle står så i den situation, at de er ramt af sygdom, som gør, at de ikke kan få børn uden at få sygehusbehandling, og det er jo dem, som Dansk Folkeparti har været med til at træffe beslutning om skal betale, når de skal på sygehuset. Så med hensyn til dem, for hvem der ikke er tale om nogen sygdom, når de skal føde, spørger jeg bare, om de ikke også har råd til at betale, hvis de andre har råd til at betale. Er der forskel? Hvem skal betale for hvilke sygdomme? Hvordan hænger det sammen med Dansk Folkepartis logik på det her område? Ønsker man at få børn, har man vel råd til at betale, hvad enten der er tale om en sygehusbehandling eller en fødsel?

Kl. 11:46

Kl. 11:49

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:46

Liselott Blixt (DF):

Igen må jeg sige, at en sammenligning må stå helt for fru Julie Skovsbys egen regning. Jeg kan ikke sammenligne de to ting. I dag er der da også kvinder, der føder hjemme, uden at der er tale om brug af sundhedsvæsenet. Skal vi så begynde at sætte ind der med at indføre betaling. Hvad er det for noget pjat? Så skulle jeg også sige, at man kunne sammenligne det med, at hvis man ikke ønsker, at det skal koste noget at få fertilitetsbehandling, skal man også have gratis vuggestue. Er det sådan, vi skal begynde at sammenligne? For så vil jeg da modsat spørge ordføreren, om det er det, man vil, fra Socialdemokraternes side.

Kl. 11:47

Formanden:

Fru Kirsten Brosbøl for en kort bemærkning.

Kl. 11:47

Kirsten Brosbøl (S):

Det er sådan set bare for at følge Dansk Folkepartis egen logik til dørs. Det er det, der ligger bag fru Julie Skovsbys spørgsmål. Vi ønsker jo sådan set at forstå, hvad der er logikken bag den måde, Dansk Folkeparti ønsker at prioritere i sundhedsvæsenet på. Man siger, at folk selv må betale. O.k., men lad os så se på, hvilke konsekvenser det har haft. Det vil jeg gerne bede ordføreren forholde sig til.

Den tidligere minister på området sagde jo, at det her ikke skulle resultere i færre fødsler, at det ikke var det, der var hensigten. Man havde sådan en eller anden forventning om – og det er jo også logikken, kan jeg høre – at alle havde råd til at betale, at alle, der brændende ønskede sig et barn, havde råd til at betale. Nu er virkeligheden jo så bare den, at indførelsen af brugerbetalingen har betydet 25 pct. færre fertilitetsbehandlinger, og konsekvensen er altså 700 færre børn om året. Hvordan forholder Dansk Folkeparti sig til den situation, som indførelsen af brugerbetalingen har resulteret i, nemlig en nedgang i fødselstallet? Er det ikke et samfundsmæssigt problem, som Dansk Folkeparti er optaget af?

Kl. 11:48

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:48

Liselott Blixt (DF):

Vi er optaget af, at der er for lav fertilitet i Danmark. Derfor har vi været med til at sætte penge af på forskningsområdet for at finde ud af, hvorfor sæd kvaliteten hos mænd er så dårlig, samt andre ting. Samtidig har man også fundet ud af, at hvis kvinder får fertilitetsbehandling, har de også større risiko for at få børn, der har endnu lavere fertilitet. Så hvis vi bliver ved med at køre det i den retning, ender det med, at vi ikke kan lave nogen børn ad naturlig vej.

Jeg mener også, at vi skulle gå ind og kigge på, hvad vi kan lave af andre ændringer end blot at skaffe folk hjælp til et indgreb på et sygehus. I stedet for kunne man se på kostens betydning. Jeg har faktisk en bog på mit kontor, som netop beviser, at man ved at lave nogle kostreguleringer hos nogle af de kvinder – og der taler jeg ikke om kræft, og det siger jeg bare, så jeg ikke får det lige i hovedet igen – der af uforklarlige årsager ikke kan få børn, faktisk kan gøre dem fertile. Og jeg mener, at det må være vigtigere at se på nogle løsningsmodeller i stedet for at tage den lette udvej.

Formanden:

Så er det fru Kirsten Brosbøl.

Kl. 11:49

Kirsten Brosbøl (S):

Man må jo også fra Dansk Folkepartis side anerkende, at det, man selv har været med til at gøre, nemlig indføre den her brugerbetaling, har haft en konsekvens. Jeg beder bare ordføreren om at bekræfte, at den beslutning, Dansk Folkeparti var med til at træffe, nemlig at indføre en brugerbetaling, har haft en direkte konsekvens for rigtig mange par, som brændende ønsker sig børn, og som nu ikke længere får den her fertilitetsbehandling. Det skal jeg bare have ordføreren til at erkende, for det er jo et politisk valg.

Det kan godt være, at Dansk Folkeparti meget gerne vil være med til, at vi har forskning på området – det går jeg som forskningsordfører meget ind for at vi har – og langsigtet prøver at løse den samfundsmæssige udfordring, at vores fertilitet er for nedadgående, men det, som Dansk Folkeparti politisk har gjort, har betydet, at færre har fået fertilitetsbehandling, og dermed færre børnefødsler i Danmark. Anerkender ordføreren det?

Kl. 11:50

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:50

Liselott Blixt (DF):

Nu er det jo ikke os i oppositionen, der plejer at stå heroppe og være bange for at svare på spørgsmål, ligesom den nuværende regering er, og jeg vil gerne svare. Men man stiller utrolig mange spørgsmål på en gang.

Ja, vi kan godt se, at der har været en nedgang i fødselstallet, men herregud, det har virket et år. Hvis alle lige pludselig bare havde haft 30.000 kr., havde regeringen så også ændret det? Nej, man skulle da bruge det her år til at spare nogle penge sammen, så man kunne betale for den her fertilitetsbehandling. Hvorfor har man ikke kørt det videre og sagt: Lad os prøve det i 5 år, så folk også har mulighed for at spare sammen? Det har man da ikke givet dem lejlighed til.

Kl. 11:51

Formanden:

Hr. Flemming Møller Mortensen for en kort bemærkning.

Kl. 11:51

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg vil gerne spørge fru Liselott Blixt, om Dansk Folkeparti synes, at der fødes for få børn i Danmark. På nøjagtig samme måde som fru Kirsten Brosbøl var inde på det, vil jeg sige, at den tidligere sundhedsminister i forhandlingerne sagde, at det her ikke måtte resultere i færre fødte danskere. Det må Dansk Folkeparti da også forholde sig til. Nu siger fru Liselott Blixt, at det er et spørgsmål om, at man skal have tid til at spare pengene sammen. Men jeg vil meget gerne have et klart svar på, om der set med Dansk Folkepartis øjne bliver født for få danskere til at drive vores land, videreudvikle vores land. Lad mig få et svar på det store problem, der ligger i, at mange er ældre i vores samfund og for få er unge.

Kl. 11:52

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:52

Kl. 11:54

Liselott Blixt (DF):

Jeg skal åbenbart forstå det på den måde, at Socialdemokraterne kun fremsætter det her lovforslag, fordi vi skal have flere børn. Så kunne vi også bare adoptere nogle flere, betale for nogle flere adoptioner. Det er meget svært. Hvorfor går man så ikke ind på den tankegang?

Ja, der bliver færre og færre børn, og jeg siger ikke, hvilket antal der er det bedste. Jeg vil bare have, at de, der bliver født, får en ordentlig opvækst, og at de får et ordentligt liv, så vi ikke ser alle de episoder, vi ser med de børn, der har en dårlig opvækst, og som må tages fra deres forældre.

Kl. 11:52

Formanden:

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 11:52

Flemming Møller Mortensen (S):

Hvis det er Dansk Folkepartis holdning, at man ikke indser det samfundsmæssige problem i, at fødselstilvæksten i Danmark er så lav, som den er, også sammenlignet med andre nordiske og europæiske lande; hvis ikke det er et samfundsmæssigt problem, så bliver jeg nødt til at sige, at så er Dansk Folkeparti direkte uansvarlig i forhold til driften af vores land.

Det er fuldstændig korrekt, som fru Liselott Blixt siger, at der er mange elementer i, at Socialdemokraterne har den her holdning. Den tidligere sundhedsminister, hr. Bertel Haarder, gav udtryk for, at det her med indføring af brugerbetaling på fertilitetsbehandling med Venstres øjne ikke måtte føre til færre fødte danskere. Det gør det, og derfor er det nødvendigt at regulere det her. Det er et af elementerne. Er det noget, der vækker en rimelig forståelse hos Dansk Folkeparti, eller står man fuldstændig af på den argumentation?

Kl. 11:53

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:53

Liselott Blixt (DF):

Ordføreren bliver ved med at tale om, hvad den tidligere minister har udtalt, og det har jo ikke noget med Dansk Folkeparti eller undertegnede at gøre. Der er nogle problemer, der skal løses, men vi mener ikke, at det bare løses, ved at vi hjælper med en betaling. Vi mener, at de mennesker, som har brug for det, også skal betale 30.000 kr. eller over 30.000 kr. for at have en vuggestueplads. De skal have penge til bleer og til mad og til andre fornødenheder i forbindelse med at have barn. Derfor mener vi også, at så har man også råd til at betale det, som det koster at få en fertilitetsbehandling.

Kl. 11:54

Formanden:

Så er det hr. Jonas Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 11:54

Jonas Dahl (SF):

Jamen det var ordførerens udtalelse i forhold til tobakspriserne, jeg godt vil vende lidt tilbage til. Jeg vil bare høre, om ordføreren kan bekræfte, at de billigste smøger, der er på markedet, er billigere i Danmark, end det er i Tyskland, og at Tyskland i øvrigt også har hævet afgiften på cigaretter.

Kl. 11:54

Formanden:

Ordføreren.

Liselott Blixt (DF):

Det kan jeg ikke bekræfte, for det aner jeg ikke noget om.

Kl. 11:54

Formanden:

Hr. Jonas Dahl.

Kl. 11:54

Jonas Dahl (SF):

Så skal jeg oplyse ordføreren om, at det er sådan, det er. Jeg undrede mig bare, for det var sådan set det argument, ordføreren selv brugte lidt tidligere i debatten brugte. Derfor vil jeg også bare sige, at når regeringen nu lægger op til netop at hæve cigaretpriserne, skyldes det jo bl.a., at vi faktisk vurderer, at det har et sundhedsmæssigt perspektiv. Men jeg synes også, man gang på gang i den her samling har fået ørerne tudet fulde med, at det her ville medføre voldsom grænsehandel, og når det rent faktisk er sådan, at de billigste cigaretter i dag er billigere i Danmark, end de er i Tyskland, så er det i hvert fald en mærkværdig grænsehandel, det i givet fald fører til, for så vil det betyde, at tyskerne kører over grænsen, og det argument har jeg trods alt ikke hørt fra borgerlig lejr endnu. Det er bare for at sige, at når vi nu diskuterer cigaretpriserne, synes jeg også, man skal oplyse om den fulde sandhed.

Kl. 11:55

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:55

Liselott Blixt (DF):

Så vil jeg da bede ordføreren om at komme herop og sige, hvad de rette priser er. Grunden til, at jeg siger, jeg ikke ved det, er, at jeg jo ikke ved, hvornår man ændrer priserne på cigaretter. Jeg var i Tyskland for et par måneder siden, og der lå prisniveauet på det samme som i Danmark, og i nogle af de andre lande, vi grænser op til, er det nogenlunde samme niveau.

Det, jeg også sagde, var, at det jo ikke kun er grænsecigaretter, det her drejer sig om, det er også kopicigaretter, der bliver produceret i andre lande og bliver smuglet ind. Jeg har set nogle af de måder, man prøver at mærke de her cigaretter, og det er ikke til at se, om det er originalcigaretten, eller om det er kopicigaretten, man køber, og det er nogle af dem, vi kommer til at se komme ind over landegrænsen.

Kl. 11:56

Formanden:

Tak til ordføreren. Jeg tror, vi kan nå den radikale ordfører, fru Camilla Hersom, inden pausen. Værsgo.

Kl. 11:56

(Ordfører)

Camilla Hersom (RV):

Sundhedsministeren fremsætter med L 37 forslag om at ændre sundhedsloven på to væsentlige områder. Der er for begge forslags vedkommende tale om at genetablere de ordninger, der tidligere har eksisteret i Danmark.

Begge forslag indgår som en del af finansloven, og i kroner og øre er det væsentligste forslag tilbagerulning af brugerbetaling for behandling med kunstig befrugtning og sterilisation. Den tidligere regerings besparelser var ikke alene et markant brud med den frie og lige adgang til sundhedsbehandling i det danske sundhedsvæsen, men loven har også, som mange har fremført, ført til et dramatisk fald i antallet af ufrivilligt barnløse, som har søgt fertilitetsbehand-

ling, fuldstændig ligesom det blev forudset, da loven i sin tid blev fremsat.

Kl. 13:00

Vi har allerede haft en lang diskussion om dette, og jeg vil derfor holde mig til at sige, at det for Radikale Venstre er afgørende, at ufrivilligt barnløse ikke selv har valgt deres situation, og at det typisk er andre sygdomme, der ligger til grund for, at de ikke kan få børn; at det efter vores opfattelse og ud fra et samfundsperspektiv er u hensigtsmæssigt, hvis de børn, som er ønskebørn, ikke bliver født, for det er børn, som samfundet har brug for; at vi med L 37 får rettet op på den sociale skævvridning, som loven har medført; at vi får højnet patientsikkerheden; at vi får genetableret grundlaget for den forskning, som Danmark gennem mange år har bidraget afgørende til; at der derfor efter vores opfattelse er både ideologiske, sundhedsfaglige, forskningsmæssige og samfundøkonomiske årsager til at fjerne brugerbetalingen på området; og at vi derfor varmt kan støtte forslaget.

Den anden del af forslaget til lov om ændring af sundhedsloven betyder mindre i kroner og øre, men rigtig meget både reelt og politisk. Jeg taler naturligvis om forslaget om at genindføre vederlagsfri tolkebistand til patienter, der har boet i Danmark i mere end 7 år, men som på grund af sprogsværigheder ikke kan kommunikere tilfredsstillende med læger og sundhedspersonale i forbindelse med behandling. Gebyret på tolkebistand i sundhedsvæsenet er et af de værste eksempler på den tidligere regerings symbolpolitik, hvor man har søgt at løse et påstået problem med et tiltag, der ikke hjælper på noget som helst, men som tværtimod har store skadevirkninger.

Tolkegebyret har ikke beløbet sig til meget i statskassen. Forudsætningen var, at det skulle være indtægtsneutralt, og der er meget, der tyder på, at det oven i købet har kostet i administration. Men indførelsen af gebyret har haft vidtrækkende betydning for de mennesker, det er gået ud over, og det er desværre helt sigende for den mistro, den tidligere regering havde til særlige grupper i samfundet.

Indførelsen af gebyret på tolkebistand har med stor præcision ramt nogle af de svageste i vores samfund, for man kan trygt regne med, at hvis man efter 7 års ophold i Danmark ikke taler dansk, er der rigtig gode grunde til det. Traumatiserede flygtninge vil f.eks. ofte have så store skader på koncentrations- og indlæringssevnen, at de ikke er i stand til at tilegne sig nye sprog, uanset at de selvfølgelig selv måtte ønske det.

I de situationer, hvor disse mennesker møder sundhedsvæsenet, og hvor der ikke indhentes tolk, eller hvor man måske benytter et familiemedlem som tolk, er risikoen for misforståelser og fejlbehandling selvfølgelig åbenbar. Det har ikke kun alvorlige konsekvenser for den enkeltes behandling og sikkerhed, men også for samfundøkonomien i form af misforståelser, fejl diagnoser og fejlbehandlinger, som der siden må rettes op på. Situationen er også uærdig for de mennesker, der måske har haft et barn med som tolk, og helt urimelig for det barn, der bringes i situationen. Efter Radikale Venstres opfattelse har vi også stillet vores sundhedspersonale i en dybt u hensigtsmæssig situation, fordi man ikke har kunnet yde den bistand, man egentlig er uddannet til at yde.

Gebyret på tolkebistand var efter Radikale Venstres opfattelse skammeligt, skadeligt og både menneskeligt, sundhedsmæssigt og økonomisk uforvarsligt, og det har været os magtpåliggende at få ændret situationen.

Vi støtter derfor stærkt ophævelsen af gebyret. Radikale Venstre kan dermed støtte alle dele af forslaget til lov om ændring af sundhedsloven.

Kl. 12:01

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Der er ikke nogen korte bemærkninger.

Jeg skal her udsætte mødet. Mødet genoptages kl. 13.00. Mødet er udsat. (Kl. 12:01).

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Mødet er genoptaget.

Jeg giver ordet til den næste ordfører, hr. Jonas Dahl.

Kl. 13:00

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

Tak for det, formand. Stik imod anbefalinger fra eksperter og erfaringer fra andre EU-lande valgte den daværende VK-regering at indføre brugerbetaling på bl.a. behandling af barnløshed og sterilisation. Fra starten af har vi fra SF's side advaret mod de her forringelser, og konsekvenserne har heller ikke været til at overse.

I løbet af 2011 er antallet af par, der søger hjælp på landets fertilitetsklinikker, faldet med op til 20 pct. på de offentlige klinikker. Mange har simpelt hen ikke været i stand til at spare de tusindvis af kroner sammen, som egenbetalingen udgør. Det betyder ikke mindst, at der vil blive født færre børn, og at der er blevet født 1.000 færre i 2011, men det er klart, at man ikke helt kan henvise til det, fordi der trods alt er en vis produktionstid på det, men tendensen er jo klar, når vi ser færre fertilitetsbehandlinger. Sammenholder man det med, at 10 pct. af børnene i Danmark i dag kommer til verden ved en eller anden form for fertilitetsbehandling, er udsigterne bekymrende. Det er altså et vigende børnetal, som er en del af den udfordring, vi støder på, når man har indført brugerbetaling på fertilitetsbehandling. Oveni rammer brugerbetalingen skævt.

Fra SF's side ønsker vi ikke et samfund, hvor det kun er de allerrigeste, der har adgang til at få børn, mens de, der har knap så mange penge, må forblive barnløse. Det er en urimelighed, som vi også bliver nødt til at tage alvorligt.

Derfor er det også regeringens udgangspunkt, at vi vil sikre let og fri og lige adgang til vores sundhedsvæsen, og derfor er der også i dag fra SF's side tilfredshed med, at regeringen nu foreslår at fjerne egenbetalingen ikke bare for fertilitetsbehandling, men også tolkebistand.

Det handler ikke kun om lighed, men også om patientsikkerhed. Ved at sikre, at der altid er kvalificeret kommunikation mellem sundhedspersonale og patient, undgår man tilfælde, som da en mand fik leversvigt, fordi han havde misforstået, at han skulle tage medicin, eller som da en mand troede, at han var erklæret rask, men egentlig var hiv-positiv. Jeg synes, at de to eksempler meget godt viser de udfordringer, der har været også med tolkebistanden. Ved at fjerne gebyret på tolkebistand sikrer vi, at alle får den rigtige behandling og også bliver behandlet lige, og ligeledes sikrer vi, at der ikke er mennesker, der undlader at opsøge rettidig behandling, når de har brug for det.

Det er for mig at se og for SF helt afgørende, at vi igen kan sige, at vi har fri og lige adgang til sundhedsydelserne i Danmark. Derfor er jeg også ubetinget glad for, at vi i dag både afskaffer brugerbetaling for kunstig befrugtning, refertilisation og sterilisation og ikke mindst for tolkebistand.

Kl. 13:03

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Der er i hvert fald to, der har ønsket korte bemærkninger, og den første er Joachim B. Olsen, værsgo.

Kl. 13:03

Joachim B. Olsen (LA):

Regeringen har nu meldt ud, at den vil have et opgør med kræve-mentaliteten. Så vil jeg gerne spørge ordføreren: Når man nu afskaf-

fer brugerbetalingen for at blive steriliseret og man samtidig afskaffer brugerbetalingen for at blive refertiliseret, altså det, at man fortryder, at man er blevet steriliseret, og gerne vil have det gjort om, er det så ikke et soleklart eksempel på krævementalitet? Kan ordføreren komme med et bedre eksempel på krævementalitet end det, at man får noget gratis, og når man så fortryder det, skal man også have det behandlet gratis? Jeg vil gerne have, hvis ordføreren kan komme med et bedre eksempel på krævementalitet end det her.

Kl. 13:04

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:04

Jonas Dahl (SF):

Jeg synes, det er en fuldstændig mærkværdig sammenligning, Liberal Alliances ordfører her kommer med. For mig og for SF er det helt afgørende, at syge mennesker, når vi snakker om fertilitetsbehandling, bl.a. er folk, der er ramt af PCOS. Jeg synes, det er fuldstændig rimeligt, at vi i vores sundhedsvæsen også giver adgang til de ydelser.

Når det kommer til sterilisation, er der altså også en række eksempler på, ikke mindst i forbindelse med en fødsel, at det rent faktisk er hensigtsmæssigt, at det foregår i umiddelbar forlængelse af fødslen, fordi man trods alt har patienten der. Derfor synes jeg faktisk også, det er rimeligt, at sterilisation kan foregå også i det offentlige sundhedsvæsen.

Jeg hørte heller ikke, at det var det, der var anklagen, men at det er spørgsmålet om refertilisering. Jeg synes faktisk godt, at der kan være nogle særlige situationer, hvor det er rimeligt at gøre det. Man skal også huske på – det forventer jeg i øvrigt også – at når man bliver steriliseret, skal man selvfølgelig også forholde sig til de problemer, der kan være ved det. Men jeg synes også, at det er rimeligt at sige, at der altså kan opstå situationer, hvor man senere fortryder det valg, og der er i dag medicinsk mulighed for det, og så synes jeg også, at vi skal være så fleksible i vores samfund, at vi siger, at det er i orden.

Kl. 13:05

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 13:05

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg synes, det her er helt utroligt. Socialministeren og statsministeren var i går ude og sige, at vi skal have et opgør med krævementaliteten, og så fremsættes der et lovforslag, som vi behandler i dag, hvor det nu gøres gratis at blive steriliseret, og fortryder man, at man er blevet steriliseret, er det også gratis at blive refertiliseret. Jeg må bede ordføreren om at komme med et eksempel på noget, som er udtryk for en endnu højere grad af krævementalitet end det, at man tager en beslutning, fortryder den beslutning, og så skal skatteyderne også betale for det. Jeg vil gerne bede om et eksempel på noget, som er udtryk for en højere grad af krævementalitet end det.

Kl. 13:06

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:06

Jonas Dahl (SF):

Jeg synes, det bliver en helt mærkværdig diskussion om den laveste fællesnævner. Den synes jeg sådan set at hr. Joachim B. Olsen selv må redegøre for, når han skal stå heroppe på talerstolen. Jeg har fuld tillid til, at det kan man redegøre for fra Liberal Alliances side.

Jeg synes faktisk, at det er rimeligt, når man f.eks. har været indlagt på hospitalet i forbindelse med en abort eller andet og så træffer beslutning om at blive steriliseret, at vi skal være imødekommende i de tilfælde, hvor det rent faktisk kan lade sig gøre, hvis man så senere i sit liv – det sker jo desværre nogle gange, at folk bliver skilt og får en ny ægtefælle – har et ønske om at ændre den beslutning. Det er et relativt begrænset antal tilfælde. Jeg synes også, at der trods alt er grænser for, hvor små sko vi skal gå i.

Kl. 13:07

Første næstformand (Bertel Haarder):
Fru Liselott Blixt for en kort bemærkning.

Kl. 13:07

Liselott Blixt (DF):

Nu taler man jo meget om økonomien og om, at man ikke vil bruge nogen penge, før man har pengene, altså det gældende forsigtighedsprincip. Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvor det er henne i den her sag. Hvor finder man de her penge til dette lovforslag, inden man har fået penge indkasseret ved ændringen af sundhedsforsikringerne, og når man ikke ved, hvad udkommet vil være, eller om der i det hele taget er penge i de afgifter, man vil opkræve på cigaretpakker? Så spørgsmålet er, hvor man finder pengene henne, hvis ikke man får de her afgifter ind. Er der så andre steder i sundhedsvæsenet, man vil spare?

Kl. 13:07

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:07

Jonas Dahl (SF):

Nu var jeg ordfører på alle de skatteforslag, som regeringen har igangsat, her i tirsdags, hvor vi sluttede, jeg tror, den var lidt over kl. 2 natten til onsdag. Så der havde vi sådan set gennemgået samtlige de skatteforslag, som regeringen har lagt frem. Dem har vi lagt frem med åbne øjne. Vi afskaffer bl.a. skattesubsidieringen på sundhedsforsikringer. Jeg synes, det er fuldstændig rimeligt, at folk betaler for deres egne forsikringer. Jeg forventer heller ikke, at andre betaler for min cykelforsikring eller andre forsikringer. Det er en række af de ting, vi har på bordet. Vi har benyttet os af Finansministeriets og Skatteministeriets bedste skøn, ligesom den tidligere regering også har gjort, og derfor har vi selvfølgelig også fremsat forslag som i dag, og vi har en fuld finansiering af dem. Jeg synes sådan set, at det er en helt åben og ærlig måde at føre politik på.

Det er klart, at når vi f.eks. øger afgifterne på vin og spiritus eller når vi f.eks. fjerner skattesubsidieringen for sundhedsforsikringer, så betyder det selvfølgelig også en indtægt, og den kalkulerer vi med, lige såvel som den tidligere regering kalkulerede med indtægter i form af det ene eller det andet på afgifts- eller skattegrundlagsområdet i sine finanslovsforslag. De har i øvrigt gjort det i de sidste 10 år, hvor Dansk Folkeparti støttede det.

Kl. 13:08

Første næstformand (Bertel Haarder):
Liselott Blixt.

Kl. 13:08

Liselott Blixt (DF):

Først og fremmest vil jeg sige, at jeg ikke er skatteordfører. Jeg var her ikke under alle sagerne. Men jeg kan da regne ud, at når man lægger nogle afgifter og skatter på nogle ting, får man først pengene efter 1 år. Det er så heller ikke den tidligere regering og Dansk Folkeparti, der sagde, at vi kørte efter et forsigtighedsprincip. Det er jo det, vi gentagne gange får at vide, når vi taler om nogle ting, der skal

finansieres. Vi får at vide, at der skal være et forsigtighedsprincip. Hvor er forsigtighedsprincippet i det her forslag, når pengene først kommer ind efter 1 år og det her gælder fra den 1. januar?

Kl. 13:09

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:09

Jonas Dahl (SF):

Jamen det er jo sådan, at når vi f.eks. øger afgiften på en pakke cigaretter pr. 1. april, så vidt jeg husker, så får de cigaretter, der bliver solgt den 2. april, penge til at ryge i statskassen. Det er jo ikke sådan, at de først forfalder året efter eller andet. Det er jo selvfølgelig en løbende indbetaling, som ryger ind i Finansministeriets og Skatteministeriets kasser, og det tror jeg ordføreren er fuldstændig klar over. Det er på samme måde, som når ordføreren og jeg får trukket vores skat på vores lønseddel, når vi får vores løn udbetalt. Det er jo sådan, systemet fungerer, og sådan har det fungeret i rigtig mange år i Danmark, også de sidste 10 år under VKO, og præcis på samme måde fungerer det selvfølgelig også under den nye regering. Det er klart, at vi i øvrigt har benyttet os af et princip om meget forsigtighed. For nu bare at tage et eksempel i forhold til cigaretterne så kalkulerer vi sådan set ikke engang med, at der kommer ekstra penge i statskassen. Så kan vi jo se, om der er kommet ekstra penge. Det er min umiddelbare forventning personligt, at det vil der være. Men vi er meget forsigtige i forhold til det, og vi siger, at godt, vi forventer rent faktisk, at der er mange, der lægger smøgerne på hylden. Hvis der ikke er så mange, er der et ekstra provenu. Og hvis der er flere, så tager vi den derfra. Derfor kalkulerer vi med 0 kr. Det synes jeg sådan set er ret forsigtigt.

Kl. 13:10

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Stine Brix fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:11

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Tak. Det er min første tur på talerstolen her i Folketinget, og jeg tror ikke, jeg kunne have fået et meget bedre forslag at starte på.

Væk med brugerbetaling på fertilitetsbehandling og væk med gebyr på tolkebistand. Det er to meget vigtige skridt mod et sundhedsvæsen med fri og lige adgang for borgerne. Det er en vision, som jeg er meget glad for, at vi i Enhedslisten deler med sundhedsministeren og med regeringen.

Jeg vil starte med forslaget om at fjerne gebyrer på tolkebistand. Et godt forløb i sundhedsvæsenet starter med et godt møde mellem læge og patient. Forudsætningen for et godt møde mellem læge og patient er, at man forstår hinanden. Ellers stiger risikoen for, at læger overser symptomer, og at patienter ikke forstår undersøgelser eller behandling eller bruger deres medicin forkert.

For lægen er korrekt tolkning afgørende for, at hun kan leve op til lovgivningen om, at man skal have de nødvendige oplysninger til rådighed, inden man iværksætter en undersøgelse eller en behandling, og det er helt afgørende for, at hun kan indhente et informeret samtykke fra patienten. For patienten er tolkningen afgørende for, at hun har reel lige adgang til den rigtige behandling. Selv små sproglige nuancer kan have meget store konsekvenser, når det drejer sig om sygdom og om sundhed. Der er stor forskel på, om patienten oplever sviende smerte i toppen af maven, eller om der er tale om en skarp smerte i brystkassen. Det første kan være tegn på en forholdsvis banal sygdom som sure opstød, det andet kan være tegn på alvorlig

sygdom som blodprop i hjertet. Derfor er tolkning en forudsætning for patientens sikkerhed.

Endelig er det meget glædeligt, at vi med det her forslag kommer væk fra, at børn bliver sat til at tolke for deres forældre, også om potentielt livstruende sygdomme. Det er ikke kun et brud på patientens ret til privatliv, det er også en helt, helt urimelig belastning for barnet. Derfor støtter vi naturligvis forslaget om, at tolkebistand igen skal være gratis.

Også forslaget om at afskaffe brugerbetaling på fertilitetsbehandling kan vi støtte. Da den tidligere regering indførte brugerbetaling på kunstig befrugtning, tog man samtidig et opgør med et helt fundamentalt princip for vores velfærdssamfund, nemlig princippet om, at det er gratis at få behandlet sygdom på et offentligt sygehus. Ifølge verdenssundhedsorganisationen WHO er ufrivillig barnløshed nemlig en sygdom. Dertil kommer, som flere andre ordførere allerede har været inde på, at for ni ud af ti, som behandles på de offentlige fertilitetsklinikker, er det en konkret sygdom, der er årsagen til, at de ikke kan få børn uden hjælp. Det kan være kræft i underlivet, det kan være hormonforstyrrelser, endometriose eller følger af kirurgi efter tidligere sygdomme.

Derfor er jeg rigtig, rigtig glad for, at vi nu kan sige til de tusindvis af unge mennesker, som så gerne vil stifte familie, men ikke selv kan, at de fremover ikke længere vil være diskrimineret, men have adgang til gratis behandling på lige fod med andre patienter. Fremover vil der igen være fri og lige adgang til fertilitetsbehandling. Jeg er glad for, at vi med det her forslag stopper en meget farlig glidebane, hvor enkelte sygdomme bliver pillet ud og pålagt en helt urimelig brugerbetaling.

Af det sagte skulle det meget gerne fremgå, at vi fra Enhedslistens side naturligvis kan støtte regeringens lovforslag nr. L 37.

Kl. 13:14

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er ingen korte bemærkninger. Jeg siger tak og tillykke til ordføreren.

Den næste ordfører er hr. Joachim B. Olsen fra Liberal Alliance.

Kl. 13:15

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Regeringen lægger med forslaget her op til at øge det offentlige forbrug. Der skal deles gaver ud, men regeringen har ingen penge i kassen. Derfor kan det undre, at regeringen med dette lovforslag vælger at øge det offentlige forbrug alligevel. Det er, som om regeringen glemmer, at vi står i en presset økonomisk situation. Der er krise i hele verden, og de offentlige udgifter herhjemme er løbet løbsk. Vi har et underskud på 100 mia. kr., og vi har mistet i titusindvis af arbejdspladser. Økonomien, erhvervslivet og skatteyderne er presset nok i forvejen. Vi har verdens højeste skattetryk, en ringe konkurrenceevne og ringe incitamenter for personer uden for arbejdsmarkedet til at yde en ekstra indsats.

Hvad er så regeringens begrundelse for nødvendigheden af større offentlige udgifter? Skatteyderne skal bl.a. finansiere andres fertilitetsbehandlinger, men er det virkelig her, vi skal fokusere vores indsats? Er det vigtigt nok til at øge det offentlige forbrug på et tidspunkt, hvor vi burde sænke det markant og i stedet fokusere på at forbedre den danske konkurrenceevne med lavere skatter og mindre offentligt forbrug? Nej, det er det ikke. Med et underskud på knap 100 mia. kr. er det tvingende nødvendigt, at vi holder øje med de offentlige udgifter. Udgifterne skal ned. Regeringen burde også bekymre sig mere om at få de offentlige udgifter ned i stedet for at være optaget af at forøge dem og dermed lægge yderligere pres på danskerne.

En måde at mindske de offentlige udgifter på er ved at have en beskedne brugerbetaling på fertilitetsbehandling. Liberal Alliance så

gerne, at brugerbetalingen blev ledsaget af en markant skattelettelse, men det synes ikke at være regeringens prioritet.

Brugerbetaling afskærer ikke barnløse fra at få børn. Når man har børn, koster det altså mange penge, og derfor burde det også være muligt at finde pengene til en fertilitetsbehandling, hvis man i øvrigt mener at kunne forsørge et barn. Hvis man ikke mener at have råd til det, så mener jeg, at man må spørge sig selv om, om man overhovedet har gjort sig tanker om, hvad det koster at have børn.

Vi har lige hørt socialministeren sige, at vi skal have et opgør med krævementaliteten i Danmark. Det hilser vi i Liberal Alliance meget velkommen, og det ligger jo lidt i forlængelse af debatten her, for det er ikke nogen menneskeret at få børn. Det er heller ikke nogen menneskeret, at skatteyderne skal betale for, at andre kan få børn. Hvis et par uden børn gerne vil have hjælp til at få det, skal det da stå parret frit for at søge hjælp, men det bør foregå for egen regning, ligesom det er tilfældet med adoption.

Hvad angår lovforslagets element om, at regeringen vil fjerne brugerbetalingen på refertilisation, så stiller vi os i Liberal Alliance undrende. Har man først en gang truffet en beslutning om sterilisation, så bør det ganske enkelt stå for egen regning, hvis man ønsker at blive fertil igen. At det offentlige skal betale for, at man både kan blive steriliseret og herefter refertiliseret, er et udtryk for den krævementalitet, der er i det danske samfund.

Som lovgivere bruger vi andre folks penge. Vi bruger de penge, som borgerne har tjent ved at gå på arbejde, og i øjeblikket bruger vi 100 mia. kr. for meget. Derfor er det meget, meget vigtigt, at vi passer på og bruger de penge på bedst mulig vis. Vi må spørge os selv, om det virkelig er skatteydernes ansvar at betale for, at alle kan få børn. Det synes vi i Liberal Alliance ikke det er.

Kl. 13:18

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en enkelt kort bemærkning fra fru Sophie Hæstorp Andersen.

Kl. 13:18

Sophie Hæstorp Andersen (S):

De offentlige udgifter skal ned, og brugerbetaling på det her område skal derfor fastholdes. Kunne ordføreren ikke fortælle lidt om, hvad det er for andre sygdomme og andre patienter, som også skal omfattes af brugerbetaling, hvis det står til Liberal Alliance, og kunne man ikke også i den sammenhæng måske forklare, hvordan det kan være, at Liberal Alliance så, samtidig med at man siger, at de offentlige udgifter skal ned, ikke kan stemme for, at man fjerner de arbejdsgiverbetalte sundhedsforsikringer, altså den skattefritagelse, der i dag er på dem, for det er jo også en prioritering. Skal statskassen gå glip af 700 mio. kr., som vi kunne have brugt på en fælles offentlig sundhedsbehandling? Skal vi på den ene side smide penge ud, mens borgerne på den anden side skal påføres brugerbetaling for bl.a. fertilitetsbehandling og andre behandlinger?

Kl. 13:19

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:19

Joachim B. Olsen (LA):

Vi har gjort det fuldstændig klart, at vi ønsker mere brugerbetaling i sundhedsvæsenet fuldstændig i tråd med Velfærdskommissionen, som har anbefalet, at det skal koste penge at gå til lægen, ligesom det gør i det ultraliberale Sverige, hvor man også betaler penge for at gå til lægen, og hvor det har medført, at folk ikke har benyttet lægerne så meget, og at man derfor har kunnet fokusere indsatsen mod dem, der virkelig har behov. Det synes vi faktisk er en rigtig god idé.

Med hensyn til skattefritagelsen for sundhedsforsikringer er det jo en mærkelig logik, som ordføreren sætter op. Når man giver en

skattefritagelse, så betyder det jo, at folk får lov til at beholde flere af de penge, som de selv har tjent. Der er jo ikke nogle penge, som er statskassens, eller som er vores. Det er jo en helt omvendt logik.

Kl. 13:20

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Sophie Hæstorp Andersen.

Kl. 13:20

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Kunne vi så ikke blive mere konkrete, med hensyn til hvor mange penge det skal koste at gå til lægen, og er det kun den praktiserende læge, eller er det også skadestuen og vagtlægen? For hvis man kun kræver brugerbetaling hos den praktiserende læge, så må man jo forvente, at der er nogle mennesker, der vælger at benytte sig af en gratis vagtlæge, en gratis skadestue, og det bliver vel næppe en billigere løsning for samfundsøkonomien mere generelt. Det er heller ikke billigt at vente på, at folk bliver så syge, at de skal indlægges akut på vores sygehuse. Det er en meget dyr løsning. Det kan man se mange steder rundt omkring i verden. Så er der andre steder end lige de praktiserende læger, som Liberal Alliance vil indføre brugerbetaling på, og hvad er det for en størrelsesorden, vi taler om, når vi taler om brugerbetaling?

Kl. 13:21

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:21

Joachim B. Olsen (LA):

Vi har sagt, fuldstændig i tråd med Velfærdskommissionen, at det er en rigtig god idé at lægge brugerbetaling på det at gå til lægen, præcis som man gør i Sverige, for danskerne går dobbelt så meget til lægen, som de gør i Sverige. Der er nogle mennesker i det her land, som går mere til lægen, end de åbenbart har behov for. Sådan er det. Det er ren økonomisk teori, at når noget er gratis, vil man benytte sig mere af det. Når der er et tagselvbord, når der er en buffet, så spiser folk mere, end de har behov for. Sådan er det. Og det er ikke en smart måde at bruge pengene på.

Det ved jeg godt at vi er uenige om. Og jeg ved godt, at der stort set ikke er noget, som I ikke synes, man skal bruge penge på. Det er jeg godt klar over. Det er bare ikke særlig klogt i en tid, hvor vi har et underskud på knap 100 mia. kr. Det er altså penge, som skal betales tilbage, og der er kun en gruppe til at betale dem, og det er de mennesker, som går derude og går på arbejde.

Kl. 13:22

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Man bruger ikke direkte tale, men det er tilgivet.

Så går jeg til den sidste ordfører i rækken, fru Benedikte Kiær fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:22

(Ordfører)

Benedikte Kiær (KF):

Lovforslaget handler bl.a. om gebyr for tolkning samt brugerbetaling for fertilitetsbehandling. Regeringen vil fjerne brugerbetalingen, som trådte i kraft den 1. januar 2011. Der er tale om brugerbetaling, som for den mest omfattende fertilitetsbehandling, dvs. behandlinger som IVF og mikroinsemination, kan udgøre godt 30.000 kr., hvis man får foretaget de tre behandlinger, man kan få fra det offentlige inden for 1 år. Hvis de tre behandlinger ikke medfører, at man får et barn, vil man således være henvist til behandling i privat regi, og der er betaling for behandlinger væsentlig højere end i offentligt regi i dag. At fjerne brugerbetalingen er således ikke ensbetydende med, at al ferti-

litetsbehandling er gratis, og at der er lige og fri adgang for alle til at kunne få et barn, ligesom hjælp til at få et andet barn stadig er noget, man selv skal betale.

Det er ikke nogen hemmelighed, at indførelsen af brugerbetaling for fertilitetsbehandling ikke var nogen nem øvelse. Derimod var det en svær prioritering i genopretningen af dansk økonomi. Derudover kunne man jo også til dette lovforslag stille en række spørgsmål: Er der ikke andre områder i sundhedsvæsenet, f.eks. tandbehandling, hvor vi kunne kigge på brugerbetaling? Skulle vi ikke gå ind og reducere tilskuddet til tandbehandling frem for at reducere tilskuddet til fertilitetsbehandling? Kunne man i det hele taget ikke gå ind og kigge på en omlægning af brugerbetalingen i sundhedsvæsenet?

Der stilles langt større krav til mennesker, der ønsker at adoptere. Det gælder f.eks. krav om, hvor lang tid man har været sammen som par, og det gælder krav til, hvordan man bor, og om man overhovedet kan tage vare på et barn. Og hvis man vil adoptere et udenlandsk barn, skal man betale langt over 100.000 kr.

Selv om det ikke var nogen nem øvelse at indføre denne brugerbetaling for fertilitetsbehandling, kan Det Konservative Folkeparti ikke støtte lovforslaget. Det skyldes ikke kun de spørgsmål, som lovforslaget rejser, men også finansieringen bag lovforslaget, som stammer fra regeringens finanslovaftale med Enhedslisten. Det er en aftale, hvori man hæver skatter og afgifter for mellem 5 og 6 mia. kr. Det vil ikke kun ramme alle danskere, men også danske virksomheder, hvoraf nogle vil blive ramt katastrofalt hårdt, hvilket vil svække konkurrenceevnen og betyde tab af tusindvis af job. Det er bestemt ikke det, vi har brug for i Danmark. Vi har derimod som minimum brug for en konsolidering af dansk økonomi og en mindre offentlig sektor for at komme så godt igennem krisen som overhovedet muligt. På den baggrund kan Det Konservative Folkeparti ikke støtte dette lovforslag.

Kl. 13:25

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra fru Sophie Hæstorp Andersen.

Kl. 13:25

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jeg kan forstå på ordføreren, at man vil ændre loven om fertilitetsbehandling. Det er faktisk givet, at ideen med kunstig befrugtning, assisteret befrugtning, er, at man skulle komme så tæt som overhovedet muligt på naturlig befrugtning. Men nu vil De Konservative altså ind og stille alle mulige krav, der handler meget mere om det, der sker inden for adoptionslovens område, end om det, der står i loven i dag om assisteret befrugtning. Ordføreren taler, ligesom Liberal Alliance, også her om, at vi skal have mere brugerbetaling i det danske sundhedsvæsen. Jeg efterlyser stadig væk, at man bliver konkret. Hr. Joachim B. Olsen var jo ikke særlig konkret. Han sagde bare, at der skulle være brugerbetaling hos lægen. Han ville ikke sige os, hvor stor den skulle være.

Jeg kunne jo så spørge fru Benedikte Kiær, som jeg ellers har stor respekt for, om hun ikke kunne sige lidt mere tydeligt, om der også skal være brugerbetaling, når man skal til børneundersøgelse. Eller hvad nu, hvis man bliver indkaldt til en screening for livmoderhalskræft? Skal man så også betale for det? Skal man betale, hvis ens børn skal vaccineres? Det kunne være HPV-vaccinen. Hvis det stod til De Konservative, hvad skulle man så betale for hos lægen?

Kl. 13:26

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren

Kl. 13:26

Benedikte Kiær (KF):

Nogle af de spørgsmål, jeg stillede, var bl.a. nogle måske lidt polemiske spørgsmål om, at man stiller ret store krav til dem, som vil adoptere. F.eks. stiller man krav om, at de overhovedet er i stand til at tage vare på et barn, mens man desværre har set kedelige eksempler på folk, der har gennemgået en fertilitetsbehandling, uden at der er blevet taget højde for, hvorvidt parret kan tage vare på barnet efterfølgende. Så der var blot tale om tankespind, som jeg satte i gang.

Med hensyn til brugerbetaling har vi fra Det Konservative Folkepartis side sagt, at vi synes, at det vil være på sin plads at gøre op med nogle af de traditioner, vi har inden for sundhedsvæsenet om, at man har brugerbetaling for tandbehandling, fuld brugerbetaling, men på andre områder inden for sundhedsvæsenet har man ikke nogen form for brugerbetaling. Det er ikke, fordi vi ønsker at hæve den samlede mængde af brugerbetaling. Vi mener blot, at det kunne være på sin plads at få foretaget en undersøgelse af de traditioner og den kultur, vi har i Danmark. Så kunne man måske også kigge til f.eks. Sveriges for at se, hvordan man der har indrettet sundhedsvæsenet og brugerbetalingen.

Kl. 13:27

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Sophie Hæstorp Andersen.

Kl. 13:27

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Der bliver jeg nødt til at korrigere. Vi har ikke fuld brugerbetaling i dag for tandbehandling. Det er faktisk sådan, at man til en lang række behandlinger stadig væk får tilskud fra sygesikringen, men tilskuddene er blevet mindre, og mange oplever, at brugerbetalingsandelen er meget stor. Derfor er jeg også meget stolt af at være medlem af en regering, der nu tager et første skridt i retning af at nedbringe nogle meget store tandlægeregninger for nogle folk med sjældne sygdomme. Det vil vi gerne kigge mere på i fremtiden, også hvordan vi kan nedbringe brugerbetalingen.

Den anden korrektion er, at der i danmarkshistorien, tror jeg, kun har været to eksempler på, at nogle, der har fået fertilitetsbehandling, efterfølgende ikke har kunnet tage vare på barnet. Den historie, som var ude, en uge før man lavede brugerbetalingsaftalen med genopretningspakken, var ikke en af dem. Det var nemlig en fejl. Det var nemlig ikke en fejltagelse, man havde begået på klinikken. Det kom frem senere.

Jeg vil sige til ordføreren, at man skal være lidt konkret. Altså, hvis man skulle lave brugerbetaling for lægebesøg, hvad skulle den brugerbetaling så være for? Skulle det være for børneundersøgelser, skulle det være for vaccination, som folk i dag jo også betaler for, hvis det ikke er en del af børnevaccinationsprogrammet, skulle det være for HPV, skulle det være for screeninger? Vi synes egentlig, det er godt, at folk går til lægen for at få screeninger og forsøger ikke at afholde folk fra at gå til lægen.

Kl. 13:29

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:29

Benedikte Kiær (KF):

Jamen så kan jeg sige til ordføreren, som jeg også har stor respekt for, at hvis man gerne vil adoptere et barn, skal man igennem diverse psykologsamtaler, hvorimod det ikke er noget krav, hvis man gerne vil have foretaget en fertilitetsbehandling. Så det er blot et spørgsmål om, at man stiller store krav til mennesker, som gerne vil adoptere, hvorimod man ikke på nogen som helst måde stiller de samme krav

til personer, som gerne vil have foretaget en eller anden form for fertilitetsbehandling.

Med hensyn til omlægning af brugerbetaling er det, vi har sagt fra Konservative Folkepartis side, at vi gerne vil se på det som et samlet hele. Jeg vil ikke på nogen som helst måde begynde nu at pinde det ene område ud frem for det andet, for vi mener, det skal ses i et samlet hele. Så det vil forstyrre billedet at begynde at pinde det ene ud frem for det andet. Vi mener blot ikke, der skal være en stigning i den samlede mængde af brugerbetaling, men vi mener, det kunne være fornuftigt at se på, hvordan man har indrettet sig i f.eks. Sverige.

Kl. 13:30

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Fru Karen Klint er kommet på listen for en kort bemærkning, værsgo.

Kl. 13:30

Karen J. Klint (S):

Tak. Det er et par minutter siden, jeg markerede. Og det, jeg markerede for, var det, fru Benedikte Kiær sagde om, at der ikke er nogen krav i forbindelse med de kedelige sager, der har været, hvor nogle har fået en behandling, som de måske ikke skulle have haft, i forhold til at deres forældrevar var for ringe, og at man derfor kunne forvente, at barnet ville blive tvangsfjernet faktisk på barselstuen. Det er jo ikke korrekt, at der ikke er et forældrevar-kriterium bygget ind i loven. Det ligger faktisk i loven, at før man tager stilling til, om man kan yde den behandling, skal man vurdere, om det kommende par er egnet til at være forældre. Så jeg vil bare lige bede ordføreren om at bekræfte, at det krav og kriterium faktisk er indbygget i loven.

Kl. 13:31

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:31

Benedikte Kiær (KF):

Jamen så vil jeg som ordfører gerne lige repetere det, som jeg egentlig sagde i min ordførertale, for jeg sagde ikke, at der ikke bliver stillet nogen krav overhovedet. Jeg sagde, at der bliver stillet langt større krav til dem, som gerne vil adoptere et barn. De skal igennem et meget langt godkendelsesforløb, før de overhovedet kan blive godkendt som adoptanter. Det er et forløb, hvor der bliver set på en lang række faktorer; hvor man er igennem diverse psykologsamtaler; og hvor man også bliver gransket i forhold til hvor man bor, hvordan man bor, hvordan familien er indrettet, hvem der kan tage vare på barnet, hvis man har behov for hjælp under sygdom osv. osv. Og det er altså ikke det samme forløb, man er igennem, hvis man gerne vil have foretaget en fertilitetsbehandling. Det er blot de to ting, jeg stiller over for hinanden, og hvor jeg bare i min ordførertale sagde, at det er interessant, at man slet ikke har taget fat i den problemstilling.

Kl. 13:31

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Karen Klint.

Kl. 13:31

Karen J. Klint (S):

Jamen jeg kan så berolige med, at det gjorde alle partier faktisk, da vi sidst ændrede loven – også dengang vi lukkede op for, at enlige kvinder og andre kunne få adgang til hospitalsbehandling og ikke kun behandling hos en jordemoder. Da var de ting faktisk meget til drøftelse herinde, og man nåede så også frem til, at der er meget stor forskel på, om det er et barn, der fødes af et dansk forældrepar, eller om det er et barn, man måske rejser hertil med fra udlandet og ryk-

ker op fra den kultur og det fødested, barnet har – hvor man altså overtager andre menneskers barn og har ansvar for det. Derfor tog vi højde for de forskelle, der var. Så det er ikke, fordi det ikke har været drøftet. Og så er det jo op til den læge, der foretager behandlingen, at vurdere, om det forældrepar, som vedkommende står over for, skal igennem en større eller en mindre undersøgelse.

Så vi har været igennem de sondringer, men det er jo interessant, hvis Det Konservative Folkeparti synes, at der skal være nogle stærkere krav, for at man kan få sit eget barn.

Kl. 13:32

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:32

Benedikte Kiær (KF):

Det er blot i forhold til den her debat, vi har om brugerbetaling eller ej, hvor jeg i min ordførertale fremhæver, at man skal betale et sted mellem 2.000 kr. og 30.000 kr., hvis man får foretaget alle tre behandlinger, som man kan få via det offentlige inden for et år. Det er jo, kan man sige, ét økonomisk krav, som man stiller til dem, som gerne vil have foretaget en fertilitetsbehandling, hvorimod de krav, der er til personer, som gerne vil adoptere, er væsentlig højere, for at man overhovedet kan blive stillet over for muligheden for at blive adoptant, og hvor man i forvejen også skal ind at betale langt over 100.000 kr. og derudover have en god økonomi. Det er blot det aspekt, som jeg fremhæver, altså at der er en eller anden form for diskrepans, i forhold til hvad man stiller af krav til økonomi for folk, der skal have foretaget en fertilitetsbehandling, og folk, der gerne vil være adoptanter. Det er blot et spørgsmål til debat, og det er ikke noget oplæg til yderligere krav.

Kl. 13:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er der ikke flere korte bemærkninger, og jeg giver ordet til ministeren for sundhed og forebyggelse. Værsgo.

Kl. 13:33

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Tak for det og tak for en rigtig god debat. Regeringen ønsker et sundhedsvæsen med lige adgang for alle, og det er det, de to elementer i lovforslaget her, afskaffelse af egenbetaling på det reproduktive område og gebyr for tolkebistand, er udtryk for. Det er min klare opfattelse, at den egenbetaling, der blev indført af den tidligere regering, medfører ulighed og diskrimination i forhold til adgang til sundhedsydelser og i det hele taget er et brud med den fri og lige adgang, vi har tradition for her i vores sundhedsvæsen.

Ufrivillig barnløshed er, som mange ordførere har været inde på på talerstolen, i langt de fleste tilfælde udtryk for en klart defineret sygdom, en klar diagnose, og det mener jeg vi skal ligestille med al anden dansk sygehusbehandling, som ikke er underlagt brugerbetaling. Tilsvarende må man sige, at den øgede egenbetaling på medicin også har haft en social slagside. Og med det her lovforslag ønsker vi altså at holde den stolte tradition i det danske sundhedsvæsen i hævd, nemlig at man altid bliver behandlet, alt efter hvor syg man er, og ikke alt efter hvor stor en pengepung man har.

Jeg vil meget gerne kvittere for, uagtet at man så fra Venstres side har tilkendegivet, at man ikke vil stemme for forslaget, at det er positivt, at der er så stor forståelse for forslaget, som der er i salen. Jeg vil også gerne kvittere for, at man har været så interesseret i at drøfte andre relevante problemstillinger som f.eks., hvad vi kan gøre for at sikre, at fertiliteten ikke bliver ved med at falde, hvad vi kan gøre i forhold til hele debatten om det kemikaos, der er omkring os, hvad vi kan gøre for i det hele taget at blive klogere på vores reproduktive sundhed. Det er en debat, som jeg ser meget frem til at tage

med Folketingets partier, og det vil jeg gerne kvittere for man har syntes var både vigtigt og relevant i dag.

I forhold til gebyr for tolkebistand er det jo en anden grundpille i vores sundhedsvæsen, vi er inde at røre ved her, nemlig det, at behandlingen skal basere sig på det informerede samtykke, og at vi i øvrigt har en stor interesse i, at folk søger læge, når de har behov for det. Hele vores sundhedsvæsen baserer sig på, at der er en grundlæggende tillid patient og læge imellem, og at der er en nødvendig kommunikation i spil. Det er noget af det, der med det her gebyr har været i farezonen, har vi kunnet høre fra læger, og derfor afskaffer vi det nu.

I forlængelse af integrationsdiskussionen vil jeg sige, at hvis man efter 7 år i Danmark ikke taler dansk og ikke lider af posttraumatisk stressyndrom eller har andre koncentrations- eller indlæringssygdomme, mener jeg, der er noget galt i forhold til integrationsindsatsen, og det løser man altså ikke ved det her gebyr – tværtimod sætter vi nogle af de grundlæggende præmisser i vores sundhedsvæsen på spil, særlig det informerede samtykke.

Jeg ser meget frem til udvalgsbehandlingen af det her forslag og takker igen for en god debat.

Kl. 13:37

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra fru Sophie Løhde.

Kl. 13:37

Sophie Løhde (V):

Jeg vil gerne spørge ind til den her del om afskaffelse af tolkegebyret. Der har ministeren jo ikke mindst i pressen lagt meget vægt på, at det, at personer, der har boet i Danmark i mere end 7 år, skal betale et symbolsk beløb for tolkebistand, det såkaldte helt urimelige tolkegebyr, medfører, at der er grupper af borgere, som så ikke søger lægehjælp.

Hvordan kan ministeren så i sit eget lovforslag på side 6 under »De administrative konsekvenser for det offentlige« skrive: »Omfanget af tolkeydelser vil være uændret.«? Det harmonerer jo meget dårligt med de udtalelser, som ellers florerer hos ministeren.

Kl. 13:37

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 13:37

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Jeg kan sige, at det grundlæggende problem, som har været rejst af læger i debatten i forhold til gebyret for tolkebistand, er, at det her er en trussel, både når det gælder dialogen og muligheden for at opnå et informeret samtykke, og fordi man frygter, at det har betydning for, om folk så også søger læge, når de vil.

Det her har jo kun været trådt i kraft i relativt kort tid, og derfor er det for tidligt at lave meget håndfaste konklusioner med hensyn til antallet, som fru Sophie Løhde er inde på. Man laver så det, der hedder et konservativt skøn, uden at det har noget med Det Konservative Folkeparti at gøre, når man i et lovforslag lægger sig fast på det her. Det er sådan set det, det er udtryk for.

Jeg mener, at det her gebyr er forkert integrationspolitik, og jeg mener sådan set, at det sætter nogle helt grundlæggende ting på spil i vores sundhedsvæsen, som vi ikke kan leve med.

Kl. 13:38

Første næstformand (Bertel Haarder):

Sophie Løhde.

Sophie Løhde (V):

Nu er det så en trussel i forhold til dialogen. Ifølge diverse artikler, jeg står med her, hvor ministeren ellers livligt har udtalt sig, var det, at det her tolkegebyr for personer – der vel at mærke har boet i Danmark i 7 år, men fortsat ikke har tilegnet sig nogle banale færdigheder i dansk – førte til mindre brug af lægehjælp, altså, at der er personer, der ikke opsøger læge. Det er jo ikke en trussel i forhold til dialogen; det er noget helt andet.

Vil ministeren, når ministeren i sit eget lovforslag skriver, at omfanget af tolkeydelser vil være uændret, enten korrigerer sine tidligere udtalelser og dermed erkende, at de var forkerte, eller tage initiativ til, at lovforslaget bliver rettet, så der er overensstemmelse mellem det, ministeren oplyser i offentligheden, og det, der fremgår af lovforslaget, som vi behandler i Folketinget?

Kl. 13:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 13:39

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Jeg har ikke på noget tidspunkt sagt, at der kun var ét problem ved det her gebyr. Jeg synes sådan set, at der er en stribe problemer med det her gebyr, man har indført.

Hvis vi starter med integrationsdelen, mener jeg sådan set, at det er udtryk for en integrationspolitik, der har spillet fallit. Hvis folk, der f.eks. lider af posttraumatisk stress-syndrom eller har andre koncentrations- og indlæringssygdomme, ikke har lært dansk efter 7 år, er der da noget, der er gået galt i integrationsindsatsen.

I forhold til det sundhedsfaglige lytter jeg da meget bekymret til læger, der siger, at de dels er bange for, at det her betyder, at de ser patienter senere, fordi det nu er en økonomisk udgift, dels er bange for, at det går ud over den nødvendige dialog, der skal være, og at de ikke kan leve op til kravet om, at behandlingen skal foregå med informeret samtykke. Og så er der yderligere problemstillinger ved det her og for at tage en ting, som jeg hele tiden har været meget bevidst omkring, og som flere ordførere også har været inde på: Hvad betyder det for børn at blive brugt som tolke af deres forældre?

Så der er sådan set en række problemer ved det her forslag, og derfor er jeg i øvrigt også meget glad for, at regeringen nu tager skridt til at få det fjernet. Så der er lægefaglige begrundelser, og der er begrundelsen fra regionerne med hensyn til det administrative bøv. Der er en stribe gode grunde til, at det nu skal væk igen.

Kl. 13:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:41

Forhandling

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg synes stadig, at det, der står tilbage, er, at vi har fået en regering, der prioriterer de barnløse over de rigtigt syge, og det synes jeg egentlig er en ret voldsom prioritering man har valgt at foretage. Jeg forstår godt, at man gerne vil have et barn eller flere, men jeg kan forstå, at det ikke er det principielle, der er afgørende for regeringen, for man har valgt at sige, at det er ét barn. Så der er ikke noget principielt i det fra regeringens side. Det er afklaret.

Men når vi skal prioritere i det her samfund – finansministeren, som jo er til stede i salen, har præsenteret et budget med et underskud på 96 mia. kr. – er det så ikke noget af en galej at bevæge sig

ud på, når man siger, at det her skal til at være gratis? Hvis man har råd til at have et barn, har man så ikke også råd til at betale for den kunstig befrugtning?

Kl. 13:41

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 13:41

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Langt de fleste tilfælde af ufrivillig barnløshed skyldes en sygdom. Det er altså mennesker, der er rigtigt syge, for nu at bruge hr. Simon Emil Ammitzbølls ord. Jeg synes faktisk, det er manglende respekt for dem, at ordføreren her i dag siger, at vi nu prioriterer de barnløse over de rigtigt syge. Altså, man er rigtigt syg, hvis man har haft kræft i underlivet og ikke kan få et barn. Man er rigtigt syge, hvis man lider af endometriose og har kroniske smerter i underlivet og ikke kan få et barn; man er rigtigt syg. Vi har en fri og lige adgang, når det kommer til sygehusbehandling, også for de her sygdomme. Så det vil jeg sige som det første.

Det andet, jeg vil sige, er, at selvfølgelig skal der prioriteres. Det gør vi også. Vi fjerner skattesubsidiering af sundhedsforsikringer. Det skaffer langt flere indtægter, end hvad det her forslag koster. Så ja, der skal prioriteres, men de prioriteringer, man er villig til at foretage, siger også bare noget om, hvad man politisk ønsker for samfundet, og hvem det er, man er villig til at prioritere. Og jeg mener ikke, at folk, der lider af en sygdom og dermed ikke kan få børn ad naturlig vej og har brug for hjælp, skal pilles ud som en særlig gruppe, der skal pålægges brugerbetaling i vores sundhedsvæsen.

Kl. 13:43

Første næstformand (Bertel Haarder):
Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:43

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Faktuelt: Vi har ikke fri og lige adgang til kunstig befrugtning. Det kan være, man vil indføre det; det har jeg forstået, men det har vi ikke. Det er afskaffet. Så kan det være, at man har et politisk ønske om at have det. Det er bare en faktuel oplysning.

Til de andre dele af det er jeg nødt til at sige, at regeringen vil reservere privathospitalerne til overklassen. Det har vi ikke noget ønske om i Liberal Alliance. Vi synes, det er godt, man har taget nogle initiativer, der gør, at den brede del af befolkningen kan få adgang til behandling, når de har en sygdom. Det synes jeg ikke er noget at skamme sig over. Vi synes også, det var godt, der var en behandlingsgaranti for de mennesker, der har en sygdom, men den vil man nu også gøre dårligere som en del af prioriteringen. Det, jeg bare gerne vil spørge sundhedsministeren om, er: Hvis man ikke engang kan spare 30.000 kr. op til at få lavet et barn, hvordan skal man dog så igennem 18 år have råd til at have et barn?

Kl. 13:44

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 13:44

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Nu er der her tale om en grundlæggende forskel på, hvad det er for et samfund, vi ønsker. Jeg ønsker ikke et samfund, hvor vi ser mere brugerbetaling i vores sundhedsvæsen. Jeg mener faktisk, at den fri og lige adgang til sundhed er en af de mest afgørende grundpiller i det danske samfund. Det er i øvrigt også det, der sikrer, at alle danskere, høj som lav, i fremtiden kan få en behandling af meget høj kvalitet, og at vi fremover også kan holde fast i, at man bliver be-

handlet i Danmark, efter hvor syg man er, og ikke efter hvor rig man er. Vi havde jo fri og lige adgang på det her område frem til genopretningspakken, da den tidligere regering skulle ud og skaffe nogle penge.

Jeg vil sige, at mit grundlæggende princip her er, at vi skal bruge vores begrænsede midler inden for sundhedsområdet der, hvor vi får mest mulig sundhed for pengene, og på en måde, hvor vi får mest mulig sundhed for pengene, og hvor vi ikke spilder ressourcerne unødigt, og hvor vi f.eks. får en differentieret behandlingsgaranti, der sikrer, at vi kan prioritere det mest alvorlige først.

Og så vil jeg i øvrigt sige, at når vi bruger vores fælles penge på det, skal det også være der, hvor de kommer alle danskere til gode, og det er f.eks. derfor, at det giver meget god mening at fjerne skattesubsidieringen af sundhedsforsikringer, for den kommer ikke alle danskere til gode.

Kl. 13:45

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Benedikte Kiær for en kort bemærkning.

Kl. 13:45

Benedikte Kiær (KF):

Jeg har et spørgsmål til det med tolkegebyret i forbindelse med bemærkningerne til lovforslaget, hvor der står, at det er regeringens opfattelse, at der er nogle borgere, der undlader at søge lægehjælp i tide på grund af det her med tolkegebyret, at der altså så er nogle, der ikke får søgt lægehjælp. Hvordan kan det så passe med, at der i forbindelse med det med konsekvenser i forhold til det offentlige står, at omfanget af tolke så ville være uændret? Det kan jeg ikke rigtig få til at hænge sammen.

Kl. 13:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 13:46

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Jeg tror, det var nogenlunde det samme spørgsmål, jeg også prøvede at svare fru Sophie Løhde på, men jeg skal gerne gøre det igen. Den her ordning har jo ikke været i funktion så længe, lidt under et halvt år, og derfor er det også meget tidligt at kunne sige noget håndfast i forhold til udviklingen, når det kommer til antal af tolkninger. Men når jeg kan høre læger både forud for vedtagelsen af det her og efter vedtagelsen af det her råbe vagt i gevær og sige, at det her altså kommer til at gå ud over kvaliteten af vores sundhedsbehandling på flere forskellige måder, og at det kommer til at gå ud over kvaliteten i mødet med patienten og hele grundprincippet om, at behandling skal foregå ud fra et informeret samtykke, og når lægerne også frygter, at det kommer til at betyde, at vi ser patienterne for sent, altså at færre vil søge læge, så mener jeg, vi skal lytte. Særlig mener jeg, vi skal lytte, fordi der sådan set ikke var noget fagligt argument for at indføre den her regel. Så kan man sige, at så behøver man sådan set heller ikke noget fagligt argument for at fjerne den igen, men jeg synes, der er rigtig mange gode bevæggrunde for at fjerne den igen. Ud over det rent lægefaglige er der det hensyn til børn, der oplever at blive brugt som tolke, der skal tages, der er det hensyn, der skal tages, når vi fra regionernes side kan høre, at det her betyder administrativt bøvnl, og at pengene kan bruges bedre. Så der er rigtig mange gode grunde til at få fjernet det her gebyr.

Kl. 13:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Benedikte Kiær.

Kl. 13:47

Benedikte Kiær (KF):

Nu forholder jeg mig jo til det, der står i lovforslaget og i bemærkningerne til lovforslaget, og jeg forholder mig også til omfanget af tolkeydelser, det vil sige, hvor mange ydelser man så skal udføre, hvor mange af de her tolkeydelser der så skal udføres, og der står under de administrative konsekvenser for det offentlige, og det vil jeg altså henføre til, at omfanget af tolkeydelser vil være uændrede. Vil ministeren så sige, at der egentlig er en fejl i det her lovforslag?

Kl. 13:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 13:47

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Nej, det vil jeg ikke. Jeg vil svare, som jeg også svarede fru Sophie Løhde, at her er der, fordi et lovforslag har været gældende i så kort tid, som det har, tale om det, der i embedsmandssprog hedder et konservativt skøn. Og det har ikke noget med Det Konservative Folkeparti at gøre, det har noget at gøre med, at vi så må lægge os et forsigtigt sted i forhold til det. For mig er det ikke det her, der er det afgørende, for mig er det afgørende, at når vi kan høre læger råbe vagt i gevær, i forhold til hvad det her kommer til at betyde for deres mulighed for at løfte deres vigtige opgave i forhold til sundheden for nogle grupper, og når man i øvrigt ikke har, synes jeg, nogen gode grunde til, at det her gebyr skal indføres, jamen så skal det selvfølgelig fjernes.

Kl. 13:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 13:48

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, formand. To ting: Først en kommentar og så et spørgsmål. Kommentaren går på, at det ligesom har været en del af debatten, at den her betaling for kunstig befrugtning skete for at spare penge. Det var faktisk sådan, at de her penge skulle blive i sundhedsvæsenet til andre positive ting inden for sundhedsvæsenet, så det var en omfordeling i forhold til at finde penge til en forstærket indsats på andre områder, bl.a. inden for kræftområdet. Det synes jeg er en vigtig bemærkning.

Det andet er så mit spørgsmål til sundhedsministeren. Det er bare for at finde ud af, hvad regeringens principielle holdning er til den forskelsbehandling, der er i brugerbetaling, i forhold til om man får et barn ved adoption, eller man får et barn ved hjælp af kunstig befrugtning. Er det også sådan, at regeringen mener, at det skal være uden brugerbetaling at adoptere, og hvis ikke det er regeringens holdning, hvad er så egentlig årsagen til, at der skal være forskel på den pris, man har som kommende forældre, om man vil hjælpe – jo i virkeligheden alle sammen – ved at man adopterer et barn, der måske er i nød og har svært ved at få gode kår at vokse op i, og så det, om man får hjælp til at få børn ved kunstig befrugtning?

Kl. 13:49

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 13:49

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Først vil jeg sige i forhold til den her prioriteringsdebat, at jeg er helt med på, at det også var rammen for debatten, da man sidst havde den under min forgænger som minister, hvor man sagde, at det her jo bare er en prioriteringsdebat, og spurgte, om den daværende opposition

ikke ville være med til at skaffe penge til behandlingen af kræft. Men allerede dengang pegede den daværende opposition jo på andre finansieringsmuligheder.

Prioriteringsdiskussionen betyder ikke, at ting er sorte eller hvide, prioriteringsdiskussion afslører faktisk ret meget om, hvad det er for et samfund, vi vil have. Jeg insisterer på et samfund, hvor vi bruger vores fælles sundhedskroner der, hvor de kommer alle danskere til gavn, og hvor vi i øvrigt sørger for at få mest mulig sundhed for pengene og f.eks. ikke spilder dem på at favorisere privathospitaler for at opbygge et privat marked for sundhed.

Så i forhold til den her prioriteringsdebat klinger det altså noget hult. Det gjorde det dengang, og det gør det også i dag, når alle mulige andre forslag kommer på banen som nogle, der skulle prioriteres i stedet for. Vi pegede dengang på, hvor man kunne skaffe anden finansiering til det. Vi har i vores finanslovsforslag sørget for, at der er finansiering til det her forslag, så man kan ikke tage prioriteringsdebatten som gidsel i det her. Det har man ikke kunnet før, og det kan man heller ikke nu.

Jeg kan høre en meget stor interesse for hele adoptionsdiskussionen her i dag i salen, og den må jeg jo lige reagere på, næste gang jeg får ordet. Tak.

Kl. 13:50

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 13:50

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes egentlig, det var lidt underligt, at sundhedsministeren brugte hele sin taletid på det, jeg bare kom med som en kommentar, og ikke brugte et eneste sekund på det, der var mit spørgsmål. Det andet var sådan set bare en serviceoplysning, nemlig at det for os som parti, da vi forhandlede genopretningspakken, var væsentligt, at de penge, der kom ind som øget betaling for kunstig befrugtning, blev inden for sundhedsområdet. Det var bare en konstatering. Sådan var det. Ministeren behøver sådan set ikke at komme med en lang forklaring på, hvad man dengang sagde til det.

Men det, der var mit spørgsmål, var: Hvorfor skal der være en principiel forskel på de omkostninger, man skal have råd til at afholde, afhængigt af, om man vil afhjælpe et barns problemer ved at adoptere et barn, eller om man vil få hjælp til at få børn af det offentlige ved hjælp af kunstig befrugtning?

Altså, i mange henseender sætter vi jo pris på, at der er dygtige, velfungerende voksne, som faktisk vil hjælpe et barn, der er i nød, ved at man adopterer. Men der er det jo ikke sådan, at regeringen siger, at det er et problem, at man der skal lægge i tusindvis af kroner på bordet for at få råd til det, og at man skal igennem en masse procedurer og sådan noget.

Derfor bliver jeg nødt til at spørge ministeren om følgende: Punkt 1: Er det regeringens politik, at brugerbetaling på adoption skal fjernes? Og punkt 2: Hvis *ikke* det er regeringens politik, hvorfor skal der så være en forskel på, om man hjælper samfundet ved at adoptere og hjælper et barn ved at adoptere, eller om man får hjælp til at få børn ved kunstig befrugtning?

Kl. 13:52

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 13:52

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Jeg synes måske, det er lige smart nok at reducere det til en serviceoplysning at sige: Vi indførte den her brugerbetaling, for at vi kunne få råd til kræftbehandling. Jeg ved godt, det også var den logik, der

gik igennem debatten, da man havde den i sin tid, men jeg vil bare sige, at det er der ikke nogen bydende nødvendighed i.

Når vi snakker prioritering og diskuterer, hvor man er villig til at finde penge, skaffe penge og bruge penge, så siger det altså også noget om, hvem det er, vi vil tilgodese i det her samfund. Og jeg mener bare, at vi helt grundlæggende skal bruge de penge, vi har til sundhed, der, hvor de kommer alle danskere til gavn. Så vi skal *ikke* bruge pengene på at skattesubsidiere private sygeforsikringer. Vi skal bruge dem der, hvor de kommer alle danskere til gavn.

I forhold til den her diskussion om adoption og fertilitetsbehandling, som har fyldt en del her i dag, så tror jeg, vi skal have os en større diskussion om det. Altså, jeg vil sige, at når vi snakker om fertilitet, så er det jo et spørgsmål om sygehusbehandling, og det er et spørgsmål om nogle mennesker, som har nogle diagnoser, nogle sygdomme. Her har vi pillet den ene gruppe ud og sagt: Ja, det kan godt være, I er syge, men derfor skal der alligevel være brugerbetaling på det. Og derfor har meget af debatten i dag jo også kredset om, hvilke andre sygdomme man så er villig til at pille ud og pålægge brugerbetaling. Og jeg synes, det er det, vi skal have diskuteret.

I forhold til økonomien bag adoption så er der jo en større problemstilling ved det. Der er også spørgsmål i forhold til de krav, man stiller, f.eks. hvad donorlande kræver osv. Det er jo ikke en diskussion, der ligger inden for rammen af det her lovforslag.

Kl. 13:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Sophie Hæstorp Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 13:53

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Jamen jeg har også hæftet mig ved noget i den her debat, der handler om adoption, ligesom da vi havde den sidste gang. Er ministeren ikke enig i, at det på mange måder jo kan være svært at sidestille adoption og fertilitetsbehandling?

Men når man alligevel gør det, så er det interessante jo, at der ved adoption faktisk gives et tilskud fra staten til de folk, der betaler mange, mange penge for at få et barn doneret fra et andet land. Man gør det ikke engang kun ved første barn; man gør det også, hvis folk ønsker at adoptere andet, tredje eller fjerde barn. Allerede dér er der en klar forskel til kunstig befrugtning, hvor det er sådan, at man kun kan få behandling til det første barn, og derefter må man gå på en privatklinik, hvis man også ønsker at få andet eller tredje barn. Så der er nogle klare forskelle.

Men en helt klar forskel, der jo også er – noget, som ministeren måske også kunne uddybe lidt – består i, at det i dag er sådan, at man f.eks. i et land som Korea, hvor Danmark jo tidligere fik mange adoptivbørn fra, giver tilskud til, at folk kan få børn via fertilitetsbehandling. Korea har i dag brug for deres egne børn. Det er et udviklet samfund, hvor man har brug for sine egne børn og derfor faktisk også yder fertilitetsbehandling i landets sundhedsvæsen. Og rundt omkring i hele verden har vi mangel på donorbørn. Dem, der adopterer, venter fire til seks år på at få et barn.

Altså, der er også meget store problemer for selv dem, der gerne vil være adoptanter, og de har selvfølgelig også andre problemstillinger inde på livet, men de er forskellige fra dem, som dem, der gerne vil have kunstig befrugtning, har, hvor man jo faktisk går ind ad døren og ikke ved, om man nogen sinde får det barn; om behandlingen nogen sinde vil virke.

Kl. 13:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 13:55

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag):

Det, som ordføreren fra Socialdemokratiet siger, er jo meget rigtigt. Og det er jo rigtigt, at det, vi gør i dag, er at sige, at dem, som er ramt af sygdom – og det er jo langt de fleste, som har en konkret diagnose, og andre, som vi ikke ved præcis hvorfor er syge – giver vi ret til behandling ved barnløshed, dvs. barn nummer et.

Så synes jeg bare, at jeg sådan helt overordnet vil sige, at vi snakker om at gøre op med et brud med den frie og lige adgang i forhold til vores sygehusbehandling, altså at der ikke skal være brugerbetaling. Noget andet er, at man så har trang til at gøre det her til en diskussion om forholdene omkring adoption, som jo er en stor beslutning og i øvrigt en meget svær proces at komme igennem. Der ligger rigtig mange problemstillinger her, og det kunne vi tage en selvstændig diskussion om på et andet tidspunkt. Men trangen til at lave den kobling, ligesom den prioriteringsdiskussion, som hr. Kristian Thulesen Dahl og andre prøver at rejse, synes jeg måske også afspejler, at man ikke vil forholde sig til kernen i det her, nemlig om vi skal have en bestemt sygdom, vi piller ud og pålægger brugerbetaling i vores sygehusvæsen.

Kl. 13:56

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ja, det bliver på et andet tidspunkt.

Tak til ministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 2:

Forslag til folketingsbeslutning om politikeres pensionsprivilegier.

Af Per Clausen (EL) m.fl.
(Fremsættelse 12.10.2011).

Kl. 13:56

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Forhandlingen er åbnet.

Jeg skal sige, at den del af beslutningsforslaget, som angår folketingsmedlemmers pensionsvilkår, som bekendt er Folketingets ansvar, og jeg vil derfor naturligvis på Præsidiets vegne følge debatten med henblik på den videre behandling.

Jeg giver ordet til finansministeren.

Kl. 13:57

Finansministeren (Bjarne Corydon):

Tak, formand. Jeg skal indledningsvis i forlængelse af formandens bemærkninger understrege, at lovgivningen om folketingsmedlemmer hører under Folketingets Præsidium, og at Finansministeriets og dermed min rolle derfor direkte og alene vedrører ministre.

Regeringen betragter i henseende til pensionsalder politikerpensioner som arbejdsmarkedspensioner, og det er afgørende for den holdning, vi fremfører i forbindelse med det beslutningsforslag, vi her i dag behandler. Vi anser det for mere naturligt at sammenligne politikerpensioner med øvrige arbejdsmarkedspensioner end med so-

cial pensioner. For arbejdsmarkedspensioner følger det af aftalen om senere tilbagetrækning, at pensionen som hidtil skal kunne udbetales 5 år før folkepensionsalderen. For politikerpensionerne følger det dog af aftalen, at efterlønsalderen fastholdes som det tidspunkt, en politikerpension tidligst kan komme til udbetaling. Det betyder, at politikerpensioner kan udbetales senere end almindelige arbejdsmarkedspensioner, og at afstanden mellem politikerpensioners udbetalingstidspunkt og folkepensionsalderen indsnævres og ikke, som det hævdes af forslagsstillerne, udvides.

Forslagsstillerne ønsker også ændringerne gennemført for de nuværende medlemmer af Folketinget og for de nuværende ministre. Jeg skal bare gøre opmærksom på, at der netop er offentliggjort et notat til Folketingets Udvalg for Forretningsordenen om de rent grundlovsmæssige grænser for ændringer i allerede valgte folketingsmedlemmers forhold. I notatet konkluderes det, at en ændring af udbetalingsalderen for pensionsret, der allerede er optjent, efter omstændighederne formentlig vil have karakter af ekspropriation. Der er dog ingen retspraksis om emnet, og i en endelig vurdering vil man skulle lade indgå en række konkrete omstændigheder og hensyn, men det må betragtes som ret tvivlsomt, om en gennemførelse af forslaget i forbindelse med allerede optjent pensionsret vil være i overensstemmelse med grundlovens § 73.

Af de nævnte grunde kan regeringen ikke støtte forslaget om en yderligere udskydelse af udbetalingstidspunktet for politikerpensioner.

Jeg vil også knytte et par bemærkninger til forslagets anden del vedrørende pensioner til ministres børn. Ministerpensioner er i vidt omfang svarende til de regler, der gælder for statens tjenestemænd, og det gælder også pension til ministres børn i tilfælde af død og børnepensionstillæg i forbindelse med ministres pensionering. Den stigende pensioneringsalder for ministre vil begrænse omfanget af børnepensionstillægget ganske meget af, havde jeg nær sagt, rent biologiske årsager, da børnene skal være under 21 år for at modtage ydelsen. Regeringen ser derfor ikke noget påtrængende behov for at afskaffe denne regel uafhængigt af de regler, der gælder for tjenestemænd, og som den er afledt af.

Derfor kan regeringen samlet set ikke støtte forslaget.

Kl. 14:00

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Per Clausen.

Kl. 14:00

Per Clausen (EL):

Jeg forstod, at regeringen i går lagde op til en debat om krævementalitet. Jeg tror, det handlede om, at man ikke skulle tage udgangspunkt i, at de privilegier, man engang havde fået, havde man evig ret til. Der kan man vel sige, at hvis man ville anvende den samme synsvinkel på det her spørgsmål, ville det vel være værd at undersøge, om de pensionsforhold, der er nu, er rimelige, og så få dem ændret, hvis de ikke er rimelige.

Jeg vil godt spørge finansministeren, om han kender eksempler på arbejdsmarkedspensioner, hvor man får mere i pension, hvis man går tidligt på pension, for så vil jeg godt have henvisning til den pensionskasse.

Kl. 14:00

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 14:00

Finansministeren (Bjarne Corydon):

Den debat, der blev startet i går, om mentalitet og normer i den danske befolkning, handlede for mig at se først og fremmest om en sammenhæng imellem ret og pligt, hvor jeg personligt, mit parti og den

regering, jeg er medlem af, ønsker et samfund med vidtgående rettigheder for brede dele af befolkningen i forhold til social beskyttelse og andet, men samtidig insisterer på, at de rettigheder hænger sammen med lige så vidtgående pligter. Det var det, der var udgangspunktet for den debat i går, og det vil det også være i morgen og fremadrettet.

Det forslag, vi behandler i dag, handler om et samlet sæt regler og vilkår for folkevalgte – og spørgeren er jo også omfattet af den kategori – og der har jeg blot tilkendegivet, at jeg synes, reglerne er rimelige sammenlignet med andre regler andre steder i samfundet.

Kl. 14:01

Første næstformand (Bertel Haarder):

Per Clausen.

Kl. 14:01

Per Clausen (EL):

Jamen det er da dejligt at høre, at finansministeren mener, at de rettigheder, politikerne har, er rimelige, og at de derfor ikke kan kritiseres.

Men så vil jeg bare gentage mit spørgsmål til finansministeren, for finansministeren sagde jo, at han gerne ville sammenligne med arbejdsmarkedspensioner, og så vil jeg bare spørge finansministeren, om han kender nogen pensionskasse, som udbetaler en større – en større – arbejdsmarkedspension til mennesker, der går tidligt på pension, end til dem, der venter. Det kunne jeg godt tænke mig at få oplyst.

Så er der vel også det særlige ved det, at det jo rent faktisk ikke er sådan, at vi ud af vores løn indbetaler til en arbejdsmarkedspension. Det er jo faktisk sådan, at den her pension får vi oveni – i øvrigt efter at have forhandlet løn med os selv. Det er en lidt særlig situation, synes jeg nok man må sige.

Kl. 14:02

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 14:02

Finansministeren (Bjarne Corydon):

Som jeg pegede på, er analogien primært til tjenestemandspensioner, og som jeg også pegede på, er der selvfølgelig visse forskelle, f.eks. at politikerpensioner fremadrettet udbetales senere end almindelige arbejdsmarkedspensioner, fordi der sker det, at afstanden mellem politikerpensionernes udbetalingstidspunkt og folkepensionsalderen indsnævres og ikke, som anført af spørgeren, hæves. Så der er visse forskelle, ja, men samlet set synes jeg, man må vurdere systemet som værende rimeligt.

Kl. 14:03

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 14:03

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er jo meget interessant, for man starter med at lægge nogle forudsætninger frem, og derefter presser man alt ind under de forudsætninger: Politikerpension er en arbejdsmarkedspension, man kan så bare få den i en kortere periode, end hvis det var en arbejdsmarkedspension, og i modsætning til en arbejdsmarkedspension er den så større, hvis man tager den tidligere. Og hvorfor er det nødvendigvis lige præcis sådan? Skal vi på alle måder sammenligne os med lønmodtagere herinde? Skal vi til at have løn i stedet for vederlag? Skal vi til at betale skat af det udbetalte – af det hele? Der er jo mange interessante ting, hvis man vil lave de her direkte paralleller, som finansministeren nu lægger op til, altså konsekvenserne af hele den

startforudsætning, man kommer med. Er finansministeren parat til at tage samtlige konsekvenser? Skal vi have tillidsmænd? Skal vi have arbejdstidsregler, er jeg lige ved at sige? Det er jo bare en forudsætning, man sætter ind, og så får man det til at passe. Lad os dog diskutere indholdet.

Kl. 14:04

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 14:04

Finansministeren (Bjarne Corydon):

Det var jo nærmest et filosofisk indlæg fra hr. Simon Emil Ammitzbøll. Det er rigtigt, at man, når man tager en politisk debat som den her og vel i øvrigt enhver anden politisk debat, må finde nogle forhold at diskutere i relation til. Jeg har gjort gældende, hvad der traditionelt har været opfattelsen af de rettesnore, der er for aflønning af politikere, ministre og folketingsmedlemmer, og regeringens opfattelse er, at vi også fremadrettet vil holde fast i det. Og nej, jeg tror, at arbejdstidsregler for politikere vil være en dårlig idé. Det tror jeg vil ramme kvaliteten i lovgivningsarbejdet og i øvrigt betyde, at ganske mange af os jævnlige vil overskrige de rammer, vi vil blive lagt under, og det er jo ikke tilrådeligt.

Kl. 14:04

Første næstformand (Bertel Haarder):
Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 14:04

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg havde heller ikke regnet med et ja. Men når det så er sagt, synes jeg egentlig, vi skal prøve at gå ind i den diskussion, som hr. Per Clausen også prøvede at rejse, om, hvad der er ret, og hvad der er rimeligt. Synes ministeren slet ikke, at det er svært som socialdemokrat, og synes regeringen ikke, det er svært at skulle gå ud at forsvare over for ganske almindelige arbejdere, som måske ikke engang kan tjene så meget som en enlig mor på kontanthjælp, at vi politikere skal have nogle særlige privilegier, som kun er os forundt, men som man ikke under befolkningen? Det er ikke, fordi jeg vil udbrede systemet, men burde vi ikke stå sammen med det folk, der har valgt os og har givet os mandat, i stedet for at udnytte vores fælles magtposition til at lave særlige, gunstige vilkår for os selv?

Kl. 14:05

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 14:05

Finansministeren (Bjarne Corydon):

Jamen jeg kan svare meget kort ved at sige, at det ikke er min opfattelse, at vi eller jeg eller et flertal i Folketinget nu i dag eller tidligere har udnyttet nogen magtposition til at skabe særlig urimelige privilegier for sig selv. Det er ikke min opfattelse. Det er bestemt ikke min opfattelse. Det er min opfattelse, at der foreligger et aflønningssystem, som er dannet på baggrund af de analogier, jeg har beskrevet, og at det samlet set har en rimelig karakter.

Kl. 14:06

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 14:06

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Finansministeren har jo mange forskellige betragtninger om det her, men jeg kunne sådan set godt tænke mig at høre finansministerens principielle holdning til det, der er rejst med det her beslut-

ningsforslag. Hvis man nu starter med et blankt stykke papir, hvornår mener finansministeren så at det er rimeligt at en politiker kan gå på pension med udbetalt pension fra det offentlige? Sagen er jo altså, at det, der er i debatten, er, om det er rimeligt, at vi følger efterlønsalderen, eller om det i bund og grund ikke ville være mere rimeligt, hvis man startede forfra og sagde, at det mest rimelige system ville være, at politikerpensionen fulgte folkepensionsalderen. Er det ikke, fordi det er en historisk kendsgerning, finansministeren bare bygger videre på, at man fabler om alle mulige andre ting? Hvis man startede forfra, ville finansministeren vel også kunne se, at det rigtigste ikke er at belønne politikere for at gå tidligere på pension, men i virkeligheden, at pensionen kan blive udbetalt fra det tidspunkt, hvor folk kan gå på folkepension. Hvis politikere så i øvrigt også ønsker muligheden for at gå tidligere på pension, står det jo enhver frit for at indbetale til efterlønsordningen, som jo stadig består efter tilbage-trækningsreformen.

Kl. 14:07

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 14:07

Finansministeren (Bjarne Corydon):

Meget kan man beskyldes mig for, men ligefrem at fable, det bryder jeg mig nu ikke om. Det, jeg i mit indlæg klart har givet til kende på vegne af regeringen, er, at vi finder det rimeligt, at der er en sammenhæng imellem politikerpensioner og arbejdsmarkedspensioner, konkret tjenestemandspensioner, fordi det at være politiker jo også er et arbejde, det er et særligt hverv, et særligt tillidshverv, og man er valgt til det, men som det vil være spørgeren bekendt, er det forholdsvis arbejdskrævende. Det tror jeg også det er i spørgerens tilfælde.

Kl. 14:08

Første næstformand (Bertel Haarder):
Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 14:08

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Sagen er jo, at det, for så vidt angår tjenestemandspensioner, som der ofte henvises til i den her debat, er sådan, at der er flere og flere stillinger rundt om i samfundet, hvor man besætter på åremål og ikke længere i tjenstemandsstillinger. Tidligere var det et meget, meget udbredt fænomen, at man ansatte folk som tjenstemænd i den offentlige sektor, men der er jo rigtig mange steder, hvor man er gået væk fra det. Der ansætter man folk på åremål eller på almindelige arbejdsvilkår i øvrigt, men ikke med de tjenstemandsrettigheder, der ligger i det system. Derfor er det vel også rimeligt, at vi som politikere tager en diskussion om, om det fortsat skal være sådan, at vi sammenligner vores situation med tjenstemandsituationen, eller om man ikke lige så godt kunne argumentere for, at vi er ansat til at varetage det her hverv, som vi får en god hyre for, og hvor vi i øvrigt også får en god pension, som selvfølgelig kan komme til udbetaling på det tidspunkt, hvor pensionsalderen er. Der er så nogle, der ved siden af det vælger at indbetale til en efterlønsordning, for de vil gerne have mulighed for fremover at trække sig 3 år før pensionstidspunktet. Det gør politikere jo så også, hvis de ønsker det, og ønsker de det ikke, har de ikke den mulighed. Jeg tænker altså bare på, om vi ikke kan få en diskussion, der – i stedet for altid bare at tage udgangspunkt i et eller anden historisk – fremadrettet kigger på, hvad der egentlig er ret og rimeligt.

Kl. 14:09

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 14:09

Kl. 14:12

Finansministeren (Bjarne Corydon):

Den diskussion synes jeg sådan set også, at jeg stiller mig til rådighed for ved at tilkendegive min og regeringens klare holdning, som er, at der er en rimelighed i at sætte om ikke et lighedstegn så i hvert fald en analogi imellem vores pensionsvilkår som politikere og det, der gælder i forbindelse med arbejdsmarkedspensioner, fordi det ikke er en social pension, som vi som politikere modtager efter endt arbejde, men det er at ligne med en arbejdsmarkedspension, som jo er ganske udbredt.

Kl. 14:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til finansministeren. Så går vi til ordførerrækken, og jeg giver ordet til hr. Flemming Damgaard Larsen, der taler for Venstre.

Kl. 14:10

(Ordfører)

Flemming Damgaard Larsen (V):

Dette beslutningsforslag fra Enhedslisten handler om at ændre reglerne for folketingsmedlemmer og ministre, således at pensionsalderen følger den til enhver tid gældende folkepensionsalder for resten af befolkningen. Enhedslisten har igen misforstået, hvad det hele drejer sig om. Selvfølgelig skal folketingsmedlemmer og ministre ikke have andre vilkår end dem, der hersker for andre, der får arbejdsmarkedspension, og det er jo netop det, det handler om. Folketingsmedlemmers og ministres pension er en arbejdsmarkedspension ligesom f.eks. tjenestemandspensioner og pensioner på det private arbejdsmarked. Derfor er det helt forkert, når Enhedslisten sammenligner det med en social pension.

Den pension, der er for folketingsmedlemmer, er der i 2006 sket ændring af, således at den følges op, i takt med at efterlønsalderen bliver hævet. Derfor er der ikke noget behov for at ændre på det.

Kl. 14:11

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 14:11

Per Clausen (EL):

Jeg er glad for, at hr. Flemming Damgaard Larsen nu er nået frem til at bruge det argument, at der ikke er nogen grund til at lave om på det. For sidste gang, vi diskuterede det, var det, fordi man havde en hævdevunden ret. Og det er jo, som jeg siger, altid et tvivlsomt argument i en tid, hvor alle diskuterer, at man skal forholde sig til, hvilke rettigheder man har – også kritisk.

Jeg vil godt stille hr. Flemming Damgaard Larsen et spørgsmål. Han siger, at det er en arbejdsmarkedspension, men hvor er det nu lige, at mit eget bidrag til arbejdsmarkedspensionen står på min lønseddel? Det kan jeg ikke se. Det her er ikke nogen arbejdsmarkedspension. Det er en pension, som tager afsæt i tjenestemandssystemet, det er nemlig rigtigt, og det er helt anderledes.

Jeg vil bare spørge hr. Flemming Damgaard Larsen, om han ikke er enig med mig i, at det her ikke er nogen arbejdsmarkedspension, for det første fordi der ikke er noget eget bidrag, og for det andet fordi det er en helt unik pension, hvor man får mere i pension, hvis man går tidligt på pension, end hvis man venter.

Kl. 14:12

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Flemming Damgaard Larsen (V):

Nu kan man altid tale om teknik og teknikaliteter, hvilket hr. Per Clausen vil til at gå ind på. Om man på sin lønseddel – eller vederlagsseddel, som det hedder for os – først har et bruttotal og derefter trækker et tal fra, er jo ganske underordnet. Det, det handler om, er, hvad vi samlet har ud af det her. Og der er det på samme måde, nemlig at det her ikke er nogen social pension, men det er at sammenligne med en arbejdsmarkedspension.

Kl. 14:12

Første næstformand (Bertel Haarder):

Per Clausen.

Kl. 14:12

Per Clausen (EL):

Men dog med den interessante afvigelse, at helt i modsætning til, hvad vi siger til resten af befolkningen, nemlig at de skal blive længere tid på arbejdsmarkedet, så synes vi, noget andet er vigtigt her. Og det er selvfølgelig rart for mig, når jeg fylder 60 år, at kunne sige, at så får jeg da en særlig høj pension i starten, så jeg ligesom kan vænne mig til, at jeg skal have lidt mindre på et senere tidspunkt. Men er det ikke mærkeligt, når vi siger til alle mulige andre mennesker, at de skal blive længere tid på arbejdsmarkedet? Der er ingen raske, der skal forlade arbejdsmarkedet, betalt af det offentlige, men det gælder så ikke for folketingsmedlemmer. Det synes jeg da er mærkeligt.

Kl. 14:13

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren. Nej, ordføreren.

Kl. 14:13

Flemming Damgaard Larsen (V):

Nu er det således, at der i 1999 i en bred aftale her i Folketinget blev lavet de regler, som i dag gælder. Der var mange forskellige modsatrettede synspunkter om det, men der blev så lavet den aftale, hvor man prøver på at få disse modsatrettede synspunkter til at gå op i en højere enhed. I den her aftale, der er lavet, ønsker man at sige, at det her er en helhed vedrørende folketingsmedlemmers og ministres vederlagsforhold, pensionsforhold, tilbagetrækningsalder – hvis man kan kalde det dét, altså pensionsalder – osv. osv. Det skal ses som en helhed. Der er et samlet syn på det, og det er det syn, som Venstre også stadig væk forfægter. Vi vil meget gerne være med til at se på at ændre på vores system og vores forhold, men så skal der ske en samlet afvejning.

Kl. 14:14

Første næstformand (Bertel Haarder):

Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 14:14

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Den samlede afvejning ser vi jo frem til. Jeg kunne egentlig bare tænke mig at stille ordføreren et principielt spørgsmål: Er det ikke principielt forkert, at man belønner folk, der trækker sig tidligt tilbage?

Kl. 14:14

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:14

Flemming Damgaard Larsen (V):

Jo.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 14:14

på den samlede økonomi for borgeren. Der har man taget det her element særskilt ud og sagt, at det er samfundsøkonomisk nødvendigt at se på, hvordan man regulerer forholdene, så man får flere til at blive i længere tid på arbejdsmarkedet.

Kl. 14:14

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Kan jeg så konkludere, at Venstre i det samlede hele vil arbejde for, at man ikke som folketingsmedlem bliver belønnet for at lade sig pensionere tidligere end dem, der lader sig pensionere senere?

Kl. 14:14

Så er det da paradoksalt, at der gælder noget helt andet for politikere. Hvis man her skal se på, hvordan man sikrer, at politikere har en økonomisk tilskyndelse til at blive længere i jobbet frem for at gå på pension, skal det ses i et samlet hele. Det er ikke noget, der kan diskuteres særskilt. Det skal ses i et samlet hele og i forhold til alt muligt andet, som gør, og det ved hr. Flemming Damgaard Larsen godt, at det aldrig bliver til noget. Det er måske i virkeligheden også målet med det.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:17

Kl. 14:14

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:17

Flemming Damgaard Larsen (V):

Jamen det er jo således, at man ikke bliver pensioneret tidligere end så mange andre grupper i samfundet. Det gør man ikke. Vi har jo lige fået fortalt, at med den aftale, der blev lavet i 2006, flyttes alderen med op, så den følger efterlønsalderen. Så der er ikke nogen forskel på det.

Kl. 14:15

Flemming Damgaard Larsen (V):

Til det sidste kan jeg svare klart nej. Vi er parate til, hvornår det skal være, at drøfte den her samlede løsning. Men det er således, for at svare på den første del af spørgsmålet, at folketingsmedlemmers ansættelsesforhold, arbejdsforhold osv. jo er ret specielle. Det er også derfor, at der over tid er opstået den her situation omkring vores vederlag, omkostningsgodtgørelse, pensionsalder osv. Der er en lang række ting. Dem vil vi ikke se på som enkeltelementer. Vi vil gerne se på de her ting som en samlet pakke. Det er vi parat til at gøre, hvornår det skal være.

Kl. 14:18

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 14:15

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det Stine Brix for en kort bemærkning.

Kl. 14:18

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg tror, at hr. Flemming Damgaard Larsen misforstod det sidste spørgsmål. Derfor vil jeg gerne give ordføreren lejlighed til lige igen at komme tilbage til det. Sagen er, at det nugældende system belønner de politikere, der vælger at lade sig pensionere tidligt, fordi de så når at få udbetalt flere penge. I det, man sammenligner det med, nemlig arbejdsmarkedspensionerne, er det jo sådan, at hvis man går tidligere på pension, begynder man også at spise af hovedstolen, så der får man jo ikke mere ud af det. Man strækker det over en længere periode.

Derfor er det jo rigtigt, at når hr. Flemming Damgaard Larsen så klart og tydeligt siger, at Venstre ikke er tilhænger af et system, der belønner folk for at gå tidligt, er der en problemstilling i forhold til politikeres og ministres pensioner, og så er spørgsmålet meget naturligt: Hvad vil Venstre så foreslå, at man gør ved det?

Kl. 14:16

Stine Brix (EL):

Jeg bliver nødt til at spørge til det helt principielle i den her sag. Det er mindre end en uge siden, at Venstre stod hernede i Folketingssalen og talte for, at almindelige danskeres efterlønsalderen skal hæves, og at der på sigt kun skal være en folkepensionsalder, som også skal hæves. Hvori mener Venstres ordfører, at rimeligheden er i, at man ikke vil være med til at kigge på politikernes pensionsvilkår, når man nu gerne vil være med til at forringe tilbagetrækningsalderen for almindelige danskere? Hvad er rimeligheden i det?

Kl. 14:18

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:16

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:18

Flemming Damgaard Larsen (V):

Det er jo lige præcis et af de elementer plus en række andre elementer, som vi meget gerne vil se på i forbindelse med en samlet løsning på vores økonomiske vilkår som folketingsmedlemmer.

Kl. 14:16

Flemming Damgaard Larsen (V):

Det er der taget stilling til i 2006. Vores pensionsalder følger med op, i takt med at efterlønsalderen sættes op, og i takt med at folkepensionsalderen sættes op. Det er der taget stilling til ved en beslutning her i Folketinget i 2006.

Kl. 14:19

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 14:16

Første næstformand (Bertel Haarder):
Stine Brix.

Kl. 14:19

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hr. Flemming Damgaard Larsen kan måske komme det en anelse tættere? Det er jo sådan, at det er lykkedes Venstre at få politisk opbakning til et indgreb over for mange i befolkningen, der handler om, at man skal have en økonomisk tilskyndelse til at forlade arbejdsmarkedet på et senere tidspunkt. Der har hr. Flemming Damgaard Larsen mig bekendt ikke sagt, at det er noget med, at vi kigger

Stine Brix (EL):

Der er jo flere ting at sige til det, bl.a. gælder det jo kun de folketingspolitikere, der er valgt efter 2007. De, der er valgt før 2007, kan stadig trække sig tilbage, når de er 60 år, altså op til 10 år før f.eks. lufthavnsarbejdere, som hver dag flytter mellem 7-10 t bagage om dagen, eller før en rengøringsmedarbejder, som skal gøre store area-

ler rent, kan trække sig tilbage. Så jeg vil gerne en gang til spørge Venstres ordfører: Hvad er rimeligheden i, at man ikke vil være med til at kigge på, at tilbagetrækningsalderen for også de folketingsmedlemmer, som er blevet valgt før 2007, skal følge den almindelige danske befolknings tilbagetrækningsalder?

Kl. 14:19

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:19

Flemming Damgaard Larsen (V):

Det skyldes, at der gælder de samme regler for folketingsmedlemmer, som gælder i tjenestemandssystemet, nemlig at den pensionsret, som man har optjent, har man ret til. Det er noget, man fastholder. Der er lavet juridiske redegørelser om, at den ret kan man ikke fratages.

Kl. 14:20

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren for Venstre. Så går vi over til ordføreren for Socialdemokraterne, og det er Karen J. Klint. Værsgo.

Kl. 14:20

(Ordfører)

Karen J. Klint (S):

Tak for det. Enhedslisten har fremsat tre beslutningsforslag, som alle tidligere har været fremsat stort set i samme form, også inden for det kalenderår, vi er i nu. I dag drøftes de hver for sig, men nogle af tingene kunne måske godt have været drøftet i et samlet hele, så vi havde haft et overblik.

B 2 er forslag til folketingsbeslutning om politikernes pensionsprivilegier, og det går på, at Folketinget pålægger regeringen og Folketingets Præsidium at ændre reglerne for folketingsmedlemmers og ministres pension, således at pensionsalderen følger den til enhver tid gældende folkepensionsalder for resten af befolkningen. De nye regler skal gælde for alle nuværende og fremtidige folketingsmedlemmer. Jeg behøver ikke at læse mere op, for det er jo også refereret af både ministeren og den forrige ordfører.

I min tale vil jeg indledningsvis gerne understrege, at jeg har stor respekt for alle på det danske arbejdsmarked, og det er, uanset hvilket arbejde man har – om det er højt lønnet eller ej. Jeg har også selv været en del af den almindelige arbejdsstyrke, og det var jeg faktisk i 30 år, før jeg kom herind, så jeg er jo ikke en af dem, der automatisk ville optjene 20 års pension herinde, for så skal jeg i hvert fald blive rigtig gammel som folketingspolitiker, men jeg ville så have optjent den fulde pension i kraft af mit tidligere job. Så jeg har således prøvet både job til lav løn og med hårdt indhold og job med bedre løn og andre vilkår.

Når jeg lægger vægt på det, er det, fordi det faktisk også bliver lagt frem, som om vi herinde ser ned på mennesker i andre job og på andre lønvilkår, og jeg tror, vi skal passe meget på, at vi ikke kommer til at give de signaler. For det handler jo om, at vi herinde har nogle vilkår, hvor vi også repræsenterer bredden i befolkningen; hvor vi repræsenterer bredden i de erhverv, man kan have som almindelig lønmodtager og som almindelig del af arbejdsstyrken, uanset om det er i den private sektor eller i den offentlige sektor. Derfor er det også vigtigt, at vi tør tage en snak om de vilkår, vi har, altså vores vederlag og pensionsvilkår.

Der har siden beslutningsforslaget blev drøftet sidst – det blev det faktisk i februar og i juni i år – ikke været rejst udvalsspørgsmål om nogen af de to beslutningsforslag, og det kunne jo så være det, som forslagsstillerne gjorde lidt hjemmearbejde på denne gang, så vi også uden for Folketingssalen her måske kan få en lidt mere dybtgå-

ende drøftelse af, hvordan vores vilkår ser ud fra 1999, til vi ser dem her i snart 2012.

Sidst nåede vi frem til, at behandlingen i udvalget af alle tre forslag faktisk ikke førte til, at udvalget syntes, der skulle ske nogen ændringer. Man skrev dengang i betænkningen, at udvalget har overvejet, om der med fordel kunne laves konkrete justeringer i reglerne for modregning både af eftervederlag og også af pensionsordninger. Og man afvejede det således, at der ikke var grundlag for ændringer på det tidspunkt.

I den socialdemokratiske gruppe kan vi ikke se, at der er sket noget hen over sommeren, som væsentligt ændrer på det her, hvorfor vi ikke kan støtte beslutningsforslag nr. B 2.

Kl. 14:23

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 14:23

Christian Juhl (EL):

Hvis vi nu forestiller os, at en almindelig arbejder, der kigger på os, i fredags hørte, at Socialdemokratiet meddelte, at de ville stemme for forringelser af efterlønnen, og at vedkommende arbejder, der er blevet hængende, i dag hører, at Socialdemokratiet også siger, at de ikke vil være med til at stemme for, at Folketinget følger med i samme takt, ville vi så ikke netop opnå det, som ordføreren sagde med, at vi skal passe på ikke at sende disse signaler ud i verden?

Jeg synes netop, det er det, Socialdemokratiet gør i de her to tilfælde. Man siger, at man gerne vil være med til at forringe efterlønnen og stemme for det, når det engang kommer dertil, men at man ikke vil være med til at tilpasse folketingsmedlemmernes pensions- og lønforhold. Sender vi så ikke helt forkerte signaler?

Kl. 14:24

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:24

Karen J. Klint (S):

Jeg tror ikke, at spørgeren nogen som helst steder kan se, at vi er citeret for at sige, at vi med glæde gør det, vi gør, i forhold til VKO-aftalen om en senere tilbagetrækningsalder. Det er ikke noget, vi gør med glæde. Det er i respekt for, at vælgerne har sammensat Folketinget på en anden måde, end vi havde ønsket, for havde vælgerne stemt anderledes – lidt mere rødt, meget mindre blå – havde vi jo ikke haft behov for at gøre det, vi gør, i forlængelse af VKO-aftalen.

Så den beslutning hænger ikke sammen med det, jeg siger om vores pensionsordninger. Jeg vil sige ligesom de to foregående talere, at man ikke helt kan sammenligne fratrædelsesalderen for at kunne gå på efterløn på det almindelige arbejdsmarked og så de særlige vilkår, der er for pensionsordninger på andre dele af arbejdsmarkedets område. Det er jo den anden del, som vores pensionsvilkår igennem mange år og mange generationer er blevet sammenlignet med, og der føler vi ikke, at der lige nu er grundlag for at ændre, hvilken del af arbejdsstyrken vores arbejde herinde skal sammenlignes med.

Kl. 14:25

Første næstformand (Bertel Haarder):

Christian Juhl.

Kl. 14:25

Christian Juhl (EL):

Jeg tror ikke, jeg sagde, at det var med glæde, at Socialdemokratiet ville stemme for, men jeg husker ikke forkert, hvis jeg siger, at Socialdemokratiet ville stemme for tilbagetrækningsreformens enkelte

lovdele, når det kom dertil. Om det er med glæde eller ikke med glæde, så bliver resultatet det samme.

Jeg tænker mere på: Hvad tror ordføreren, at en almindelig rengøringsassistent eller jord- og betonarbejder tænker, når de ser de to signaler inden for samme uge fra det største arbejderparti i landet? Tænker de, at det engang var moderne at tale om solidaritet, det vil sige, at dem, der var lidt bedre stillet, hjalp dem, der var ringere stillet, så de fulgtes ad, men at det nu ser ud til, at det er lige præcis det modsatte, der sker: at man sørger for sine egne forhold, og så forringer man de andres forhold? Jeg synes, det er et dårligt signal at sende. Er ordføreren ikke enig i det?

Kl. 14:26

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:26

Karen J. Klint (S):

Jeg er ikke enig i, at rengøringsassistenten eller andre på det danske arbejdsmarked ikke kender forskel på, hvornår vi taler om efterløn, og hvornår vi taler om arbejdsmarkedspensionsordninger, man optjener til? Der er forskel. Der er jo også forskel mange steder på arbejdsmarkedet, også hvad angår de stillinger, vi kan sammenligne vores stillinger med – eller det er jo ikke en stilling herinde, det er jo ikke et job, det er jo ikke sådan en overenskomstberettiget aftale, vi har herinde.

Jeg tror faktisk godt, at de fleste danskere kan kende forskel på de vilkår, vi har, og se, at det ikke er en efterlønsordning, vi har, men en pensionsordning, hvor man optjener til nogle ting. Og for god ordens skyld synes jeg også lige, vi skal understrege, at der jo ikke er nogen, der går ud herindefra til fuld pension i en tidlig alder, altså med kort anciennitet.

Kl. 14:27

Første næstformand (Bertel Haarder):
Så er det hr. Per Clausen.

Kl. 14:27

Per Clausen (EL):

Jeg tror, at hvis man sammenligner den tid, det tager at optjene en rimelig høj pension herinde, med, i hvor lang tid man skulle arbejde og indbetale sin arbejdsmarkedspension, kan folketingspensionen godt klare sig. Det er nu min klare opfattelse.

Jeg vil bare spørge fru Karen J. Klint, om hun ikke synes, det alligevel er en lille smule bemærkelsesværdigt, at man er i stand til at gribe hårdt og effektivt ind over for den gruppe, som er afhængig af efterløn, og for hvem efterløn er det, der gør, at de kan gå tidligt ud af arbejdsmarkedet, mens man hverken har viljen eller evnen til at gribe ind over for de grupper, inklusiv folketingsmedlemmerne – vi forhandler jo med os selv, så det er ikke så besværligt – som har været i stand til at opnå at få nogle gunstige pensionsordninger, således at de privilegerede altså kan forlade arbejdsmarkedet tidligt, mens de ikke så privilegerede bliver tvunget til at blive på arbejdsmarkedet i længere tid.

Kl. 14:28

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:28

Karen J. Klint (S):

Jeg vil stadig væk fastholde, at det ikke er sammenlignelige ordninger. Jeg er meget ked af det indgreb, der er i efterlønnen, og vælgerne har jo desværre givet opbakning til det indgreb. Vælgerne kunne jo også have valgt noget andet. Alle de lønmodtagere, der bliver

ramt af indgrebet i efterlønsordningen, kunne jo have valgt at give en anden vægtning herinde i Folketingssalen, så vi havde undgået det indgreb. Jeg vil ikke misbruge deres afstemning på valgdagen til at sige, at det er, fordi de også synes, vi får for meget eller for lidt i pension; det er to uafhængige ordninger. Jeg har så også opfordret til, at vi denne gang i udvalgsbehandlingen reelt får nogle spørgsmål ind, så der bliver noget at sagsbehandle. De to sidste gange, sagen har været rejst her i Folketinget, har der været nul spørgsmål efter førstebehandlingen, og det giver jo ikke den gode bredde til at få lavet nogle analyser eller for at foretage en udvalgsdrøftelse.

Kl. 14:29

Første næstformand (Bertel Haarder):
Per Clausen.

Kl. 14:29

Per Clausen (EL):

Nu synes jeg jo sådan set, at sagen i udgangspunktet er enkel. Det er klart, at hvis man skulle diskutere en løsning og man havde en fornemmelse af, at der var en vilje til at finde en løsning, ville det kræve noget grundighed. Det er jeg sådan set enig i.

Jeg vil godt gentage mit spørgsmål til fru Karen J. Klint på en lidt anden måde: Tror fru Karen J. Klint, at de borgere, de vælgere, som af uransagelige grunde har stemt på partier, som ønskede, at de mennesker, der var afhængige af efterlønnen, skulle blive længere på arbejdsmarkedet, i grunden synes, at det er en rigtig god idé, at mere privilegerede borgere i samfundet opmuntres til at forlade arbejdsmarkedet tidligt? Jeg kan da godt nævne eksempler på politikere, som jeg synes det er rigtig godt bliver hjulpet ud af Folketinget så hurtigt som muligt, det er slet ikke det, men jeg tror sådan set ikke, at det, befolkningen har givet sin tilslutning til, er en sådan generel ordning, hvor man lader nogle privilegerede grupper i samfundet beholde nogle privilegier, mens andre må give afkald på dem.

Kl. 14:30

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:30

Karen J. Klint (S):

Vi vil jo under ingen omstændigheder kunne fratage nogle privilegier for noget, som er optjent. Vi vil kunne se det hos de nyvalgte, for der er jo truffet en principbeslutning i 2006 i forbindelse med velfærdsaftalen om, at Folketinget har ens regler for de mennesker, der er blevet valgt efter den 1. juli 2007. Så der er taget højde for de fremtidige privilegier.

Jeg kan kun gentage, at jeg faktisk tror, at befolkningen kan adskille, hvad der er efterløn, og hvad der er pension. Jeg har også, ligesom der blev under sidste behandling fra den daværende ordfører, rakt hånden frem og sagt, at vi gerne vil se på hele pakken. Det er der faktisk også sagt fra det forrige partis side. Lad os se på hele pakken, men det er nok bedst, at det sker i et udvalgsarbejde og ikke her for åben mikrofon fra talerstolen, hvor vi tager elementerne løst fra hinanden og derfor nemt kommer til at glemme nogle detaljer, som er vigtige for helheden.

Kl. 14:31

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Den næste, der har bedt om en kort bemærkning, er hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:31

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Man taler meget om den her helhed. Den her debat handler jo ikke om, hvor høj en løn eller et vederlag politikere får,

eller hvor høj en pension en politiker kan få. Det må være en del af den der helhedsdiskussion. Det her handler om, hvornår det er det principielt rigtige tidspunkt, man kan få sin pensionsudbetaling fra. Der vil jeg gerne høre, hvad Socialdemokratiets principielle holdning til det er. Så kan vi tage diskussionen bagefter om, hvordan vi så kan komme igennem med det, men hvad er den principielle holdning til det? Mener Socialdemokratiet ligesom Venstre, at det er noget med et tjenestemandssystem, som var mere udbredt i gamle dage, eller at man skal forsøge at sammenligne med nogle arbejdsmarkedspensioner, der fungerer anderledes, og som man begynder at spise af fra det øjeblik, man går ind ad døren og gør brug af den? Eller mener man principielt ligesom os andre, at det tidspunkt, hvor man bør kunne få pensionen udbetalt fra, er folkepensionstidspunktet? Det er det tidspunkt, hvor vi i al almindelighed siger, at befolkningen kan gå på offentlig folkepension, det er det tidspunkt. Og hvis politikere så vil indrette sig, så de kan gå tidligere og med en udbetaling, så må man ligesom alle mulige andre indbetale til det system, der så er for det. Vi kan så være uenige om, hvad det skal være for et system, men sådan bør det principielt være. Er ordføreren enig i det?

Kl. 14:32

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 14:32

Karen J. Klint (S):

Lige nu er der jo sådan set ikke åbnet op for, at man skal lave nye såkaldte efterlønsordninger – jeg ved heller ikke, hvordan de skulle skrues sammen – så vi har ikke i den socialdemokratiske gruppe drøftet ændringer i sammenligneligheden til den del af arbejdsmarkedet, som vi har været sammenlignet med i hvert fald siden 1999. Så der er jeg meget på linje med det, som Venstres ordfører præsenterede her i sin ordførertale, og som ministeren har sagt. Det er den del af arbejdsmarkedet og de pensioner og de kriterier, der ligger der, og de alderstrin, der ligger der, hvor vi så har konsekvensrettet alderstrinene i forhold til de indgreb, der er sket, både i fordragelighed og her sidst nu med meget stor ulyst, på efterlønsområdet.

Kl. 14:33

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Værsgo til hr. Thulesen Dahl.

Kl. 14:33

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Som minimum kunne man da, hvis man vil sammenligne med en arbejdsmarkedspensionsordning, sige, at de, der vælger at gå tidligere på offentligt betalt pension, starter på en lavere ydelse, så der bliver en sammenlignelighed. Problemet her er jo det, der har været illustreret gennem flere spørgeres forsøg på at afæske svar på det her, at det nuværende system faktisk belønner politikere, der vælger at lade sig pensionere tidligere, for de ender med at få en samlet pensionssum, der er større end den, som de, der vælger at blive ved med at arbejde, og som går på pension på et senere tidspunkt, får.

Jeg har i hvert fald forstået, at vi principielt er enige om, at hvis man har en arbejdssevne, er det meget godt, at man gør brug af den så lang tid som muligt, fordi der skal være penge til dem, der ikke har en arbejdssevne, og som på anden vis har brug for hjælp. Er det så ikke paradoksalt, at lige præcis når det kommer til os politikere, får man i virkeligheden skabt en situation, hvor man belønner politikere for at gå tidligere på pension, end det måske er nødvendigt?

Kl. 14:34

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 14:34

Karen J. Klint (S):

Den pension vil så i givet fald også være afpasset efter, hvilken anciennitet man har optjent. Man får jo ikke fuld pension, medmindre man har været i Folketinget i 20 år, og det er der faktisk ikke så mange der har. Så det vil være afpasset. For mit eget vedkommende kan jeg så sige, at jeg er en af dem, der alt andet lige kunne være gået af og have taget min oprindelige pension suppleret med pension herindefra, men jeg har jo også valgt at arbejde ud over den alder. Det tror jeg at rigtig mange politikere gør. Derfor tror jeg ikke, at vi taler om et stort antal.

Men jeg forstår godt, at man rejser de principielle spørgsmål, og dem synes jeg så bare at vi også skal have rejst under udvalgsarbejdet.

Kl. 14:35

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Den næste, der har bedt om en kort bemærkning, er fru Stine Brix, Enhedslisten, værsgo.

Kl. 14:35

Stine Brix (EL):

Tak. Jeg kan forstå på fru Karen J. Klint, at Socialdemokraterne synes, at det er helt rimeligt, at folketingspolitikere kan trække sig tilbage før jord- og betonarbejderen, SOSU-hjælperen, rengøringsassistenten og lufthavnsportøren osv. Er det korrekt forstået?

Kl. 14:35

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 14:35

Karen J. Klint (S):

Jeg har ikke taget ordet rimelighed i min mund. Jeg har sagt, at det er to forskellige ordninger og to forskellige ting, man sammenligner. Så har jeg også sagt, at nogle af de principielle spørgsmål skal vi se på, hvis de bliver rejst som udvalgsspørgsmål under udvalgsbehandlingen. Men ordet rimelig har jeg ikke brugt i den her sammenhæng.

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Fru Stine Brix for en kort bemærkning.

Kl. 14:36

Stine Brix (EL):

Kan fru Karen J. Klint så give mig ret i, at konsekvensen af, at man ikke ændrer på politikernes pensionsvilkår, er, at politikerne kan trække sig tilbage, før mennesker, der har et meget hårdt fysisk nedslidende job, i fremtiden kan trække sig tilbage? Og kan fru Karen J. Klint så forklare mig, for nu er jeg jo ny og har ikke været herinde så længe, hvad der er så opslidende og så hårdt ved folketingspolitikeres arbejde, at det er rimeligt, at folketingspolitikere kan trække sig tilbage så tidligt, som de kan?

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 14:36

Karen J. Klint (S):

Vi kan jo faktisk ikke trække os tilbage før. For os hedder det bare ikke efterløn, men pension. Vi har netop synkroniseret og lavet parallelitet på alderstrinene, så vi kan ikke trække os tilbage. Det er kun, hvis man har været valgt før 2007 og dermed har nogle privilegier, som vi af hensyn til grundloven og loven om ekspropriation ik-

ke kan ændre på. Men vi har jo for alle, der er valgt efter den dato, indført det samme alderstrin med hensyn til fratrædelsesordning.

Jeg håber minsandten ikke, at så ungt et folketingsmedlem skal have 20- eller 30-års-anciennitet og ikke have prøvet andet i livet end at have et politisk arbejde, for så har man snydt sig selv.

Kl. 14:37

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Og den næste spørger er hr. Simon Emil Ammitzbøll, Liberal Alliance. Værsgo for en kort bemærkning.

Kl. 14:37

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Man skal passe på med at gå ind i en principiel diskussion, hvis man skifter principper, alt efter hvilken del af diskussionen man deltager i. Jeg synes, at det er lidt problematisk, at vi på et tidspunkt sammenlignede os med tjenestemænd, så var det med arbejdsmarkedspensioner, og så er vi nogle helt særlige, og så mikser man rundt i det og skal se det som en helhed.

Jeg tror, hvis vi skal komme videre med det her, så kræver det, at de partier, som er skuffede over, at der ikke er flere spørgsmål, og vil se det i en helhed og ikke kan forholde sig til det konkrete, også går konkret ind i arbejdet og ikke bare overlader det til os, der gerne vil sidestille folket og Folketinget. Så må de store partier også gå ind i den her sag.

Kl. 14:38

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 14:38

Karen J. Klint (S):

Nu er det vel sådan set mest naturligt, at dem, der rejser en sag her i Folketinget, også er dem, der føler sig ansvarlige med hensyn til at stille spørgsmål under udvalgsarbejdet. Så jeg synes, at de, der har forslag, i høj grad skal medvirke til, at debatten ikke dør. Vi har alle sammen sagt, at vi gerne vil drøfte den hele pakke, men vi drøfter den ikke i delelementer.

Kl. 14:38

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Værsgo til hr. Simon Emil Ammitzbøll, kort bemærkning.

Kl. 14:38

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Og sådan kører det i ring, og på den baggrund kritiserer man så Enhedslisten for at stille forslagene igen og igen, fordi man ligesom sørger for at lægge sagen død, lige så snart vi kommer ud af Folketingssalen. Det er jo sådan, det hver gang ender. Min appel var bare, at hvis man mener det, man siger, i stedet for bare at sige nej, så skal man også lave noget i praksis. Og det er jo dem, der har spørgsmål, som må stille spørgsmålene. Det ville dog være det mest rimelige.

Derfor er jeg også bare nødt til at sige, at jeg ikke forstår, hvorfor man ikke prøver at se på, hvad vi kan gøre. Jeg er fuldstændig enig med hr. Kristian Thulesen Dahl. Det her handler ikke om niveauet for vederlaget eller for pensionen, det er ikke det, vi diskuterer. Det, vi diskuterer, er, hvornår man kan trække sig tilbage og under hvilke vilkår. Jeg kan forstå, at hr. Holger K. Nielsen gerne vil have en kort kommentar, det må formanden så sørge for at han får. Men jeg vil gerne spørge fru Karen J. Klint.

Kl. 14:39

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Ordføreren, værsgo.

Karen J. Klint (S):

Jamen når hr. Simon Emil Ammitzbøll så siger vilkår, så er vi jo inde at røre også ved kronesisiden. Jeg tager ikke stilling til kronesisiden på noget af det, men jeg vil gerne gentage, at vores pensionsalder er synkroniseret med alderen for efterløn. Det, vi får, hedder bare ikke efterløn. Det kunne det måske godt have heddet, men nu har vi altså nogle aftaler fra 1999 og senere, hvori det hedder pension. Men vi har synkroniseret alderen, så vi kan ikke – de nyvalgte kan i hvert fald ikke – gå herindefra som 60-årige, der har vi synkroniseret med alderen for efterlønnen, så forskellen er mindre end det, nogle gør den til.

Kl. 14:40

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er ikke flere spørgsmål til ordføreren. Tak til fru Karen J. Klint. Den næste ordfører er hr. Kristian Thulesen Dahl, ordfører for Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:40

(Ordfører)

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, formand. Det er måske under de korte bemærkninger kommet antydningssvis frem, hvad Dansk Folkeparti har af principiel holdning til det spørgsmål, der er sat til debat her, nemlig spørgsmålet om, hvornår folketingsmedlemmer og i øvrigt ministre skal kunne få udbetalt pension.

Vores holdning har igennem de mange år, hvor vi har diskuteret det her i forskellige forbindelser, været den, at det er helt naturligt, at politikeres rettighed med hensyn til at få udbetalt opsparet pension følger det tidspunkt, man i øvrigt har lagt for folkepensionsalderen, så det er på det tidspunkt, hvor man siger til befolkningen i al almindelighed at pensionsalderen i landet indtræder, at politikere og ministre også skal kunne få udbetalt pension. I dag er det sådan, at det sker tidligere, og det synes vi er noget mærkeligt noget, og det vil vi gerne have gjort op med.

Der bliver brugt en lang række argumenter i den her debat, som man kan synes er lidt underlige, og jeg er enig i det, som har været nævnt om, at det er, som om modstanderne af det grundlæggende princip skifter holdning og sammenligner det med det system, som nu passer bedst. Der har været nævnt det her med tjenestemandssystemet, og at det er det, politikerne skal sammenlignes med, og at der af den grund skal gælde særlige muligheder for politikere i forhold til pension. Vi synes ikke, det holder, i hvert fald holder det mindre og mindre i forhold til den virkelige verden, for sagen er jo den, at man ude i det pulserende samfund i årevis er gået mere og mere væk fra tjenestemandssystemet. Så der, hvor vi tidligere så ganske mange stillinger i den offentlige sektor besat som tjenestemandstillinger, ser vi jo nu, at det er noget, man gør i mindre og mindre grad. Og derfor bliver det også sværere og sværere for politikere at opretholde tanken om, at det er det system, man skal sammenlignes med.

Der bliver så nævnt arbejdsmarkedspensionerne som det, man vil sammenligne det med, men sagen er jo den, at vi herinde i Folketinget med et stort flertal i virkeligheden for længst har sagt, at den sammenligning ikke længere holder, af flere årsager. Den primære årsag er selvfølgelig, at vi har sagt, at politikere og ministres pensionsalder skal hæves, i takt med at efterlønsalderen sættes op. Det synes vi jo er rigtig godt: at når man ændrer på folks muligheder for at gå på efterløn, hvornår de kan det, er det mindste, man kan gøre, og så at hæve politikernes alder tilsvarende i forhold til pension. Men det betyder også, at man har afskaffet forbindelsen til arbejdsmarkedspensionssystemet, for der er det jo sådan, at det er 5 år før folkepensionstidspunktet, man kan benytte sig af sin arbejdsmarkedspen-

sion, hvis man ønsker det, og nu er det fremtidige system for efterløn altså sådan, at man kan gå på efterløn 3 år før folkepensionstidspunktet.

Der er altså her en situation, hvor man har afkoblet sig arbejdsmarkedspensionssystemet, og det synes jeg slet ikke der har været reflekteret over blandt de ordførere, som er modstandere af at ændre de nuværende gode vilkår for politikere og ministre.

Der er jo også en anden faktor, som gør det mærkeligt at sammenligne politikeres pensionsforhold med arbejdsmarkedspensioner, for hvis man vælger at benytte sig af sin arbejdsmarkedspension ude på arbejdsmarkedet og lader sig pensionere og begynder at få udbetalt fra sin arbejdsmarkedspension, jamen så begynder man at bruge af den hovedstol, altså den klump penge, man har sparet op til sin pension. Og det betyder, hvis man nu lever lige så længe, som en politiker måtte leve, at man altså også får mindre udbetalt i pension; man får det samme, som man ville have fået, hvis man var gået senere, man får det bare delt ud over flere år, men politikerne, der vælger at gå på pension, når muligheden byder sig, ville få det samme høje beløb udbetalt i alle årene og dermed også være favoriseret i forhold til folk på arbejdsmarkedspension. Derfor synes vi i Dansk Folkeparti heller ikke, at den sammenligning holder.

Konklusionen for os er, at vi skal lave et system og et regelsæt, som folk i al almindelighed finder logisk og rimeligt, og vi står os bedst ved som politikere, når vi kommer rundt og diskuterer med folk, at folk i almindelighed ikke har den opfattelse, at vi uretmæssigt har taget for os, fordi vi har mulighed for at fastsætte vores egne regler, men at folk i al almindelighed har den opfattelse, at de vilkår, man byder politikerne, er rette og rimelige. Og på det her punkt bliver vi nødt til at sige, at det er svært at finde de folk, der synes, at det er ret og rimeligt, at vi politikere har en eksklusivitet, i forhold til hvornår vi kan gå på pension med offentlig betaling, når vi samtidig siger til andre, at vi godt kunne tænke os, at de bliver lidt længere på arbejdsmarkedet, og vi økonomisk tilskynder folk til lige præcis at gøre det.

Så med de her bemærkninger går vi ind i udvalgsarbejdet med håbet om, at der kan findes et flertal her i Folketinget, der er parat til at justere reglerne i retning af det, som der er rejst debat om her.

Kl. 14:45

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Nadeem Farooq fra Det Radikale Venstre, værsgo.

Kl. 14:46

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

Tak. Da Radikale Venstres ordfører ikke kan være i salen, skal jeg hermed meddele, at Radikale Venstre ikke finder, at der er sket ændringer, siden sidst forslaget blev behandlet for 1 år siden. Derfor kan Radikale Venstre ikke støtte forslaget.

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er ikke nogen, der har bedt om ordet. Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Holger K. Nielsen fra SF, værsgo.

Kl. 14:46

(Ordfører)

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg synes, at finansministeren holdt en glimrende tale, som jeg er fuldstændig enig i, og som meget klart siger, hvad det her handler om. Det handler om vores pensionsvilkår og en og eller anden fortælling, der kører om, at vi har helt eksorbitant fordelagtige vilkår.

Man kan diskutere, om vi har mere fordelagtige vilkår end andre på arbejdsmarkedet. Det har vi. Men man kan også diskutere, om vi har mere fordelagtige vilkår end andre grupper, som man sådan set godt kan sammenligne os med. Det har vi ikke. Så det handler jo lige så meget om uligheden på arbejdsmarkedet i øvrigt. Det handler meget mere om det, end det handler om, hvorvidt folketingsmedlemmer har nogle særlige fordelagtige vilkår. Der er en fuldstændig parallelitet til de mennesker, der enten har en tjenestemandspension eller en arbejdsmarkedspension, og det er der faktisk ganske mange mennesker der har i vores samfund i øjeblikket.

Man er blevet fristet af en eller anden dagsorden, der kører i pressen, som jeg synes er rimelig populistisk, men jeg synes ikke, at der er grund til, at vi skal hoppe på den. Jeg synes i det hele taget, at vi skal passe på, at vi ikke taler vores arbejde ned. Jeg synes, at vi har gode vilkår her i Folketinget. Det mener jeg også at vi skal have. Det gælder både med hensyn til vores løn og pensionsvilkår.

Der vil altid være en diskussion om, hvorvidt vi får for meget. Den skal vi da tage, men jeg ser ingen grund til at gå ind i den diskussion på en eller anden præmis om, at vi ikke laver noget, at vi ikke er vores løn værd, at vi i virkeligheden burde få langt mindre, end vi får i øjeblikket. Man kan altid score nogle billige point ved at køre friløb i den diskussion. Jeg synes ikke, det er rimeligt. Jeg synes faktisk, at vi får en løn, der er i orden, og jeg ser ingen grund til, at vi skal ændre på pensionsvilkårene.

Kl. 14:48

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning fra hr. Per Clausen fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:49

Per Clausen (EL):

Nu kan jeg huske, at der, da jeg kom i Folketinget i 2005, var rigtig mange unge mennesker, der kom i Folketinget, dygtige unge mennesker – fra SF var det vist først i 2007, så det var fra andre partier. Det spændende ved det er, at de mennesker kan gå på pension, når de er 60 år, mens deres jævnaldrende formentlig bliver 66, 67, 68 år.

Synes hr. Holger K. Nielsen ikke, at det er en sag, som det er værd at få gjort noget ved? Der er dog i hvert fald tale om en klar, klar forskel i forhold til store grupper ude i samfundet.

Kl. 14:49

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 14:49

Holger K. Nielsen (SF):

Det er jo en diskussion, der handler om, om man er valgt før 2007 – tror jeg, det er, ikke? – hvor der er lavet et notat om nogle juridiske problemstillinger desangående, som er blevet fremlagt, og det er sådan set en helt anden diskussion. Altså, den kan man for min skyld godt tage. Det handler om noget med tilbagevirkende kraft osv., men det har ikke så meget at gøre med den helt principielle diskussion, som går på påstande om – eller også ligger det som en præmis for det her beslutningsforslag – at vi får eksorbitant gunstige pensionsvilkår i forhold til andre på arbejdsmarkedet. Det gør vi simpelt hen ikke.

Altså, den der specifikke vinkel har der været respons på, og der synes jeg da, at jeg bliver nødt til at tage det til efterretning, når det hævdes, at det vil være grundlovsstridigt.

Kl. 14:50

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Værsgo til hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 14:50

Kl. 14:53

Per Clausen (EL):

Jeg har godt bemærket, at der er flere ordførere, der siger, at det af det notat, som er lavet af Folketingets jurister, fremgår klart, at der er tale om grundlovsbrud. Nej, det, der fremgår, er, at det er uklart, hvordan udfaldet af en sag vil blive. Det er jo det, der fremgår. Det kan godt være, at der er nogle, der havde håbet, at der var kommet et klarere svar fra embedsmændene, men hæderligheden har vel gjort, at de var nødt til at skrive det, som det var: at det var uklart.

Jeg vil bare gentage spørgsmålet til hr. Holger K. Nielsen: Synes han ikke alligevel, det er lidt bemærkelsesværdigt, at de grupper i befolkningen, som er afhængige af efterløn, kan man ændre vilkårene for hele tiden og gøre det uden at ryste på hånden, men når det kommer til os selv, får man skrevet notater i det desperate håb om, at grundloven nok skulle sætte en stopper for, at vi fik forringet vores vilkår? Synes hr. Holger K. Nielsen ikke, at det er udtryk for en lidt besynderlig tilgang til den diskussion?

Kl. 14:51

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 14:51

Holger K. Nielsen (SF):

Jo.

Kl. 14:51

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Og den næste, der har bedt om ordet, er hr. Simon Emil Ammitzbøll, Liberal Alliance, for en kort bemærkning.

Kl. 14:51

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Ja, det synes jeg næsten at jeg skyldte. Jeg synes bare, vi skal prøve at få diskussionen lidt tilbage på sporet. Jeg synes nemlig ikke, det er rigtigt, når hr. Holger K. Nielsen siger, at det også handler om en eller anden form for misundelse, og at lønnen er for høj eller sådan noget. Det har jeg i hvert fald overhovedet ikke nævnt eller antydnet. Tværtimod var Liberal Alliance vist et af de eneste, hvis ikke det eneste, parti, der stemte imod at sætte ministrenes lønninger ned i sådan et populistisk stunt, der blev lavet før valget. Nu har man sat dem ned med 5 pct. Det deltog vi ikke i, for det synes vi netop var populisme. Så hvis det er det, kritikken går på, forstår jeg det sådan set godt.

Det, jeg egentlig synes er mere interessant, er jo, at vi bare kan se af diskussionen, at den her sammenligning med f.eks. arbejdsmarkedspensioner jo i hvert fald ikke holder en til en, for man følger f.eks. den nye tilbagetrækningsalder for efterløn i stedet for 5 år før, som det vil være for en arbejdsmarkedspension, og man æder ikke af sin senere pension i modsætning til en arbejdsmarkedspension osv. Det, vi bare er interesserede i, er at få nogle aldersgrænser og regler for tilbagetrækning for politikere, som er så nemme at forklare, at man kan stille sig op og gøre det og komme med en række påstande, uden at andre lige bagefter kan sige, at det jo sådan set ikke passer. Det ville da være en start. Og det synes jeg bare vi skulle have en dialog om i stedet for at tale os væk fra hinanden. Jeg har sådan set en interesse i at løse problemet.

Kl. 14:53

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Holger K. Nielsen (SF):

Javist, det er rigtigt nok, at paralleliteten til arbejdsmarkedspensioner ikke holder fuldstændig, det er nærmere tjenestemandspensionssystemet, man i den sammenhæng skal sammenligne med, og det er også det, som jeg vurderer det, der fremgår af reglerne. Det er tjenestemandspensionssystemet, og der er det på samme måde, at pensionen er en del af ens løn. Og der har man så lavet en parallelitet fra Folketingets side. Det synes jeg sådan set er rimeligt nok og ser ingen grund til at ændre det.

Kl. 14:53

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 14:53

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er jo et klart synspunkt. Vi synes så måske, man skulle lade være med at tage udgangspunkt i den sammenhæng, som ordføreren sagde, i en gammeldags pensionsmetode, men jeg kan svare på en anden måde: Det vil sige, at SF er af den overbevisning, at alle løn- og pensionsforhold vedrørende folketingsmedlemmer på nuværende tidspunkt er, som de skal være. Det står klart. Eller kan vi indgå i en dialog omkring, hvad der skal gøres, for det er jo det, vi prøver at appellere til, og det er jo det, vi synes kunne være spændende, så vi ikke skal stå her hvert eneste år? For jeg vil godt forudsige, at vi kommer til at stå her de næste 20 år og diskutere det samme igen og igen, hvis ikke vi får lavet en løsning på det.

Kl. 14:54

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Og ordføreren.

Kl. 14:54

Holger K. Nielsen (SF):

Jamen herre du milde himmel, jeg er da villig til at tage en stor diskussion om det her. Men helt ærligt, vil jeg sige til hr. Simon Emil Ammitzbøll, har vi ikke vigtigere ting at tage os til i vores samfund med arbejdsløshed, med krise, med uddannelse osv. frem for den her navlebeskuende diskussion om, hvorvidt folketingsmedlemmers pensionalder skal være 2 år før eller 2 år efter?

Jeg kan godt se, hvis man mener, der er et problem, i forhold til hvad man i øvrigt gør på arbejdsmarkedet, jeg synes bare ikke, der er urimelighed i vores pensionsvilkår i forhold til de vilkår, andre på arbejdsmarkedet har. De er faktisk fuldstændig parallelle, og det har jeg forsøgt at forklare. Jeg synes faktisk, det er ret enkelt at forklare, at vi har en parallelitet til tjenestemandspensionssystemet. Så kan man kalde det gammeldags, hvad man gør, men det eksisterer rent faktisk, og det er da ret nemt at forklare, at der er en parallelitet til det. Efter min mening er det logisk og rimeligt, at det er sådan.

Kl. 14:55

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Der er ikke flere spørgsmål. Tak til ... undskyld, det ser jeg nu, beklager. Hr. Kristian Thulesen Dahl fra Dansk Folkeparti for en kort bemærkning. Værsgo.

Kl. 14:55

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Vi har også den gode gammeldags måde med at række hånden i vejret, så det benytter jeg mig meget gerne af. Det er slet ikke det.

Jeg bed mærke i den afstandtagen, der strømmer ud af hr. Holger K. Nielsen, til overhovedet at diskutere det her. Man siger godt nok i ord, at man da vil drøfte og vissevasse, og jeg ved ikke hvad, men når det kommer til stykket, er hr. Holger K. Nielsen fuld af foragt

for, at vi nu skal diskutere det her; skal vi virkelig sidde med sådan nogle småting om, om folketingsmedlemmer kan gå på pension det ene år eller to år senere, når der nu er store problemer ude i samfundet? Hvad er det for noget? hedder det.

Jeg må sige, at det godt nok er gået stærkt med Socialistisk Folkeparti. Socialistisk Folkeparti er i regering, og nu fornægter de, at det er en interessant diskussion at have, hvordan man sikrer, at folketingsmedlemmers og ministres løn- og pensionsforhold er nogle, der er generel respekt om ude i samfundet. Jeg tror, man kan finde taler af ledende SF'ere fra før i tiden, hvor de egentlig har været mere optaget af den her type diskussioner, end de er nu, efter de selv er kommet i regering. Så jeg synes, det er lidt voldsomt.

Må jeg bede hr. Holger K. Nielsen om at tilkendegive, om han i det udvalgsarbejde, der kommer, er interesseret i at gå konstruktivt og aktivt ind i den her diskussion, eller om han også vil sidde med en sådan reaktion – altså fuld af foragt – på udvalgsmøderne, når vi diskuterer de her ting.

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Værsgo til ordføreren

Kl. 14:57

Holger K. Nielsen (SF):

Jamen det har hr. Thulesen Dahl totalt misforstået. Jeg synes da, det er en meget relevant diskussion. Jeg tillader mig bare at gøre opmærksom på, at det ikke kan hjælpe noget, at vi her i Folketinget fokuserer på vores interne forhold på et tidspunkt, hvor der er mange, mange andre ting, f.eks. arbejdsløshed, mangel på uddannelser, mangel på praktikpladser og behovet for at få gang i en kickstart i dansk økonomi. Jeg synes faktisk, at det er noget, som Folketinget primært burde tage sig af. Men jeg har da ikke noget imod at diskutere det her overhovedet, og der er ingen forskel på det, vi har sagt tidligere, og det, jeg siger her i dag. Vi har hele tiden været villige til at diskutere de her ting og har været det i mange, mange år – også før hr. Kristian Thulesen Dahl kom i Folketinget, har jeg gerne villet diskutere de her ting. Men vi har også hele tiden sagt, at der skal være rimelighed i tingene. Et folketingsmedlem skal have en rimelig løn, rimelige aftrædelsesvilkår og rimelige pensionsvilkår, og den debat kan vi da godt tage, men jeg synes da bare ikke, at den måde, det er ført frem på her, fra Enhedslistens side og fra Dansk Folkepartis side, er udtryk for, at man fra *den* side ønsker en seriøs debat om det her. Ja, jeg ser det her som en eller anden populistisk dagsorden, som Dansk Folkeparti nu kører med på, men o.k., det kan da være, det er anderledes, og lad så se på det. Lad os se det i en sammenhæng, i en helhed, det er vi da med på.

Kl. 14:58

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Værsgo, hr. Kristian Thulesen Dahl for endnu en kort bemærkning.

Kl. 14:58

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Jeg tror altså bare, at dem, der sidder og kigger på det her, i hvert fald får den fornemmelse, som jeg også fik og har, at hr. Holger K. Nielsen siger, at tingene er, som de skal være, og så siger han en masse nedladende ting om dem, der har rejst eller deltager i den her debat, og at så længe der er arbejdsløshed ude i samfundet, skal man ikke diskutere sådan noget her; så er der andre ting at tage sig af, og så skal vi ikke diskutere de her ting. Og så siger han, at selvfølgelig er SF da villig til at diskutere det her, hvis man virkelig vil, men det er sådan noget populisme.

Jeg tror altså, at de fleste har opfattelsen af, at Socialistisk Folkeparti synes, at man altså ikke vil have den her debat, den prøver man at få til at gå væk ved at bruge nogle argumenter som, at så længe

der er arbejdsløshed, skal vi ikke diskutere politikernes pensionsvilkår. Det skal vi da, for vi skal jo netop sikre rimelige vilkår. Vi skal nemlig sikre, at der er en generel respekt om politikerne, herunder hører jo også, at der i al almindelighed er en folkelig forståelse for de vilkår, politikerne vedtager skal gælde for politikerne selv. Der er jo det særlige her, at det er os selv, der vedtager vores egne løn- og pensionsvilkår, og derfor skal vi i særlig grad være opmærksomme på, at de regler, vi vedtager, er nogle, der nyder generel respekt. Og her er der et problem, og det kan hr. Holger K. Nielsen mene om, hvad han vil, for der er åbenbart et flertal, der stadig væk siger – og jeg kan forstå, at hr. Holger K. Nielsen stemmer for – at vi ønsker, at folk skal blive lidt længere tid på arbejdsmarkedet, undtagen lige politikere, der skal belønnes økonomisk for at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet tidligere.

Kl. 15:00

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Og værsgo til ordføreren.

Kl. 15:00

Holger K. Nielsen (SF):

Jo, jo, men hvis vi levede i en eller anden bananrepublik, synes jeg da, at det ville være en særdeles og meget relevant diskussion. Det gør vi jo ikke.

Som jeg har sagt før, så synes jeg, at der er rimelighed i folketingsmedlemmernes lønninger, der er rimelighed i vores lønninger. Jeg ønsker ikke, at de skal være højere. Jeg ser ingen grund til, at vi skal sætte lønnen ned, som jeg kan forstå Dansk Folkeparti godt kunne ønske sig – eller hvad det her nu handler om. Det ser jeg ingen grund til. Jeg synes, vi som folketingsmedlemmer skal have en rimelig løn. Vi skal også passe på, at vi ikke taler os selv længere ned, end nødvendigt er. Vi skal have rimelighed i pensionsvilkår. Det synes jeg også vi har i øjeblikket. Det betyder da ikke, at jeg ikke er villig til at diskutere enkelte ændringer af det. Selvfølgelig er jeg det, men det skal ske på et grundlag, hvor vi er enige om, at der skal være en rimelig aflønning, også for folketingsmedlemmer, og det skal ikke køre på en præmis om, at vi jo ikke laver noget som helst, at vi ikke laver dagens gerning osv. Det er der nogle, der gør, og det ligger også som en underliggende dagsorden i den debat, som Dansk Folkeparti kører op her.

Kl. 15:01

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Vi går videre i talerrækken. Den næste ordfører er hr. Simon Emil Ammitzbøll fra Liberal Alliance, værsgo.

Kl. 15:01

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

I Liberal Alliance vil vi sådan set gerne takke Enhedslisten for at rejse diskussionen om det her beslutningsforslag, som jo handler om folketingsmedlemmers pensionsprivilegier, som det hedder i overskriften.

I Liberal Alliance har vi den meget klare holdning, at folketingsmedlemmer skal kunne gå på pension ved folkepensionsalderen. Vi har den holdning, at der ikke burde være nogen efterløn i det danske samfund. Vi mener også, at pensionsalderen selv med den aftale, som Venstre, Konservative, Dansk Folkeparti og De Radikale har lavet, er for lav. Det må vi jo så tage til efterretning at den er. Men man sætter den dog lidt op, og det er vi glade for.

Vi synes så, at man skulle komme i gang og sørge for, at folketingsmedlemmer kan trække sig tilbage på samme tid som folkepen-sionister. Det synes vi er sådan en meget god ting. Folket og Folketinget kan så trække sig tilbage på pension på samme tidspunkt. Det vil jo stå enhver frit for at oprette egne pensioner ved siden af, hvis

det er det, man har lyst til. Det er jo heldigvis et frit samfund. Selv om regeringen selvfølgelig vil indsnævre, hvilke pensionsmuligheder befolkningen har, står det dog stadig folk frit for at tegne forskellige former for pensionsordninger.

I det hele taget synes vi, at det kunne være interessant, hvis vi kunne få en fornuftig diskussion af det her. Og med de bemærkninger, der er rejst, vil jeg gerne gentage, at vi i Liberal Alliance såmænd har stor respekt for det arbejde, der udføres af folketingsmedlemmerne. Vi har ikke deltaget i nogen form for lønmisundelseskampagne, og vi er om ikke det eneste parti så et af meget, meget få partier – der er måske et enkelt ud over os – der ikke deltog i den populistiske kampagne før folketingsvalget, hvor man satte ministrenes lønninger ned, for vi synes, at den slags er plat. Det er der så andre, der ikke synes – dem om det. Vi synes, det er rimeligt, at man i forhold til sådan de mere formelle ting får en større parallelitet mellem folkepensionens tilbagetrækningsalder og så den, der kan være for folketingsmedlemmer.

Jeg synes i virkeligheden, at Præsidiets medlemmer, som lytter til den her debat – der er også flere af Præsidiets medlemmer, der deltager i debatten – kunne gå ind og prøve at tage lidt mere initiativ for at få rundet den her sag af. Det tror jeg sådan set godt der kunne være et perspektiv i, for ellers kommer vi til at diskutere det her i 2012, 2013, 2014 og 2015, og nogle af os er så unge, at vi kan risikere at skulle diskutere det, til vi bliver 60 år eller det, der er værre – eller højere, forhåbentlig ikke værre; det var ikke sådan ment.

Så sammenligner man os med det ene, det andet og det tredje, og jeg synes bare, at man i den her diskussion skal passe på ikke at sige, at når det passer med at sammenligne med en arbejdsmarkedspension, så gør man det, når det passer med at sammenligne med efterlønnen, så gør man det, og når det passer med, at Folketingsmedlemmer er noget helt særligt, gør man så det. Man skal passe på, at man ikke kommer til at tage det bedste af det værste og det værste af det bedste og derefter har en eller anden argumentation, der så passer til konklusionen, i stedet for en konklusion, der passer til argumentationen.

Derfor håber jeg sådan set, at det her bliver den sidste af de her diskussioner. Jeg har sådan set ikke noget ønske om at skulle turnere rundt med det her. Jeg har sådan set et ønske om at få det løst, fordi jeg synes, at der er en reel problemstilling. Det synes vi i Liberal Alliance at der er. Og det vil sige, at vi er positivt indstillet over for det beslutningsforslag, som Enhedslisten har fremsat, og det kommer vi nok også til at være over for de kommende forslag.

Kl. 15:06

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i rækken er hr. Lars Barfoed fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:06

(Ordfører)

Lars Barfoed (KF):

Tak for det. Beslutningsforslaget her berører jo en sag, vi har drøftet tidligere i Folketingssalen, og der er også tidligere indgået en forståelse mellem et stort flertal af Folketingets partier om, hvordan vi skal håndtere det her, nemlig at folketingsmedlemmers pensionsalder følger de ændringer, der gennemføres, for så vidt angår efterlønsalderen, og det synes jeg sådan set er en rimelig justering af det.

Derudover vil jeg gerne tilslutte mig finansministerens betragtninger om, at det på sin vis kan sammenholdes med arbejdsmarkedspensionsordninger, hvor der også sker en forskydning.

Endelig har vi jo også i Udvalget for Forretningsordenen modtaget et notat, som berører nogle grundlovs-mæssige problemstillinger i forhold til ekspropriation, hvis man laver mere drastiske indgreb end dem, som ligger i den forståelse, som der er mellem et flertal af Folketingets partier.

Så samlet set synes jeg, at vi har en fornuftig justeringsmekanisme, og kan derfor ikke tiltræde forslaget.

Kl. 15:07

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, som har bedt om ordet, og derfor er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Per Clausen fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:07

(Ordfører for forslagsstillerne)

Per Clausen (EL):

Tak for det. Og tak for en debat, som jo forløb helt forudsigeligt, men dog ikke helt forudsigeligt, hvis man skulle tage alt det, folk har sagt til medierne forud for den her debat og i forbindelse med tidligere debatter, alvorligt, for så ville der have været et flertal for at gøre noget ved den her situation. Men det viste sig så, at det var forudsigeligt forstået på den måde, at et flertal i Folketinget endte med at konkludere, at alt i grunden er godt. Man vil dog ikke afvise at gennemføre en bred løsning, hvis der er bred tilslutning til det, men udgangspunktet for et flertal i Folketinget er, at alt er godt, og så bliver der nok ikke et bredt flertal for at gennemføre nogen forandringer. Det tror jeg ikke.

Så bemærkede jeg også, måske særlig i hr. Holger K. Nielsens indlæg, at man da er så heldig, at man kan pege på, at der er andre grupper i befolkningen, der også har en række privilegier, og det er jo heldigt, at der er nogle, man kan sammenligne sig med, så man kan sige: Vi har det ikke bedre end dem. Hvis vi sammenligner folketingsmedlemmernes forhold, kan vi vel sige, at så har man på en interessant måde formået at kombinere nogle af de gode ting ved arbejdsmarkedspensioner med de gode ting ved tjenestemandspensioner, og på den måde har man fået et rigtig godt system, og man kan så skøjte lidt rundt i, om det er det ene eller det andet system, man gerne vil sammenlignes med.

Men tilbage står vi jo i den spændende situation, at et flertal i Folketinget uden at ryste på hånden kan gennemføre forringelser i menneskers pensionsforhold, i menneskers efterlønsforhold, hvad angår de grupper på arbejdsmarkedet, som ikke i noget nævneværdigt omfang er omfattet af arbejdsmarkedspensioner, og som ikke har været så heldige, at de er blevet omfattet af tjenstemandsreglerne. Over for disse grupper, altså en lang række store grupper af mennesker, som udfører hårdt fysisk arbejde, har man uden at ryste på hånden kunnet gennemført klare forringelser af deres vilkår. Det gælder efterløn, og det gælder pensionsalder. Men når det kommer til diskussionen af, om det ikke i det mindste så bør være sådan, at folketingsmedlemmerne selv smager den medicin, de tror er god for andre, og som kan få andre til at blive i længere tid på arbejdsmarkedet, ja, så er man da i hvert fald meget bekymret for, om man skulle komme til at lave et indgreb i disse velerhvervede rettigheder.

Det er derfor, vi står i den absurde situation, at folketingsmedlemmer, som er under 40 år, i dag kan sige, at de stemmer for, at deres jævnaldrende jord- og betonarbejdere og andre mennesker, som har hårdt fysisk arbejde, kan blive på arbejdsmarkedet, skal blive på arbejdsmarkedet, til de er sidst i 60'erne. Til gengæld kan man som folketingsmedlem, hvis man er blevet valgt inden 2007, gå på pension, når man fylder 60. En af dem, en ledende Venstrepolitiker – der er ingen grund til at trampe rundt i, hvem det er – gav jo også over for metroXpress i går udtryk for en forundring over, at det var sådan. Han havde ikke opdaget det, sagde han. Det er selvfølgelig lidt bekymrende, for han har faktisk tidligere forsvaret Folketingets pensionsregler, og så er det selvfølgelig lidt ærgerligt, hvis han har forsvaret noget, han ikke kendte til. Det skal man passe meget på med i politik.

Men en af de åbenlyse urimeligheder, der jo er, er de særlige regler, der gælder, når man altså er kommet i Folketinget før 2007, dvs.

samtidig med at jeg gjorde det i 2005. Og selv om det for mig efterhånden føles, som om det er en evighed siden, og det gør det sikkert også for andre, når de hører på mig, så vil jeg bare sige, at så lang tid siden er det jo heller ikke. Jeg har godt hørt, at der er flere, der heroppefra har sagt, at de har læst et notat, som skulle vise, at det ville være grundlovsstridigt at se på pensionsforholdene for dem, der kom i Folketinget i 2005 og tidligere. Jeg vil bare sige, at jeg var meget overrasket over, at notatet var så åbent i sin beskrivelse af problemstillingen og i sin beskrivelse af løsningsmodeller, og vil da sige, at hvis det er sådan et notat, behøver man da ikke at bruge det som undskyldning for ikke at gribe ind over for efter min opfattelse åbenlyse urimeligheder.

Kl. 15:12

Det andet spørgsmål i forhold til det her er jo så, om det trods alt ikke er rimeligt, at vi opfatter folketingsmedlemmernes pensionsordning som en arbejdsmarkedspension. Der er i hvert fald nogle ting at sige. De arbejdsmarkedspensioner, jeg har været med til at arbejde med og forhandle om i mit tidligere liv, var baseret på, at man i forbindelse med overenskomsterne fik arbejdsmarkedspension i stedet for lønstigninger og i øvrigt betalte et egenbidrag. Det er jo lidt uklart, om folketingsmedlemmerne har betalt ved løntilbageholdenhed i forhandlingerne med sig selv om pensionsordningerne tidligere. Det fortaber sig i det uvisse. Til gengæld kan man med sikkerhed sige, at der ikke findes arbejdsmarkedspensioner, som jeg kender til i hvert fald, hvor man, hvis man går på pension som 60-årig, får udbetalt lidt mere i nogle år, før man så kommer op på de 65 år og så ryger lidt ned. Jeg kender sådan set heller ikke arbejdsmarkedspensioner, hvor man så relativt hurtigt, som man kan i Folketinget, kan optjene en relativt pæn dækning i forhold til den lønindkomst, man har haft. Det er vi nogle der er glade for – os, der af forskellige grunde ikke har brugt mange ressourcer på at opspare pension tidligere – men det er jo ikke åbenlyst rimeligt.

Så ved jeg godt, at man siger, at det her heller ikke er arbejdsmarkedspension, at det er tjenestemandspension. Det er sådan, man skifter fokus, og det kan jeg godt forstå. Så vil jeg bare sige, at tjenestemandspensioner jo er et led i et system, som vi er ved at afvikle. Og jeg er i hvert fald helt sikker på, at finansministerenovre i Finansministeriet vil kunne få mange glimrende redegørelser fra sine embedsmænd om, hvorfor det i årevis været Finansministeriets ønske at afvikle tjenestemandssystemet ud over for nogle ganske, ganske få områder. Man vælger altså at tage afsæt i et system, som er gammelt, som er forældet og er på vej ud, og siger, at det skal gælde for folketingsmedlemmer. I grunden kan man vel sige, at meget kan der siges om folketingsmedlemmer, men at påstå, at vores ansættelsesforhold i øvrigt minder om tjenestemænds – med tryk på ansættelsen osv. – ville nok være ganske, ganske forkert.

Så jeg mener sådan set, at man har fået lavet et pensionssystem, som er meget svært at forstå, meget svært at forsvare, og som også indebærer det ubehagelige element, at når man skal forsvare det, har man sådan set to grundsynspunkter, man kan falde tilbage på. Det ene er det med de velerhvervede rettigheder, altså at vi har et retskrav på det, og at der derfor ikke kan gøres noget ved det. Jeg synes måske indimellem, at nogle af de folketingsmedlemmer og ministre, der har travlt med at tale om, at de vil gøre op med krævementaliteten, skulle overveje, hvorfor det altid er de økonomisk dårligt stillede danskere, som skal gøre op med krævementaliteten, mens det at stå fast på sine rettigheder, på sit retskrav, er helt i orden, når man tilhører de privilegerede dele af befolkningen. Jeg synes faktisk, at man skulle overveje, om det er rimeligt, om det er en fornuftig måde at gå til de her diskussioner på.

For vi kunne jo godt overveje, om det ikke bør være sådan, at man i Folketinget og regeringen – når man har det udgangspunkt, at man generelt set arbejder på at forlænge den tid, folk er på arbejdsmarkedet – gik i spidsen. Altså, jeg behøvede sådan set ikke at gå i

spidsen, for jeg er imod al den snak om, at vi skal blive længere tid på arbejdsmarkedet; så det har ikke noget med mig gøre. Men man kunne jo godt overveje at gå i spidsen og sige: Nu går vi foran med et rigtig, rigtig godt eksempel. Selvfølgelig kan man godt, når man kigger sig om i Folketingssalen – både før og efter det her valg – i nogle tilfælde sige, at det ville være en rigtig dårlig idé, hvis folk gik foran med et godt eksempel og blev herinde i længere tid. Alligevel kunne man vel godt have det synspunkt, at man ville vise, at man var villig til at gå foran. Desværre – desværre – må vi konstatere, at når vi kommer til folketingsmedlemmernes egne vilkår, er det sådan, at man har nogle velerhvervede rettigheder, man sådan ligesom har krav på, og så har man den opfattelse, at eftersom man dog hele tiden kan pege på nogle andre grupper, der også har nogle privilegier, må man hellere bevare sine egne. Det er så ikke Enhedslistens udgangspunkt, at det bør være sådan.

Jeg er sådan set helt indstillet på, at vi godt i sådan en drøftelse kunne have en diskussion om en lang række andre besynderligheder i folketingsmedlemmernes aflønning, f.eks. den besynderlighed, at vi har et skattefrit omkostningstillæg. Jeg ved godt, at det i princippet dækker pølser ved pølsevogne, burgere og taxaregninger ud over det. Folketingets regler giver mulighed for at dække, og sagtens kan bruges på usunde varer, når man rejser rundt i landet til møder midt om natten, ingen tvivl om det, men alligevel er det bemærkelsesværdigt, at Folketinget har vedtaget, at det for folketingsmedlemmer vil være så administrativt besværligt at dokumentere disse udgifter, at man laver det sådan, at alle bare får et beløb, hvorimod alle andre, der kommer og siger, at de gerne vil have sådan en ordning, hvor de bare får et beløb og så ikke behøver at komme med beregninger, jo vil blive afvist. Altså, det kan vi slet ikke have med at gøre, det er jo skattek teknisk fuldstændig uacceptabelt og urimeligt.

Så der er bestemt mange elementer i folketingsmedlemmernes forhold, der kunne være grund til at diskutere, men i realitetens verden tror jeg, at man bare skal konkludere på diskussionen i dag, at når folk snakker om helheder og spørgsmål i udvalgene, så dækker det bare over den banale kendsgerning, at her skal der ikke ske nogen forandring. Og så tror jeg, det er rigtigt, som hr. Simon Emil Ammitzbøll antydede, at så kunne man risikere at komme til også i fremtiden at diskutere det med jævne mellemrum. For mit eget vedkommende kan jeg sige, at det jo får en ende i løbet af 3-4 år, når der har været valg igen næste gang, for så er jeg færdig med at sidde her i Folketinget. Men jeg er sikker på – og det er vel også fremgået af debatten her i dag – at der er folk i Enhedslisten, som er villige til at følge op på sagen. Så den dør ikke, før der sker forandring.

Kl. 15:17

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak. Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Jo, det har fru Karen J. Klint, som gerne vil have en kort bemærkning. Så ordføreren bedes komme tilbage igen. Værsgo.

Kl. 15:18

Karen J. Klint (S):

Det er ikke for at forlænge debatten yderligere, men jeg sad og blev sådan lidt ked af det, for jeg synes ellers, der har været en rimelig sober tone, og alligevel synes jeg, at ordføreren sådan skød os nogle motiver i skoene, som vi bestemt ikke har. Den nye fratrædelsesordning og efterlønsændringen har hverken groet i mit partis forhave eller baghave. Vi havde også gerne set, når sagen så skulle op, at det var en anden form for seniorførtidspension, der var blevet resultatet. Så den aftale, VKO får presset igennem sammen med vælgerne, er ikke noget, som vi vil skydes i skoene, når der stadig væk er et flertal for den i befolkningen og derfor også herinde. Så motiverne er ikke på den måde i vores parti, som ordføreren ridsede det op. Så det var bare en bemærkning.

Kl. 15:19

Kl. 15:21

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren. Værsgo.

Kl. 15:19

Kl. 15:21

Per Clausen (EL):

Jamen jeg er da helt klar over, at både Socialdemokraterne og SF klart er imod den tilbagetrækningsreform, som bliver vedtaget. Man kan så altid diskutere, om den taktik, Socialdemokraterne og SF har valgt at bruge ved at stemme for noget, man er imod, ikke gør det lidt svært for folk at forstå, hvad det er, man mener. Men jeg er helt med på, at det er det, der er Socialdemokraternes og SF'ernes holdning, og vi er fuldstændig enige i den sag. Så hvis noget af det, jeg har sagt, kunne misforstås, sådan at jeg nu påstår, at Socialdemokraterne og SF'erne gik ind for tilbagetrækningsreformen, gik ind for forringelserne af efterlønnen, så beklager jeg meget. Det har ikke været hensigten.

Kl. 15:19

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Så kom der alligevel endnu en kort bemærkning i sidste øjeblik. Hr. Holger K. Nielsen for en kort bemærkning.

Kl. 15:19

Holger K. Nielsen (SF):

Nu kører hr. Per Clausen jo friløb igen. Han ved jo udmærket godt, at hvis vi ikke havde stemt for den efterlønsreform, så havde statsministeren stadig væk været hr. Lars Løkke Rasmussen. Det ved han jo udmærket godt. Det er da i orden at køre friløb, som han gør fra Enhedslisten side, men altså, at bruge det på den hellige måde, som det sker her, synes jeg faktisk er en smule utiltalende. Det vil jeg sige.

Kl. 15:20

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Ordføreren.

Kl. 15:20

Per Clausen (EL):

Jeg synes jo, det er spændende, at SF mener, at Enhedslisten kører friløb. Det tror jeg godt vi kan finde anledning til at snakke lidt om en anden god gang. Jeg vil bare sige til hr. Holger K. Nielsen: Jeg har ingen anelse om, hvilke konsekvenser det ville have haft for regeringsdannelsen, hvis Socialdemokraterne og SF'erne havde valgt en anden attitude og holdning i den her sag. Jeg har jo ikke deltaget i de forhandlinger i tårnet, hvor der skete mange spændende ting, så det kan jeg ikke vide noget om. Men hvis det er sådan, at hr. Holger K. Nielsen siger, at Det Radikale Venstre krævede af Socialdemokraterne og SF'erne, at de skulle stemme for tilbagetrækningsreformen som en betingelse for at pege på en socialdemokratisk statsminister, så er det jo en spændende information.

Kl. 15:21

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Holger K. Nielsen. Værsgo.

Kl. 15:21

Holger K. Nielsen (SF):

Jamen hr. Per Clausen ved jo udmærket godt, at der med det forlig, der blev lavet før sommerferien, ikke var noget at gøre, med hensyn til at man kunne stemme anderledes om tilbagetrækningsreformen, hvis man skulle have Det Radikale Venstre med i regeringen. Det ved hr. Per Clausen jo udmærket godt.

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Per Clausen (EL):

Altså, selv om jeg jo tit bliver anklaget for at anklage Det Radikale Venstre for mange ting, så må jeg sige til hr. Holger K. Nielsen, at det ved jeg ikke noget om. Men jeg tager naturligvis til efterretning, at hr. Holger K. Nielsen siger, at det efter hans opfattelse er sådan, at det var en betingelse for, at Det Radikale Venstre kunne pege på en socialdemokratisk statsminister, at Socialdemokraterne og SF'erne stemte for forringelserne i efterlønnen. Når hr. Holger K. Nielsen siger det, må jeg jo tro det. Og så vil jeg bare tilføje, at hr. Holger K. Nielsen jo har ret i, at der er flertal i Folketinget for at afskaffe efterlønnen, men jeg tror, at hr. Holger K. Nielsen er enig med mig i, at der er rigtig mange gange, hvor både hr. Holger K. Nielsen og jeg har stemt imod noget, vel vidende at det ville blive vedtaget af et flertal alligevel.

Kl. 15:22

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren.

Nu er der ikke flere, som har bedt om ordet, og forhandlingerne er sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Forretningsordenen. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 7: Forslag til folketingsbeslutning om ministres eftervederlag.

Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 27.10.2011).

Kl. 15:22

Forhandling

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Forhandlingen er åbnet. Finansministeren.

Kl. 15:22

Finansministeren (Bjarne Corydon):

Regeringens holdning til det foreliggende beslutningsforslag tager udgangspunkt i, at de nuværende regler om eftervederlag for ministre er en del af en samlet reform af ministres økonomiske vilkår, der blev gennemført i år 2000. Ved den lejlighed afskaffede man en række tidligere privilegier for ministre, og for at bevare en balance i ministres vilkår fremadrettet gennemførte man samtidig forbedringer af vederlag og eftervederlag. Det er regeringens grundlæggende holdning, at der ikke er noget ønske om at forrykke den balance, der blev etableret omkring niveauet for ministres forhold på det daværende tidspunkt, og derfor kan regeringen ikke støtte forslaget.

Jeg skal dog oplyse, at når det gælder beregningen af eftervederlagsperioden, har statsministeren bebudet, at der i indeværende samling vil blive stillet forslag til en ændring af ministervederlagsloven, så en ministers funktionsperiode kun en gang kan indgå i beregningen af eftervederlagsperiodens længde.

Kl. 15:23

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til finansministeren. Der er ikke nogen, der har bedt om ordet. Vi takker igen for ministerens indlæg, og den første ordfører er hr. Flemming Damgaard Larsen fra Venstre, værsgo.

Kl. 15:24

(Ordfører)

Flemming Damgaard Larsen (V):

I Venstre er vi åbne over for at diskutere ministres aflønning og pensionsforhold, herunder eftervederlag, men det skal, som jeg tidligere har sagt, ses i sammenhæng og ikke separat, som det sker med forslaget her.

Venstre kan derfor ikke støtte forslaget.

Så skal jeg hilse fra Det Konservative Folkepartis ordfører, hr. Lars Barfoed, og oplyse, at Det Konservative Folkeparti har samme holdning.

Kl. 15:24

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Næste ordfører i talerækken er fru Karen J. Klint fra Socialdemokraterne, værsgo.

Kl. 15:25

(Ordfører)

Karen J. Klint (S):

Tak for det. Det havde jo nok være rationelt, hvis vi var flere, der havde lagt vores mandat i posen hos hr. Flemming Damgaard Larsen, så havde vi sparet noget tid, men jeg vil gerne til ære for dem, der kigger på, og for det publikum, vi har, netop sige, at det jo ikke er første gang, at vi drøfter det indhold, som der er i beslutningsforslag B 7, og vi har den samme holdning som sidst, også fordi der ikke her hen over sommeren er sket noget nyt, der gør, at det berettiger til, at vi tager enkeltelementer ud af ministrenes løn- og pensionsvilkår, så vi støtter ikke forslaget, som det ligger.

Kl. 15:25

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er Kristian Thulesen Dahl fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:25

(Ordfører)

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Vi vil bryde tendensen til at gå herop på talerstolen og sige, at man ikke kan støtte ændringer, der jo er fuldstændig rimelige og logiske at gennemføre. Vi vil til gengæld sige, at vi faktisk vil støtte ændringer, der gør, at man får nogle mere logiske og rimelige regler, og det er jo det, der er foreslået her i al sin enkelhed.

Jeg kan også forstå, at finansministeren faktisk i sin tale tog et enkelt element frem, og han sagde om det, at det mente regeringen sådan set også. Det er lidt paradoksalt, at Socialdemokratiets ordfører så ikke engang kunne bemærke, at man kunne støtte den samme ændring, som den regering, Socialdemokratiet dog er en væsentlig aktør i – det går jeg ud fra fru Karen J. Klint mener – netop støtter. Så det er måske en misforståelse, vi kan få afklaret undervejs i debatten. Men mon ikke det også støttes af regeringspartierne.

Vi støtter det i hvert fald, for vi synes, at det selvfølgelig er en god justering at få slået fast, at man selvfølgelig ikke som minister skal modtage eftervederlag for perioder, der tælles med flere gange. Det har der jo været noget diskussion om, også ved hjælp af noget diskussion hos Statsrevisorerne, og der synes vi selvfølgelig det er godt, at man får skabt klarhed om de vilkår. Vi er glade for, at der lægges op til, at vi i hvert fald meget bredt kan blive enige om det.

Det andet handler jo så generelt om eftervederlaget for ministre, og forslaget går ud på, at der skal være en sammenlignelighed mellem eftervederlaget for folketingsmedlemmer og for ministre, og vi kan egentlig ikke se, hvorfor der ikke skulle være det. Hvorfor skal der ikke være sådan en sammenlignelighed? Det, det drejer sig om med eftervederlaget for os at se, er jo, at der skal være en rimelig periode, hvor folk, der har arbejdet politisk, kan nå at komme væk fra den politiske del, hvis nu ikke man kan være i politik længere, og hvis ikke man nyder befolkningens tillid, og så skal man over og have et andet job, altså finde tilbage på arbejdsmarkedet i øvrigt. Der skal der så gælde nogle rimelige vilkår, der gør det muligt at bruge noget tid på at finde tilbage, men så heller ikke mere.

Allerede i dag kan man jo diskutere – det kommer vi også tilbage til – om 2 års eftervederlag egentlig ikke er lidt til den gode side. Hvis vi nu antager, at det, det drejer sig om, er at få tid, jeg havde nær sagt til at blive socialiseret med det øvrige arbejdsmarked, så man kan finde et fornuftigt virke, er det så ikke lidt voldsomt at skulle bruge 2 år på det? Det er jo den tanke, man også har haft, når man har sagt, og der det første år for folketingsmedlemmers vedkomme- de jo ikke gælder modregning, men det gør der i det andet år. Så er det jo også, at man har tænkt, at der så nok også kommer et tidspunkt, hvor de finder et andet job. Men vi synes allerede, at det i hvert fald er til den gode side med de 2 år, og derfor synes vi selvfølgelig også, at det er fint at få en harmoniseret situation folketingsmedlemmer og ministre imellem. Det her forslag tager højde for ministrenes del, og vi kommer senere på dagsordenen tilbage til folketingsmedlemmernes eftervederlag i øvrigt.

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en, der har bedt om en kort bemærkning, og det er fru Karen J. Klint, Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 15:29

Karen J. Klint (S):

Jeg beklager, at jeg ikke fandt speciel grund til at understrege, at fejlene er rettet, når der har været nogle misforståelser, og de misforståelser er rettet, men det havde ministeren jo sagt. I det, jeg har læst mig til, har det ikke været lovtekniske ting, så vi skal ind at rette i lovgrundlaget. Det, vi drøfter her, er jo, om vi skal ind at rette nogle ting. Der har været nogle fortolkningsmæssige misforståelser, som man administrativt har set på. Jeg har det helt fint med, at man selvfølgelig ikke får dobbelt vederlag for noget, man ikke skal have dobbelt vederlag for.

Kl. 15:29

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Ordføreren.

Kl. 15:29

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg må så også sige, at det jo er helt, som jeg havde troet, det ville være. Lad os se på det under udvalgsarbejdet, for jeg har så forstået, at det ville være godt at få en lovgivningsmæssig afklaring af netop det her element, altså, at den diskussion, der har været, lige præcis har været fortolkningen af det regelsæt, der ligger til grund, og at det beror på, at man faktisk kan fortolke det lidt forskelligt. Så er det selvfølgelig vældig godt, og vi vil i hvert fald godt give vores opbakning til, at man får det afklaret lovgivningsmæssigt, så der ikke er fortolkningsstvivl, og at man selvfølgelig får eftervederlag, når man har været minister, men at tidligere perioder ikke kan tælle med igen, hvis man har været minister igen senere og så går på pension.

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Næste ordfører i talerrækken er hr. Nadeem Farooq fra Det Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 15:30

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

Da Det Radikale Venstres ordfører ikke kan være i salen nu, skal jeg hermed meddele, at Det Radikale Venstre ikke finder, at der er sket væsentlige ændringer, siden sidste forslag blev behandlet for et år siden. Dermed kan Det Radikale Venstre ikke støtte forslaget.

Kl. 15:30

Kl. 15:30

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i talerrækken er hr. Holger K. Nielsen fra SF. Værsgo.

Kl. 15:31

(Ordfører)

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg skal også bare henvise til den debat, vi havde før sommerferien – der er ikke sket noget siden da – og i øvrigt til de udmærkede betragtninger, der kom fra finansministeren.

Vedrørende eftervederlag er der nogle ting i forhold til folketingsmedlemmerne, som jeg synes man kunne diskutere, men lad os tage det på et senere tidspunkt. Jeg henholder mig helt til, hvad finansministeren sagde.

Kl. 15:31

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er Simon Emil Ammitzbøll fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 15:31

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak. Her bliver jeg jo nok nødt til at kritisere forslagsstillerne for ikke at have været skrappe nok i det forslag, som er fremsat. Jeg synes i hvert fald godt, man kan overveje, om ministre overhovedet kan få eftervederlag, hvis de stadig sidder i Folketinget. Hvad er egentlig den større mening med det, ud over at det åbenbart er utrolig svært at gå fra 1,15 mio. kr. til 550.000 kr. plus skattefrit tillæg? Det er da spild af offentlige midler, og i forhold til den diskussion, vi har haft om krævementalitet, og den diskussion, vi har om, at vi skal hjælpe dem, der har brug for det, er det altså ikke i det tilfælde. Fair nok med eftervederlag for dem, der kommer ud i reel arbejdsløshed, men med hensyn til dem, der bare kommer tilbage til den trygge stol her i salen, er det altså helt, *helt* urimeligt, at man giver et eftervederlag. Det må jeg sige, det taler nærmest for sig selv.

Finansministeren sagde, at man ligesom havde fastlagt nogle regler tilbage i år 2000, men at man dog nu ville ændre noget alligevel, selv om man ville fastholde de regler, der var for år 2000. Det var den ene ting. Den anden ting var, at seks af Folketingets nuværende partier, inklusive finansministerens eget, den 16. juni sidste år gerne ville sætte ministres løn ned. Så det, at man ikke vil blande sig yderligere i detaljerne i de vilkår, der gælder for ministres aflønning i forhold til det, der blev vedtaget tilbage i år 2000, er åbenbart ikke et princip, der er større end som så, eftersom man – med Socialdemokraternes stemmer – var villig til at sætte lønnen ned med 5 pct. ved afstemningen den 16. juni 2010. Nu kan jeg forstå, at man åbenbart vil ændre på det igen. Det er vi meget glade for, men jeg synes, man igen burde se på, ikke så meget beløbene – dem er vi ikke så optaget af i Liberal Alliance, det kan jeg lige så godt sige, vi har ikke den

der misundelse i forhold til, om det lige er det ene eller det andet niveau – men det her med de regler, der ligesom omgiver det. Det synes vi er noget, man skal gå ind at se på, for det er der, man måske kommer til at være lidt for gavmild med privilegierne.

Vi er positive, men vi synes, at Enhedslisten kunne have været lidt mere revolutionære.

Kl. 15:34

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Så mangler vi ordføreren for forslagsstillerne, hr. Per Clausen fra Enhedslisten, værsgo.

Kl. 15:34

(Ordfører for forslagsstillerne)

Per Clausen (EL):

Jeg vil gerne takke for opbakningen fra en bred del af Folketingets partier, forstået på den måde, at når Enhedslisten er enig med Dansk Folkeparti og Liberal Alliance, burde der jo være gode muligheder for at opnå resultater. Sådan er det nok ikke helt i den her situation.

Baggrunden for, at vi har fremsat det her beslutningsforslag, er sådan set, at vi har den klare opfattelse, at der for det første ikke er nogen særlig grund til, at ministeren kan få eftervederlag i længere tid end folketingsmedlemmer. Vi har faktisk meget svært ved helt at se, hvad der gør, at en minister har vanskeligere ved at komme ind på arbejdsmarkedet bagefter end et folketingsmedlem.

Vi synes måske også, at det er en lille smule svært at forstå, at man skal have eftervederlag i 3 år, når andre mennesker kan få dagpenge i 2 år. Det er jo slet ikke et eftervederlag, men dagpenge på et for de fleste – selv om jeg godt nok set, at der i de sidste par dage har været mange historier om noget andet – betydelig lavere niveau, end når de er i arbejde; i hvert fald hvis man har været folketingsmedlem, og selv efter at man i Enhedslisten har betalt partiskatten.

Jeg synes sådan set, at vi mangler forklaringen på, at en minister skal have eftervederlag i 3 år, ud over at det var et led i, at man afskaffede nogle andre privilegier, og derfor måtte man indføre nogle nye. Som gammel fagforeningsformand vil jeg sige, at det er en argumentation, som jeg kender. Men det er jo ikke nødvendigvis en argumentation, man som minister eller folketingsmedlem behøver at bruge, når det vedrører ens egne forhold. Det er jo sådan, som det også er fremgået af debatten i de senere dage, vigtigt, at vi gør op med krævementaliteten. Og hvis det ikke er krævementalitet, når man bliver stillet over for et ønske om at fjerne nogle privilegier at kræve dem erstattet af nogle andre, så ved jeg ikke, hvad det er. Det er sådan set det ene element i det.

Så har vi også haft det synspunkt, at det burde være sådan, at man som minister i lighed med folketingsmedlemmerne ikke kunne få eftervederlag i mere end halvdelen af den tid, man har været valgt. Det synes vi faktisk også er en rigtig og rimelig ordning, at man også her, om jeg så må sige, optjener tid, men ud fra en argumentation om, at når man har været væk, fordi man har været minister i en længere periode, har man måske også brug for lidt mere tid til at vende tilbage. Nogle får ganske vist mange venner blandt erhvervsledere og andre, mens de er ministre, mens andre kan risikere at få ganske få venner og måske en del af dem det modsatte, og så kan det jo være vanskeligt at vende tilbage. Så det synes vi sådan set er rigtigt, og vi synes, at man også burde indføre det princip.

Så har jeg godt bemærket, at der var en enkelt ting i eftervederlagsordningen, hvad enten det nu skyldes, at eftervederlagsordning var sådan, eller at det skyldes en forkert administration, som betød, at man kunne få eftervederlag flere gange for den samme periode, så man, hvis man var en lille smule heldig og havde sørget for at være minister med jævne mellemrum, kunne samle mere og mere sammen.

Igen må vi sige, at det interessante også her var, at regeringen ikke sagde, at nu måtte disse ministre, der jo helt åbenlyst og urimeligt

havde fået ekstra penge, vise samfundssind og ligesom lade være med at kræve ind. Det var slet ikke melodien, for regeringen havde en bestemt tolkning af regelsættet, nemlig at de havde ret til at modtage pengene, og derfor skulle der ikke ske noget indgreb over for dem. Den regel bliver så fremover præciseret, sådan at det, hvilket for de fleste mennesker er forholdsvis indlysende, også bliver klargjort i lovgrundlaget. Det er vi selvfølgelig helt med på.

Jeg vil også sige, at vi også her er helt indstillet på at lave en bredere diskussion af ministres lønforhold. En af de særlig bemærkelsesværdige ting, som jeg et par gange har rejst både over for den tidligere regering og over for den nuværende regering, har jo været spørgsmålet om, at folketingsmedlemmer får et skattefrit omkostningstillæg. Det var jeg inde på i mit sidste indlæg. Det får ministre, som sidder i Folketinget, også, selv om det kan siges, at når man bliver minister, har man nok ikke ret mange omkostninger i forbindelse med sit arbejde, som ikke dækkes af ministeriet. Men lad det så være.

Hvis man så bliver ministeren uden at sidde i Folketinget, er der det interessante synspunkt, at det er meget vigtigt, at ministre, der ikke sidder i Folketinget, på alle måder økonomisk ligestilles med folketingsmedlemmerne, og så får de altså et omkostningstillæg, som folketingsmedlemmer får for at dække udgifterne i forbindelse med folketingsarbejdet. Det folketingsarbejde har man så slet ikke, men man får tillægget, fordi det er meget vigtigt at ligestille alle ministre, så ingen stilles dårligere end andre. Jeg vil bare sige, at det er et rigtig godt eksempel på, at man ligesom fastholder en efter min mening meget besynderlig krævementalitet. Derfor bliver det meget vanskeligt at sige til befolkningen: Nu skal I høre; I skal opføre jer moralsk ordentligt og lade være med at kræve ind, og hvis I har fået for mange rettigheder, skal I i hvert fald slet ikke kræve, at de bliver opfyldt.

Men lad os se på det. Vi må jo se på, om det fortsatte udvalgsarbejde kan gøre, at vi kan få udvidet regeringens beskedne forsøg på at fjerne åbenlyse urimeligheder i de her regler til også at omfatte enkelte andre urimeligheder. Det håber jeg da i hvert fald.

Kl. 15:39

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget kommer til Udvalget for Forretningsordenen. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 6:

Forslag til folketingsbeslutning om folketingsmedlemmers eftervederlag.

Af Per Clausen (EL) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL).
(Fremsættelse 27.10.2011).

Kl. 15:40

Forhandling

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Dette beslutningsforslag er som bekendt Folketingets ansvar, og jeg vil på Præsidiets vegne følge debatten med henblik på den videre behandling.

Den første ordfører er hr. Flemming Damgaard Larsen, Venstre.
Værsgo.

Kl. 15:40

(Ordfører)

Flemming Damgaard Larsen (V):

Tak. Dette beslutningsforslag fra Enhedslisten omhandler, at lønindkomst m.m. i år et modregnes i eftervederlaget til medlemmer af Folketinget efter samme regler, som er gældende i år to. Da folketingsmedlemmer mister arbejdsmarkedskontakt og karrieremuligheder ved indtræden i Folketinget, er det rimeligt, som Enhedslisten også anfører, at der findes en ordning med eftervederlag, der kan kompensere herfor, indtil et folketingsmedlem, der ryger ud ved et valg, finder ny indkomstmulighed.

Det er lige så rigtigt, at der ikke må være mulighed for at kunne spekulere i denne, om jeg så må sige, sociale ordning, f.eks. ved at gå direkte ud til et højt lønnet job og således både modtage eftervederlag og høj lønindtægt. Det virker ikke rimeligt. Det kan der være god grund til at se nærmere på. Imidlertid er det sådan, at eftervederlaget er en del af de samlede løn- og ansættelsesvilkår, der findes for folketingsmedlemmer, og derfor skal det vurderes som et samlet hele. På den baggrund vil Venstre gerne se på dette forhold, når vi engang skal revidere de samlede økonomiske vilkår, der er for Folketingets medlemmer. Da forslaget således er taget ud af et samlet hele, kan Venstre ikke medvirke til forslaget.

Kl. 15:41

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der har meldt sig et par spørgere. Den første er hr. Per Clausen fra Enhedslisten for en kort bemærkning.

Kl. 15:42

Per Clausen (EL):

Jeg vil godt spørge hr. Flemming Damgaard Larsen, om det, at tingene skal ses i en sammenhæng, betyder, at hvis vi fjerner en åbenlys urimelighed – som hr. Flemming Damgaard Larsen selv var inde på at det er – altså en mulighed for spekulation i en ordning, som i øvrigt er god og fornuftig, så skal vi kompensere folketingsmedlemmerne. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om det er det, der ligger i, at det skal være sådan en samlet helhed, altså at så skal der være noget, der bliver bedre et andet sted for folketingsmedlemmerne.

Kl. 15:42

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 15:42

Flemming Damgaard Larsen (V):

Jeg vil ikke stå her i dag og foretage nærmere detailforhandlinger om, hvordan det skal indrettes med hensyn til vores løn- og ansættelsesvilkår som folketingsmedlemmer, men sige, at det her skal indgå som et af de elementer, der skal ses på.

Kl. 15:42

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 15:42

Per Clausen (EL):

Jeg vil så have en positiv tilgang til det, hr. Flemming Damgaard Larsen siger, nemlig at jeg er glad for, at hr. Flemming Damgaard Larsen mener og Venstre mener, at det kan være, når vi så ser på folketingsmedlemmernes lønforhold, pensionsforhold osv., at det er muligt, at man kan fjerne urimeligheder, uden at folketingsmedlemmerne skal kompenseres for det. For jeg er sikker på, at hr. Flemming Damgaard Larsen, også når det handler om andre grupper i be-

folkningen, har den opfattelse, at man godt kan fjerne nogle urimelige fordele, de har, uden at de behøver at blive kompenseret for det. Jeg er glad for, at det trods alt er sådan, at Venstre godt kan gå med til, at man får fjernet nogle helt åbenlyse urimeligheder, uden at folketingsmedlemmerne behøver at blive kompenseret for det. Sådan tolker jeg hr. Flemming Damgaard Larsens synspunkter, og derfor glæder jeg mig meget til de forhandlinger, vi kan få om det.

Kl. 15:43

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Kl. 15:43

Flemming Damgaard Larsen (V):

Jeg har jo sagt flere gange, både under dette punkt og under tidligere punkter, at vi ønsker, at man skal se det her under et. Det her er et af de områder, hvor der er en klar urimelighed, og det skal vi ind at se på. Men det kan også være, at der på andre områder er nogle urimeligheder i modsat retning. Og det er ikke noget med, at vi skal til at veje det op imod hinanden – sådan vil vi ikke være med til at gøre det. Vi skal se på samlet set, hvad det er for nogle vilkår, vi har arbejds-mæssigt – vi kan også godt kalde det ansættelses-mæssigt – løn-mæssigt og på anden måde, altså de økonomiske vilkår, der der er ved at være folketingsmedlem. Det vil vi gerne se på samlet.

Kl. 15:44

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Det næste, der har bedt om ordet, er hr. Kristian Thulesen Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 15:44

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Problemet med den måde, som Venstre går til den her debat på, er jo, at selv det, som Venstre selv definerer som åbenbare urimeligheder, kan vi ikke have nogen som helst sikkerhed for bliver lavet om, fordi man hele tiden dækker sig ind under, at det jo er et samlet hele og man skal se på det hele under et, og så er der jo ikke nogen som helst grund til at tro med de meldinger, der har været indtil nu om forholdene i øvrigt, at der bliver lavet noget som helst om. Så selv noget, som hr. Flemming Damgaard Larsen selv betegner som en åbenbar urimelighed, kan vi så ikke få lavet om. Bliver man så ikke nødt til at ændre strategi og acceptere, at så må man altså tage og fjerne de åbenbare urimeligheder, opnå enighed om det, og så kan man jo se, om man også kan blive enige om andre ting, men at det dog er bedre at fjerne de åbenbare urimeligheder end at risikere ikke at foretage sig noget som helst?

Kl. 15:45

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 15:45

Flemming Damgaard Larsen (V):

Nu er det således, at jeg synes, at det her er urimeligt, men det er jo ikke således, at det er noget, som der har været et voldsomt træk på. Vi kender ét eksempel på det. Vi kender ét eksempel, og jeg mener ikke, at vi skal sidde her og begynde at lave sagsbehandling ud af et eneste eksempel. Vi er i hvert fald ikke sådan et enkeltsagsparti, der, bare ved at man ser et eksempel, skal lave en hel masse om. Men jeg har givet et klart tilsagn om, at vi vil være med til at ændre på det her, når vi i øvrigt skal se på det hele. Vi er parat til i morgen at se på det hele.

Kl. 15:46

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Hr. Kristian Thulesen Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 15:46

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Man kunne også vende det rundt og sige, at hvis det ikke berører særlig mange, men det er en åbenbar urimelighed, må det være forholdsvis nemt lige at få fjernet den åbenbare urimelighed. Det kunne man jo også vælge at tage som udgangspunkt.

Så vil jeg også bare sige til hr. Flemming Damgaard Larsen, at man jo faktisk ikke ved, hvor mange det omfatter, fordi man kan jo også risikere, at der er folketingsmedlemmer, som faktisk har fundet et andet job, og som er på vej ud til et andet job, men som tænker: Hvorfor egentlig gå over til det job midt i en valgperiode, eller måske 2 måneder før man tænker, at der måske kan blive valg. Hvis man nu lige kan vente 2 måneder, bliver der valg, og så er det til det tidspunkt, man – jeg havde nær sagt – siger op på fra sit politiker-hverv, fordi så ved man, at man fortsat får sin folketingsgage udbetalt i et helt år, år to endda suppleret op, hvis man får en løn i det job, man kommer over til, der er lavere end den, man hidtil har fået som politiker. Så hr. Flemming Damgaard Larsen ved jo egentlig ikke rigtig, hvor mange der er omfattet af det her. Han kan jo kun tage de konkrete eksempler, der har været fremme, hvor det har været til diskussion, om man har haft en mulighed for i virkeligheden at spekulere i de her regler, og om man har gjort det osv.

Så jeg vil sige til hr. Flemming Damgaard Larsen: Hvis det her er en lille ting, og det ikke rigtig berører så mange, er der i hvert fald ingen grund til at afvente at få den her åbenbare urimelighed fjernet, indtil man skal kigge på en helhed for alle mulige andre. Så kan man da lige så godt få det ordnet, og så er vi da kommet så langt.

Kl. 15:47

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Så er det ordføreren, værsgo.

Kl. 15:47

Flemming Damgaard Larsen (V):

Nu har jeg været medlem af Folketinget her i en årrække, og jeg har altså det indtryk, at mine kollegaer her i Folketinget, også dem, der er gået ud, ikke er så skidte mennesker, at de sidder og spekulerer i det her. Det er bestemt ikke mit indtryk. Det gennemgående indtryk, jeg har af folketingsmedlemmer, er, at det er ordentlige og hæderlige folk, som den danske vælgerbefolkning har valgt ind, så jeg tror ikke på, at det er i det omfang, som spørgeren her prøver på at skitsere. Som jeg har sagt ved alle enkeltsagsforslag, og det vil jeg godt kalde det, der er fremme her i dag, vil vi meget gerne se på tingene, men det skal ses i et samlet hele, en samlet helhed, så vi får en helheds-løsning ud af det.

Kl. 15:48

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er endnu en, der har meldt sig for en kort bemærkning, og det er hr. Christian Juhl fra Enhedslisten, værsgo.

Kl. 15:48

Christian Juhl (EL):

Når hr. Flemming Damgaard Larsen mener, at der er en urimelighed i den nuværende ordning, og ikke vil gå til biddet på, om man skal fjerne den, kunne hr. Flemming Damgaard Larsen så fortælle forsamlingen, hvad han tænker på kunne være alternativet til den nuværende ordning?

Kl. 15:48

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:48

Flemming Damgaard Larsen (V):

Ja, der kan sikkert være mange alternativer. Men et af dem kunne jo være, at man i år et fik efter den samme regel som i år to, altså at der skete en reduktion i forhold til den indkomst, man fik.

Kl. 15:49

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er ikke flere bemærkninger, tak til ordføreren. Den næste ordfører i talerækken er fru Karen J. Klint fra Socialdemokraterne, værsgo.

Kl. 15:49

(Ordfører)

Karen J. Klint (S):

Tak. Det bliver sværere og sværere at brede debatten ud. Jeg tror, det er blevet sagt rigtig mange gange i dag, at tingene hænger sammen herinde, og at der skal være en balance i den samlede pakke af vores økonomiske vilkår, vores eftervederlag og vores pension herinde, og at vi ikke skal agere på enkelttilfælde. I forhold til beslutningsforslaget her, der handler om vores eftervederlag, vil jeg også gå tilbage til sidst, da det beslutningsforslag var til drøftelse i salen, hvor den tidligere ordfører også fremhævede, at der godt kan være en enkelt urimelighed, hvis der er nogle medlemmer, som måske spekulerer i ordningen og på den måde kommer til at spille dobbelt op.

Men det typiske er jo faktisk, at det ikke er så nemt for folketingspolitikkerne at gå direkte fra folketingsarbejdet og ud i et job, fordi det lidt bliver betragtet som et karrierestop og vi ikke er så eftertragtede. Så er der nogle få, der er eftertragtede i forhold til at få et arbejde bagefter, men det er klart et mindretal.

Hvorvidt den nye gennemsnitsalder, der nu er i Folketingssalen, vil ændre på det, hvorvidt den nye kultur, der er på nogle arbejdspladser, vil ændre på det, kan vi ikke vide, men at agere, fordi et enkelt medlem har stået i en situation, hvor man gik direkte herfra i job med eftervederlag, synes vi ikke er grundlag nok for at tage det element ud af den samlede pakke og drøfte det enkeltvis. Men vi ser gerne på pakken som helhed og også på, om den eventuelt skal skrues sammen på en anden måde, også hvad angår det, der er blevet sagt hen over sommeren, altså om det for år et og år to skal være ens, eller om der skal være forskellige ordninger i år et og år to.

Men vi støtter ikke forslaget, som det ligger her og nu.

Kl. 15:51

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er et par korte bemærkninger, først fra hr. Christian Juhl fra Enhedslisten.

Kl. 15:51

Christian Juhl (EL):

Undskyld, men jeg forstod ikke fru Karen J. Klints mening, altså hvad der var hendes idé om, hendes holdning til forslaget. Mener fru Karen J. Klint, at det er urimeligt, som det fungerer i dag?

Kl. 15:51

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:51

Karen J. Klint (S):

Nej, vi mener ikke, at ordningen som helhed er urimelig. Det, som jeg antydede, var, at der kunne være enkeltpersoner, som gradbøjede ordningen til egen fordel, og det har ikke været hensigten med den. Hensigten har faktisk været at beskytte de folketingspolitikere, der går ud i arbejdsløshed, og som derfor skal have 2 år med rimelige

økonomiske vilkår, før de igen erhverver retten til dagpenge eller noget andet, hvis de endnu ikke har et job.

Det er den generelle ordning, jeg omtaler som rimelig. Hvis der er enkeltpersoner, der træder ved siden af, vil jeg aldrig kalde det rimeligt.

Kl. 15:52

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 15:52

Christian Juhl (EL):

Jeg vil gerne høre, om fru Karen J. Klint kunne tænke sig at støtte et forslag om, at vi ændrede dagpengeloven for almindelige arbejdsløse, således at de i det første år ubetinget fik deres dagpenge i 1 år og først i det andet år blev modregnet, hvis de fandt et stykke arbejde.

Kl. 15:52

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:52

Karen J. Klint (S):

Jeg er ikke så godt inde i de regler, at det er et spørgsmål, jeg vil stå og svare ja til her. Men vi har jo lige været med til at ændre på dagpengene, fordi vi faktisk synes, at nogle af kontanthjælpsforholdene er for ringe.

Men igen vil jeg sige, at jeg ikke ved, hvor rimeligt det er at sammenligne de muligheder, vi har for at klare os efter et politisk job herinde, med det øvrige almindelige arbejdsmarked. Der mener jeg stadig væk, at det er vores vilkår som helhed, der skal sammenholdes med de øvrige forhold på den del af arbejdsmarkedet, vi så bedst kan sammenlignes med. Men jeg forstår godt pointen i det, der bliver spurgt om.

Kl. 15:53

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Så er det hr. Morten Marinus fra Dansk Folkeparti for en kort bemærkning.

Kl. 15:53

Morten Marinus (DF):

Jeg vil gerne spørge ordføreren, om hun ikke synes, det er en god idé, hvis man tager op til overvejelse, hvorvidt man skal modregne lønindkomster i eftervederlaget allerede fra år et og ikke som nu først i andet år.

Kl. 15:53

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:53

Karen J. Klint (S):

Jeg vil svare, ligesom Venstres ordfører gjorde, og sige, at vi står ikke her som partier og forhandler de konkrete delelementer i vores vilkår herinde; det står vi ikke og forhandler her. Det kan vi tage op, hvis vi tager hele pakken op og drøfter den. Og så har jeg antydnet, at vi er åbne over for at se på nogle forhold og også, at der ikke skal tænkes i de særlige forhold, vi har herinde.

Kl. 15:54

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Hr. Morten Marinus, værsgo.

Kl. 15:54

Morten Marinus (DF):

Jamen grunden til, jeg spørger, er jo, at jeg ved, at der er flere herinde – både i den her periode og i tidligere perioder – der har haft et hverv, et job, som de har haft orlov fra, og at de faktisk kan vende tilbage til det job, når de stopper herinde af den ene eller den anden grund. Mener ordføreren så, det er rimeligt, at de skal have fuldt vederlag, også i år et, efter at man stopper herinde, altså hvis man har et sikkert job, man kommer tilbage til efter endt orlov?

Kl. 15:54

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:54

Karen J. Klint (S):

Jeg kender ikke statistikken for det, der bliver nævnt her, men det er jo en statistik, vi kan tage frem i udvalgsarbejdet. Det er den generelle ordning, jeg taler om, ikke om, hvorvidt enkeltpersoner kommer til at tjene på en ordning, eller om andre enkeltpersoner i højere grad taber på det, fordi de så heller ikke kommer i arbejde efter de 2 år. Så sådan er der jo noget, der kan være urimeligt både på plus- og minussiden, og det er den helhedsbetragtning, vi skal have i vores afvejning.

Kl. 15:55

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Per Clausen fra Enhedslisten for en kort bemærkning.

Kl. 15:55

Per Clausen (EL):

Jeg synes i grunden, det er lidt ærgerligt, at fru Karen J. Klint gjorde det her spørgsmål til et spørgsmål om, at der var nogle, der misbrugte ordningen. Ordningen er nu sådan, at man det første år får det her eftervederlag, uanset hvor meget man tjener. Der er jo ikke tale om misbrug, der bare tale om en ordning, der er, som den er. Som debatten ellers har været i dag, kunne nogle måske finde på at sige, at det var en velerhvervet rettighed, som man ikke sådan kunne komme og tage fra folk. Måske var det netop drømmen om et år med dobbelt indtægt, der gjorde, at man blev folketingsmedlem.

Jeg vil bare spørge fru Karen J. Klint, om hun ikke er enig med mig i, at det her altså er reglen, der er noget galt med, og ikke det, at nogle misbruger den, for det gør de sådan set ikke, de bruger den bare.

Kl. 15:55

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:55

Karen J. Klint (S):

Det kan selvfølgelig altid være nuancer, det kan også være ordvalg, som ikke nødvendigvis er hensigtsmæssige, når de kommer direkte fra hofen og ikke altid når at vende i hjernen, før de kommer ud af munden.

Det, jeg tænkte på, var, hvis man tænker i at vente med at tage det job, man har på hånden, til der så bliver valg. Vi kender jo også medlemmer, der har fået nogle gode job, mens de var herinde, og så er de jo fratrådt til tiden, og så har de jo ikke kunnet hæve det eftervederlag, for man får jo ikke eftervederlaget på et tilfældigt tidspunkt, når man træder ud. Og der var det, jeg sagde, at hvis man aktivt tænker i at vente med at modtage noget godt, til valget tilfældigvis kommer, og til man så tilfældigvis kan få eftervederlag, så synes jeg måske, at det er på kanten af at være noget, der ikke var tiltænkt med ordningen, for ordningen er en beskyttelse, fordi vi jo aldrig

ved, hvornår vi har et valg og dermed heller ikke har et opsigelsesvarsel, vi kender, og kan agere på i forhold til vores privatliv og vores privatøkonomi. Det er jo det, der er forskellen på os og det almindelige arbejdsmarked, hvor man typisk har et opsigelsesvarsel. Det har vi jo løbende foran os hele tiden.

Kl. 15:57

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 15:57

Per Clausen (EL):

Jeg vil godt sige, at jeg jo er enig med fru Karen J. Klint i, at det er fornuftigt, at vi har en eftervederlagsordning – helt sikkert. Det er jeg helt overbevist om at det er.

Jeg er også enig med fru Karen J. Klint i, at vi har set eksempler på personer, som man kan sige på den ene eller anden måde har tilrettelagt deres arbejdsliv på en sådan måde, at de med en vis form for omhu har forsøgt at sikre sig, at de fik eftervederlaget, hvor en lidt mere almindelig reaktion med, at man holder op, når man har fået et nyt arbejde og starter i det med det samme, vil føre til, at man ikke får det, det er jeg enig i. Så vi kan godt finde eksempler på uheldig adfærd.

Men problemet er vel alligevel, at tilbage står, at det godt kan opleves som urimeligt, at mennesker, der jo for så vidt ikke lider noget tab overhovedet, fordi de dagen efter, de ryger ud af Folketinget, går ud og får et arbejde, får et eftervederlag. Det er under alle omstændigheder urimeligt. Selv om der ikke er spekuleret i det, er det urimeligt, at de så får dobbelt op i en periode.

Kl. 15:57

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:57

Karen J. Klint (S):

Jeg ved ikke, hvor mange gange jeg skal gentage, at vi gerne ser en afbalanceret drøftelse af plusser og minusser ved den ordning, vi har, og så ser på, om vi kan finde en ny ordning, der har et bedre balancepunkt end den i dag, nu har jeg gentaget det igen.

Kl. 15:58

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Og der er endnu en ordfører, der har bedt om en kort bemærkning. Fru Stine Brix, Enhedslisten, værsgo.

Kl. 15:58

Stine Brix (EL):

Ordfører er måske så meget sagt, men jeg kan forstå, at fru Karen J. Klint er optaget af, at vi som folketingsmedlemmer ikke kommer i en uheldig situation, når vi måske ikke bliver valgt og ryger ud af Folketinget og dermed står uden indtægt. Det kan være en ganske fornuftig bekymring at have, men mener fru Karen J. Klint, at det beslutningsforslag, som ligger i dag, stiller folketingsmedlemmer dårligere, når de står uden indtægt, som det er i dag? Beslutningsforslaget går ud på, at såfremt man finder et arbejde, skal man ikke have det eftervederlag, som man ellers har krav på i dag.

Kl. 15:58

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 15:58

Karen J. Klint (S):

Mine svar går stadig væk på, at det er et delelement i en hel pakkeløsning, og når man tager delelementer ud af en pakkeløsning, så er

det ikke sikkert, at den pakke passer til det afbalancerede forhold bagefter. Det er derfor, vi ikke går ind og tager delelementer ud.

Kl. 15:59

Formanden:

Vi siger tak til ordføreren. Så må det være hr. Kristian Thulesen Dahl som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 15:59

(Ordfører)

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. I Dansk Folkeparti synes vi faktisk, at forslaget her er ganske, ganske glimrende. Man kan jo egentlig sige det meget enkelt: Der skal være en eftervederlagsordning gældende for politikere, der på en rimelig, ordentlig og fair måde gør det muligt at søge ud på arbejdsmarkedet, at finde sig et job og komme i gang med at have en lønindkomst på den måde i stedet for at være politiker. Sådan skal det være. Så kan man spørge sig selv: Er den nugældende ordning gunstig i forhold til det? Ja, det må man sige. Er den lukrativ: Ja, det må man sige.

For selv om man altså kommer ud og har fundet sig et job, er det sådan, at man i en helt fast periode på 1 år er sikker på, at man oven i lønindkomsten for det job også fortsat får sit folketingsvederlag. Og når man så har fået suppleret op i en periode, så man jo i virkeligheden får både den lønindkomst, man har tilvejebragt via det arbejde, man har på arbejdsmarkedet, og politikervederlaget, ja, så er man også stillet så godt, at hvis det job, man har fået, er et job, hvor man tjener mindre end det, man tjente som politiker, så er man i det andet år sikret, at man stadig væk også lige får suppleret op, så man fortsætter på det niveau, man var på for over et år siden, da man var politiker. Det er vist en rimelig lukrativ ordning. Også når man ser på alle mulige andre grupper i samfundet, er det svært at finde folk, der har mulighed for at få en aftrædelsesordning af den kaliber.

Bør man så lave det om? Ja, det gør man selvfølgelig. Jeg glæder mig utrolig meget over, at hr. Flemming Damgaard Larsen som ordfører for Venstre sagde, at det her var en klar urimelighed, og at man burde lave det om. Så er der selvfølgelig bare det problem i forhold til Venstre, Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og andre partier, at så kommer der hele tiden det her ind over med, at det hele skal ses i en helhed, og at der skal være balance i tingene. Det er altså underforstået, at hvis man skal ændre en åbenbar urimelighed, noget, man selv definerer som en åbenbar urimelighed, så skal der sættes noget andet i stedet.

Det må jeg sige at vi i Dansk Folkeparti har meget svært ved at forstå, også taget i betragtning, at det kan være ret tilfældigt, hvem der får glæde af den her ordning. Det er jo ikke noget med, at man kan sige, at det er en del af et folketingsmedlems samlede aflønningsvilkår. Det kunne man måske til nød sige i forhold til pensionsvilkårene, for det er jo noget, der gælder – det er man sikker på at man kan få ret til. Her kan det jo bero på nogle tilfældigheder, altså på, om man overhovedet finder et job eller ikke finder et job, eller på, om man i virkeligheden så ønsker at forlade jobbet som politiker. Der er jo også tale om det, når det drejer sig om frivillig aftræden. Altså, en ting var, hvis det var, når vælgerne sagde: Nu vil vi ikke se på dig mere, du er fyret. Så kunne man sige, at politikerens måske var i en lidt mindre gunstig situation, end hvis vedkommende af egen drift havde valgt det.

Det gælder også de mennesker, som har orlov fra en stilling, og her bliver det jo helt absurd. Altså folk, der er ansat i en stilling, og som bliver politikere og så tager orlov fra den stilling, de er i, og med sikkerhed ved, at når de er færdige som politikere, så kan de komme tilbage til den stilling – den står klar til dem, når de er færdige som politikere – får også ret til 1 års vederlag oveni, plus at det jo altså bliver suppleret op i år 2.

Så her er der altså nogle situationer, hvor det er ret tilfældigt, hvordan de enkelte folketingsmedlemmer er stillet i eftervederlagsordningen, og dermed synes vi ikke, at det er rimeligt at tale om, at den her åbenbare urimelighed kun kan justeres, hvis man sætter noget andet i stedet.

Derfor håber vi også, at når vi får diskussionen om de her ting i udvalgsarbejdet, kan det flertal – ser det ud til – der i virkeligheden synes, at der her er en åbenbar urimelighed, manifestere sig i, at man så også tager sig sammen til dog at få ændret på det her område, så det ikke skal afvente alt muligt andet. Det vil vi i hvert fald fra Dansk Folkepartis side gerne give vores konstruktive bidrag til i det arbejde, der forestår med det her forslag.

Kl. 16:04

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Nadeem Farooq som radikal ordfører.

Kl. 16:04

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

Da Radikale Venstres ordfører ikke kan være i salen lige nu, skal jeg hermed meddele, at Radikale Venstre ikke finder, at der er sket væsentlige ændringer, siden forslaget sidste gang blev behandlet, og derfor kan Radikale Venstre ikke støtte forslaget.

Kl. 16:04

Formanden:

Der er to korte bemærkninger. Hr. Christian Juhl.

Kl. 16:04

Christian Juhl (EL):

Er det hr. Nadeem Farooq bekendt, at der ude på det almindelige arbejdsmarked er sket en halvering af mulighederne for at få dagpenge i tilfælde af arbejdsløshed?

Kl. 16:04

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:04

Nadeem Farooq (RV):

Som det også tidligere er blevet fremført, er der nogle vilkår knyttet til det at være folketingspolitiker, f.eks. at der lige pludselig kan blive valg, og det gør, at det er svært at sammenligne de to grupper.

Kl. 16:05

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 16:05

Christian Juhl (EL):

Hvilken mening har hr. Farooq om et forslag, der f.eks. kunne gå på, at hvis man er sikret løn eller vederlag fra en arbejdsgiver, f.eks. Folketinget, skal man også stå til rådighed eller måske oven i købet yde en arbejdsindsats for det vederlag eller den løn, man får, så fællesskabet i samfundet, Folketinget, eller hvad, det kunne være, kunne råde over ens arbejdskraft i den periode, man er sikret den løn.

Kl. 16:05

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:05

Nadeem Farooq (RV):

Det lyder jo meget besnærende, men så enkelt, som Enhedslisten gerne vil have det til at se ud, er det ikke i virkeligheden. Der er også

stillinger, i hvilke man godt nok kan tage orlov, og til hvilke man kan vende tilbage, men det er ikke sikkert, at det er den samme stilling. Man kan også starte på et senere tidspunkt, efter man er udtrådt. Hvis det var det, ordføreren sigtede til, synes jeg ikke, at man kan sammenligne. Men jeg vil gerne sige herfra, at vi selvfølgelig ser frem til en konstruktiv udvalgsbehandling, og vi ser gerne, at der kommer nye elementer ind, men sådan som forslaget ligger, er det noget, der minder om en genfremsættelse, og derfor er vi imod forslaget.

Kl. 16:06

Formanden:

Hr. Morten Marinus for en kort bemærkning.

Kl. 16:06

Morten Marinus (DF):

Jeg vil gerne spørge hr. Nadeem Farooq, om han ikke mener, det er rimeligt nok, at medlemmer herinde, der stopper enten ved at blive stemt ud eller ved selv at stoppe til et folketingsvalg, bliver trukket i eftervederlaget for den lønindtægt, som de vil have i år et, eller om hr. Nadeem Farooq – ligesom den socialdemokratiske ordfører åbenbart mener det – mener, det er nødvendigt at få en statistik over, hvor mange der har orlov, før man kan udtale en holdning til det.

Kl. 16:07

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:07

Nadeem Farooq (RV):

Det, spørgeren fra Dansk Folkeparti så glemmer, er, at der jo kan være en incitamentsstruktur, man så går ind og laver lidt om på, hvis man vil modregne, fordi der så kan være folketingspolitikere, som det tager lidt længere tid for at finde en stilling, så det er vel ikke incitamenterne, vi skal ødelægge her ved at lave om på det?

Kl. 16:07

Formanden:

Hr. Morten Marinus.

Kl. 16:07

Morten Marinus (DF):

Det var ikke et svar, jeg kunne bruge til ret meget. Men der er folk herinde, der har orlov fra et job. De kan vende tilbage til det job, dag et efter at de er blevet stemt ud ved et folketingsvalg eller selv har bestemt, at de ikke vil genopstille til et folketingsvalg. Synes ordføreren ikke, at det er rimeligt nok, at man allerede i år et derefter bliver modregnet af sin lønindkomst i eftervederlaget? Hvorfor skal man vente til år to?

Kl. 16:08

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:08

Nadeem Farooq (RV):

Jeg synes faktisk, at hvis det her med orloven, som jo blev rejst her i debatten, er et nyt indspark i forhold til sidste gang, forslaget blev fremsat, så ser vi frem til at diskutere det i udvalgsbehandlingen. Men sådan som forslaget ligger her, kan Radikale Venstre ikke støtte forslaget.

Kl. 16:08

Formanden:

Så er det hr. Holger K. Nielsen som SF's ordfører.

Kl. 16:08

(Ordfører)**Holger K. Nielsen (SF):**

Jeg vil starte med at sige, at vi ikke kan stemme for det her forslag. Der er jo et bredt forlig på det her område, og jeg synes i det hele taget, at spørgsmål, der angår folketingsmedlemmernes løn- og pensionsvilkår og andre vilkår, er noget, der bør behandles og vedtages i brede forlig. Det har der været meget tradition for, og det skal der også være fremover efter min mening.

Vedrørende det konkrete her vil jeg så sige, at jeg faktisk synes, det er noget af det, man skal se på. Det er jo rigtigt, som det blev sagt før, at der er eksempler på, at man kan have orlov fra en stilling, man kan vende tilbage igen, og er det så rimeligt, at man i realiteten både får eftervederlag og løn for sit job? Jeg kan sige, at jeg selv er et sådant eksempel. Jeg har et tilbagegangsmærke til et ministerium – hvilket det er, skal jeg ikke afsløre her i dag, så de ikke bliver nervøse det pågældende sted – men det har jeg rent faktisk. Hvis jeg ryger ud ved næste folketingsvalg, og det kan ikke udelukkes med de meningsmålingstal, SF har i øjeblikket, så har jeg faktisk ret til at vende tilbage i princippet dagen efter og så også at kunne få løn. Det synes jeg personligt ikke er rimeligt, og det burde man faktisk efter min mening se på. Det har jeg sagt tidligere, og det mener jeg faktisk stadig væk at man bør.

Men det skal jo som sagt ses i en sammenhæng, for alt det her hænger jo sammen. Det der med, at man sådan kan pille det enkelte element ud, holder jo ikke, for det hænger sammen med løn, det hænger sammen med pensionsvilkår, det hænger sammen med andre vilkår. Derfor er man nødt til at se det her i en sammenhæng, og det har man i øvrigt også gjort tidligere. Da man sidst fik en større reform af det her – det er vel 10-12 år siden, tror jeg – så man jo på det i en helhed. Da kom boligtilskuddene også ind, så vidt jeg husker. Så man skal se det i sammenhæng med de tillæg, man i øvrigt får. Og den diskussion er jeg villig til at tage, så det er jo godt nok med den her måde diskutere det på, som vi gør her, så vi får en diskussion, men vi kan ikke stemme for det.

Kl. 16:10

Formanden:

Der er to korte bemærkninger. Værsgo til Christian Juhl.

Kl. 16:10

Christian Juhl (EL):

Så vil jeg gerne høre hr. Holger K. Nielsen, om han slet ikke synes, at der er et troværdighedsproblem for politikere, hvis ikke vi tør og har lyst til mere åbent at diskutere løn- og arbejdsforhold for politikere, når nu det er et hedt emne. Jeg kan da referere til ret mange arbejdspladsbesøg, jeg har været på, hvor det her var det første spørgsmål, som jeg var nødt til at diskutere, altså lønninger i Folkeetinget, lønninger i fagforeninger, lønninger i direktioner osv. Det er et interessant spørgsmål for mange mennesker, og hvis man ikke ønsker at diskutere det, risikerer man så ikke netop, at man skaber en afstand til folk, og at man skaber mistillid til i det her tilfælde eksempelvis folketingsmedlemmer?

Kl. 16:11

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:11

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg er meget enig med hr. Christian Juhl i, at man skal tage diskussionen. Men jeg synes så heller ikke, at man skal gøre det ud fra den præmis, at vi bliver urimelig højt lønnet herinde i Folketinget i øjeblikket. Vi skal diskutere det. Som jeg har sagt: Jeg synes, at vi får

en fair løn herinde. Jeg synes ikke, der er grund til, at vi skal lægge os ned og ligesom erkende det, som jeg mener bliver sagt af Dennis Kristensen fra FOA i en avis i dag, nemlig at det eneste, man laver herinde, er at række hånden i vejret, og at det kan enhver jo gøre. Man kan tænke på, hvad Dennis Kristensen selv får i løn, og hvad han selv får i pension, og hvad han laver for det, og så kunne man få nogle meget, meget interessante diskussioner om det, ikke sandt? Så jeg synes, at vi skal gøre det på et eller andet reelt grundlag, men det er jeg også villig til. Jeg tror også godt, at folk kan forstå, at der skal være rimelighed i det her. Vi er som sagt ikke en bananrepublik, hvor man får eksorbitant høje lønninger. Det gør man i visse – i gå-seøjne – europæiske bananrepublikker, men det skal vi ikke have her, og det har vi heller ikke efter min mening.

Kl. 16:12

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 16:12

Christian Juhl (EL):

Nu handler det her forslag jo ikke om høje lønninger. Det handler om eftervederlag. Man kan sammenligne det med andre systemer. Hvis jeg f.eks. blev arbejdsløs på en almindelig arbejdsplads, så var jeg heldigvis i en a-kasse, og det vil sige, at jeg kunne få understøttelse. Men den understøttelse har en række betingelser, og der tillader Folketinget sig jo indimellem at ændre på de betingelser isoleret set, ikke set ud fra et helhedssynspunkt om, hvorvidt det nu er godt eller skidt for de arbejdsløse, men isoleret set flytter man det ene og fjerner det andet og lægger noget tredje til. Hvad er grunden til, at man ikke isoleret set kunne sige, at her er en u hensigtsmæssighed – hvilket jeg forstår hr. Holger K. Nielsen og jeg er enige om – og den fjerner vi? For så har vi da i hvert fald det mindre element af årsag til mistillid, og så er vi det kvit, og så kan vi da mere direkte snakke med folk om andre ting, f.eks. løn. Der synes jeg, at oplagte uretfærdigheder, hvor man får løn og løn igen, altså dobbelt løn, kunne være rigtig hensigtsmæssige at fjerne, hvis man alligevel i øvrigt var enige om det.

Kl. 16:13

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:13

Holger K. Nielsen (SF):

Ja, det er også det, jeg siger. Det er jeg med på.

Kl. 16:13

Formanden:

Hr. Kristian Thulesen Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 16:13

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak, formand. Jeg vil også sige tak til hr. Holger K. Nielsen for en mere, synes jeg, fremkommelig facon under debatten om det her forslag end det, jeg reagerede på i forhold til et tidligere forslag. Her siger han da i det mindste, at Socialistisk Folkeparti også er enig med Dansk Folkeparti og andre i, at her har vi at gøre med en urimelighed, som man bør ændre.

Det, jeg så ikke helt kan forstå – og det er mit spørgsmål til hr. Holger K. Nielsen – er, hvorfor lige præcis det her element skal være afhængigt af, at man opjusterer andre vilkår for politikere. Her har vi jo at gøre med, at der skal være en rimelig eftervederlagsordning, og det betyder, at hvis man som folketingsmedlem pludselig bliver fyret af vælgerne, skal der være en rimelig mulighed for at komme tilbage

til arbejdsmarkedet, altså på en rimelig facon, for det kan komme meget pludseligt, og det kan man ikke planlægge osv. Sådan er det.

Men det her handler jo ikke engang om, hvilken periode man så fortsat skal kunne få vederlag, men alene om, at hvis man hurtigt finder et job efter at være blevet fyret af vælgerne, skal man modregnes, så man ikke både får sin folketingsgage og lønnen for det nye job, men man bliver trods alt på sit folketingsniveau, som jeg er enig med hr. Holger K. Nielsen i er et rimeligt niveau.

Kl. 16:15

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:15

Holger K. Nielsen (SF):

Ja, ja. Ja, siger jeg bare.

Kl. 16:15

Formanden:

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 16:15

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen det forstår jeg ikke. Mit spørgsmål går på, hvorfor ... (*Holger K. Nielsen*: Jeg hørte ikke noget spørgsmål). Jamen så er jeg glad for at få lejlighed til at komme igen.

Altså, mit spørgsmål var, hvorfor man sætter en ændring af det her element i relation til, om der gennemføres forbedringer for politikere på andre områder. Hvorfor er det her element noget, der skal ses sammen med politikeres øvrige vilkår? Hvorfor kan man ikke håndtere den her urimelighed for sig selv? Det handler jo ikke om at forringe politikernes vilkår; det handler alene om, at man selvfølgelig skal have den tid, man skal bruge for at finde ud i et andet job, når man er blevet fyret af vælgerne, men i det øjeblik man så finder et job, vil man blive modregnet, så man ikke får dobbelt op. Altså, hvorfor kan man ifølge Socialistisk Folkeparti kun ændre den urimelighed, hvis man får forbedringer for politikere igennem på andre ledder?

Kl. 16:16

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:16

Holger K. Nielsen (SF):

Der er ingen grund til at gentage sig selv. Alt det der kender jeg alt til. Det, som spørgsmålet går på, er, hvorfor man ikke kan tage det her isoleret set. Det er sådan, jeg forstår spørgsmålet. Det kunne man jo bare have stillet mere præcist.

Svaret på det er, at det hang sammen, da man fik den nuværende ordning, fordi man har vurderet – og det kan man have forskellig mening om; jeg synes i og for sig, det er en meget rimelig vurdering – at eftervederlagsordningerne hænger sammen med lønforhold, hænger sammen med boligforhold og hænger sammen med de andre sociale forhold, som folketingsmedlemmerne har, og at man derfor dels skal have nogle brede flertal på området, dels skal se det i sammenhæng med hinanden. Det kan man være uenig i, men sådan har det været, og jeg synes i og for sig, det er rimeligt nok, at man siger, at eftervederlaget da hænger sammen med den løn, man får. Og som det er blevet sagt: Skal man justere det ene sted, skal man måske også justere det andet sted, altså på andre områder. Sådan hænger det jo sammen, når man taler om løn- og arbejdsvilkår og sociale vilkår – både for folketingsmedlemmer og andre steder ude i samfundet.

Formanden:

Tak til ordføreren, der er ikke flere spørgsmål. Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 16:17

gøre herinde på det her punkt. Det her er et sted, hvor det er nemt at nedprioritere, og det rammer i virkeligheden ikke nogen ud over nogle, der får for meget.

Kl. 16:21

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jamen det er meget enkelt. I Liberal Alliance er vi også positive over for dette tredje og sidste beslutningsforslag, som Enhedslisten har fremsat. Man kan sige, at det her i hvert fald burde være mere ligetil end de to første, for her behøver vi ikke have lange og langhårede diskussioner om, hvorvidt der er tale om arbejdsmarkedspension, efterlønsnignende forhold, eller at folketingsmedlemmer er noget helt særligt. Heraf fremgår det, at folketingsmedlemmers situation er noget helt særligt – det kan man jo se – og særlig god.

Vi er jo glade for, at vi har fået dagpengeperioden sat ned, så den svarer til eftervederlagsperioden for folketingsmedlemmer. Vi synes, det er sådan et meget rimeligt niveau, at man kan blive kompenseret de her par år. Og vi har også en vis forståelse for, at når man er i den situation, man er i her, hvor der kan komme valg osv., er det fint nok, at der kan være et eftervederlag, der kan sørge for, at man kan blive indsluset på det almindelige arbejdsmarked igen.

Men vi synes, det er ganske urimeligt, at man kan modtage penge to gange, altså at man både tjener pengene selv og så får pengene i eftervederlag for at have siddet i Folketinget oveni. Vi synes, det er ganske fint at sige, man trækker pengene fra, hvis man får en indtægt, så det offentlige sparer de penge, og så man ikke får en ekstraordinært høj indtægt, bare fordi man tidligere har siddet i Folketinget.

Eftervederlag er jo ikke tænkt – i hvert fald ikke fra vores side – på en måde, hvor det skulle handle om, at man skulle tjene mere i de år, der kom efter Folketinget på grund af en særlig form for understøttelse for skatteborgernes penge. Det virker jo mærkeligt. Det er jo lavet, fordi man mener, at der er visse folketingsmedlemmer, som er i en særlig udsat arbejdsmæssig situation. Det kan man jo mere sig meget over, eller man kan gå ind i lange diskussioner om det, og i visse tilfælde vil det sikkert være rigtigt – og det er fint nok – at man så har en sådan udslningsordning i forhold til at komme tilbage til det pulserende arbejdsmarked.

Vi synes, det her burde være ligetil. Jeg kan jo godt høre på den debat, der har været – når jeg er det nummer i ordførerrækken, jeg er – at det ikke er så ligetil. Det ser i hvert fald ikke ud til, at det ligger lige for, at der vil være 90 mandater, der kommer til at stemme for det her beslutningsforslag. Men jeg hører også – bl.a., når jeg hører SF's ordfører – at der måske er et rum for, at det her er noget, der kan arbejdes med. Det er i hvert fald det første af de tre forslag, hvor jeg ikke fik en skideballe af SF's ordfører. Så på den måde kunne man jo tro, at man er mere positiv her, end man er i forhold til to første forslag.

Jeg har ikke så meget andet at sige, end at Liberal Alliance støtter forslaget, og at vi håber, at der vil ske noget på det her punkt. For jeg tror, at man er nødt til at forstå, at det er ufattelig svært at forklare og forsvare for os, og at det er ufattelig svært at forstå for den danske befolkning, at vi her – lige meget hvad man i øvrigt måtte mene om pensionsforhold, som vi har diskuteret – laver en ordning, hvor der endda sidder bunker af medlemmer i det her Folketing, som bare sidder og venter på – nej, det gør de måske ikke – at de kan komme ud i det job, de havde tidligere, fra dag et og så oven i få eftervederlag. Det synes jeg simpelt hen er en pinlighed generelt, men det er særlig pinligt i en situation, hvor dansk økonomi ser ud, som den gør nu, og hvor vi beder befolkningen om at stramme livremmen lidt ind. Vi ville bede dem om at stramme sig noget mere an, hvis det stod til Liberal Alliance, og det synes vi sådan set også godt at vi selv kunne

Kl. 16:17

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det hr. Lars Barfoed som ordfører for De Konservative.

Kl. 16:22

(Ordfører)

Lars Barfoed (KF):

Man kan jo sige meget for og imod det element i det samlede vederlags- og pensionskompleks, som vi drøfter her, nemlig eftervederlaget, men jeg synes ikke, man kan tage et enkelt element ud af det, der jo er en samlet pakke, og diskutere det isoleret. Jeg kan udmærket forstå argumenterne imod dette ubetingede eftervederlag, hvis man ser det isoleret, men man kan ikke se det isoleret. Det er en samlet pakke, som er diskuteret og afbalanceret, og skal man ændre på noget, må man se på den samlede pakke; så kan man ikke trække et element ud og gøre noget ved det isoleret. Derfor er Det Konservative Folkeparti imod at vedtage det her forslag. Vi stemmer altså imod.

Kl. 16:22

Formanden:

Hr. Kristian Thulesen Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 16:22

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Er der to, der står sammen i dansk politik, er det hr. Holger K. Nielsen og hr. Lars Barfoed, for det er jo fra ord til anden den samme argumentation, der kommer frem her, nemlig at man skal det her i en sammenhæng. Jeg vil gerne spørge hr. Lars Barfoed: Hvorfor egentlig det? Hvorfor er det her ikke lige præcis et element, man sagtens kunne se på for sig?

Det handler jo ikke om, at man siger, at politikerne får dårligere mulighed for at modtage eftervederlag. Det handler om, at i den periode, der går, fra man i givet fald måtte blive fyret af vælgerne eller selv siger op ved et valg, til man finder et arbejde, kan man modtage eftervederlag, men kun med den enkle rimelighed, at man ikke kan få dobbelt op. Man kan altså ikke både gå ud til et job, der måske endda står klar til en, fordi man er på orlov og har mulighed for at vende direkte tilbage, og så få folketingsgagen oveni. Man kan kun få den samme ydelse, som man hidtidig har fået i de her 2 år. Det er jo bare en lille, enkelt klar urimelighed, som man i givet fald får justeret. Der er åbenbart et stort flertal herinde, der mener det, så hvorfor kan vi ikke få gennemført og få det til at udmønte sig i praksis, uanset om man vedtager noget andet samtidig?

Kl. 16:24

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:24

Lars Barfoed (KF):

Jeg kunne jo starte med at sige, at hvis der er to, der holder sammen i dansk politik, så er det hr. Kristian Thulesen Dahl og hr. Per Clausen, som jo er meget enige i den her sag, ligesom jeg er enig med hr. Holger K. Nielsen.

Altså, man kan selvfølgelig mere sig over, hvem der holder sammen med hvem, men jeg synes egentlig, det er meget godt, at vi har brede flertal i Folketinget om netop det her; at vi så vidt muligt ikke gør det til genstand for store slagsmål i salen, men finder fornuftige

løsninger. Og der mener jeg altså ikke, at man kan trække et enkelt element ud.

Kl. 16:27

Man kunne jo så sige, at netop fordi den her del af eftervederlaget er noget, man får under alle omstændigheder, så er det netop en del af en samlet pakke. Derfor er det en del af den samlede, kan man sige, lønpakke til et folketingsmedlem, at man får sådan et vederlag, når folketingsperioden er slut af den ene eller den anden grund i forbindelse med et folketingsvalg. Og derfor synes jeg ikke man kan se det isoleret.

Man kan godt argumentere imod det isoleret og diskutere, om det er rimeligt eller ej, men man kan ikke efter min mening se det isoleret. Og der er jo også funktionærer, som får en løn i en periode, efter at de fratrådt i forbindelse med en ubetinget fritstilling, og det kunne man sådan set sammenligne det her med.

Kl. 16:25

Formanden:

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 16:25

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, jeg er meget enig med hr. Lars Barfoed i, at det bestemt er formålstjenligt, hvis der er brede forlig eller aftaler, altså, at der er et stort flertal herinde, der står bag de løn- og arbejdsvilkår, der gælder. Det vil jeg da altid foretrække.

Men jeg vil jo så også gerne have, hvis der viser sig øjensynligt at være et stort flertal for noget, at det så også kan manifestere sig. Og det, der er det paradoksale lige præcis med det her forslag, er, at næsten alle går på talerstolen og siger, at de støtter det. De synes, det er rigtigt; der er en åbenbar urimelighed her. Men så siger de, at vi kun kan ændre på den åbenbare urimelighed, hvis man gør noget andet. Altså, hvem er det i virkeligheden, man skal give indrømmelser? For normalt handler det jo om, at man finder brede flertal. Mange forskellige finder sammen, fordi nogle mener noget, og nogle andre mener noget andet. Og for at få alle med i samme båd, skal man så give og tage.

Men her siger alle, som jeg hører det, at man er enig i, at det her er forkert, altså de regler, der er nu. Så vi kan i virkeligheden få et meget bredt flertal, måske næsten et enigt Folketing, til at manifestere sig i forhold til det her forslag. Hvorfor er det så, at man kun ændrer på det, man selv betragter som en urimelighed, hvis politikerne kan få skruet op for nogle penge et andet sted? Det er det, jeg ikke kan få sammenhæng i.

Kl. 16:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:26

Lars Barfoed (KF):

Nu har jeg sådan set ikke brugt begrebet urimelighed i forbindelse med det her. Jeg har sagt, at jeg godt kan forstå argumenterne imod det her element, hvis man ser det isoleret, men det mener jeg til gengæld ikke man kan, fordi det hører til en samlet pakke. Og derfor må man se samlet på det.

Hvis vi skal ændre på noget, nytter det ikke noget, at vi tager et snit ad gangen og vurderer det, trækker det ind i Folketingssalen, debatterer det og måske fjerner eller laver om på det ene eller det andet element og isolerer det fra resten af de snit, man kunne skære i den samlede pakke, som er det honorar, et folketingsmedlem får. Og derfor mener jeg ikke, vi kan se isoleret på det her.

Formanden:

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren, og så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Per Clausen.

Kl. 16:27

(Ordfører for forslagsstillerne)

Per Clausen (EL):

I går aftes da jeg var på vej ud i tv-avisen, fordi jeg skulle diskutere med hr. Anders Samuelsen om de rimelige vilkår, vi forsøger at sikre også for mennesker, der ikke har arbejde i Danmark, kom jeg til at tænke på, at når hr. Anders Samuelsen så gerne ville have en ordning, hvor det kunne betale sig at arbejde, så skulle man måske lade sig inspirere af Folketingets eftervederlagsordning, fordi hvis man nu sagde til arbejdsløse, at det første år de var arbejdsløse, ville de beholde deres dagpenge, selv om de fik arbejde, så ville alle diskussioner om, hvorvidt det kunne betale sig at arbejde eller ej, jo falde væk. Så derfor er der jo meget fremtidssikring og kreativ tænkning bag ved den ordning, man har indført i det danske Folketing. Men jeg gik væk fra den tanke, fordi jeg var bange for, at de mennesker, der overværede tv-programmet, ville betragte det som et noget urimeligt forslag og en urimelig betragtning. Det tror jeg i grunden også at det ville have været.

Men så er spørgsmålet: Hvori består det rimelige så, når man har den samme ordning for folketingsmedlemmer, nemlig at man beholder sit eftervederlag, uanset om man har arbejde og tjener penge samtidig? Det er vel også derfor, at konklusionen i alle indlæg er, at isoleret set er det urimeligt, men det skal ses i en større sammenhæng. Det er jo et argument, jeg også godt kender fra min tid som fagforeningsformand, når man mødte op til nogle forhandlinger f.eks. i Finansministeriet, som fremførte, at de havde en række områder, hvor de synes, der var nogle åbenlyse urimeligheder. Hvis man så ikke rigtig kunne finde på noget at sige imod, at det var åbenlyse urimeligheder – det er sjældent, fordi jeg sådan set aldrig har forhandlet for medlemmer, der har haft begunstigelser, som var urimelige – og hvis det var lidt vanskeligt, kunne man jo sige, at det her må ses i en større sammenhæng og i en helhed, og så håbede man selvfølgelig på, at man fik noget som kompensation for at opgive en åbenlys urimelighed. Det synes jeg sådan set er en fornuftig nok taktik, når det er en fagforening, der forhandler med en arbejdsgiver eller en arbejdsgiverorganisation, at man ligesom ser på, om man ikke kan få noget godt ud af, at man bliver nødt til at afgive et eller andet privilegium, som er blevet for åbenlyst urimeligt.

Men nu er det jo sådan, at den måde, vi fastlægger vores løn på her i Folketinget, jo ikke er, ved at vi forhandler med nogle andre. Vi forhandler med os selv, og derfor kan man godt være lidt betænkelig, hvis udgangspunktet er, at hvis man skal fjerne en rimelighed, skal man gøre noget andet. O.k., det er jo ikke sikkert, at det er det, der menes. Det kan jo bare være, at man i Folketinget synes, at nu skal man ikke fjerne en urimelighed i forhold til sin egen aflønning, i forhold til eftervederlaget uden så også at fjerne eventuelle andre urimeligheder.

Den måde, man jo har set på dagpengesystemet på, da man skulle se det i en sammenhæng, var, at man sagde, at vi naturligvis gør det, at vi halverer dagpengeperioden og fordobler optjeningsperioden, fordi så har vi rigtigt set det i en helhed, fordi så har vi nemlig ramt de arbejdsløse med dobbelte forringelser. Det er rigtig helhedsorienteret politik, som jeg ved er det, som et flertal i Folketinget går ind for. Så i den sammenhæng er der vel ikke nogen grund til at være så bekymret for at se det her i en helhed, fordi man bare vil sige, at vi vil sikre på, at vi får det hele med, sådan at der ikke er nogen urimelige privilegier tilbage, når vi er færdige. Set i det lys er det jo sådan set nogle meget positive udtalelser, der er kommet i debatten.

Så mit synspunkt i forhold til den her debat er vel i grunden, at nu kunne vi anskue det på den måde, at nu har vi diskuteret det i nogle timer, nogle mener i for lang tid, og det kan godt være, at det har taget for lang tid, men den nemmeste måde at sikre, at det ikke tager for lang tid i fremtiden, er jo at få løst nogle af de udfordringer, vi står over for, og derfor tror jeg, at det ville være rigtig klogt, hvis vi i det videre udvalgsarbejde overvejer, om vi kunne organisere og tage initiativ til en proces, hvor Folketingets partier sammen diskuterer de her problemer og udfordringer med henblik på inden for en overskuelig tid at komme med løsningsforslag. Så må vi jo finde ud af, om vi kan blive enige om noget som helst, eller om vi ikke kan blive det, og så kan det jo være, at vi faktisk kan blive enige om så meget, at der kan være en vis fornuft i at sige, at Folketinget ikke behøver at diskutere det i salen hvert eneste år i fremtiden.

Men det er klart nok, vil jeg gerne sige for vores vedkommende, at det forslag, der går ud på, at det eftervederlag, man får som kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, får man ikke, når man ikke har nogen tabt arbejdsfortjeneste, taler for sig selv, og det er helt umuligt at forestille sig, at man kan lave nogen som helst løsninger, hvor det ikke indgår i. Hvis man ikke kan finde på andet, som er forkert, og ingen har jo været i stand til at nævne noget konkret andet, der er forkert, ud over Enhedslisten, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance, alle andre synes jo, alt andet er i den skønneste orden, så må man vel vælge at sige, at i helhedens navn fjerner man den usikre plet, der er på et i øvrigt godt system.

Kl. 16:32

Formanden:

Tak til ordføreren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Så er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at forslag til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Forretningsordenen. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 11:

Forslag til folketingsbeslutning om et enklere grundlag for beskattning af fast ejendom.

Af Dennis Flydtkjær (DF), Torsten Schack Pedersen (V) og Brian Mikkelsen (KF).

(Fremsættelse 09.11.2011).

Kl. 16:32

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Skatteministeren.

Kl. 16:32

Skatteministeren (Thor Möger Pedersen):

Tak, formand. Det beslutningsforslag, som vi nu skal i gang med at behandle, har en ganske interessant forhistorie. Det begyndte med, at den daværende skatteminister for mere end 3 år siden meldte ud, at man ville afskaffe ejendomsvurderingerne. Men i løbet af 3 år lykkedes det ikke VK-regeringen at foretage sig noget på dette område, og nu mener man så, at den nye regering med et snuptag skal løse alle problemer. Hvorfor ville man så afskaffe ejendomsvurderingerne?

Det ville man, fordi man ikke mente, at vurderingerne tjente et praktisk formål, og så kunne man lige så godt afskaffe dem.

Nu skal man selvfølgelig altid være lydhør over for nye ideer, og hvis det vitterlig er sådan, at ejendomsvurderingerne ikke længere tjener et fornuftigt formål, skal man selvfølgelig se at få dem afskaffet. Det kan vi sikkert alle sammen være enige om. Så det må have været med stor spænding, at Folketinget ventede på at få at vide, hvad den tidligere regering egentlig ville gøre, for nu skulle der jo ske noget med ejendomsvurderingerne. Der blev ikke alene en lang venten. Det blev en meget, meget lang venten.

Den daværende regering satte første gang sagen på lovprogrammet for folketingsåret 2009-10, men ifølge lovprogrammet skulle der først fremsættes lovforslag i slutningen af 2010, altså næsten halvdelen af året efter at den daværende minister havde meddelt, at nu skulle vurderingerne afskaffes. Mere hastede det trods alt ikke for VK-regeringen at komme ejendomsvurderingerne til livs. Sagen blev tilmed sat på lovprogrammet med nogle vage formuleringer om, at der var igangsat et arbejde med henblik på at vurdere behovet for ændring af reglerne om vurdering af fast ejendom, og at man enten kunne ændre den gældende lov eller udarbejde en ny. Det er næppe kommet som en overraskende oplysning for Folketinget, at man enten kunne ændre en gældende lov eller vedtage en ny, for det kan man som bekendt altid gøre. Det var i det hele taget et bemærkelsesværdigt ringe ambitionsniveau, VK-regeringen her lagde for dagen, når vi ellers havde fået vide, at nu skulle disse overflødige ejendomsvurderinger helt afskaffes. Hvilket lovforslag fremsatte VK-regeringen så egentlig? Intet som helst.

Året efter forsøgte man sig så igen, men nu ville man ikke længere afskaffe vurderingssystemet. Jeg ved ikke hvorfor, men nu ville man kun justere nogle administrative forhold vedrørende grundforbedringsfradraget. Man ville ændre nogle tidsfrister og fastsætte nogle dokumentationskrav. Der var det hele. Lovforslaget skulle ifølge lovprogrammet fremsættes i slutningen af november 2010. Hvad skete der? Det samme som året i forvejen, nemlig ingenting.

Så fremsatte Dansk Folkeparti i juni i år beslutningsforslag nr. B 140 om at afskaffe vurderingerne, og så fandt VK-regeringen pludselig sine gamle ambitioner frem igen. B 140 blev vedtaget i slutningen af juni, og hermed havde den daværende regering siddet med hænderne i skødet i næsten 3 år uden at være i stand til at fremsætte det lovforslag, som man selv havde sat på lovprogrammet. Ikke engang det lille forslag om at ændre lidt i tidsfristerne for grundforbedringsfradraget havde man været i stand til at fremsætte.

Nu mener VKO så, at den nuværende regering med et snuptag skal kunne fremsætte det forslag, som den tidligere regering i løbet af 3 år ikke selv var i stand til at fremsætte. Jeg er naturligvis meget glad for den tillid, som man fra VKO's side udviser over for regeringens evne til at klare den tidligere regerings uløste problemer, så tak for det. Dernæst vil jeg sige, at jeg er ganske enig med forslagsstillerne i, at der er god grund til at se nærmere på vurderingsområdet. Men jeg mener også, at vi bør tænke os om – og tænke os rigtig godt om.

Beslutningsforslag nr. B 11 er identisk med beslutningsforslag nr. B 140 fra juni i år, og efter begge forslag skal de almindelige vurderinger af fast ejendom ophøre. Men under Folketingets behandling af B 140 gav ordførerne fra begge sider af Folketingssalen udtryk for, at hvis ejendomspriserne falder til under 2002-niveauet, skal ejendomsværdiskatten også sættes ned. Det samme skal ske for de kommunale grundskatter, hvis vurderingerne kommer under det såkaldte grundskatteloft.

Kl. 16:38

Jeg har også forstået, at den daværende skatteminister under et åbent samråd i Folketingets Skatteudvalg gav udtryk for at ville arbejde på en model, hvorefter man tager hensyn til prisudviklingen

lokalt, og i hvilken grundskylden ikke ville kunne stige mere end efter de regler, der gælder i dag.

Det er jo udmærket, men hvordan finder man så ud af, hvornår ejendomsskatterne skal sættes ned, hvis man ikke har en ejendomsvurdering eller noget, der ligner? Det har jeg meget svært ved at se man kan. Man kan ikke afskaffe ejendomsvurderingerne og samtidig beholde dem. Det burde være logik. Hvis man vil sikre, at et kraftigt prisfald også slår igennem i beskattningen, er man nødt til at opretholde en vurderingsordning i en eller anden form. Det kan man ikke, hvis ordlyden i beslutningsforslag nr. B 11 skal stå til troende.

Helt grundlæggende mener jeg, at den offentlige sektor selvfølgelig skal arbejde så effektivt som muligt. Hvis ejendomsvurderingerne er overflødige, skal de afskaffes, og hvis de bliver brugt til noget, skal ordningen gøres så enkel og effektiv som muligt. Her kommer vi så til det springende punkt, for ejendomsvurderingerne bliver jo brugt til noget. Der er ikke tale om, at SKAT foretager vurderinger, som kun koster ressourcer og giver en masse unødvendige klager.

Jeg må tilføje, at de alternativer, som jeg er blevet præsenteret for, ikke har overbevist mig om, at en skematisk vurderingsordning skulle være bedre eller billigere end en vurderingsordning, baseret på de retningslinjer, som vi kender i dag.

Ejendomsskatterne indbringer tilsammen et beløb i størrelsesordenen 35 mia. kr. om året. Det er rigtig mange penge. Dem kan vi som samfund ikke undvære, og vi skal have et ordentligt grundlag at opkræve dem på. Hvis det bedst kan gøres ved at opretholde en eller anden form for ejendomsvurdering, så må vi gøre det, men det skal selvfølgelig gøres så enkelt og effektivt som muligt.

Jeg vil gerne gøre det klart, at regeringen ikke går ind for at fjerne ejendomsvurderingerne helt, sådan som beslutningsforslag nr. B 11 lægger op til, og derfor kan regeringen ikke støtte forslaget.

Men jeg vil samtidig gøre det lige så klart, at regeringen i høj grad går ind for, at vi får hele dette område moderniseret, for det trænger det til. Vurderingsordningen i sin nuværende udformning er ikke nogen hellig ko for regeringen, og kan vi gøre tingene på en bedre måde end nu, skal vi selvfølgelig gøre det. Det agter regeringen at gå i gang med. Man kan sagtens forenkle og modernisere vurderingsområdet uden samtidig at kaste barnet ud med badevandet. Der er ting i lovgivningen, som kan forbedres, og det samme gælder it-systemer og mange andre ting. Det her er et område, der som så mange andre har været udsultet under den borgerlige regering, så der er nok at tage fat på.

Til slut fremgår det af bemærkningerne til beslutningsforslaget, at forslagsstillerne ønsker at sikre, at boligbeskattningen holdes i ro. Lad mig derfor til beroligelse for alle meddele, at regeringen ikke har planer om det modsatte. For regeringen er det faktisk helt, helt centralt, at boligskatterne holdes i ro.

Kl. 16:41

Formanden:

Der er foreløbig tre, der har ønsket korte bemærkninger til ministeren. Først er det hr. Mads Rørvig.

Kl. 16:41

Mads Rørvig (V):

Her fik vi den så – undskyldningen for at have en ventil, så man kan sætte boligskatterne op ude i fremtiden.

Det er jo sådan, som ministeren rigtigt nok siger, at vi behandlede B 140 i forrige folketingssamling, og der var et bredt flertal i det tidligere Folketing, der stemte for – Socialdemokraterne og SF stemte for et identisk forslag. Man er nu kommet i regering og er blevet afhængig af De Radikale, der jo åbent går ind og siger, at de vil hæve boligskatterne. Så jeg vil bare høre ministeren: Hvad er grunden til, at S og SF stemte for et identisk forslag i sidste samling og nu

ikke kan støtte forslaget, altså at en SF-minister ikke kan støtte forslaget?

Kl. 16:42

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:42

Skatteministeren (Thor Möger Pedersen):

Tak for det. Det er en helt korrekt konstatering, at Socialdemokraterne og SF stemte for beslutningsforslag nr. B 140. Jeg synes også, det er vigtigt så at konstatere, hvad begrundelsen var for, at man stemte for B 140. Begrundelsen var ikke, at man syntes, det var en alletiders genial idé, begrundelsen var, at nu havde den daværende regering siddet og været passiv længe nok. Og jeg vil tillade mig lige at citere et par sætninger fra betænkningen til B 140:

»Specifikt for ejendomsvurderingsområdet har regeringen«, altså den tidligere, »to gange haft forenkling af området på lovprogrammet uden at være i stand til at levere noget. Derfor støtter S og SF, at Folketinget pålægger regeringen at arbejde med, at der om muligt etableres et enklere grundlag for beskattning af fast ejendom.«

Der synes jeg, det er lidt centralt at bemærke ordlyden »at der om muligt«.

Kl. 16:43

Formanden:

Hr. Mads Rørvig.

Kl. 16:43

Mads Rørvig (V):

Jamen jeg synes, det er fint, at skatteministeren prøver at hive alt op fra de sidste 10 år, og så se, om der er nogen hår i suppen, og så kan man finde noget, der er blevet fremsat, men som ikke er blevet til noget, men nu behandler vi et forslag lige nu, der peger fremad, og det er det, jeg vil bede ministeren tage stilling til.

Der er jo ingen tvivl om, at der er mange borgerlige personer – jeg tror, det gælder mange husejere – der går og er lidt utrygge ved, om en ny skattereform indebærer stigende boligskatter, og det er jo også meget relevant i forbindelse med behandlingen af det her lovforslag. Hvor man før valget var for at afskaffe en ejendomsvurdering, har man efter valget en helt anden opfattelse – efter man er kommet i regering med De Radikale. Kan jeg ikke få en garanti fra skatteministeren nu: Kan man indgå en skattereform i den her samling, hvor boligskatten stiger, efter samlingen er slut?

Kl. 16:44

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:44

Skatteministeren (Thor Möger Pedersen):

Jeg synes, at regeringens politik på det her område er helt klokkeklar: Regeringen ønsker at holde boligskatterne i ro. Det er klart, at vi laver regeringsgrundlag for én valgperiode ad gangen, og derfor har vi også sagt, at i denne valgperiode kommer boligskatterne ikke til at stige. Når det er sagt, har vi i forhold til ejendomsvurderingen den klare ambition at modernisere området, gøre tingene enklere og mere effektivt – en opgave, som den tidligere regering ikke formåede at løfte. Der var meget snak, ingen handling. Og den nuværende regering er mere optaget af handling end af snak.

Kl. 16:45

Formanden:

Hr. Brian Mikkelsen for en kort bemærkning.

Brian Mikkelsen (KF):

Det leder jo så over til at spørge: Hvad er det for nogle ændringer, som regeringen lægger op til på boligområdet? Hvad er det for nogle nye skatter og afgifter, man vil gennemføre? For da man gennemførte behandlingen af B 140, var der i udtalelserne fra SF-ordføreren, S-ordføreren, og jeg kan nævne dem alle sammen på stribe og referere, hvad der blev sagt, en undertone af, at nu skulle vi slippe af med ejendomsvurderingssystemet, og så skulle vi give boligejerne ro og sikkerhed. Hvad er resultatet af regeringens melding i dag, ud over at man løber skrigende bort fra et løfte, man har givet boligejerne? Det er jo den usikkerhed, der melder sig. Altså, hvad vil man så stille i stedet? Er det andre former for afgifter? Er det andre former for byrder for boligejerne, som man nu lægger op til? Det naturlige spørgsmål at stille til skatteministeren i dag er: Hvad er det for nogle afgifter, man så vil gennemføre over for boligejerne, når man ikke vil være med til det forslag, som man tidligere har stemt for?

Kl. 16:45

Kl. 16:46

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:46

Skatteministeren (Thor Möger Pedersen):

Tak for det naturlige spørgsmål, som også har et helt naturligt svar, som er blevet gentaget et par gange, og som jeg faktisk nyder at få lejlighed til at gentage, nemlig at regeringen ikke ønsker at hæve boligskatte. Det er den bedste tryghed, som danskerne og boligejerne kan få. Regeringen hæver ikke boligskatte.

Kl. 16:46

Formanden:

Hr. Brian Mikkelsen.

Kl. 16:46

Brian Mikkelsen (KF):

Det er jo meget svært at tro på, når der besluttet er tale om en 180 graders kovending i forhold til B 140. S og SF's ordfører var lovprisende, garanterede boligejerne, at nu ville der ikke komme nye skatter og afgifter, og talte om, at nu skulle man afskaffe ejendomsvurderingssystemet. Hvorfor vil man ikke være med til det nu? Hvad har ændret sig siden sidste folketingssamling, andet end at man under valgkampen måske skulle bruge det som belæg for, at man vil give boligejerne noget ro og noget sikkerhed. Så løber man skrigende bort fra det 2 måneder efter et folketingsvalg, og så vil man ikke give boligejerne sikkerhed for, at der ikke mere er brug for det samme ejendomsvurderingssystem, som der var før.

Så der er stadig væk ikke nogen gode argumenter, andet end at man skulle bruge det til valgkampen, og der er stadig væk ikke noget svar på, hvad det så er, man vil lave, som vil bebyrde boligejerne, når man ikke vil være med til et enklere system, som erstatter ejendomsvurderingssystemet, hvilket vil være til gavn for boligejerne. Så spørgsmålet er stadig væk: Hvad er det så, man vil gøre for at belaste boligejerne, siden man ikke vil gøre det enklere og lave et system som det her?

Kl. 16:47

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:47

Skatteministeren (Thor Möger Pedersen):

Jeg tror simpelt hen ikke, at ordføreren lyttede efter, for jeg synes, at jeg gjorde det meget klart, at regeringen ikke vil hæve boligskatte-

ne, og det er præcis den tryghed, som boligmarkedet og boligejerne har brug for.

Hvad angår ejendomsvurderingssystemet, er det jo helt afgørende, at vi har et korrekt grundlag at opkræve boligbeskatning på. Det handler ikke om, at den skal stige. Det handler om, at vi i et samfund som det danske skal have et korrekt og ordentligt grundlag at opkræve skatter på. Det er ejendomsvurderingssystemet i dag. Det er ikke et tilpas effektivt eller et tilpas ordentligt system, og derfor er regeringens meget klare position, at det vil vi gerne modernisere og forenkle og om muligt også gøre billigere, så vi som samfund ikke spiller penge på bureaukrati. Men det har jo intet at gøre med anklager om at hæve boligbeskatningen. Tværtimod. Der er regeringens position klar.

Kl. 16:48

Formanden:

Hr. Dennis Flydtkjær for en kort bemærkning.

Kl. 16:48

Dennis Flydtkjær (DF):

Jeg vil gerne fortsætte i forlængelse af de spørgsmål, som hr. Brian Mikkelsen stillede, for jeg synes ikke rigtig, at vi får svar på dem. For hvad er det, der har ændret sig siden juni måned? Altså, 2 måneder før et folketingsvalg står man hernede i Folketingssalen og siger, at man gerne vil afskaffe ejendomsvurderingssystemet, og så kommer man 2 måneder efter valget, og så vil man ikke alligevel. Hvad er det, der har ændret sig inden for den korte tidsramme?

Jeg lagde mærke til, at skatteministeren i sin tale også sagde, at det er vigtigt, at man tænker sig rigtig godt om. Det går jeg ud fra at vi skal gøre, hver gang vi har et lovforslag på dagsordenen, men betyder det så, at man ikke har tænkt sig godt om? Hvad er det, der har ændret sig siden det? Var det sådan meget løstagtigt, da man tænkte, at man lige ville trykke på den grønne knap, selv om man godt nok mente den røde knap, eller hvad skete der? Tænkte man sig ikke om i juni måned?

Kl. 16:49

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:49

Skatteministeren (Thor Möger Pedersen):

Jeg skal jo ikke kunne tale på hele Folketingets vegne. Men jeg kan på regeringens vegne sige, at vi altid tænker os om og i øvrigt altid har gjort det. Det er bl.a. også begrundelsen for, at vi i betænkningen meget klart fastslår, at S og SF støtter – og jeg citerer – »at Folketinget pålægger regeringen at arbejde med, om det er muligt at etablere et enklere grundlag for beskatning af fast ejendom«. Der er sådan set ikke noget, der har ændret sig. Regeringen ønsker faktisk at modernisere og forenkle ejendomsvurderingssystemet, og jeg fornemmer sådan set også, at hele Folketinget er enige om, at den indtægt på 35 mia. kr. årligt, som samfundet får fra hele boligbeskatningsområdet, skal der ikke ændres ved. Der er det jo vigtigt, at vi så har en korrekt og ordentlig måde at opkræve de skatter på. Hele det område vil regeringen påtage sig at modernisere.

Kl. 16:50

Formanden:

Hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 16:50

Dennis Flydtkjær (DF):

Det er jo noget værre udenomssnak. Altså, lovforslaget er identisk med det, vi behandlede i juni måned, som netop gik ud på en forenkling. Dengang kunne man stemme ja, nu vil man stemme nej. Ind-

holdet er nøjagtig det samme, nemlig at man pålægger regeringen at lave en forenkling. Altså, hvis skatteministeren i forvejen siger, at han gerne vil have den her forenkling, hvad har så ændret sig? Det er det samme forslag, som der var i juni måned. Hvorfor kan man ikke stemme for det nu? Den eneste grund, som jeg kan se, er jo, at man vil bevare muligheden for at hæve boligskatte. Hvorfor skulle man ellers beholde det her tunge administrative system, når man i øvrigt kunne spare 200 årsværk ved at afskaffe det? Hvorfor vil man beholde det system, hvis ikke det er for at ville hæve boligskatte? Altså, hvad har ændret sig siden juni måned? Er det ikke, at man skal kunne hæve boligskatte?

Kl. 16:51

Formanden:
Ministeren.

Kl. 16:51

Skatteministeren (Thor Möger Pedersen):

Spørgeren kom til at lave en fortalelse ved at sige, at lovforslaget er identisk med det tidligere forslag. Men det er jo et beslutningsforslag, og deri er der noget afgørende. For det, som vi i forbindelse med B 140 forsøgte at pålægge den tidligere regering, var, at den efter år med nølen og ingen initiativer rent faktisk skulle komme og vise Folketinget, om der var mulighed for et enklere og mere fornuftigt system til beskatning af fast ejendom. Det kunne den tidligere regering ikke levere, men vi støttede naturligvis, at den fik sat gang i arbejdet og stoppede med at snakke og i stedet fik handlet.

Nu sidder Socialdemokraterne, SF og De Radikale i regering. Derfor vil vi hellere handle. Vi har sat os et klart mål om, at vi faktisk vil modernisere ejendomsvurderingssystemet. Det er fornuftigt.

Kl. 16:52

Formanden:

Hr. Kristian Thulesen Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 16:52

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak, formand. Skatteministeren må jo tilgive os, at vi er lidt interesserede i, hvorfor Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti nu stemmer imod præcis det samme forslag, som man i juni stemte for. Hvad ligger til grund for, at man stemte for et forslag i juni, som man øjensynlig ikke er tilhænger af? Det kan jo nemlig skyldes, at det var før valget, altså at der var ganske kort tid til et folketingsvalg, og at man der havde brug for at give boligejerne det indtryk, at man kunne betrygge dem i deres økonomi med, at der ikke ville komme højere boligskatte.

Når vi er lidt optaget af det og måske ikke helt tror på skatteministerens løfter om det modsatte nu, så er det, fordi der er ganske mange områder, hvor S og SF er gået til valg og har lovet vælgerne guld og grønne skove ved hjælp af et provenu fra eksempelvis en millionærskat og en bankkat, der skulle også lavere takster i den kollektive trafik. Listen over de løfter, der er brudt, er jo alenlang, bl.a. fordi man har givet indrømmelser til Det Radikale Venstre. Og lige præcis når det kommer til boligskatte, har Det Radikale Venstre jo et erklæret ønske om stigende boligskatte. Kan skatteministeren forstå, at det måske er baggrunden for vores utryghed?

Kl. 16:53

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:53

Skatteministeren (Thor Möger Pedersen):

Nej, det kan jeg faktisk ikke. Regeringen har ikke noget mål om at hæve boligskatte, tværtimod, regeringen har en klokkeklar politik

om, at boligskatte ikke skal hæves. Det er jo det gode. Den tryghed kan man jo give som regering. Vi kan sige, at vi fremmer ikke forslag, der hæver skatterne på boliger. Den klare melding synes jeg det er relevant at Dansk Folkeparti og hr. Kristian Thulesen Dahl efterspørger. Den står i regeringsgrundlaget, den gentager jeg her fra Folketingets talerstol og gentager den, hvor jeg kan komme til det.

I forhold til ejendomsvurderingssystemet er Dansk Folkeparti og hr. Kristian Thulesen Dahl vel også enige i, at det er grundlaget for en væsentlig indtægt for vores samfund på 35 mia. kr. Som jeg forstår forslagsstillerne, ønsker man ikke, at den indtægt skal ophøre, man ønsker en anden måde at opkræve den på. Hvordan står hen i det uvisse.

Som ansvarlig regering ønsker vi at modernisere området, således at vi får en effektiv opkrævning af skatten, samtidig med at vi selvfølgelig holder boligskatte i ro.

Kl. 16:54

Formanden:

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 16:54

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg havde forstået det sådan, at det også var regeringens politik, at vi skulle have lavere takster i den kollektive trafik. Ikke desto mindre oplever danskerne jo helt konkret i den virkelige verden, at der nu kommer stigende takster i den kollektive trafik. Så det, at regeringen har en eller anden erklæret politik på et område, er jo ikke det samme, som at den politik er det, der rent faktisk sker. Er skatteministeren bekendt med, at ledende radikale jo åbent siger, at det med stigende boligskatte er et spørgsmål om at få modnet debatten, altså at få den modnet, så man i virkeligheden kan komme igennem med ønsket om stigende boligskatte? Og når man så samtidig nu stemmer imod et forslag, som man stemte for i juni, hvor det var før valget – altså efter valget stemmer man imod et forslag, man stemte for før valget, som lige præcis handler om grundlaget for boligbeskatning – så ligger det da snublende nær at antage, at det har en sammenhæng med den lyst, som et regeringsparti, der altså har fået ret meget indflydelse på den nye regerings politik, har til, at der skal være stigen- de boligskatte.

Kl. 16:55

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:55

Skatteministeren (Thor Möger Pedersen):

Man må jo forstå forslagsstillerne sådan, at man vil frasige sig muligheden for, at beskatningen ikke skal følge med, hvis boligerne falder tilpas meget i værdi. Det synes regeringen bl.a. også er vigtigt sker, og derfor synes vi, at et vurderingssystem er afgørende. Fred nu være med det.

Det er regeringens politik, at boligskatte *ikke* skal stige. Så klart kan det siges. Det siger alle medlemmer af regeringen, alle folketingsmedlemmer fra regeringspartierne. At der så måtte være forskellige røster fremme i debatten, påvirker jo ikke regeringens linje i det her spørgsmål. Så på den måde – og jeg er også glad for, at vi har debatten her – er det jo vigtigt at få slået fast, at det, at vi har modet og viljen til faktisk at tage fat på et område, som den tidligere regering ikke kunne håndtere, jo ikke handler om, at vi vil gøre noget ved boligskatte, tværtimod.

Kl. 16:56

Formanden:

Der er ikke flere spørgsmål til ministeren, så vi siger tak. Så er det hr. Mads Rørvig som Venstres ordfører.

Kl. 16:57

(Ordfører)

Mads Rørvig (V):

Tak for det. Efter ministerens indlæg ved man jo ikke, om man skal grine, eller om man skal græde. Det er jo endnu et brudt valgløfte, som vi nu er vidne til her i Folketingssalen. Hvis der var nogen, der havde en fornemmelse af, at den udvikling var ved at stagnere, får vi her bekræftet, at udviklingen fortsætter. Det er løftebrud på løftebrud på løftebrud.

Et forslag, der var identisk med det her, blev fremsat i forrige samling. Der stemte Socialdemokraterne og SF for. Nu kan vi så fornemme, at Socialdemokraterne og SF og regeringen er imod forslaget. Når de danske boligejere rundt om i landet har regnet på deres økonomi de sidste 10 år, har de med et hundrede procents sikkerhed kunnet vide, at der ikke blev pillet ved boligskatterne. De kunne regne med, at det skattestop, som den forrige regering indførte, garanterede dem, at deres ejendomsværdiskat ikke pludselig tordnede i vejret. De kunne regne med, at der ikke pludselig lå en ekstra regning, der slog bunden ud af hele familiens økonomi. De har med andre ord haft tryghed om deres økonomi.

Tillad mig at minde dem, som måske i den seneste tid har glemt det, om, hvad den tryghed betyder for den enkelte. Tryghed om boligskatterne betyder, at familierne kan vide sig sikre på, at penge, de havde til tøj, mad, ferie osv., var penge, de reelt havde og også var sikre på i morgen. De har kunnet vide sig sikre på, at ejendomsværdiskatten ikke bare steg og steg med den offentlige ejendomsvurdering og udhulede deres rådighedsbeløb. Det kunne de, fordi ejendomsvurderingerne ikke længere bliver brugt som grundlag for beskatning af fast ejendom.

Men den tryghed er den nye regering godt i gang med at sætte over styr. Beslutningsforslaget, B 11, er et forslag til beslutning om et enklere grundlag for beskatning af fast ejendom, da der burde være garanti for, at boligskatten bliver holdt i ro, så det ikke længere er relevant at holde fast i den eksisterende vurderingsordning. Ejendomsvurderinger bliver ikke længere brugt som grundlag for beskatning af fast ejendom, og derfor har den eksisterende ejendomsvurderingsordning udspillet sin rolle.

Vi mener derfor i Venstre, at der er al mulig grund til at afskaffe en ressourcekrævende og dyr ordning og erstatte den med en mere simpel og billigere vurderingsmetode. Der er ingen grund til at bruge en masse penge på at foretage individuelle ejendomsvurderinger med faste intervaller, som ikke bruges til ret meget på grund af skattestoppet, når det kan gøres maskinelt.

Nu er B 11 jo ikke ligefrem nogen nyhed. I stort set uændret form er det en genfremsættelse af B 140, som blev fremsat den 30. maj i forrige folketingssamling. Dengang var der bred enighed om forslaget – det var kun De Radikale, Venstre og Enhedslisten, der beklageligvis ikke støttede op om forslaget – og på den baggrund burde det være helt naturligt, at forslaget blev fremsat igen, efter at den nye regering trådte til. Men man har desværre skullet kigge langt efter et enklere grundlag for beskatning af fast ejendom i det nye lovprogram. Man bliver nødt til at spørge sig selv, hvad i alverden der har ændret sig på det halve år, der er gået.

Hvis S og SF stadig står ved deres løfter om ikke at røre ved boligskatterne, hvad i alverden vil de så bruge den eksisterende dyre ejendomsvurderingsordning til? Vi bør kunne blive enige om, at vi ikke skal foretage ejendomsvurderinger for ejendomsvurderingernes egen skyld. Der er derfor kun en konklusion, man kan drage af den kovending, og det er, at S og SF har tænkt sig at løbe fra de løfter, de har givet til boligejerne, ligesom det gælder alle de løfter, de har givet til alle mulige andre danskere.

At regeringen er godt i gang med at trække tæppet væk under boligejerne, underbygges også af meldingerne om den kommende skattereform. Her lyder det, som skatteministeren også siger, at man ikke

har tænkt sig at hæve boligskatterne, altså i indeværende periode.

Bemærk venligst tilføjelsen: indeværende periode. Skal det betyde, at man godt kan hæve skatterne efter indeværende periode? Spørger man De Radikales skatteordfører, har regeringen bestemt ikke fredet boligskatterne. Han siger, og jeg citerer:

Vi siger ikke, at vi ikke vil ophæve boligskattestoppet. Det bliver formentlig bare ikke i denne valgperiode.

Ifølge hr. Nadeem Farooq kan vi ikke engang vide os sikre på, at der ikke vil blive pillet ved boligskatterne i denne periode.

Venstre kan støtte dette beslutningsforslag, præcis som vi kunne for et halvt år siden, da vi behandlede et fuldstændig identisk forslag her i Folketingssalen.

Kl. 17:01

Formanden:

Hr. Thomas Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 17:01

Thomas Jensen (S):

Tak. Det var dog en besynderlig skinger retorik at komme med fra talerstolen, altså at tale om løftebrud. Man tror næsten ikke, at en Venstremand, en konservativ eller et medlem af Dansk Folkeparti i Folketinget kan åbne munden uden at udtale ordet løftebrud. Det kunne måske være, fordi man har en rigtig, rigtig dårlig smag i munden. For jeg står her med det løfte, som hr. Anders Fogh Rasmussen i sin egenskab af statsminister sendte til 500.000 danske boligejere dagen før folketingsvalget den 13. november 2007. Det handler om boligskatterne, og heri fremgår det – og jeg citerer:

Man ved, hvad man har at regne med, og at der ikke kommer skattemæssige overraskelser, som kan vælte privatøkonomien.

Hvad skete der? Selv om han havde sagt det modsatte, gjorde hr. Anders Fogh Rasmussen det efter valget, at han nedsatte en skattekommission, gennemførte en skattereform, og i den skattereform udhulede man gradvis rentefradraget. Undskyld mig, vil jeg sige til hr. Mads Rørvig, er det ikke et eklatant løftebrud over for boligejerne i Danmark?

Kl. 17:03

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:03

Mads Rørvig (V):

Ordføreren for Socialdemokraterne siger, at han ikke kan forstå, at der bliver talt om løftebrud fra den her talerstol, altså at Venstre og Konservative taler om, at der er blevet begået løftebrud. Jeg kan så informere ordføreren om, at det ikke kun er partierne, der taler om det. Jeg tror, at der er mange her i hovedstadsområdet, der er trætte af, at løftet omkring kollektiv trafik, altså takstnedsættelser, ikke blev til noget. Det skulle være sket inden jul. Der er masser af andre løftebrud, der er blevet begået. Så det er ikke noget tilfælde, at vi står heroppe og taler om løftebrud. Det er faktisk, fordi det er sket.

Med hensyn til det eksempel, som ordføreren nævner, blev der jo lavet en skattereform, hvor vi sænkede skatten på arbejde markant, og der nedsatte vi også rentefradraget. Men der lavede vi jo den ordning, at man blev kompenseret, såfremt rentefradraget betød, at man fik et økonomisk tab af det. Man fik jo så tilsvarende en reduktion i indkomstskatten, og hvis rentefradragets udhuling var større end den, jamen så blev der kompenseret.

Kl. 17:04

Formanden:

Hr. Thomas Jensen.

Thomas Jensen (S):

Jamen der fik vi jo indrømmelsen. Løftebrud var noget, Anders Fogh Rasmussen gennemførte. Nu har vi haft et nyt folketingsvalg i 2011, og det står klokkeklart i regeringsgrundlaget, at der ikke bliver rørt ved boligskatterne og rentefradraget, og det står selvfølgelig ved magt. Hr. Mads Rørvig kan jo ikke på nogen måde pege på noget, der har virket i retning af, at der blev rørt ved boligskatterne i opadgående retning, og det kommer han heller ikke til at gøre i den her valgperiode.

Mit spørgsmål til hr. Mads Rørvig er, om hr. Mads Rørvig overhovedet har ulejlighet sig med at læse betænkningen, der blev afgivet over B 140 i sidste folketingssamling. For i den kan hr. Mads Rørvig jo klart og tydeligt læse – og det vil jeg gerne have ham til at bekræfte her i dag – at S og SF samstemmende siger, at man vil være med til at bakke op om og se på, om det er muligt at gennemføre nogle forenklinger af det her system. Det er det, man siger ja til ved at stemme for det forslag, som i øvrigt er meget kludret formuleret. Men jeg vil spørge hr. Mads Rørvig: Er det, der står i betænkningssbidraget, ikke korrekt?

Kl. 17:05

Formanden:

Hr. Mads Rørvig.

Kl. 17:05

Mads Rørvig (V):

Det er jo lidt besynderligt, at jeg bliver bedt om at redegøre for, hvad det er for nogle signaler, der har været udsendt fra regeringen og regeringens parlamentariske grundlag, om, at man vil hæve boligskatterne. Jeg kan konstatere, at to ud af de fire partier, der indgår i regeringens parlamentariske grundlag, går ind for at sætte skatten op. Jeg har været ordfører, også på B 140, som blev behandlet i sidste folketingssamling. Det Radikale Venstres daværende ordfører, hr. Niels Helveg Petersen, stod heroppe på talerstolen og sagde, at det var De Radikales politik at sætte ejendomsværdiskatten op. Der er flere radikale, også radikale ministre, der har sagt, at det er en god idé at sætte ejendomsværdiskatten op. Der er mange fra Socialdemokraterne og fra SF, f.eks. den tidligere skatteordfører hr. Jesper Petersen, der har sagt, at det er en god idé at sætte ejendomsværdiskatten op.

Så hvor jeg har det fra, at S og SF og regeringen vil sætte boligskatten op, er en enkelt søgning på Google, så vælter det frem. Så jeg er bange for, at det også er det, der bliver signaleret med behandlingen af det her beslutningsforslag i dag.

Kl. 17:06

Formanden:

Hr. Nadeem Farooq for en kort bemærkning.

Kl. 17:06

Nadeem Farooq (RV):

Venstres ordfører har jo tidligere, da han blev præsenteret for, at den tidligere regering havde hævet skatterne 285 gange, i B.T. udtalt, at vi skal indstille den her teknikdiskussion. Synes Venstres skatteordfører, at det blot er en teknikdiskussion, om den tidligere regering har hævet skatterne så mange gange? Er det lige gyldigt?

Kl. 17:06

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:06

Mads Rørvig (V):

Nu er skattelovgivningen jo utrolig kompleks, som ordføreren også ved, og det, jeg hæfter mig ved, er, at under den tidligere regering er

rådighedsbeløbet for familierne steget markant. Jeg kan så citere ordføreren, der siger:

Vi siger ikke, at vi ikke vil ophæve boligskattestoppet, det bliver formentlig bare ikke i denne valgperiode.

Ordføreren kunne jo passende svare på, hvilke muligheder der åbner sig efter denne valgperiode? Kan man lovgive om noget i den her valgperiode, som får boligskatterne til at stige i den efterfølgende? Det er det, der er interessant ved behandlingen af det her beslutningsforslag.

Kl. 17:07

Formanden:

Hr. Nadeem Farooq.

Kl. 17:07

Nadeem Farooq (RV):

Det kan vi så tage ved en senere lejlighed. Nu spørger Venstres ordfører så om det løfte, som den tidligere statsminister, Anders Fogh Rasmussen, gav. Jeg mener ikke, det er en anden terminologi, jeg mener, det er den samme, og at der er tale om et løftebrud. Gælder der noget specielt for det, Venstre siger, i forhold til det, som andre siger, hvad angår det løfte, der blev afgivet om at friholde boligejerne? Var det ikke et løftebrud? Og hvis ikke, kan Venstres ordfører så forklare, om en beskæring af rentefradraget egentlig ikke de facto var en forøgelse af boligskatten for boligejerne?

Kl. 17:08

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:08

Mads Rørvig (V):

Nej, det var det ikke. For der er ikke nogen boligejere, der har tabt på udhulingen af rentefradraget, for man er blevet kompenseret både at den indkomstskattelettelse, man har fået, og også af den sikkerhedsventil, vi lagde ind i udarbejdelsen af skattereformen. Det er jo det, der er intelligent.

Det, jeg er bange for, når S og SF siger, at nu vil man lige pludselig ikke støtte det her beslutningsforslag, mens man tidligere ville, er, at man vil hæve boligskatterne ude i fremtiden. Jeg kan godt forstå, at de familier, der i juni måned måske har overværet debatten af B 140 eller har fået den refereret, nu føler sig snydt. Hvordan kan nogle partier, der støttede et beslutningsforslag i juni måned, nu stemme præcis det modsatte til et identisk forslag, der er blevet fremsat i et nyt Folketing efter et valg? Og vi har endnu ikke fået begrundelsen.

Kl. 17:09

Formanden:

Hr. Jonas Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 17:09

Jonas Dahl (SF):

Jeg synes, det er nogle meget grove beskyldninger, som Venstres ordfører kommer med, men det kunne jo tyde på, at Venstres ordfører måske ikke har haft mulighed for at læse regeringsgrundlaget. Jeg har taget et eksemplar med, som jeg gerne vil udlåne til Venstres ordfører, såfremt han ønsker at læse det, men jeg vil bare gerne læse op, hvad der står på side 10:

»Regeringen vil holde boligskatterne og rentefradraget i ro i indværende valgperiode.«

Det er vel sådan set den klareste formulering, man kan få i forhold til det. Men så vil jeg bare vende tilbage til et andet citat, som kom den 11. november 2007, nemlig:

Skattestoppet har betydet en øget tryghed for den enkelte familie, uanset om man er boligejer eller lejer; man ved, hvad man har at regne med, og at der ikke kommer skattemæssige overraskelser, som kan vælte privatøkonomien. Citat slut.

Det kom fra Venstres daværende formand Anders Fogh Rasmussen. Men der gik jo ikke så lang tid, før Venstre sådan set foreslog at ændre i rentefradraget og dermed hæve skatterne for boligejerne. Klinger det ikke en smule hult, at man forsøger at angribe nogen for noget, når det rent faktisk står i regeringsgrundlaget, hvad regeringen agter at gøre, og man prøver at føre den her skræmmekampagne, mens man i 2007 sådan set selv gik til valg på noget og så gjorde det stik modsatte?

Kl. 17:10

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 17:10

Mads Rørvig (V):

Jamen jeg vil lade det være fuldstændig op til danskerne at vurdere, om deres rådighedsbeløb er steget i den forrige regeringsperiode, eller om det ikke er. Hvis vi tager og ser på substansen i det, hr. Jonas Dahl nævner, om, hvad der står i regeringsgrundlaget, kan vi se, at det, som hr. Jonas Dahl citerer, jo lige netop er interessant. Hr. Jonas Dahl citerer: Man kan ikke sætte boligskatterne op i indeværende periode.

Den radikale ordfører siger, og jeg citerer: Vi siger ikke, at vi ikke vil ophæve boligskattestoppet, det bliver formentlig bare ikke i denne valgperiode. Man vil så lave en skattereform, og det interessante er jo så: Vil man lovgive om noget i en nuværende skattereform, der sætter boligskatterne op, efter at valgperioden er endt?

Det er jo det, der er interessant, og det er det, der gør boligejerne utrygge, og det kan jeg da godt forstå, når man kigger ud i det politiske landskab og ser på alle de løftebrud fra regeringen, der i øjeblikket vælter ned fra hylderne.

Kl. 17:11

Formanden:
Hr. Jonas Dahl.

Kl. 17:11

Jonas Dahl (SF):

Jeg kan godt forstå, at Venstres ordfører bliver lidt ophidset, for det er jo aldrig rart at blive konfronteret med den politik, man sådan set selv har gennemført. Men vi fik inden valget i 2007 et fint brev fra den daværende Venstreformand, hvor man skrev, at man ikke ville pille ved de her boligskatter, og så gik der ikke mere end få måneder, så vidt jeg husker, eller måske lidt mere, før man sådan set ændrede på rentefradraget. Det, som regeringen siger, er jo, at man ikke piller ved det i den her valgperiode. Jeg har trods alt endnu ikke hørt om nogen regeringer, som har sagt, at man lavede regeringsgrundlag for tre-fire valgperioder. Jeg vil sige, at jeg personligt har den ambition, at den her regering skal sidde i mere end én valgperiode – det har jeg i hvert fald tænkt mig at gøre, hvad jeg kan, for at den skal – men jeg tror, hr. Mads Rørvig vil have svært ved at finde eksempler på, hvordan Venstre nogen sinde skulle have forsøgt med et regeringsgrundlag, som strakte sig over flere valgperioder. Men jeg modtager da gerne gode eksempler på det.

Men tilbage til det her eksempel vedrørende hr. Anders Fogh Rasmussen: Er det sådan, at Venstre i 2007 gik til valg på, at man ikke ville ændre boligskatterne, ja eller nej?

Kl. 17:12

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 17:12

Mads Rørvig (V):

Jamen der er ingen boligejere i Danmark, der har lidt økonomisk tab som følge af den skattereform, som vi har lavet. Det er der simpelt hen ikke, og det står i skærende kontrast til de udmeldinger, man i løbet af den sidste folketingssamling har kunnet høre fra ordførere fra Socialdemokratiet og fra SF. Der blev det jo gang på gang konkluderet, specielt fra De Radikale, som nu er regeringspartnere: Vi ønsker at sætte boligskatten op. Det er jo det, jeg er så bekymret for, og jeg kan da godt forstå de vælgere ude i Danmark, der ikke stoler på det, som skatteministeren siger, som hr. Jonas Dahl siger, og som hr. Thomas Jensen siger. Det kan jeg da godt forstå. Når vi kigger rundt i det politiske landskab og ser, at der bliver begået løftebrud på løftebrud, og når den radikale skatteordfører oven i købet siger, at man ikke vil udelukke, at man i den her samling vil lovgive om noget, der på sigt sætter boligskatten op, så kan jeg godt forstå, at de danske boligejere er bekymrede.

Kl. 17:13

Formanden:

Hr. John Dyrby Paulsen for en kort bemærkning.

Kl. 17:13

John Dyrby Paulsen (S):

Man kan jo til det sidste argument indvende, at så kan vælgerne afgive deres dom forud for et valg, men det fik de jo ikke lejlighed til i 2007, hvor Venstre dagen før valget gik ud og sagde, at de ikke ville røre ved boligskatterne og gjorde det efterfølgende ved at ændre værdien af rentefradragsretten.

Vi har jo sagt meget klart, at vi laver en skattereform, hvor vi sænker skatten på arbejde og overhovedet ikke rører ved boligskatten. Det står fuldstændig klippefast. Men det gør det åbenbart ikke for Venstre. Venstre opererer med at sige, at det kan godt være, at de ikke rører ved boligskatterne, og hvis de alligevel rører ved boligskatterne, men bare gør det i forbindelse med nogle andre skatter, gør det ikke noget, så må de godt røre ved boligskatterne.

Det, der står tilbage, når man i den her debat hører Venstres ordfører, er: Vi vil ikke røre ved boligskatterne, medmindre vi altså gør det i forskellige andre sammenhænge. Der vil Venstre godt røre ved boligskatterne. Det er jo den konklusion, vi må drage efter den her debat.

Kl. 17:14

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 17:14

Mads Rørvig (V):

Jeg tror, at jeg med den argumentation vil lade ordføreren drage sine egne konklusioner. Jeg vil gerne have, at ordføreren nævner en eneste boligejer, der har lidt et økonomisk tab som følge af den skattereform af skat på boliger, vi lavede. Der er ikke nogen, der har lidt noget økonomisk tab overhovedet.

Men det står i skærende kontrast til de udmeldinger, der har været. Så sent som for 1 år siden kunne man læse på SF's tidligere skatteordførers hjemmeside, at man ønskede at sætte boligskatten op. De Radikale er gået til valg på at sætte boligskatten op. Enhedslisten, det parlamentariske grundlag for regeringen, arbejder for at sætte boligskatten op. Tre ud af fire partier i regeringens parlamentariske flertal arbejder for at sætte boligskatten op. Og når man oven i købet hele tiden løber fra løfte på løfte, kan jeg da godt forstå, at danskerne er bekymrede for, hvad der sker med privatøkonomien de næste 3-4 år, når vi oven i købet har en økonomisk krise, så danskerne i forvejen er økonomisk dårligt stillede.

Formanden:

Hr. John Dyrby Paulsen.

John Dyrby Paulsen (S):

Lad os bare slå det helt fast. Hvis der er nogen her, der er løbet fra et løfte omkring boligbeskatningen, er det Venstre. Det er endda efter et klokkeklart brev fra dagen før valget, hvori Venstres daværende formand og statsminister, Anders Fogh Rasmussen, lovede ét efter valget og gjorde noget helt andet. Må jeg så ikke bare få et svar, som vel ikke kan være så svært: Ændrede Venstre på boligbeskatningen efter valget i 2007, altså i sidste valgperiode, eller ændrede Venstre ikke på boligbeskatningen?

Formanden:

Ordføreren.

Mads Rørvig (V):

Man ved jo ikke, om man skal grine eller græde, når man bliver beskyldt for løftebrud, når man ser på, hvad der sker i det politiske landskab lige i øjeblikket. Altså, det er da absurd. Vi kan se på alle dem, der bruger offentlig transport. De blev lovet en takstnedsættelse på 40 pct. Vi stemmer da på Socialdemokratiet og SF, for vi vil gerne have 40 pct. billigere transport. De vælgere får lige i øjeblikket smidt en spand koldt vand i ansigtet, og så er det oven i købet frostvejr. Det er absurd at høre venstrefløjten her i Folketingssalen beskyldte Venstre for at begå løftebrud, når man ser, hvad der sker i øjeblikket. Det er simpelthen næsten for meget af det gode.

Vi kan jo konstatere, at regeringens parlamentariske flertal går ind for at sætte boligskatte op. Enhedslisten går ind for det, De Radikale går ind for det – det lægger de ikke skjul på – og vi har hørt flere både socialdemokrater og SF'ere argumentere for, at man bør sætte boligskatte op. Når det så krydres med det, som den radikale skatteordfører siger – og jeg citerer: Vi siger ikke, at vi ikke vil opheve boligskattestoppet, det bliver formentlig bare ikke bliver i denne valgperiode – kan jeg da godt forstå, at danske boligejere er bekymrede.

Formanden:

Tak til ordføreren. Der er ikke flere bemærkninger. Det er hr. Thomas Jensen som socialdemokratisk ordfører.

(Ordfører)

Thomas Jensen (S):

De højreorienterede partier har i fællesskab fremsat et beslutningsforslag, hvormed de vil pålægge regeringen at afskaffe det nuværende ejendomsvurderingssystem og dermed tilvejebringe det, som de postulerer vil være et enklere grundlag for beskatning af fast ejendom. Målet er at holde boligbeskatningen i ro.

Den sidste del om at holde boligskatte i ro er jeg glad for fremhæves, for i regeringsgrundlaget »Et Danmark, der står sammen« står der klart og tydeligt, og jeg citerer:

»Regeringen vil holde boligskatte og rentefradraget i ro i indværende valgperiode.«

Det agter regeringen selvfølgelig at overholde. Men om de højreorienterede partier med det her forslag så rent faktisk sikrer, at boligskatte holdes i ro, vil jeg vende stærkt tvivlende tilbage til.

Den første del af forslagens intentioner om at skabe et enklere grundlag for beskatning af fast ejendom er det altid værd at se posi-

Kl. 17:15

tivt på, men når partierne skriver, at de mener, at man opretholder et stort apparat til at foretage nogle vurderinger, som langt hen ad vejen ikke bliver brugt til ret meget, står det i skærende kontrast til den lange række af love, som henviser til ejendomsvurderingerne.

Kl. 17:15

Sidst dette forslag blev fremsat, svarede den daværende skatteminister, hr. Peter Christensen fra Venstre, at der er lovgivning på mindst 29 områder, som henviser til ejendomsvurderingerne. Med andre ord bliver vurderingerne brugt til ganske meget, og derfor vil det have store konsekvenser helt at afskaffe ejendomsvurderingerne.

Men hvad er konsekvenserne for boligejere, andelsboligforeninger, boligforeninger rundtomkring i landet? Det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at man skal låse ejendomsværdiskatten fast til præcis den skat, som betales i dag, dvs. den laveste ejendomsvurdering i 2001 plus 5 pct. eller ejendomsvurderingen i 2002 eller den aktuelle ejendomsværdi fastsat ved seneste vurdering. Det skulle så være et værn mod, at boligskatte stiger. Det er det muligvis også for nogle, men hvis nu ejendomspriserne falder, hvad så? Så burde ejendomsskatten jo også falde, og det gør den ikke, hvis det her forslag bliver gennemført.

Kl. 17:16

Kl. 17:16

Nogle af de danskere, som forslagsstillerne ønsker at give en håndsrekning, får nemlig ikke en faldende ejendomsværdiskat, hvis værdien af deres bolig falder til under 2001-niveauet plus 5 pct. De højreorienterede partier kunne lige så godt sige det ligeud: Kære boligejere i Udkantsdanmark, I skal ikke have glæde af den faldende boligskat, for vi har nogle andre, vi hellere vil sikre med det her forslag.

Er det virkelig meningen, at Dansk Folkeparti, Venstre og Konservative vil fratage mennesker, der bor i boliger i det såkaldte Udkantsdanmark, muligheden for at betale mindre i skat? Det spørger jeg bare om her fra talerstolen.

Jeg mener, at det er problematisk, at den angivne fastfrysning af ejendomsværdiskatten og den kommunale grundskyld betyder, at angiveligt op mod hver femte boligejer vil blive beskattet af en værdi, der ligger højere end den aktuelle værdi af deres ejendom. Forslagsstillerne snyder dermed de boligejere, hvoraf en stor del er bosiddende i det såkaldte Udkantsdanmark. De snyder dem for en lettelse af ejendomsskatten. Den eneste mulighed, man har for at imødegå det, er, at man gennemfører en ejendomsvurdering, så man sikrer, at ejendomsværdien ikke reelt er lavere end den vurdering, skatten er beregnet ud fra.

Kl. 17:17

Jeg vil sige, at vi altid er positivt indstillet over for ændringer, der har til formål at afbureaukratisere og gøre gældende regler mere simple og gennemskuelige. Derfor er vi generelt også åbne over for at reformere det grundlag, vi beskatter fast ejendom på.

Men vi ser ikke forslaget om at suspendere ejendomsvurderingerne som den rette vej at gå, og ser det særlig som problematisk at presse Udkantsdanmark yderligere og skævvride Danmark endnu mere, hvilket risikerer at blive den umiddelbare konsekvens, hvis forslaget bliver gennemført. Hertil kommer der den konsekvens, at nogle boligejere vil kunne blive beskattet af mere end det, deres bolig rent faktisk er værd. Det er i direkte modstrid med regeringens politik om at holde boligskatte i ro, og dermed kan Socialdemokraterne ikke støtte forslaget.

Kl. 17:21

Formanden:

Der er to korte bemærkninger. Først er det hr. Mads Rørvig.

Kl. 17:21

Mads Rørvig (V):

Det var bare ganske kort. Jeg kan se på oversigten, at hr. Thomas Jensen stemte for et identisk forslag i juni måned. Nu siger hr. Thomas Jensen, at han ikke vil stemme for. Hvorfor det? Hvad er begrundelsen, ud over at der har været folketingsvalg?

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 17:22 rolige nogle boligejere? 2 måneder efter valget står man så og vil noget helt andet. Hvad har ændret sig?

Kl. 17:24

Kl. 17:22 **Formanden:**
Ordføreren.

Kl. 17:24

Thomas Jensen (S):

Jamen jeg synes, at når man ser på det beslutningsforslag, der blev behandlet før sommerferien, nr. B 140, er det ret væsentligt at se på det betækningsbidrag, der blev formuleret. Det vil jeg godt læse op fra, for der blev nemlig skrevet sådan her af S og SF:

»Derfor støtter S og SF, at Folketinget pålægger regeringen at arbejde med, om det er muligt at etablere et enklere grundlag for beskatning af fast ejendom.«

Der synes jeg det er ret vigtigt at se på ordlyden, at der *om muligt* kan etableres et enklere grundlag. Det er ikke et udtryk for, at man vil afskaffe ejendomsvurderingerne. Så enkelt er det, vil jeg sige til hr. Mads Rørvig.

Kl. 17:22 **Formanden:**
Hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 17:24

Formanden:
Hr. Mads Rørvig.

Kl. 17:24

Mads Rørvig (V):

O.k., hvis det er det afgørende punkt, tror jeg godt, at vi kan mødes. Vi kan jo gå sammen og skrive et ændringsforslag eller eventuelt gå sammen om et betækningsbidrag, hvori vi også om muligt tilføjer den her bemærkning. I det tilfælde, kan Socialdemokraterne så støtte beslutningsforslaget?

Kl. 17:22 **Dennis Flydtkjær (DF):**

Det klinger jo lidt hult, fordi det, man stemte for i juni måned, jo netop var en afskaffelse af ejendomsvurderingssystemet. Det vil man så ikke mere. Lad mig prøve at læse op bare af de første par linjer af forslaget, som vi behandler i dag:

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte lovforslag om afskaffelse af det nuværende ejendomsvurderingssystem og dermed tilvejebringelse af et enklere grundlag for beskatning af fast ejendom.

Det, jeg hører ordføreren sige, er jo netop, at man gerne vil have et enklere vurderingssystem og et enklere system til beskatning. Hvorfor så ikke stemme for forslaget en gang til? Man har stemt for det en gang, netop fordi det skal tilvejebringe et enklere system. Vil man ikke det enklere system mere, eller er det for at opretholde den sidste mulighed for at kunne skrue på boligskatterne? Det her er jo grundlæggende det, der giver mulighed for senere hen at skrue på det. Er det bare for at opretholde den her mulighed for at skrue på boligskatterne?

Kl. 17:25

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 17:23 **Formanden:**
Ordføreren.

Kl. 17:25

Thomas Jensen (S):

Hvis det er sådan, at ordføreren for Venstre ellers har hørt min ordførertale fra talerstolen, vil han have hørt, at jeg der påpegede, at der er en lang række problemer forbundet med at afskaffe ejendomsvurderingen. Så Socialdemokraterne medvirker ikke til noget beslutningsforslag eller ændringsforslag, der afskaffer ejendomsvurderingerne. Så simpelt kan det siges.

Men vi har samtidig sagt, at hvis man kunne gøre noget, der gør systemet enklere, vil vi altid se på det. Vi skal nemlig sørge for, at den offentlige sektor drives så effektivt som muligt, og hvis vi kan gøre noget der, er det da ønskeligt. Men det er ikke ved at afskaffe ejendomsvurderingerne, at man gør det.

Kl. 17:23

Formanden:
Hr. Dennis Flydtkjær for en kort bemærkning.

Kl. 17:23

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak til ordføreren for hans indlæg. Jeg hørte jo, hr. Thomas Jensen stå og skamrose ejendomsvurderingen og sige, at det blev brugt, jeg mener, at det var på 29 områder, og så synes jeg jo, at det er lidt spændende at få at vide, hvad det er, der har ændret sig, siden vi sidst behandlede forslaget i juni måned, hvor man stemte for en afskaffelse af ejendomsvurderingssystemet, netop fordi det ikke blev brugt ret mange steder og det var et meget tungt system, man brugte. Nu kan jeg så forstå, at det pludselig er rigtig godt og rigtig vigtigt, og derfor vil man ikke være med til det. Hvad er det, der har ændret sig, ud over der har været et folketingsvalg, hvor man lige skulle be-

Thomas Jensen (S):

Jeg vil ikke blive ved med at gentage det, men der er bare lige en enkelt ting, jeg godt vil slå fast: Regeringen rører ikke ved boligskatterne og rører ikke ved rentefradraget. Det står i regeringsgrundlaget, og det står vi fast på. Sådan er det. Dertil vil jeg sige, at jeg ikke tror, at Dansk Folkepartis forslagsstiller har gjort sig klart, hvad det her forslag reelt medfører – jeg redegjorde for det i min ordførertale – nemlig, at der er folk, som kan komme ud for, at de kommer til at betale for meget i boligskat, simpelt hen fordi forslagsstillerne ikke har gjort sig klart, at det her forslag vil medføre, at man fastfryser ejendomsvurderingerne, og dermed kan man komme ud for det, at man beskatter på et for højt niveau. Det ved jeg ikke rigtig om hr. Dennis Flydtkjær har gjort sig klart.

Kl. 17:26

Formanden:
Hr. Torsten Schack Pedersen for en kort bemærkning.

Torsten Schack Pedersen (V):

Det sidste argument, hr. Thomas Jensen kommer med, tror jeg også, at hr. Thomas Jensen kunne have brugt i juni måned. Det er sådan lidt påfaldende. I juni måned stemmer man for, og vi kan så nu forstå, at grunden til, at man ikke kan stemme for nu, er, at man skrev noget i et betækningsbidrag. Min gode kollega hr. Mads Rørvig siger så: O.k., lad os da så stikke hovederne sammen og finde ud af, om der er en formulering, der lige skal justeres. Men så vil man heller ikke.

Altså, det er da en tilståelsessag, at man stemte for i juni af taktiske grunde – for ikke at ville kunne blive beskyldt for at have lyst til at pille ved boligskatterne – og nu her på den anden side af et valg tør man ikke give boligejerne den samme garanti. Det er da påfaldende.

Kl. 17:26

fra regeringsgrundlaget, der er relevante i forhold til det, vi debatterer her i dag.

Det er, at regeringen ikke ændrer på boligskatterne og rentefradraget, plus at der skal gennemføres en skattereform i indeværende valgperiode, som skal være fuldt finansieret, socialt afbalanceret, og så skal den sænke skatten på arbejdsindkomst. Det er det, der står i regeringsgrundlaget, og det agter vi også at forfølge, når vi fremlægger en skattereform her i Folketinget.

Kl. 17:29

Formanden:

Hr. Brian Mikkelsen for en kort bemærkning.

Kl. 17:29

Brian Mikkelsen (KF):

Da vi behandlede forslaget i juni måned, stemte hr. Thomas Jensen bl.a. for sammen med kollegaer fra SF og Socialdemokraterne, så jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Thomas Jensen: Hvad har ændret sig på de 6 måneder? Den eneste ændring, jeg kan se, og som jeg godt vil have en kommentar til, er, at vi har haft et folketingsvalg i mellemtiden, og at man ville give vælgerne en ubegrundet – ubegrundet – tryghedsfølelse i forhold til, at S og SF ikke vil hæve boligskatterne, sådan som deres regeringspartner, Det Radikale Venstre, vil og det parlamentariske grundlag, Enhedslisten, vil. Så hvad har ændret sig på de 6 måneder, ud over at der er kommet et folketingsvalg, hvorefter man også er løbet fra det løfte, man gav vælgerne inden valget?

Kl. 17:30

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 17:30

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:27

Kl. 17:27

Thomas Jensen (S):

Det, jeg har svaret til den tidligere spørger, er, præcis hvad der også fremgår af det betækningsbidrag, som vi afgav. Der påpeger Socialdemokraterne og SF nemlig klart og tydeligt, at ejendomsvurderingen bruges i en lang række andre lovgivninger, som den henviser til, og derudover påpeger S og SF også samstemmende i betækningsbidraget, at der er et kæmpeproblem: Hvis man går ind og afskaffer ejendomsvurderingen, er der folk, der kan komme til at betale for meget i boligskat. Det er et problem, og vi har sagt, at vi godt vil være med til at forenkle nogle ting ved lovgivningskomplekset, men ikke at afskaffe ejendomsvurderingen. Så kort og klart er det.

Kl. 17:28

Formanden:

Hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 17:28

Torsten Schack Pedersen (V):

Jamen så er forvirringen jo blot total, i forhold til hvorfor man så stemte for i juni måned. Det tror jeg at der er rigtig mange der må undre sig over: at man i juni stemmer for, mens det samme forslag nu er helt ude i skoven. Ja, forstå det, hvem der kan. Jeg opgiver at få et logisk svar.

Men lad mig så prøve at spørge ind til den stolthed, som hr. Thomas Jensen lægger for dagen, i forhold til regeringsgrundlaget, i forhold til at der ikke skulle komme stigende boligskatter i indeværende valgperiode. Kan hr. Thomas Jensen så i dag fra Folketingets talerstol garantere, at det udspil til en skattereform, som regeringen kommer med, ikke indeholder stigende boligskatter *efter* denne valgperiode, altså at man ikke kommer med en skattereform, et udspil til en skattereform, som så eksempelvis i 2015, 2016 eller 2017 hæver boligskatterne?

Kan hr. Thomas Jensen garantere, at det ikke bliver en del af regeringens skatteudspil: stigende boligskatter efter denne valgperiode?

Kl. 17:29

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 17:29

Thomas Jensen (S):

Jeg tror snart, der skal indkaldes til en studiekreds i Venstres folketingsgruppe, hvor man skal læse regeringsgrundlaget. Der er to ting

Thomas Jensen (S):

Jeg tror også, at hr. Brian Mikkelsen må tilbage til B 140 og læse det betækningsbidrag, som S og SF afgav. Deri står der klart og tydeligt:

»Derfor støtter S og SF, at Folketinget pålægger regeringen at arbejde med, om det er muligt at etablere et enklere grundlag for beskattning af fast ejendom.«

Altså, om det er *muligt*. Det var jo, efter at hr. Kristian Jensen, hr. Troels Lund Poulsen og hr. Peter Christensen som skatteministre ikke havde evnet at fremlægge noget i Folketinget, der kunne forenkle det her system. Så sagde S og SF: All right, vi kan støtte noget, der kan forenkle systemet, men det var ikke et tilsagn om at afskaffe ejendomsvurderingen.

Kl. 17:31

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Brian Mikkelsen.

Kl. 17:31

Brian Mikkelsen (KF):

Er kendsgerningen ikke den, at man var presset fra S og SF's side i juni måned i forhold til boligejerne, som med rette var utrygge ved, hvis der kom en rød regering til, som ville hæve boligskatterne?

For hvis man ser på behandlingen af forslaget og udtalelserne fra SF's ordfører under behandlingen og S' ordfører under behandlingen, så var indtrykket klart det, at man ville omklamre beslutningsforslaget så meget som overhovedet muligt, og at man ville sende et signal til boligejerne om, at man var enig med V og K og DF om beslutningsforslaget. Og det var også konklusionen. Man stemte for B 140 i juni måned.

Så det eneste svar, vi kan få, også fra hr. Thomas Jensen, er, at der er kommet et folketingsvalg imellem; at det løfte, man gav væl-

gerne inden folketingsvalget, vil man så ikke holde efter folketingsvalget. Altså, man stemte for et beslutningsforslag, som sagde, at man skulle have et enklere ejendomsvurderingssystem, og det løber man nu bort fra. Det synes jeg ikke klæder Folketinget; det klæder ikke S som et respektabelt gammelt parti, så derfor vil jeg da stadig væk gerne have et svar fra hr. Thomas Jensen på: Hvad er det så, der er sket i de 6 måneder, som gør, at man ikke længere kan stemme for det beslutningsforslag, man stemte for i præcis samme ordlyd i juni måned?

Kl. 17:32

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 17:32

Thomas Jensen (S):

S og SF sagde før folketingsvalget: Vi rører ikke ved boligskatte. Og efter folketingsvalget har vi formuleret et regeringsgrundlag, hvori der står: Vi rører ikke ved boligskatte og rentefradraget. Det er rent faktisk at holde ord. Og det er i stærk kontrast til, hvad den daværende statsminister i den regering, hvor hr. Brian Mikkelsen også var minister, endda økonomi- og erhvervsminister, gjorde.

Det var jo sådan forud for valget i 2007, at hr. Anders Fogh Rasmussen sendte et brev rundt, hvor han garanterede boligejerne, at der ikke ville blive rørt ved boligskatte. Der ville ikke blive nedsat en skattekommission. Der ville ikke blive gennemført en skattereform. Men hvad skete der efter valget? Der skete det stik modsatte. Der blev nedsat en skattekommission; der blev gennemført en skattereform. Og hvad gjorde man? Man udhulede rentefradragsretten. Jeg vil sige til hr. Brian Mikkelsen, at det har han været med til, og det er det, man kalder et løftebrud. Det må være det, der giver hr. Brian Mikkelsen en dårlig smag i munden i dag, men sådan må hr. Brian Mikkelsen jo selv slås med det.

Kl. 17:33

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere bemærkninger. Tak til ordføreren for Socialdemokratiet. Herefter er det den radikale ordfører, hr. Nadeem Farooq, som jeg lige har set for et øjeblik siden, men nu ikke længere er synlig. Vi venter lige ganske få sekunder.

Hr. Nadeem Farooq som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 17:34

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

Tak. Venstre, Dansk Folkeparti og De Konservative foreslår at afskaffe det nuværende ejendomsvurderingssystem. Målet er angiveligt at skabe et enklere grundlag for beskattning af fast ejendom. Forslaget er stort set en genfremsættelse af B 140 fra folketingsåret 2010-11.

Umiddelbart lyder det ret besnærende at afskaffe det nuværende system, såfremt målet er at forenkle systemet. Hvem kan dog være imod forenkling af administrationen i den offentlige sektor? kunne man spørge. Men sagen er slet ikke så enkel, det kommer jeg tilbage til.

Jeg vil så gerne i al stilfærdighed undre mig over, at den tidligere regering sammen med sit støtteparti ikke havde meget held med at modernisere ejendomsvurderingssystemet, dengang flertallet var på plads. Måske rakte ambitionerne ikke til mere end et par sporadiske slag i luften.

Jeg kan lige så godt sige med det samme, at Radikale Venstre ikke støtter dette forslag. Det skyldes, at forslaget forsimples hele problemstillingen. Den demonstrative forenkling forplumrer faktisk også debatten, for vi kunne jo sagtens i fællesskab arbejde for at forny og modernisere vurderingssystemet.

Jeg skal her pointere, som også skatteministeren har gjort tidligere, at ejendomsvurderingssystemet er relevant på rigtig mange områder. Vi bruger bl.a. ejendomsvurderingssystemet i dag, når der skal estimeres en værdi af et nyt hus, som der skal betales ejendomsværdiskat af, og når den kommunale grundskyld skal fastsættes. Så kunne man spørge: Hvad med erhvervsejendomme og forretningsejendomme? Her nævner forslagsstillerne selv, at det her formentlig stadig vil være nødvendigt at foretage en form for vurdering. Så på den måde argumenterer partierne bag forslaget faktisk implicit selv for en bevarelse af vurderingssystemet.

Derudover vil jeg sige, at vurderingssystemet har trådt til ca. 25 andre love. Jeg vil mene, at man skal være meget forsigtig med at foretage isolerede indgreb uden at tænke helheden igennem. Så på den baggrund stemmer Radikale Venstre imod forslaget.

Kl. 17:37

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Torsten Schack Pedersen for en kort bemærkning.

Kl. 17:37

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg vil gerne rose Det Radikale Venstre, for Det Radikale Venstre er da i det mindste konsistent i deres holdning til forslaget, for Det Radikale Venstre var jo også imod det i juni måned. Det, at man står ved sin holdning, og at man siger det samme i dag, som man gjorde i juni måned, er da til at forholde sig til. Det er da rart, at der er nogen af regeringspartierne, der gør det.

Jeg kunne egentlig bare godt tænke mig at høre, hvad vi skal forvente, når hr. Nadeem Farooq jo er citeret for, at Det Radikale Venstre ikke siger, at de ikke vil ophæve boligskattestopet, men at det formentlig bare ikke bliver i denne valgperiode. Betyder det, at det vil være et radikalt krav, at hvis det ikke lykkedes i denne valgperiode at få hævet boligskatte, vil det være et krav fra Det Radikale Venstre til den skattereform, regeringen har lovet, at boligskatte skal sættes i vejret efter denne valgperiodes udløb?

Kl. 17:38

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 17:38

Nadeem Farooq (RV):

Radikale Venstre arbejder ikke for at hæve boligskatte, og det gør regeringen heller ikke. Det, der står i regeringsgrundlaget, og det er det, vi arbejder ud fra, er, at vi vil holde boligskatte og rentefradraget i ro i indeværende periode.

Kl. 17:38

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 17:38

Torsten Schack Pedersen (V):

Det, der er det helt centrale, er ordene i indeværende periode. Det er jo ikke særlig utænkeligt, at det udspil til en skattereform, som regeringen kommer med, vil række ud over den indeværende valgperiode. Man kunne godt forestille sig en skattereform, der blev indfasat over 6-8 år. Det har vi da talrige eksempler på i historien.

Der skal jeg så bare vide, om Det Radikale Venstre, som jo er varme fortalere for stigende boligskatte, så vil sige: Fordi vi har skrevet i regeringsgrundlaget, at de ikke kan hæves indeværende periode, mener Det Radikale Venstre, at hvis man hæver boligskatte som en del af en skattereform, men blot først i 2016, 2017 og 2018, vil det være fint for Det Radikale Venstre.

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 17:39

Nadeem Farooq (RV):

Jeg ved ikke, om Venstre og partiets samarbejdspartnere, dengang de sad i regering og også nu, mente og mener, at der skal uendelig mange valgperioder til for at ændre samfundet. Det er måske derfor, at de ikke havde nok ambitioner i de 10 år, fordi de altså troede, at de havde tid nok. Men vi i den nye regering har visioner på meget længere sigt, men vi tager en valgperiode ad gangen. Det, vi så siger, er, at vi vil arbejde for, og det er også det, vi kan holdes op på, at holde boligskatterne og rentefradraget i ro i indeværende valgperiode.

Kl. 17:39

Kl. 17:40

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere bemærkninger. Tak til ordføreren. Herefter er det SF's ordfører, hr. Jonas Dahl.

Kl. 17:40

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

Fra SF's side støtter vi princippet om at lave forenklinger i forvaltningsapparatet og at gøre arbejdsgangene for SKATs medarbejdere nemmere, så vidt det overhovedet kan lade sig gøre. Vi støtter også op om at fjerne procedurer, der ikke tjener noget formål. Men ejendomsvurderingerne tjener et formål, og hvis oppositionen ønsker et system, hvor man tager hensyn til den lokale prisudvikling, er det sandsynligt, at man kommer til at stå i en situation, hvor ejendomspriserne falder til et niveau, der er lavere end den fastsatte grænse fra 2002 – det var hr. Thomas Jensen også tidligere inde på – især i det, vi i dag kalder udkantsområderne.

Hvordan skal man så være i stand til at vurdere, hvor meget beskatningen skal sænkes, hvis man helt afskaffer ejendomsvurderingerne? Skal man så til at lave flere forskellige systemer? Det lægger ikke ligefrem op til en forenkling. Det nuværende ejendomsvurderingssystem er en kompleks størrelse, som har indflydelse på mange andre lovgivningsområder – så vidt jeg husker, er det 39. Samtidig tjener vurderingssystemet mange andre funktioner end beskatning af fast ejendom. Det foreliggende forslag tager ikke i tilstrækkelig grad hensyn til andre lovgivningsområder, som vil blive påvirket af den her deciderede afskaffelse.

Derfor kan vi heller ikke fra SF's side i dag stemme for det her forslag. Det omfatter en afskaffelse af ejendomsvurderingssystemet, og det er fuldstændig korrekt, at SF stemte for det lignende forslag B 140 i juni måned, men baggrunden for dette skal findes i det faktum, at de daværende regeringspartier, Venstre og Konservative, tidligere to gange havde forsøgt at skabe et enklere system uden nogen form for resultat. Og da vi netop ønsker en enklere og mere moderne ordning, kunne både S og SF støtte op om beslutningsforslaget, der medførte, og jeg citerer: at Folketinget pålægger regeringen at arbejde med, om det er muligt at etablere et enklere grundlag for beskatning af fast ejendom. Det fremgår også klart af de bemærkninger, som SF fremlagde i forbindelse med beslutningsforslaget.

Nu ønsker man så, at den nuværende regering skal gå ind og fiks det, som man fra den borgerlige regerings side ikke formåede at gøre. Jeg synes sådan set, det er rart med den tiltro, man udviser fra oppositionens side – nu skal den nuværende regering løse det, som den tidligere regering ikke kunne. Og der skal heller ikke være nogen tvivl om, at vi sådan set fra SF's side har tænkt os at arbejde hårdt på at forbedre det område, som VK-regeringen brugte 10 år på at udhule.

Men jeg vil også gerne slå en ting fast om boligskatterne, for det er jo også det, de fleste af spørgsmålene i dag har drejet sig om, altså om man fra S's og SF's og De Radikales side vil hæve boligbeskatningen. Jeg tror, vi kommer til at høre sætningen et par gange, men jeg vil hellere tage den nu, for så er man forberedt på det, og så kan det være, at vi kan forkorte debatten lidt. Men som der står på side 10 i regeringsgrundlaget, vil regeringen holde boligskatterne og rentefradraget i ro i indeværende periode.

Så vil jeg blot i parentes bemærket sige, at det var nogenlunde det samme, som den daværende statsminister Anders Fogh Rasmussen lovede op til valget i 2007. Hvad han gjorde, var så noget andet. Men den her gang er det indskrevet i regeringsgrundlaget, og fra SF's side er vi sådan set glade for det indhold, der er i regeringsgrundlaget, og vi har tænkt os at føre det ud i livet.

Kl. 17:43

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Dennis Flydtkjær for en kort bemærkning.

Kl. 17:43

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for ordførtalen. Jeg kan forstå på hr. Jonas Dahl, at han har en række forbehold over for at afskaffe ejendomsvurderingen. Det undrer mig jo lidt, for det er jo kun et halvt år siden, at vi sidst behandlede forslaget i Folketingssalen. Hvad har så ændret sig, siden vi behandlede det sidst? Havde man ikke den række forbehold sidste gang? Altså, hvad er det, der gør, at man nu pludselig synes, at vi skal opretholde den her administrativt meget tunge ejendomsvurdering, når man ikke mente det sidste gang?

Kl. 17:44

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 17:44

Jonas Dahl (SF):

Hvis hr. Dennis Flydtkjær havde gjort sig den ulejlighed at læse både SF's daværende skatteordførers tale og de betænkninger, som hr. Thomas Jensen også var inde på tidligere i debatten, ville det stå meget, meget klart, at de bekymringer havde man sådan set dengang, og at det gjorde man meget tydeligt opmærksom på.

Men det, der også var klart, var, at VK-regeringen sådan set gerne ville have en debat om det her, netop fordi man ikke havde været i stand til at løfte opgaven selv, og vi var sådan set enige i, at det havde den borgerlige regering ikke løftet.

Kl. 17:44

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 17:44

Dennis Flydtkjær (DF):

Jeg vil så egentlig gerne imødekomme hr. Jonas Dahl en smule, for jeg kan forstå, at det var på grund af en betænkningsafgivelse, at man sidste gang stemte ja. Kan vi så ikke blive enige om nu at lave en betænkningsafgivelse, der er fuldstændig magen til, også den her gang? Hvad ville der så være til hinder for, at man stemmer ja den her gang? Er der en mulighed for, at vi kan lave en fælles betænkningsafgivelse, og er det så det, der gør, at man kan stemme ja til det beslutningsforslag?

Kl. 17:45

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Jonas Dahl (SF):

Jeg skal ikke kunne sige, hvad man fra Dansk Folkepartis side gerne vil skrive i betænkningsbidraget, men vi kommer jo – går jeg ud fra – til at afgive et betænkingsbidrag, og jeg har meget svært ved at forestille mig, at vi fra SF's side har tænkt os at ændre meget i det betænkingsbidrag, vi i øvrigt afgav sidste gang. Så hvis Dansk Folkeparti vil tilslutte sig det bidrag, vi kommer med, skal de da være hjertelig velkommen.

Kl. 17:45

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Torsten Schack Pedersen for en kort bemærkning.

Kl. 17:45

Torsten Schack Pedersen (V):

Det er og bliver bortforklaringer. I juni måned kunne man stemme for, og det kan man ikke nu. Så kan man snakke nok så længe om betænkingsbidrag og alt muligt andet. Pointen er, at vi i dag står med det samme forslag. SF kunne stemme for i juni, fordi man ville berolige boligejerne. Nu har man igen chancen for at berolige boligejerne, men så gør man det ikke. Jeg nærer ikke nogen forhåbninger om, at vi kommer nærmere logikken i SF's gøren og laden i den her sag.

Jeg vil så bare gerne spørge SF's ordfører, som jo også er så venlig at læse op af regeringsgrundlaget: Hvad har det af betydning, hvis man forestiller sig, at regeringen kommer med et udspil til en skattereform, der eksempelvis indføres over 8 år – det har man set mange gange i historien – kan der så heller ikke i alle årene ske en strammere beskætning af boligejerne, end der sker i dag?

Kl. 17:45

Kl. 17:46

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 17:46

Jonas Dahl (SF):

Jeg vil sige, at de, der har lagt op til at stramme boligbeskatningen, som vi kommer til at se indfaset over 7 år – hvis jeg ikke tager helt fejl, men det kan også godt være, at det er over 8 år – jo sådan set er VK-regeringen, som gjorde det på trods af det løfte, som Anders Fogh Rasmussen udstak et par dage før valget i 2007. Så det må stå for de borgerliges egen regning.

Vi har endnu ikke diskuteret en skattereform, og vi står fuldstændig ved det, der står i regeringsgrundlaget, nemlig at boligskatten og rentefradraget ligger fast i den her valgperiode. Det har vi sådan set ikke tænkt os at ændre på. Jeg håber selvfølgelig også, at vi har en rød regering efter næste valg og næste valg igen, og hvis hr. Torsten Schack Pedersen vil bidrage til det, skal han være velkommen.

Kl. 17:47

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 17:47

Torsten Schack Pedersen (V):

Det sidste vil jeg så ikke bidrage til; det kan jeg berolige hr. Jonas Dahl med.

Lad mig så lige igen feje den vildfarelse, som både S og SF løber rundt med, af bordet. Den skattereform, som den daværende VK-regering vedtog i 2009, betød ingen forringelse for nogen boligejer i Danmark. Det lidt lavere rentefradrag, der fulgte med, blev lempet i forhold til indkomstkatten, og skulle der være nogen, der alt andet lige skulle være i den lidt specielle situation, at de ikke var omfattet af det, blev der lavet en mekanisme, som betyder, at der ikke er en

eneste boligejer, der med den skattereform fra 2009 stilles ringere, end hvis vi ikke havde lavet den. Der er ikke én boligejer, der betaler mere i skat som følge af den skattereform, og det ved hr. Jonas Dahl ganske udmærket.

Hvorfor kan hr. Jonas Dahl ikke sige, at der ikke kommer elementer i den skattereform, som i 2016, 2017 eller 2018 vil forringe boligejernes økonomi? Det er meget nemt her at sige, at det ikke kommer til at ske.

Kl. 17:48

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 17:48

Jonas Dahl (SF):

Jeg er glad for, at Venstres ordfører nu anerkender, at man hævdede boligskatterne i den sidste valgperiode. Det synes jeg sådan set er ærlig snak, og jeg synes, det er flot, at man nu står ved det fra Venstre side.

Jeg kan også godt her fra talerstolen slå fast, at vi fra SF's side ingen intentioner har om i indeværende periode at ændre på boligskatterne og rentefradraget. Det synes jeg sådan set står meget, meget klart, og det har vi beskrevet i regeringsgrundlaget. Det var det, vi gik til valg på. Det er det, der nu står i regeringsgrundlaget, og det er den politik, vi har tænkt os at gennemføre.

Kl. 17:49

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere bemærkninger. Tak til SF's ordfører. Den næste skulle være Enhedslistens ordfører, men han er ikke dukket op, så vi tager i stedet for Liberal Alliances ordfører, hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 17:49

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

På vegne af Liberal Alliances skatteordfører, hr. Ole Birk Olesen, skal jeg læse ordførertalen op.

Liberal Alliance støtter forslaget om at afskaffe det nuværende ejendomsvurderingssystem. Systemet har ikke været brugt i alle årene siden 2001, da der har været et skattestop på boligskatten. Liberal Alliance støtter, at det skattestop fortsat skal eksistere. Danskerne betaler allerede i dag rigeligt i skat, så Liberal Alliance ønsker ikke at sætte nogen som helst skat op, heller ikke boligskatten.

Liberal Alliance er glad for, at der er enighed blandt alle partier i den borgerlige opposition om, at skattestoppet for boliger skal fortsætte, og vi konstaterer, at regeringen siger, at den heller ikke vil hæve boligskatten. Derfor burde der også være et bredt flertal i Folketinget for det her beslutningsforslag. Liberal Alliance bakker det op.

Kl. 17:50

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Herefter er det den konservative ordfører, fru Lene Espersen.

Kl. 17:50

(Ordfører)

Lene Espersen (KF):

Ejendomsvurderinger hører fortiden til. Ordningen havde en vigtig funktion, dengang i Arilds tid, før vi havde en VK-regering, der gennemførte et skattestop. Det var et skattestop, der var til gavn for danskerne, så man ikke oplevede, at staten som en tyv om natten lige pludselig kom med nye skatter og afgifter. Det gælder også husejerne. Skattestoppet gælder bl.a. for ejendomsværdiskatten, så boligejerne ved, hvad de skal betale i årlig ejendomsværdiskat. Unge bør-

nefamilier har ved køb af fast ejendom haft sikkerhed for, at udgifterne ikke eksploderede på grund af skatten. Det Konservative Folkeparti har den grundlæggende holdning, at ejendomsværdiskatten ikke i den bedste af alle verdener skulle eksistere. Hvis finanserne var til det, burde der slet ikke betales ejendomsværdiskat. For det første køber familier ikke huse af investeringsmæssige årsager, men for at få et sted at bo. For det andet er det en dobbeltbeskatning af folks indkomst. Der er betalt indkomstskat af pengene, for der er jo ikke en forrentning af murstenene, så skattebetalingen kommer fra i forvejen beskattet indkomst.

Hvorfor så den indledning om ejendomsværdiskatten? Fordi vi med beslutningsforslaget her vil afskaffe de almindelige vurderinger af fast ejendom og sikre trygheden for den helt almindelige familie, der bor i egen bolig. Vi er bekymrede for, at et politisk flertal vil hæve boligskatterne. Vi ved, at et af regeringspartierne og regeringens parlamentariske grundlag vil hæve boligskatterne. Vi ved også, at både Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti tidligere har flirtet med tanken, så vi har grund til bekymring på vegne af husejerne, altså de helt almindelige danske familier, som har valgt at købe deres egen bolig. Derfor var vi også glade, da både Socialdemokraterne og Socialistisk Folkeparti stemte for B 140 om en enklere ejendomsvurdering. Det betød mere ro om boligbeskatningen, og boligejerne åndede lidt mere lettet op.

Men det viste sig jo blot at være endnu et af S og SF's mange meldinger, som man løber fra. Det er beskæmmende at se den kynisme, som S og SF udviser. Man går til valg på en masse løfter bl.a. til boligejerne om en enklere ejendomsvurdering, men når hverdagen så melder sig igen, og når folketingsvalget er overstået, så der er tid, før man møder vælgerne igen, så glemmer man altså, at S og SF selv stemte for B 140. Ja, den socialdemokratiske ordfører, hr. Thomas Jensen, stemte sågar selv for, og nu stemmer han så imod. Det er sørgeligt. Det er en sørgelig dag for husejerne, der har grund til at frygte, hvad der kommer til at ske i fremtiden. Det er faktisk også en sørgelig dag for folkestyret, når man så eklatant løber fra et valgløfte og fra et beslutningsforslag, man selv har været med til at stemme for.

Den konservative ordfører kan ikke selv være til stede her i dag, men jeg skulle sige på vegne af hr. Brian Mikkelsen, at vi kæmper videre og vil arbejde for at få beslutningsforslaget vedtaget og efterfølgende implementeret, så boligejerne igen kan sove trygt om natten.

Kl. 17:53

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Dennis Flydtkjær fra Dansk Folkeparti.

Kl. 17:53

(Ordfører for forslagsstillerne)

Dennis Flydtkjær (DF):

Før sommerferien var der et kæmpe flertal i Folketinget, som ønskede et enklere grundlag for beskatning af fast ejendom i stedet for den eksisterende ordning med ejendomsvurderinger. Det flertal kan vi så konstatere er forsvundet i debatten her i dag, da S og SF, som jo tidligere har støttet forslaget, nu er løbet fra deres tidligere holdninger. Det er rigtig skuffende, men ikke overraskende. Det er ikke overraskende, når vi ser på den lange række af politiske punkter, hvor man har svigtet vælgerne her efter valget. Det er efterhånden blevet sådan, at danskerne næsten bliver mere overrasket, hvis den nye socialistiske regering også mener det samme her efter valget, som man mente inden valget.

At man har skiftet holdning, er heller ikke så overraskende, set i forhold til at vi fra oppositionens side hele tiden har sagt, at de nye regeringspartier ønskede at hæve boligskatterne, for det er, hvad jeg som ordfører for forslagsstillerne kan konkludere her i dag. For hvis

man virkelig ikke ønsker at hæve boligskatterne, hvorfor så oprettholde det tunge administrative system, som ejendomsvurderingerne er? Flere partier har tilkendegivet, at man ønskede at holde boligskatterne i ro, og man kan jo ved at stemme for det her forslag vise, at man virkelig mener det.

I Danmark har vi haft et skattestop på boligskatterne i snart 10 år, og det har været en stor succes, for det har givet danskerne en sikkerhed for, at politikerne ikke pludselig opfinder en ny skat eller afgift, som kommer til at belaste den enkeltes privatøkonomi. Det skattestop for boligejerne ønsker Dansk Folkeparti skal fortsætte, og det er vel naturligt, at vi ser på, om det system, vi bruger til at beregne ejendomsværdiskatten, som er fra tiden, før skattestoppet blev indført, nu også behøver at fortsætte, specielt eftersom der, inden dette forslag blev behandlet i dag, var et stort flertal for at holde boligskatterne i ro.

Med skattestoppet er ejendomsvurderingerne jo stort set overflødig og tjener kun ganske få sekundære formål. Og dermed burde det være fornuftigt at se på, om vi ikke kan få disse eksisterende funktioner til at blive udført på anden vis, så vi slipper for den her tunge administration. De 200 årsværk, der kan spares på at afskaffe ejendomsvurderingen, er virkelig mange, og det er ansatte, vi nemt kunne bruge på en mere hensigtsmæssig måde. Systemet er ganske enkelt for tungt og for dyrt set i forhold til de få formål, som det tjener.

Som jeg har nævnt, findes der mange gode grunde til, at vurderingssystemet skal skrottes; faktisk kan jeg kun komme i tanker om en eneste grund til at bevare vurderingen, nemlig den, at man ønsker at bevare muligheden for at hæve boligskatterne. Med forslaget her får vi jo skilt fårene fra bukkene i diskussionen om boligskatterne: De, som støtter forslaget, afskriver sig nemlig muligheden for at hæve boligskatterne, mens de, som er imod forslaget, åbenbart vil bevare muligheden for at lade boligskatterne stige. Så enkelt kan det siges.

Jeg synes, det er rigtig ærgerligt, at SF og S nu har skiftet holdning, men det gode er vel, at danskerne nu kan se, hvem det er, man kan stole på.

Kl. 17:56

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Thomas Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 17:56

Thomas Jensen (S):

Jeg vil sige tak til hr. Dennis Flydtkjær. Jeg hørte hr. Dennis Flydtkjær sige, at der har været skattestop for boligejerne i 10 år. Det står altså i skærende kontrast til det løftebrud, som tidligere statsminister Anders Fogh Rasmussen fik Dansk Folkeparti til at bakke op om efter folketingsvalget i 2007. Før valget sagde hr. Anders Fogh Rasmussen, at der ikke ville blive rørt ved boligskatterne efter valget. Der blev rørt ved boligskatterne, rentefradragsretten er blevet udhulet, og det har hr. Dennis Flydtkjær parti været med til at vedtage. Så enkelt er det, og det er et løftebrud.

Det står også krystalklart, at den nuværende regering, hvor partierne S og SF før valget sagde, at de ikke ville røre ved boligskatterne, har fået formuleret ind i regeringsgrundlaget, at de ikke rører ved boligskatterne, og at de ikke rører ved rentefradraget. Men det, jeg ikke tror der står så klart i dag – og det er det, jeg gerne vil have opklaret med det her spørgsmål – er, om hr. Dennis Flydtkjær er vidende om, hvad det betyder, hvis en boligejer har haft en bolig i de sidste 20 år og vurderingen her i 2011 er lavere end 2001-niveauet plus 5 pct. Kommer den her boligejer med det nuværende system med ejendomsvurderinger til at betale mindre i boligskat, end han ellers ville have gjort, hvis ejendomsvurderingssystemet var afskaffet.

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Dennis Flydtkjær (DF):

Lad mig starte med det sidste først. Det er rigtigt, at hvis man tager den teoretiske situation, at ejendomsvurderingerne kommer under 2001-niveauet, kan man også komme ud for det, at boligskatten faktisk falder. Den mulighed har man i dag, og den synes jeg da også helt klart man skal have med den nye ordning. Det har vi også været ude at sige i flere artikler i pressen. Hvis det er det, der gør, at Socialdemokraterne ikke kan stemme for det her forslag, kan vi nok godt finde ud af det, eventuelt ved en betækningsafgivelse eller også ved at lave nogle forslag til det nye forslag, som regeringen så bliver pålagt at fremsætte. Det kan vi nemt finde ud af, hvis det er det, der afskrækker Socialdemokraterne fra at stemme for.

Så er der det med Anders Fogh Rasmussens brev og hans boligskatter. Jeg synes egentlig, det er et eller andet dårligt politisk trick, for selv om jeg er ny her i Folketinget, kan jeg godt se, at det bare er for at fjerne fokus fra sin egen dårlige sag. Man valgte jo at stemme for det her forslag tilbage i juni måned. Et halvt år efter står man så og kan ikke stemme for det, selv om det er nøjagtig magen til. Så er det jo lidt en dårlig stil – synes jeg – at man prøver på at lede opmærksomheden væk ved at dreje debatten ind på noget helt andet.

Kl. 17:59

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Thomas Jensen.

Thomas Jensen (S):

Det var da dejligt, at en ærlig højreorienteret politiker her i Folketingssalen endelig erkender, at det her beslutningsforslag, som hr. Dennis Flydtkjær selv har formuleret og fremsat, rent faktisk vil stille boligejerne dårligere. Det vil stille de boligejere, der bor i udkantsskæret dårligere, der, hvor værdistigningerne ikke var så store, da resten af Danmark drøede derudad med værdistigninger, og der, hvor værdifaldene på boligerne er markant store. Jeg taler om områder som Mors og ude i Vestjylland, hvor hr. Dennis Flydtkjær jo selv er valgt, og der er der altså nogle områder, hvor boligpriserne falder ret drastisk. Det er de folk, som hr. Dennis Flydtkjær med det her beslutningsforslag vil tillade ikke får mulighed for at betale mindre i boligskat, fordi hr. Dennis Flydtkjær hellere vil sikre, at der er nogle boligejere i Hellerup, der kan slippe billigere i boligskat. Det synes jeg da bare hr. Dennis Flydtkjær skulle rejse rundt i Midt- og Vestjylland og fortælle borgerne, fortælle boligejerne, at det er det, der er Dansk Folkepartis hensigt med det her forslag. Vil hr. Dennis Flydtkjær gøre det?

Kl. 18:00

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Dennis Flydtkjær (DF):

Man skulle næsten ikke tro, at hr. Thomas Jensen vidste, hvilken debat han deltog i. Han prøver hele tiden på at føre sagen over på noget andet. Det er lidt sådan, at har man selv en lort, der lugter, hjælper det ikke noget at sige til de andre, at de også har en lort, der lugter. Jeg synes måske, at man skulle prøve at forholde sig til det, der er sagen i det her, netop at Socialdemokraterne er løbet fra deres tilsagn om, at man gerne ville have et enklere system til at beregne ejendomsskatterne med. Det mente man i juni måned, og det mener man

Kl. 17:58

så ikke i dag. Nu prøver man på at løbe fra det. Ja, der er en teoretisk mulighed for, at huspriserne kommer under 2001-vurderingen. Der sagde jeg også ganske klart i mit første svar, at der er vi klar til at lave et nyt system, hvor man også kan gå nedad i skat, hvis det skulle være. Skulle den situation komme, at man kommer under vurderingen fra 2001-niveauet, altså det, der måtte blive basis for den nye vurdering, så er det klart, at man selvfølgelig også skal have en mindre beskatning. Det kan jeg godt sige igen, hvis der er flere spørgsmål om det.

Kl. 18:01

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere bemærkninger. Tak til ordføreren for forslagsstillingerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget. Såfremt ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

7) Forespørgsel nr. F 3:

Forespørgsel til fødevareministeren:

Vil ministeren redegøre for regeringens overvejelser om landbrugets ulige konkurrencevilkår?

Af Mette Bock (LA), Simon Emil Ammitzbøll (LA), Leif Mikkelsen (LA) og Anders Samuelsen (LA).
(Anmeldelse 08.11.2011. Fremme 10.11.2011).

Kl. 18:01

Anden næstformand (Søren Espersen):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til tirsdag den 6. december 2011.

Først er det ordføreren for forespørgerne, fru Mette Bock, for begrundelse.

Kl. 18:02

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Mette Bock (LA):

Da Danmark i 1972 stemte sig ind i EF, var det ikke mindst på baggrund af bekymring for dansk landbrugs konkurrenceevne. Vi må i dag konstatere, at dansk landbrug trods næsten 40 års medlemskab fortsat har markant ringere rammevilkår for produktionen, end man har i landene omkring os. Desværre øges afstanden. Noget skyldes beslutninger i EU-regi, andet – og temmelig meget endda – er beslutninger, vi selv har kontrol over her i landet. Et højt skattetryk, unødigt bureaukrati, lange sagsbehandlingstider, urimelige kontrolforanstaltninger, konkurrenceforvridende implementering af EU-lovgivning, nye afgifter og miljøkrav lammer for øjeblikket dansk landbrug.

I Liberal Alliance er sigtepunktet at skabe rammer for et frit erhverv, der ikke skal fungere som kasterbold for tilfældige politiske dagsordener. Det vil give stoltheden og selvbestemmelsen tilbage til landbruget. Lad mig nævne en række helt konkrete eksempler på, hvor elendige rammevilkårene er i dag.

Konkurrenceevnen i dansk landbrug er forringet med 20-25 pct. siden 2001. Resultatet er, at mange arbejdspladser er flyttet til udlandet. Sagsbehandlingstiderne for miljøgodkendelser er uhørt lange. Der er eksempler på landmænd, der har ventet op til 4 år på at få en miljøgodkendelse. Reglerne for anvendelse af gødning varierer markant mellem EU-landene, og Danmark har de markant strammeste regler. Danmark er det EU-land, der har de mest restriktive regler for udbringningstidspunkter for flydende husdyrgødning. Det er kun i Danmark og i Holland, at efterafgrøder er pligtige. Loftet over tilførsel af kvælstof i husdyrs- og handelsgødning er betydelig lavere i Danmark end i andre lande. Jordskatterne i Danmark er i gennemsnit 327 kr. pr. hektar. I Tyskland er gennemsnittet på 150 kr. Pesticidafgifterne i Danmark er i dag på 146 kr. pr. kg aktivt stof, og der er ingen afgifter i Tyskland. Og alligevel planlægges der yderligere afgiftsstigninger.

Den borgerlige regerings plan for landbrugets fremtid, »Grøn Vækst« og senere »Grøn Vækst 2.0« har været udsat for massiv faglig kritik. Desværre ser det ud til, at den nye regering har tænkt sig at forværre forholdene for landbruget yderligere.

Vi skal sikre intelligente løsninger i stedet for blinde forringelser, der sætter markeds kræfterne ud af kraft og bidrager til at nedlægge endnu flere af de næsten 200.000 arbejdspladser, der knytter sig direkte til dansk landbrugsproduktion. Det er ikke i orden, at man med henvisning til EU-krav bombarderer landbruget med nye afgifter og nye kontrolkrav. Det går imod selve ånden i EU-samarbejdet, nemlig at give ethvert erhverv samme rammevilkår og samme konkurrencevilkår inden for EU's grænser.

Det er Liberal Alliances ønske, at den af regeringen planlagte natur- og landbrugskommission vil beskæftige sig med alle disse emner og bidrage til løsningen af såvel de kortsigtede som de langsigtede udfordringer. Derfor fremsætter Liberal Alliance følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget pålægger regeringen at afvente den i regeringsgrundlaget lovede Natur- og Landbrugskommissions anbefalinger, før der iværksættes nye initiativer, der kan skade dansk landbrugs konkurrenceevne.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 6).

Kl. 18:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren for forespørgerne. Jeg skal gøre opmærksom på, at det forslag til vedtagelse skal fremsættes efter ministerens besvarelse, så vi hører det en gang til. Det gør nok ingenting.

Så er det fødevareministeren for besvarelse.

Kl. 18:05

Besvarelse

Fødevareministeren (Mette Gjerskov):

Jeg har glædet mig til debatten i dag, for jeg vil gerne slå fuldstændig fast, at vi i regeringsgrundlaget meget klart siger, at Danmark fortsat skal være et landbrugsland. Vi vil landbruget. Landbruget og hele fødevaresektoren i øvrigt er en helt central del af dansk økonomi. Det gælder eksport, det gælder beskæftigelse, og det gælder aktiviteter i landdistrikterne. Det er der ingen tvivl om.

Men vi må jo også se i øjnene, at landbruget på den korte bane står over for nogle store udfordringer, der kan påvirke konkurrenceevnen. Det er den nuværende regering meget opmærksom på. Det var den tidligere regering også, i og med at man besluttede at få lavet en rammevilkårsanalyse. Resultatet af rammevilkårsanalysen er på trapperne og forventes at komme inden årsskiftet, så jeg kan desværre ikke sige meget om den endnu. Det tænker jeg at Folketinget har

respekt for. Men mon ikke rammevilkårsanalysen vil give vigtig information om landbrugets konkurrenceevne.

Det, jeg kan sige, er, at landbruget i de seneste 10 år har haft en meget lav produktivitetsudvikling. Det skal ses sammen med, at afregningspriserne på landbrugets produkter ikke har fulgt stigningen i priserne på import. Samlet set har det medført en faldende indtjening i landbruget. Sammen med en faldende indtjening har landbruget opbygget en meget stor gæld og har også høje lønomkostninger. Dog hører det også med til fortællingen, at de nyeste tal for landbrugets økonomi giver lidt grund til optimisme. Prognoserne viser stigende priser for landbrugsprodukter, herunder stigende priser for svinekød. Også økoeksporten vokser. Økologien er tredoblet på 4 år, og Fri-land efterspørger flere økogrise særlig til eksport. Det, sammen med forventningerne om et lavt renteniveau, kan vi dog trods alt glæde os over.

Men gælden er højere end hos vores konkurrenter, og det kan man selvfølgelig kalde ulige konkurrence. Men jeg er også nødt til at sige, at landbruget selv har et medansvar for udviklingen, især hvad angår gælden. En faldende indtjening kombineret med høj gæld og høje omkostninger til løn er udgangspunktet for dansk landbrug, og det er alvorligt. Det er alvorligt for erhvervet og for den enkelte landmand, der rammes på sit levebrød. Jeg har stor forståelse for de landmænd, som har svært ved at sove om natten af bekymring over økonomien.

Oven i den alvorlige situation har vi jo så også et par hængepartier, som den tidligere regering har efterladt. Et af hængepartierne er afgiften på sprøjtegift. Vi skal have styr på forbruget af sprøjtegift. Det er alt for højt. Derfor vil vi omlægge pesticidafgiften. Den tidligere regering arbejdede på en afgiftsmodel fastsat efter miljø- og sundhedskriterier, som langt hen ad vejen svarer til den nye regerings ønsker, og det vil vi tage med i vores overvejelser. Jeg skal så samtidig gøre opmærksom på, at afgiften ligger i Skatteministeriet, men jeg vil selvfølgelig følge med i, hvad der sker.

Vi skal også have gennemført vand- og naturplanerne. Vi tager her afsæt i de planer, som den tidligere regering har udarbejdet. Det er miljøministerens område, men det er nok ikke gået hen over hovedet på ordførerne, at det bliver meddelt, at vandplanerne bliver offentliggjort i morgen.

Hængepartierne skal vi have på plads, fordi det er vigtigt for regeringen, at Danmark lever op til EU's krav, og ikke mindst fordi naturen og miljøet i Danmark har brug for en indsats. De byrder, som tiltagene vil betyde for landbruget, er efter min vurdering tålelige, og som bekendt er landbruget allerede kompenseret for pesticidafgiften ved den tidligere regerings skattelettelser.

Det vigtige for mig er dog ikke fortiden. Det vigtige er fremtiden og landbrugets fremtidige udviklingsmuligheder. Udgangspunktet er alvorligt. Det er vi meget opmærksom på i regeringen, og vi vil sikre, at hele læsset ikke vælter. Regeringen har et ønske om, at Danmark fortsat skal være et landbrugsland med et landbrug, vi kan være stolte af, og som spiller en betydelig rolle i fremtiden og i den grønne økonomi.

Rammerne, mulighederne, for landbrugets rolle i den grønne økonomi vil vi gå i gang med at kortlægge og beskrive i det arbejde, som den kommende natur- og landbrugskommission skal tage fat på. Det er en meget vigtig, men også omfattende opgave at udstikke vejen for et fremtidigt grønnere og bæredygtigt landbrug, og derfor skal vi forberede os grundigt. Derfor skal vi have landbrugskommissionen. Vi arbejder i øjeblikket ihærdigt for at få kommissoriet færdigt, for det er alfa og omega, at det her arbejde og dermed landbrugets fremtid bliver så solidt som muligt, og at vi får bemandet kommissionen rigtigt.

Kl. 18:11

Jeg kan selvfølgelig ikke komme nærmere ind på organiseringen af arbejdet. Det håber jeg på Folketingets forståelse for. Vi er her i

en proces. Men det vil selvfølgelig også være præget af det kommende års arbejde som formandskab i EU. Der er forhandlinger om landbrugspolitikken. Vi er i fuld gang med at analysere Kommissionens udspil, og under det danske formandskab skal vi i første omgang grundigt have afdækket forslagens reelle indhold og sikre det grønne og etablere byggestenene til den endelige reform. Som udgangspunkt vil jeg jo arbejde for, at reformen understøtter en ubureaukratisk grøn omstilling, hvor kodeordene er miljø, natur og klima. Jeg vil også arbejde for, at landdistriktsprogrammet bliver gjort mere rummeligt og dermed velegnet til at gennemføre nogle af de initiativer, der er nødvendige at implementere, og som kommer til at koste, f.eks. vandrammedirektivet.

Men jeg synes også, det er vigtigt at sige, at vi allerede nu med finansloven har gennemført en miljøfokusering af landdistriktsprogrammet for omkring 650 mio. kr., en fokusering, som skal sikre naturen og et godt vandmiljø, men som også skal være med til at give landbruget en førerposition inden for grøn teknologi. I 2012 og 2013 er der f.eks. afsat 70 mio. kr. ekstra hvert år til investeringer i miljøteknologi som bedre sprøjter og klimagardiner i gartnerierne.

Man kan selvfølgelig ikke sige grøn omstilling uden også at nævne økologien. Vi skal have sat skub i økologien, hvis vi skal nå målsætningen om at fordoble arealet i 2020. I regeringens finanslovforslag omdisponerer vi midlerne under landdistriktsprogrammet til mere økologi på flere fronter. Vi skal have mere økologi, og det er det helt nye, i den offentlige bespisning. Vi skal have offentlige spisedsteder til at levere økologisk mad i børnehaverne, på hospitalerne og i kantinerne. Vi vil styrke eksportindsatsen, og vi afsætter flere midler til investeringer. Så der er handling bag ordene.

Ud over økologien vil regeringen arbejde for et konventionelt industrilandbrugsspor med plads til store bedrifter. Jeg tror på en fremtid med store bedrifter, og hvor en nicheproduktion af kvalitetsprodukter og energi vil være indtægtskilder for landbruget. Samlet set mener jeg faktisk, at vi har lagt et realistisk spor ud for at sikre, at Danmark fortsat skal være et landbrugsland. I det spor er der også plads til at samle op på VK-regeringens hængepartier og samtidig sætte natur- og landbrugskommissionen i gang med *grundigt* at analysere landbrugets vilkår og fremtidige muligheder. Vi har også præsenteret et grønt energiudspil med ambitiøse mål for den vedvarende energi, hvor der også vil være muligheder for landbruget for at levere biomasse, biogas og andre ting. Så der er faktisk en bred vifte af elementer på vej, som skal sikre Danmark som landbrugsland.

Men for at samle op vil jeg sige, at det da er rigtigt, at det samlede billede af konkurrenceevnen er broget, og vi må erkende, at konkurrencevilkårene er en samlet betegnelse for mange faktorer, hvoraf nogle er politisk betinget og andre håndteres af erhvervet selv. Jeg vil gerne være med til at skabe så lige rammevilkår og konkurrencebetingelser for landbruget som overhovedet muligt, men vi bliver altså også nødt til at konstatere, at hvis man skal producere en tomat i Danmark, foregår det i drivhus med opvarmning. Hvis man skal producere en tomat i Spanien, kan man gøre det på friland. Jeg kan jo ikke hekse. Jeg kan ikke få solen til at skinne flere timer i Danmark. På den måde vil den produktion jo automatisk være ulige.

Det betyder så til gengæld også, at dansk landbrug skal finde en måde at skabe kvalitet på, og den måde, gartnerne gør det på i dag, er jo, at der er færre pesticider i dansk frugt og grønt, end der er i det importerede. Det er jo den grønne omstilling, jeg gerne vil arbejde videre med. Det er det, der gør, at danske producenter kan sælge deres produkter. Det kræver også, at vi samarbejder om løsningerne, og det samarbejde er regeringen faktisk villig til at indgå i.

Jeg kan ikke love flere solskinsdage, hverken i høstmånederne eller på andre tidspunkter. Jeg kan heller ikke ændre ved, at Danmark er et land, der er omgivet af vand, som vi skal passe på, og at vi skal passe på vores fjorde. Jeg kan ikke fjerne gælden som dug for solen, men i forhold til de faktorer, hvor jeg har en indflydelse, vil jeg jo

gøre alt for at sikre tid til tilpasning, og jeg vil gøre alt for at hjælpe med den grønne omstilling. Jeg vil også sikre og holde øje med, at de andre lande følger med i de fælles EU-regler.

Kl. 18:16

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til fødevareministeren for hendes besvarelse. Så går vi i gang med forhandlingen, og det er fru Mette Bock som ordfører for forespørgerne, som er den første.

Kl. 18:16

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Mette Bock (LA):

Det var jo interessant at høre fødevareministeren, og jeg vil gerne kvittere for, at fødevareministeren er blevet mere moderat, efter at hun er blevet minister, når man tænker på, hvordan retorikken var, da fødevareministeren sad i opposition. Til gengæld vil jeg sige, at jeg synes, der bliver talt uden om det, som er de reelle problemer. Landbrugets reelle problemer handler jo ikke om, at der er ulige konkurrencevilkår, fordi solen ikke skinner 4 timer mere i Danmark, end den gør i Spanien, og jeg kan oplyse, at de danske gartnere – det har jeg hørt i dag – siger, at det, hvis de planlagte nye afgifter bliver implementeret, så vil koste 8.000 arbejdspladser. Det er måske ikke røde tomater, vi skal producere i Danmark, vi skal måske i højere grad tage afsæt i, hvad det er for et område af verden, vi er i, og så sigte på de konkurrencevilkår, som direkte kan sammenlignes, ikke med lande som Hullabullaland, men med Tyskland, Sverige, England og andre europæiske lande, som er lige omkring os.

Jeg synes, det er en dårlig undskyldning at henvise til EU-krav, for der er en lang række forhold, som vi rent faktisk kan koncentrere os om at ændre i Danmark. På det helt, helt basale niveau er skatetrykket i Danmark af en sådan højde, at også omkostningerne til lønningerne ligger markant over, hvad de er i landene omkring os. I Tyskland er lønningerne i løbet af de sidste 10 år steget med 10 pct., mens de i Danmark i gennemsnit er steget med 30 pct. Det siger sig selv, at man ikke skal kigge langt, altså fra nord for grænsen til syd for grænsen, for at se, hvor det er, det kan betale sig at placere sin produktion eller hente sin arbejdskraft.

Så set med landmændenes øjne er jeg helt overbevist om, at man i princippet er fuldstændig ligeglad med, hvilken regeringsfarve der er i det danske Folketing; det, man er interesseret i, er at få lige og rimelige vilkår. Det er gået stærkt ned ad bakke igennem de senere år, selv om formålet med at træde ind i EF i 1973 faktisk primært var at sikre dansk landbrug ordentlige konkurrencevilkår. Regeringen har lagt op til en strategi, som hedder pick the winners. Jeg synes, det er en rigtig dårlig strategi, for jeg er sikker på, at markedet er klogere end det samlede Folketing herinde.

Men hvis man endelig vil det, synes jeg, at man skal tage afsæt i, at den danske fødevareklynge faktisk er verdens tredjestørste, at den tegner sig for 20 pct. af eksporten og for 10 pct. af den private beskæftigelse i Danmark. Her har vi virkelig noget, der er værd at satse på, og jeg tror simpelt hen ikke på, at det er politikerne på Christiansborg, som er de bedste til at finde ud af, hvordan dansk landbrug skal udvikle sig. Selvfølgelig skal der være ordentlige rammer om denne produktion, ligesom der også skal være ordentlige rammer om produktionen i alle andre erhverv, men hvorfor skal vi have et erhverv, som i den grad er udsat for misligholdelse, som vi kan se det har været, når vi kigger på rammerne om produktionsforholdene i Danmark igennem de sidste rigtig mange år?

Vi er i Liberal Alliance meget glade for, at den her kommission, altså natur- og landbrugskommissionen, skal nedsættes, og vi er ikke mindst glade for, at den skal være hurtigtarbejdende. Vi vil gerne

opfordre til, at der sker en bred inddragelse af erhvervet i sammensætningen af denne kommission, og at kommissoriet bliver skarpt og kontant, så det er muligt at få nogle konkrete resultater. I forlængelse af det fremsætter Liberal Alliance et forslag til vedtagelse:

Forslag til vedtagelse

Folketinget pålægger regeringen at afvente den i regeringsgrundlaget lovede Natur- og Landbrugskommissions anbefalinger, før der iværksættes nye initiativer, der kan skade dansk landbrugs konkurrenceevne.

(Forslag til vedtagelse nr. V 6).

Kl. 18:20

Anden næstformand (Søren Espersen):

Det her fremsatte forslag til vedtagelse vil nu indgå i de videre forhandlinger.

Der er en kort bemærkning fra hr. Orla Hav.

Kl. 18:20

Orla Hav (S):

Jeg skal spørge ordføreren, om ordføreren ikke er enig i, at rammevilkår og konkurrenceevne for landbruget er mere end skattelettelser og ingen krav til den måde, som man driver landbruget på. Forsviner landbrugets gæld, hvis man bare gennemfører de her to initiativer? Eller er det sådan, at vi efter 10 år med ufinansierede skattelettelser og ingen opfølgning på de miljøkrav, som man i øvrigt har forpligtet sig til, står med et stærkt landbrug? Er resultatet ikke, at vi står med et landbrug, der skylder 350 mia. kr. væk? Er det mere af det samme, vi skal have?

Kl. 18:21

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:21

Mette Bock (LA):

Nu ved jeg ikke, hvornår hr. Orla Hav kom til stede her i salen, men da jeg begrundede denne forespørgsel, oplyste jeg ti konkrete punkter, hvor rammevilkårene i Danmark er ringere end i landene omkring os, så det er ikke kun et spørgsmål om skat.

Men jeg har efter 2 måneder i dette høje Ting erfaret, at hvis der er noget, man er rigtig dygtig til i denne sal, er det at tale om detaljer i stedet for en gang imellem at løfte sig op i helikopteren og se på, hvad de grundlæggende problemer i dette land er. Derfor nævnte jeg, da jeg her i anden omgang fik ordet, at det danske skattetryk har betydning for antallet af arbejdspladser i Danmark og tilskyndelsen til at flytte produktion, herunder produktion knyttet til landbrugserhvervet, uden for landets grænser.

Kl. 18:22

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Orla Hav.

Kl. 18:22

Orla Hav (S):

Jeg vil gerne spørge ordføreren: Hvilke visioner er det så, ordføreren har for dansk landbrug? Hvad er det, vi skal gøre noget mere? Hvad er det, vi skal gøre endnu bedre? Det, jeg indtil nu har hørt, er bare, at reglerne skal slækkes, og så skal vi i øvrigt give nogle skattelettelser.

Kunne ordføreren ikke overveje, om det ikke ville være klogt at være med til sammen med landbruget at opsætte en målsætning for, hvad vi skal arbejde mod? Det kunne f.eks. være at give mulighed for nye indtjeningsområder som bidragyder til vedvarende energiløsninger eller som bidragyder til mere økologisk produktion. Ville det

ikke være klogt af ordføreren også at gøre sig de overvejelser, så landbruget kan komme til at bruge sine mange stærke kræfter til gavn for sig selv og samfundet?

Kl. 18:23

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:23

Mette Bock (LA):

Jeg skal endnu en gang gentage, at vi i Liberal Alliance hilser nedsettelsen af den kommende natur- og landbrugskommission meget velkommen. Vi synes, at det er en rigtig god idé, at man sætter sig ned og tænker sig om. Da vi fik »Grøn Vækst« og senere »Grøn Vækst 2.0«, blev disse to planer udsat for massiv faglig kritik, og en af årsagerne til, at det gik så frygtelig galt, var måske, at det var populistiske vinde, som man forsøgte at lægge sig i læ af. Dermed blev det et hastarbejde, og man fik ikke inddraget erhvervet på en ordentlig måde.

Så vores vision for dansk landbrug er, at man tager afsæt i, at vi ligger i en del af verden, som har nogle af de bedste muligheder for landbrugsproduktion. Vi har en af de mest effektive landbrugsproduktioner overhovedet i verden. Vi har spidskompetencer på en lang, lang række områder. Vi beder bare om, at man også giver lige konkurrencevilkår. Nu er vi med i EU, og der er mange gode visioner for De Europæiske Fællesskaber. En af de allervæsentligste var netop, at erhvervene skulle konkurrere på lige vilkår inden for EU's grænser. Vi må bare konstatere, at det ikke er tilfældet i dag.

Kl. 18:24

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Ida Damborg for en kort bemærkning.

Kl. 18:24

Ida Damborg (SF):

Jeg kan forstå, at ordføreren synes, at det er en rigtig dårlig idé med pick the winners. Vil ordføreren så foreslå, at vi pick the losers? Det synes jeg er en rigtig dårlig idé. Jeg vil spørge ordføreren, om ikke ordføreren synes, det er rigtig spændende tanker, der ligger i regeringsgrundlaget omkring grøn innovation, investeringer i grøn miljøteknologi, som netop kunne være nogle af landbrugets og hele landets gode muligheder for at tjene penge og skabe arbejdspladser i det her land, for vi må jo erkende, at det allerstørste problem, Danmark står over for, er, at vi skal have skabt nogle arbejdspladser, så der er job til alle folk i det her land – i landbruget og i alle andre sektorer.

Kl. 18:24

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:24

Mette Bock (LA):

Jeg synes, hverken det er en god idé, at et Folketing skal pick the winners eller pick the losers. Et Folketing skal holde sig til at lave rammer for det liv, der udfolder sig ude i samfundet, i civilsamfundet og på markedet. Vi må bare konstatere, at markedskræfterne er sat totalt ud af kraft, når det gælder et erhverv som det danske landbrug. Så jeg synes, at folketingspolitikkerne skal holde sig til det, som de er gode til, nemlig at lave love, som sætter gode rammer omkring udfoldelsen af menneskelivet i samfundet, og så må man overlade det til markedet og til de faglige kræfter, der er i ethvert erhverv, at finde ud af, hvordan de så skal udfolde sig.

Der må jeg sige, at den detailstyring, som vi har været udsat for at være vidne til for dansk landbrug, er så markant, og der er så mange kludetæpper, at det er ydmygende at være i dansk landbrug i dag,

for det er stort set ikke til at finde ud af, og derfor er forbruget af konsulenter også eksploderet.

Kl. 18:28

Anden næstformand (Søren Espersen):

Jeg tror, at vi skal bestræbe os på at tale dansk her.

Kl. 18:28

Fru Ida Damborg.

Kl. 18:25 **Anden næstformand** (Søren Espersen):
Ordføreren.

Ida Damborg (SF):

Jeg vil sige, at jeg er rigtig enig med ordføreren i, at det er vigtigt, at vi får en regelforenkling i det danske landbrug. Det har det parti, jeg repræsenterer, ønsket i mange år. Jeg har set, at det har været ganske umuligt de sidste 10 år, og jeg håber, at i de næste 10 år bliver lige præcis den del af det meget lettere. Der er jeg meget enig med ordføreren.

Kl. 18:25

Men vil ordføreren ikke anerkende, at når regeringspartierne snakker om at udvælge vinderne, er det jo ikke på baggrund af, hvad vi synes eller har lyst til, men på baggrund af, hvilke brancher OECD har udpeget som fremtidens væksterhverv? Vil ordføreren anerkende det?

Kl. 18:26

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:26

Mette Bock (LA):

Jeg vil ikke anerkende, at det er en god strategi at – så må jeg ikke sige pick the winners, men jeg gentager bare de ord, som der faktisk står i adskillige papirer fra regeringen – udvælge vinderne. For jeg synes simpelt hen ikke, at det er en politisk opgave. Jeg synes, at det er markedet og erhvervene, de forskellige brancher, som skal finde ud af at udvikle sig på rimelige vilkår. Jeg er sikker på, at den udvikling, som vi har set inden for dansk landbrug og inden for landbrugserhvervet i verden i det hele taget igennem de sidste mange årtier, havde været langt bedre, hvis ikke vi havde fået den katastrofale tilskudsreguleringsdetailstyringstænkning ind over det her erhverv. Hvis der er noget, der er brug for, i de årtier, vi står over for nu og her, er det faktisk en landbrugsproduktion, der virker – med den befolkningstilvækst, som vi kan se frem til.

Så er jeg i øvrigt dødtæt af at høre ordet grøn foran stort set alt, hvad vi taler om for øjeblikket.

Kl. 18:27

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere bemærkninger til fru Ida Damborg. Der har været to bemærkninger. Fru Lene Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 18:27

Lene Espersen (KF):

Jeg vil gerne sige tak til Liberal Alliances ordfører for nu at have tilsluttet sig den del af Folketinget, der faktisk anerkender den betydning, som landbrugserhvervet har for Danmark og for dansk økonomi, og faktisk også for de bemærkninger, der faldt til den debat, der lige har været. Naturligvis kan folketingspolitikere ikke være erhvervsmatadorer og forudsige, hvilke brancher der kommer vækst i om 10 eller 20 år. Det er erhvervslivet og kreative mennesker meget, meget bedre til.

Mit spørgsmål til fru Mette Bock går på, at jeg kan forstå, at Liberal Alliance nu tordner imod den »Grøn Vækst«-aftale, der blev lavet i sin tid her i Folketinget. Jeg vil gerne spørge fru Mette Bock om, hvorfor Liberal Alliance dengang ikke tilsluttede sig »Grøn Vækst« og de populistiske vinde, der blæste dengang.

Mette Bock (LA):

Det kan jeg simpelt hen ikke, og det er ikke, fordi jeg ikke vil, men jeg kan ikke svare detaljeret på det, for jeg sad ikke i Folketinget på det tidspunkt. Jeg ved, at vi jo, da nogle af de allerførste ting var til afstemning her, faktisk stemte for. Derefter opsøgte vi landbrugserhvervet. Jeg har personligt deltaget i møder med flere tusinde landmænd inden for det seneste års tid, og vi blev faktisk klogere. Hvis man bliver klogere, er det ingen skam at ændre kurs for mig at se.

Kl. 18:29

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Lene Espersen. (*Mette Bock* (LA): Så vil jeg i øvrigt tilføje noget, hvis jeg lige må få lov til det.) Ja, undskyld.

Kl. 18:29

Mette Bock (LA):

Jeg vil gerne sige, at der naturligvis også er gode elementer i »Grøn Vækst«. Det hele er jo ikke bare noget makværk, men der var store klumper i »Grøn Vækst«, som viste sig at være dybt problematiske, og som har været udsat for en massiv faglig kritik siden. Bare det – undskyld, det er så vandmiljøplanerne, som ligger i Miljøministeriet, det er jeg fuldstændig klar over – at man har fået 4.200 høringssvar, er historisk. Der skal altså rigtig meget til, for at besindige landmænd rejser sig så massivt, i forbindelse med at der bliver fremlagt en samlet plan for erhvervet.

Kl. 18:29

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Lene Espersen.

Kl. 18:29

Lene Espersen (KF):

Jamen jeg er da glad for, at fru Mette Bock allerede her i dag indrømmer, at fru Mette Bock og Liberal Alliance er blevet klogere, for jeg kan så informere fru Mette Bock om, at grunden til, at Liberal Alliance ikke tilsluttede sig, var, at det, der forelå, ikke var grønt nok. Så de vandplaner, der kom i høring, ville have set endnu værre ud, hvis Liberal Alliance havde haft noget at skulle have sagt.

Jeg er glad for, at Liberal Alliance så har bevæget sig ud i virkeligheden og nu har erkendt, at vi skal være meget forsigtige med at påføre alle dele af vores erhvervsliv, herunder også landbrugserhvervet, nye byrder. Derfor vil jeg også spørge fru Mette Bock, om vi kan få håndslag fra fru Mette Bock på, at når de nye vandplaner nu bliver sendt ud i høring i morgen, vil fru Mette Bock være med til at sikre, at vi ikke overimplementerer det regelsæt, som de øvrige EU-lande implementerer på vandmiljøområdet.

Kl. 18:30

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:30

Mette Bock (LA):

Det sidste kan jeg tilslutte mig fuldt og helt. Jeg kan så ærgre mig over, at V, K og O, som stod bag »Grøn Vækst« og »Grøn Vækst 2.0«, ikke havde bevæget sig tilstrækkeligt ud i erhvervet, inden planen blev formuleret og fremlagt.

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 18:30

litet, lave og fine tal for restindhold af pesticider og antibiotika, og de danske fødevarer kan sælge over store dele af verden – det er gode produkter til forbrugerne. Hvordan følges det så op af regeringen? Ja, regeringen startede også fint nok med at skrive i sit regeringsgrundlag, at Danmark fortsat skal være et landbrugsland i udvikling, både med økologi og almindeligt konventionelt industrilandbrug. Det skriver man faktisk. Men så ryger kæden af, når man så også andre steder i samme regeringsgrundlag kan læse, at regeringen kommer med nye krav, skatter og byrder til erhvervet. Det er modstridende, og det hænger ikke sammen. Også her siger man ét og gør noget andet.

Kl. 18:30

Per Clausen (EL):

Jeg kan forstå, at der nu er enighed blandt de borgerlige partier om, at den politik, man har ført de sidste 10 år, har været til ulykke for dansk landbrug. Det synes jeg da er en god erkendelse at være nået frem til.

Jeg vil godt spørge fru Mette Bock, om tilskyndelsen til det fri marked og markedskræfterne dækker over den grundlæggende opfattelse, at Danmark skal gå til kamp mod EU-støtten og kræve en landbrugspolitik i Europa, som er fuldstændig liberaliseret, og om fru Mette Bock mener, at det har været skadeligt for fødevarerproduktionens omfang i Europa, at man har haft landbrugsstøtteordninger i EU.

Kl. 18:31

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:31

Mette Bock (LA):

Det kan jeg kun tilslutte mig fuldt og helt. Vi ser gerne alle støtteordninger afviklet, men det er klart, at vi ikke kan foretage en ensidig afvikling i Danmark, for så kan vi lige så godt lukke landbrugserhvervet. Men at vi skal af med støtteordningerne, er vi fuldt og helt enige i, for det har været med til at sætte erhvervet på krykker, og det har i den grad været med til at sætte markedskræfterne ud af kraft. Så det har kun været til skade.

Kl. 18:31

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Per Clausen.

Kl. 18:31

Per Clausen (EL):

Nu ved jeg jo, at medlemmer af Liberal Alliance interesserer sig meget for erfaringer fra andre lande – Singapore og enkelte andre lande har været nævnt som eksempler – og jeg kunne godt tænke mig at høre, om fru Mette Bock kender eksempler på lande, hvor man har haft en fuldstændig liberaliseret landbrugsproduktion, åbnet fuldstændig op for verdensmarkedet, og haft en stor stigning i landbrugsproduktionen som følge af det.

Kl. 18:32

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:32

Mette Bock (LA):

Som ordføreren givetvis ved, kan jeg ikke nævne eksempler på det, for det findes ikke.

Kl. 18:32

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere bemærkninger. Tak til ordføreren for forespørgelserne. Herefter er det Venstres ordfører, hr. Erling Bonnesen.

Kl. 18:32

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Det er skidt, men det kunne være så godt. Her i Danmark producerer vi nogle af verdens bedste fødevarer med god kva-

Man skriver om landbruget som energileverandør og om styrkelse af økologi, og det er fint nok, men det er der jo ikke så meget nyt i, det er en videreførelse af VK-regeringens linje, og tak for det. Men man får ikke rigtig fulgt op på det, f.eks. med hensyn til biogas og bioenergi m.v. Beviserne er der i hvert fald ikke endnu, men vi må håbe, at de kommer.

Så laver man lidt om på nogle prioriteringer af penge til miljøteknologi. Det ligner også en videreførelse – man kunne næsten fristes til at sige, at det lidt ligner gammel vin på nye flasker. Så lader man sit valgløfte om forhøjelse af jordskatterne hænge som en mørk sky over erhvervet. Man rumler med omprioriteringer af erhvervsstøtteordninger, der skal ende med en beskæring. Man melder ud, at vandløbsplanerne skal køres igennem, selv om der ligger advarsler om, at en fjerdedel af landbrugsarealerne risikerer at ryge ud af produktion. Man fremsætter et nyt energiudspil, der bliver rigtig dyrt for fødevarerhvervsomhederne. Der er rammebesparelser på fødevarerområdet, bl.a. fjerner man tilskuddet til vikarordningen ved sygdom for de helt små brug uden ansatte. Det er da at træde på den lille mand. Selv børn- og ungeaktiviteterne i landdistrikterne – 4H-arbejdet – langer regeringen ud efter, og meget overraskende får også fødevarerforskningen en tur. Man ville spare 100 mio. kr., men det blev til 60 mio. kr.

Når man skal beskrive det, som regeringen har gang i, kunne man jo meget passende bruge en anden socialdemokratisk yndlingsbetegnelse, nemlig at det passer som en boksehandske til et blåt øje. Vi har så fået en melding fra regeringen om, at man – for at pynte lidt på det – vil nedsætte en natur- og landbrugskommission for at diskutere fremtiden. Det er jo fint nok at få diskuteret og drøftet fremtiden, men der er faktisk mere brug for noget konkret og kontant handling her og nu, og det kunne man jo passende gøre netop her nu ved at fremlægge et forslag til en ny YJ-ordning, så flere unge landmænd kunne komme i gang, men nej, det skal åbenbart også en tur i syltekrukken.

Regeringen burde kort og godt efter Venstres opfattelse fremlægge konkrete forslag til reelle konkurrenceforbedrende tiltag i stedet for at komme med nye krav, skatter og byrder, der svækker landbruget og fødevarersektoren. Regeringen har talt om en kickstart, men det ligner mere en antikickstart med tab for erhvervet og tab af arbejdspladser.

Venstre vil et godt og konkurrencedygtigt landbrug. Landbruget og fødevarersektoren knokler og gør det godt. Det danske samfund kan overhovedet ikke undvære landbruget, som sikrer mere end 130.000 danske arbejdspladser og sikrer ca. 20 pct. af vores eksportindtægter. I VK-regeringens tid sikrede vi sammen med Dansk Folkeparti en liberalisering af landbrugsloven, sænkede jordskatterne som kompensation, fik lettet nogle omkostninger for fødevarersektoren og fik afsat penge til fødevarerforskning og også afsat penge til investeringer i miljø- og energiteknologi. Jeg vil opfordre til målrettet at sikre dansk landbrug lige konkurrencevilkår med de lande, som vi konkurrerer med. Kan vi opnå det med gode tiltag, vil der tegne sig en god fremtid for fødevarersektoren og dansk landbrug, som allerede nu er blandt verdens mest produktionseffektive landbrug, der samtidig leverer nogle af verdens bedste fødevarer i samarbejde med

netop fødevarevirksomhederne. Så vil der også være mulighed for afsætning af kvalitetsvarer i det forventede stigende verdensmarked på længere sigt.

Venstre vil landbruget og fødevaresektoren. Tak.

Kl. 18:37

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 18:37

Per Clausen (EL):

Det var jo en flot tale, hr. Erling Bonnesen holdt. Jeg vil gerne spørge hr. Erling Bonnesen, om han har nogen forklaring på, at efter 10 år med en regering, som er blevet ledet af to statsministre fra hr. Erling Bonnesens parti, har det danske landbrug rekordstor gæld og manglende indtjening. Når man har alle disse gode visioner, som hr. Erling Bonnesen har, og man har haft 10 år til at virkeliggøre dem i, hvordan kan det så være, at det ser så skidt ud?

Det andet, jeg godt vil spørge hr. Erling Bonnesen om, er: Kan det virkelig passe, at en modificeret gennemførelse af den gamle regerings vandplaner kan ruinere dansk landbrug? Hvad var der så ikke sket, hvis det ikke var blevet modificeret og var blevet gennemført som i den oprindelige plan fra Venstre?

Kl. 18:38

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:38

Erling Bonnesen (V):

Når landbruget har meget gæld i dag, er det selvfølgelig også, fordi man har investeret meget. Man har jo haft en tro på fremtiden, og derfor har man investeret i en masse nye stalde og nye produktionsmetoder, for netop at kunne følge op på eksporten og eksportere mere og mere. Der er altid udfordringer, uanset hvilken regering man har. Men vi er nødt til også at fokusere på det konkrete, og jeg markerede jo i min ordførertale, hvilke ting vi bl.a. havde fået indført som en hjælp til erhvervet til at komme videre, ikke bare for at hjælpe erhvervet, men netop også for at være med til at sætte rammevilkårene, så der var nogle udviklingsmuligheder.

Og ja til, at bl.a. jeg som Venstres fødevareordfører har været med til at tage fat på at arbejde med de udkast, der lå til vandplaner, og det er jo en måde at arbejde på, som er velkendt. Når der ligger nogle udkast, tager man fat på at arbejde med dem og foreslår nogle ændringer, og det var også derfor, at jeg bl.a. markerede, at der skulle arbejdes med nogle kraftige ændringer af de vandplaner, som de ligger i udkast nu.

Kl. 18:38

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Per Clausen.

Kl. 18:38

Per Clausen (EL):

Det, hr. Erling Bonnesen nu forsøger at bilde mig ind, er, at en branche med en kæmpestor gæld, en rekordstor gæld og stort set ingen indtjening, er en branche, der er præget af optimisme og glæde og tro på tilværelsen, eller var det, lige indtil valget. Siden er det selvfølgelig gået så forfærdeligt for dem. Tror hr. Erling Bonnesen selv på, at han kan bilde nogen det ind om dansk landbrugs situation efter 10 års borgerlig regering – 10 år med Venstre på statsministerposten og fødevareministerposten – at det danske landbrug havde det rigtig godt, indtil vi fik den nye regering? Og tror hr. Erling Bonnesen selv på, at han kan få folk til at tro på, at de vandplaner, som den nye regering fremlægger i morgen, og som jeg har forstået er en modifice-

ret udgave af det, som den gamle regering havde fremlagt, er det, som ruinerer dansk landbrug, hvorimod Venstre har en plan, der kan løse de udfordringer, landbruget står over for? Tror hr. Erling Bonnesen virkelig på det?

Kl. 18:39

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:39

Erling Bonnesen (V):

Jeg føler mig ret overbevist om, at den enkelte landmand, der har stiftet mere gæld, optaget lån, investeret i opkøb af ejendom og udviklet sin bedrift, har gjort det i en tro på udviklingen og på de muligheder, der ligger, for hvorfor skulle man ellers gøre det? Men jeg er enig i, at den samlede gældsbyrde er stor, og det giver nogle udfordringer, og så meget desto mere er det da påkrævet, at vi til stadighed følger det op med at sikre nogle gode rammevilkår. Det er også derfor, jeg tydeligt markerer, at der nu er brug for at sikre mere lige konkurrencevilkår, ikke det modsatte, og det er derfor, jeg i min ordførertale tydeligt markerer, at det er fint med, at der i regeringsgrundlaget står, at Danmark stadig væk skal være et landbrugsland, men vi mangler at se, at der bliver taget initiativer, der trækker i den retning.

Kl. 18:40

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Orla Hav for en kort bemærkning.

Kl. 18:40

Orla Hav (S):

Jeg synes nu, at det var en ordførertale, der var noget præget af sort-syn og pessimisme, efter at samme regering har haft ansvaret for landbrugets udvikling i 10 år. Jeg skal bare spørge: Kunne de besparelser, som hr. Erling Bonnesen tager med i sin fremlæggelse i dag, hænge sammen med, at den regering, der netop er fratrådt, har efterladt et hul i statskassen på 100 mia. kr.? Kunne man tænke den tanke, at der her er en sammenhæng, og at det er derfor, at den nye regering har været nødt til at gå budgetterne igennem med en tættekam?

Kl. 18:41

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:41

Erling Bonnesen (V):

Danmark var netto gældfri i 2008 takket være en ansvarlig økonomisk politik ført af VK-regeringen bakket op af og i samarbejde med Dansk Folkeparti. Så kommer krisen. Den giver røde tal på bundlinjen og nye udfordringer. Det har alle erkendt. Derfor var der også en ansvarlig tilgang til det med genopretningspakken og andre forskellige ting. Det var netop for at sikre, at 2020-planen hang sammen. Det tror jeg er velkendt også fra debatterne her i salen tidligere.

Derfor er det også så meget desto vigtigere at sikre sammenhæng i statens budgetter. Og så skal man jo i lige præcis den her situation sikre nogle rammevilkår, så erhvervene kan få tjent nogle penge hjem på bundlinjen, og så landbrugserhvervet kan afvikle sin gæld og forhåbentlig også levere et godt skattegrundlag, så statsbudgettet lige præcis kommer til at hænge sammen. Der er det så, at jeg markerer, at det her trækker i den forkerte retning. Man giver med det samme landbruget nogle byrder, og så nedsætter man en kommission, som skal prøve at diskutere fremtiden, men hvad er det egentlig, den kommission skal finde ud af? Det mangler vi ligesom at få at vi-

de, men jeg vil selvfølgelig senere benytte min ret til at spørge og spørge om det.

Kl. 18:42

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Orla Hav.

Kl. 18:42

Orla Hav (S):

Jeg konstaterer, at hr. Erling Bonnesen må konstatere, at der mangler 100 mia. kr. i kassen. Så vil jeg spørge, om hr. Erling Bonnesen så ikke kunne glæde sig over, at der i den ommøblering af pengene netop på landbrugsområdet bliver frigivet 650 mio. kr., som kan være en hjælp til landbruget til at lave den omstilling, som jeg tror at rigtig mange af os tror er en vigtig del af det at få en ny optimisme i landbruget. Kunne man ikke glæde sig lidt over det?

Kl. 18:43

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:43

Erling Bonnesen (V):

Det gjorde jeg rent faktisk også i min ordførertale, for jeg sagde, at nogle af delene er en videreførelse af den linje, der blev lagt i VK-regeringens tid. Jeg nævnte rent faktisk det med, at landbruget skal være energileverandører. Det er en videreførelse af den linje, som VK-regeringen har lagt. Så jeg vil sige, at det er fint og godt med de ting, der kommer derfra, men jeg har ligesom efterlyst de nye tiltag. Dem har vi sådan set endnu lidt til gode at se.

Kl. 18:43

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Ida Damborg for en kort bemærkning.

Kl. 18:43

Ida Damborg (SF):

Hr. Erling Bonnesen tilhører et parti, der i 10 år har siddet i regering. Vil hr. Erling Bonnesen forklare, hvordan det kan være, at graden af bureaukratisering for den enkelte landmand er steget enormt inden for de sidste 10 år? Jeg har set nogle tal på, at gødskningsregulativet er vokset to gange i løbet af de sidste 10 år, og jeg vil spørge hr. Erling Bonnesen om, hvordan det kan være, at hr. Erling Bonnesens parti, mens det har siddet i regering og har haft mulighed for at præge udviklingen, ikke har gjort noget yderligere for at sikre landbruget noget at leve af i fremtiden, sådan at man kunne afvikle en gæld, som er blevet enorm. Jeg vil gerne høre hr. Erling Bonnesens bud på, hvordan vi løser den store gældskrise, som landbruget befinder sig i.

Kl. 18:44

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:44

Erling Bonnesen (V):

Først til regeltyranniet. Der er det jo fuldstændig korrekt, at hver gang der har været en enkelt dårlig sag et eller andet sted i landet, har det medført masser af nye regler her i Folketinget generelt, og det tror jeg næsten at samtlige partier i Folketinget står til ansvar og på mål for. Der er jo ikke nogen partier, der kan smygge sig uden om det. Så meget desto mere nødvendigt er det så også, at vi nu, hvor vi har nået bristepunkt for bureaukratiet, bevæger os lige præcis den anden vej, og derfor er der brug for forslag til forenkling nu. Det har alle jo sagt i mange år, men det er gået den stik modsatte vej, for det

er der et flertal der har villet køre igennem. Så det er jo forklaringen på det.

For så vidt angår det andet med at sikre et forretningsgrundlag, også for landbruget, har jeg også lige markeret i min ordførertale, at vi skal sikre nogle stærkere og bedre rammevilkår, sådan at der bliver et forretningsgrundlag.

Kl. 18:45

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Ida Damborg.

Kl. 18:45

Ida Damborg (SF):

Det vil sige, at hr. Erling Bonnesen tilhører et parti, der på ingen måde har haft indflydelse på, hvad der er foregået i det her Ting de sidste 10 år i forhold til bureaukratisering i landbruget. Det er sådan, jeg skal forstå hr. Erling Bonnesens svar, når han siger, at Folketinget har gjort det og bestemt det imod hr. Erling Bonnesens ønske om at afbureaukratisere landbruget. Skal jeg forstå det sådan?

Kl. 18:45

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:45

Erling Bonnesen (V):

Nej, det kan man kalde en mild, halvstor overfortolkning. For det er klart, at hvis jeg skulle have fået det, som jeg gerne ville, eller som Venstre gerne ville, så tror jeg ikke, at man havde fået alle de mange regler, der ligger der. Man må jo bøje sig for det flertal, der altid er i Folketinget. Det tror jeg er velkendt for de fleste, og derfor sagde jeg også, at jeg tror, at alle partier har et ansvar for det regeltyranni og bureaukrati, der er kørt ud over også det her erhverv. Så meget desto mere nødvendigt er det også, at vi bevæger os den anden vej, og det mangler vi så nogle initiativer til.

Kl. 18:46

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Mette Bock for en kort bemærkning.

Kl. 18:46

Mette Bock (LA):

Jeg vil blot sige, at jeg synes, at det er beskæmmende, at en debat om landbrugets konkurrencevilkår er ved at udvikle sig til en mudderkastning om, hvem der har ansvaret for hvad, og om et hul på 100 mia. kr. i kassen. Så vil jeg i øvrigt sige til hr. Erling Bonnesen, at jeg glæder mig til, at vi for alvor skal samarbejde om at arbejde for, at vilkårene i dansk landbrug forbedres. Jeg tror på den måde, hvis jeg må drille lidt, at det måske er en lille smule sundt at komme en lille smule i opposition for et parti som Venstre.

Kl. 18:46

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:46

Erling Bonnesen (V):

Jamen vi arbejder så at sige på samme måde. Sådan har jeg det i hvert fald. Det er, ligesom når man spiller fodbold. Man går efter bolden, uanset hvor på banen man så spiller, og her er der brug for lige præcis at kigge på rammevilkårene og konkurrenceevnen, som vi billedmæssigt kan sige er bolden. Det er det, det handler om. På de strækninger er vi fuldstændig enige, så det vil jeg da gerne kvitte-re for. Lad os arbejde sammen om det.

Anden næstformand (Søren Espersen):

Så er der en kort bemærkning fra fru Camilla Hersom.

Kl. 18:47

Camilla Hersom (RV):

Jeg synes, det er en sølsom udlægning af sandheden, som kommer fra hr. Erling Bonnesen. Kan det virkelig være rigtigt, at vi har haft en borgerlig regering i 10 år, som så efterlader alting i en paradisiske tilstand? Der er optimisme og tro på fremtiden i landbruget; det er derfor, man forgælder sig til op over begge ører ved bl.a. at stifte gæld i udenlandsk spekulativ valuta. Regel på regel er opbygget i landbruget. Man har ikke implementeret den EU-lovgivning, vi som EU-medlemsland er forpligtet til at indføre. Og den her vidunderlige, lyse tilstand ændrer sig brat den 15. september, hvorefter man 2 måneder senere efterlyser, hvad den nye regering vil gøre.

Det står jo klart i regeringsgrundlaget, at vi vil nedsætte en natur- og landbrugskommission for bl.a. at nærme os de her problemstillinger. Der står også i regeringsgrundlaget, at regeringen vil en grøn og bæredygtig udvikling, og selv om nogle måske er trætte af det ord – grøn – så tror jeg ikke, der er mange, der er i tvivl om, at det er i den retning, vi er nødt til at gå.

Men vil hr. Erling Bonnesen bekræfte, at også den regering, der har siddet i 10 år, må tage et medansvar for den tilstand, der er nu, herunder den tilstand, der er i dansk økonomi, og herunder den tilstand, der er i landbrugets økonomi?

Kl. 18:48

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:48

Erling Bonnesen (V):

Jamen med al den tid, Venstre har siddet i regering – den sidste halve snes år – så har man selvfølgelig et medansvar for tingene. Sådan er det, når man sidder i regering. Det er jo da oplagt.

Men jeg blev spurgt i forhold til landbrugets gæld på de her ca. 350 mia. kr., og der går jeg da ud fra, som jeg også har svaret tidligere, at når den enkelte landmand på forskellig måde optager lån til at investere i sin bedrift, til udvikling, så er det, fordi man har en tro på tingene. Hvorfor skulle man ellers gøre det? Og det er klart, at det har man gjort, fordi man trods alt havde tillid til og en grundlæggende tro på, at der netop på det tidspunkt var en VK-regering, der sammen med Dansk Folkeparti – også selv om der selvfølgelig var skiftende flertal i nogle forskellige situationer – fortsat ville sikre nogle rammevilkår, så man havde nogle muligheder for at forrente den gæld.

Det er der, jeg så har markeret at jeg synes det ser temmelig broget ud lige i øjeblikket, når vi så får krav, skatter og byrder væltet ned over os med det samme. Og de ting, man vil pege på som de gode ting, er sådan set en videreførelse af nogle af de ting, vi har haft i forvejen. Og resten skal vi så diskutere ovre i en syltekrukke, som man kalder en kommission. Altså, hvordan er det lige, det hænger sammen?

Kl. 18:49

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Camilla Hersom skal lige trykke på knappen. Sådan. Endnu en kort bemærkning fra fru Camilla Hersom.

Kl. 18:49

Camilla Hersom (RV):

Jeg troede, at ét tryk gav to bemærkninger. Men så har jeg lært det.

Vil hr. Erling Bonnesen dermed afvise, at en del af den gældsbyrde, der i dag ligger i landbruget, skyldes spekulation? Der har jo været den samme bevægelse i landbruget, som der har været i andre dele af samfundet. Man har ikke bare stiftet gæld, men også lånt mere, end man måske kunne honorere – ikke bare fordi man gerne ville investere, men fordi der også var et element af spekulation. Og det er faktisk en af årsagerne til, at man sidder så hårdt i det, som man gør nu.

Kl. 18:50

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:50

Erling Bonnesen (V):

Der vil helt sikkert kunne findes enkeltteksempler på nogle, der har investeret uheldigt, men det er jo ikke det samme, som at branchen som helhed, altså den brede skare af landmænd, ikke har investeret i tro på, at de kunne udvikle deres bedrifter. Men selvfølgelig kan der jo altid findes nogle, der har fejlinvesteret. Sådan har det jo altid været. Men her, hvor vi skal prøve at vurdere det samlet, må jeg da have en grundlæggende tro på, at de fleste landmænd, som jo i øvrigt gør det godt, har investeret i tillid til lige præcis, at vi fortsat vil sikre nogle gode rammevilkår. Og det er der, jeg så er bekymret i øjeblikket.

Kl. 18:50

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere bemærkninger. Tak til Venstres ordfører. Så er det Socialdemokraternes ordfører, hr. Orla Hav.

Kl. 18:50

(Ordfører)

Orla Hav (S):

Fra socialdemokratisk side er vi stolte over og begejstrede for den placering, landbruget har i det danske samfund og i regeringsgrundlaget. Danmark har udviklet sig som landbrugsland. Danmark har udviklet sig med landbrug. Danmark har et dygtigt og effektivt landbrug, der i kraft af stor omstillingsparathed og kvalitetsbevidsthed og innovationsevne hører til de fremmeste i verden. Det står vi ved, og det bakker vi op om.

Landbruget har til alle tider været udfordret og har skullet finde nye løsninger på samtidens udfordringer. Lad mig bare nævne et par historiske. I 1800-tallet skete en stor omstilling fra kornproduktion til forædlet animalsk produktion som følge af dampskibsfartens indtog på transportmarkedet. De små familiebrug dukkede op som en del af udviklingen af landbrugsprodukterne og som en del af en social rejsningsstrategi for samfundet. I efterkrigsperioden blev teknologien voldsomt udviklet, og den lille, grå Fergusonstraktor skabte nærmest en revolution i landbruget. I vores tid har vi oplevet, at små enheder er blevet omdannet til endog meget store enheder. Disse enheder er stadig basis for en intensiv landbrugskultur i Danmark og en produktion, der udgør et væsentligt bidrag til samfundet og til den enkelte landmandsfamilie.

Udfordringerne består i at sikre, at natur- og produktionsland kan forenes. Landbrugets store effektivitet kommer tæt på naturens balancer, og her må der regulering til, hvis vi både vil have produktion og natur. Vi har stor tiltro til, at landbruget også kan håndtere denne udfordring, men det kræver kloge beslutningsprocesser og inddragelse af erhvervets kompetencer og interesser. Samfundet skal skabe dette møde, og vi synes, at regeringen har set rigtigt ved at etablere en natur- og landbrugskommission, der skal analysere og give bud på løsninger af landbrugets vilkår fremover. Økonomisk er landbruget udfordret af en stor gæld, der er oparbejdet i tider, hvor man måske skulle have rådet til en smule forsigtighed frem for at tillade

markedsbetingelserne nærmest inflationslignende tilstande i forhold til jordpriserne. Det er der holdt mange foredrag om – om banksektorens rolle heri – så det skal jeg undlade.

Regeringen rækker hånden ud til landbruget: Hvordan kan vi i fællesskab udvikle landbruget, så vi både kan leve af landbrug og leve med landbrug? Statsstøtte er ikke vejen frem. Vi skal give muligheder for at bidrage til bundlinjen i landbruget. Konkret lægger finanslov 2012 op til at sætte gang i produktionen af økologiske landbrugsprodukter ved at stimulere efterspørgslen. Det er klogt at spille sammen med markedet på denne måde. Vedvarende energi vil i stor stil kunne give landbruget indtægter og afhjælpe miljøproblemer. Desuden vil der være sund inspiration til de mange virksomheder, der udvikler teknologi hertil; biogas fra biomasse kan blive et tiltrængt bidrag til indtjeningen på den enkelte bedrift.

Vi ved, at danske landmænd er dygtige, godt uddannede og effektive. Det vil vi gerne udnytte gennem godt landmandskab som en del af en fælles strategi for at øge samfundskagets størrelse i Danmark. Vi tror, at der både er vilje, viden og forståelse, der kan bygge bro mellem landbrugets interesser og samfundets. Samfundsmæssigt ønsker vi kvalitetsfødevarer, naturherligheder, styr på miljøet og vedvarende energiløsninger. Et klogt samspil er for os at se vejen frem for landbruget og for samfundet. Samfundet skal lægge nogle fornuftige rammer, der sikrer disse hensyn, og landbruget skal have plads til at bruge sine kompetencer til at udfylde disse.

I forlængelse heraf vil jeg gerne på vegne af Socialdemokratiet, SF, Det Radikale Venstre og Enhedslisten fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer med tilfredshed, at regeringen klart melder ud, at Danmark fortsat skal være et landbrugsland, og at der skal fokuseres på en produktion af fødevarer, som er økonomisk og miljømæssigt bæredygtig, hvor udviklingen af økologi spiller en særlig vigtig rolle.

Folketinget konstaterer endvidere med tilfredshed, at regeringen – som forberedelse af denne omstilling – grundigt vil analysere landbrugets vilkår og udviklingsmuligheder i et udredningsarbejde, der skal finde sted i en hurtigarbejdende natur- og landbrugskommission.

Folketinget lægger i den forbindelse særlig vægt på, at kommissionens arbejde afspejler en tværgående og afbalanceret tilgang, som tager hensyn til såvel natur, miljø og klima som landbrugets økonomi, beskæftigelse og eksport.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 7).

Kl. 18:56

Anden næstformand (Søren Espersen):

Det af Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, SF og Enhedslisten fremsatte forslag til vedtagelse vil nu indgå i de videre forhandlinger.

Der er en række bemærkninger. Hr. Esben Lunde Larsen for en kort bemærkning.

Kl. 18:56

Esben Lunde Larsen (V):

Det er jo rørende at høre både ministeren og den socialdemokratiske ordfører tale om alt det gode, man vil gøre for landbruget. Ministeren talte om spanske tomater, der vokser ved solens hjælp, mens danske landmænd jo må producere i drivhuse, der skal energiopvarmes. Ministeren gav så en tillægsbemærkning om, at det jo betød, at danske tomater med den produktionsform, vi har, havde færre pesticidrester. Lad mig så spørge den socialdemokratiske ordfører i relation til den politik, regeringen har lagt frem, og i relation til dagens emne: Tror ordføreren, at det skaber mere vækst og bedre fødevarer

til danske forbrugere, at man pålægger erhvervet ekstra energiafgifter, der tvinger dem til at flytte produktionen til udlandet, når selv samme minister lige har sagt, at danske tomater har færre pesticidrester? Vil det så ikke sige, at man dels rammer et erhverv ved at flytte arbejdspladserne, dels giver forbrugerne dårligere varer?

Kl. 18:57

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:57

Orla Hav (S):

Nu er jeg ikke særlig bevidst om, hvilke energiafgifter spørgeren tænker på. Det er jo rigtigt, at der i øjeblikket foregår forhandlinger omkring en energiaftale for hele landet, og det foregår så i et andet regi end her. Men det er rigtigt, at i overvejelserne om landbrugets fremtid har vi da tænkt ind, hvordan landbruget her kan få et nyttigt tilskud til bundlinjen ved at være leverandør til vedvarende energiløsninger. Og jeg har da svært ved at se, at det skulle være med til at belaste landbruget, at vi giver mulighed for et nyt forretningsområde. Det er lidt tidligt i forhold til de energiforhandlinger, som foregår, og som jeg kan høre at Venstre har store betænkeligheder ved at være med i. Men dem håber vi da at man overvinder.

Kl. 18:58

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Esben Lunde Larsen.

Kl. 18:58

Esben Lunde Larsen (V):

Det er jo næsten en hån mod landbruget at høre ordføreren. Jeg ved ikke, om ordføreren har en kort hukommelse. Fru Mette Bock har netop i sit indlæg refereret til, at det vil koste 8.000 arbejdspladser, og ordføreren er med i et parti, der har fremlagt forslag til stigninger i energiafgifter på over 5 mia. kr. Hvis det ikke rammer landbruget og dermed de danske forbrugere, hvem rammer det så? Derfor skal jeg bare endnu en gang spørge ordføreren: Giver det bedre fødevarer til danskerne, at man tvinger produktionen ud af landet? Giver det mindre pesticidrester i danske fødevarer til danske forbrugere, at man tvinger produktionen ud af landet?

Kl. 18:59

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:59

Orla Hav (S):

Vi har ingen som helst interesse i at tvinge nogen som helst produktion ud af landet, tværtimod. Det regeringsgrundlag, som er formuleret, lægger vægt på, at vi skaber nye arbejdspladser i Danmark. Derfor er der i regeringsgrundlaget et tilsagn til landbruget om, at vi både vil et konventionelt landbrug, som har en stor dygtighed på sine felter, og et økologisk landbrug, der har en stor bæredygtighed på sine felter, og det vil vi gerne inspirere.

Det vil vi gerne gøre for at holde på gode danske arbejdspladser og udvikle danske arbejdspladser. Situationen har jo været, at man som følge af dumpingadfærd syd for grænsen har hentet dansk slagteriproduktion derned. Det synes vi burde stoppes, og der er ikke grundlag for at antage, at vi skulle have intentioner om at droppe danske arbejdspladser, tværtimod. Vi vil gerne skabe nogle.

Kl. 19:00

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Thomas Danielsen for en kort bemærkning.

Thomas Danielsen (V):

Jeg er enig i, at man ikke kan gøre noget ved solskinstimerne. Men man kan gøre noget ved dansk landbrugs konkurrenceevne, og derfor vil jeg gerne spørge ordføreren: Hvad vil regeringen bruge den her landbrugskommission til? Er det for at finde ud af, hvorledes man kan styrke dansk landbrug, eller er det for at finde ud af, hvorledes regeringen kan plukke dansk landbrug, uden at det vælter, som var det ord, ministeren brugte?

Kl. 19:00

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 19:00

Orla Hav (S):

Når der står i regeringsgrundlaget, at regeringens hensigt er at arbejde for at etablere flere job i Danmark og styrke den danske økonomi, så skulle det da være underligt, at den kommission, man ønsker at nedsætte, skulle bruges til at lukke noget som helst. Tværtimod vil vi gerne være med til at identificere, hvor vi har udfordringerne for det danske landbrug, og hvor vi har mulighederne for at formulere de gode svar på det, der i fællesskab er vores opgave, nemlig at sørge for at kunne bidrage til samfundskagen.

Kl. 19:00

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Thomas Danielsen bedes lige trykke på knappen for at få en anden omgang. Hr. Thomas Danielsen.

Kl. 19:03

Kl. 19:01

Thomas Danielsen (V):

Jamen grunden til, at jeg spørger ordføreren, er, at der kommer en rammevilkårsanalyse til januar. Regeringen kommer med en landbrugskommission. Hvorfor er regeringen så allerede nu begyndt at kaste ulykker over dansk landbrug i form af nye regler, afskaffelse af tilskud og ekstra skatter?

Kl. 19:01

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 19:01

Orla Hav (S):

Jeg står lidt undrende over for, hvad det er for nogle skatter, som spørgeren henviser til. I det, som er fremlagt, ligger der ikke nogen nye skatter på dansk landbrug. Jeg er bare nødt til at sige, at det er en myte, man er i gang med at opfinde. Jeg synes, det er ærgerligt, at Venstre benytter chancen til sådan at skabe mistillid til, at der nu er en håndsrekning til dansk landbrug, altså at vi faktisk gerne vil være med fra regeringens og folketingsflertallets side til at udvikle dansk landbrug og identificere, hvor det er, landbruget sammen med samfundet kan se at der er behov for at forbedre vilkårene, så vi kan skabe en større samfundskage. Det synes jeg da sådan set Venstre også burde være optaget af.

Kl. 19:02

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Erling Bonnesen for en kort bemærkning.

Kl. 19:02

Erling Bonnesen (V):

Tak. Da fødevareministeren var på talerstolen lidt tidligere, indrømmede ministeren med egne ord, at det ser broget ud med konkurrenceevnen. Jeg tror, det var ministerens ord. Det er en klar erkendelse

af, at det jo lige præcis ikke peger den rigtige vej. Det virker noget uforståeligt så, at man kommer med nye byrder oveni, som, om jeg så må sige, kun kan gøre det endnu mere broget. Og når man så præciserer det, ser man – det ligger der jo ret klar dokumentation for – at de forskellige krav og byrder m.v., der lægges på, vil koste arbejdspladser. En ting, der hænger som en sky over det – jeg markerede det selv i min ordførertale før – er det med jordskattelettelserne, som foreløbig er kørt sådan lidt ud på en sidelinje. Det hænger lidt som en sky over det. Det vil også koste arbejdspladser i stort antal.

Hvordan har den socialdemokratiske ordfører det med, at de initiativer, man konkret kommer med, koster arbejdspladser, men ikke giver arbejdspladser?

Kl. 19:03

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 19:03

Orla Hav (S):

Altså, jeg har svært ved at se, hvilke initiativer man sigter til. Det er rigtigt, at dansk landbrug har en række udfordringer fra bl.a. en stor gæld, som man har oparbejdet over en årrække i forventning om, at jordpriserne bare blev ved med at stige. Det er jo ærgerligt, at den situation er opstået, og landbruget har en interesse i at få nogle redskaber til at komme ud af den gældsfælde, man er gået i. Vi synes godt, man kunne have fået en bedre rådgivning og en bedre vejledning i at undgå den slags.

Jeg vil ikke holde et langt foredrag om jordskattelettelser eller noget i den retning, men vil konstatere, at de jo er parkeret på nuværende tidspunkt. Det er en del af det, der skal beskrives og analyseres i forbindelse med landbrugets udfordringer i den kommende tid og dermed også en del af det, der skal findes nogle svar på, men at gøre det til det store spørgsmål lige nu synes jeg er forkert. Der synes jeg mere, at gældsposten vejer tungt.

Kl. 19:04

Anden næstformand (Søren Espersen):

Husk, at man lige skal trykke i anden runde, hvis man ønsker ordet. Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 19:04

Erling Bonnesen (V):

Tak. Jeg kan godt forstå den socialdemokratiske ordfører, som hellere vil tale problemet lidt ud på sidelinjen og bevare skønmaleriet. Det kan man jo godt forstå. Men det er klart, som ordføreren selv slutter af, at med fokus på de 350 mia. kr., som man har i gæld, handler det jo lige præcis om at få lavet nogle rammevilkår, så der kan konkurreres og skabes et forretningsgrundlag.

De konkrete ting, som man jo selv kommer med – jeg tror også, at ordføreren selv er klar over det – inkluderer bl.a. nedskæringer på forskningssiden og en række andre ting, som vi lige har behandlet i Folketinget, og som klart og tydeligt står i regeringspapirerne. Det er velkendte ting for ordføreren. Og det er jo det, der får det omgivende samfund til at reagere, og man spørger, hvad indtrykket egentlig er af den politik, der kommer fra den nye regering. Hvad er outputtet, og hvad giver det af resultater? På bundlinjen kan vi jo se, at det ikke giver flere arbejdspladser, det giver ikke vækst, det er ikke en kickstart. Det er jo en antikickstart med tab af arbejdspladser. Det var det, jeg gerne ville have en markering af og et svar på fra ordføreren.

Kl. 19:05

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 19:05

Kl. 19:09

Orla Hav (S):

Jeg er stensikker på, at den nytiltrådte regering meget gerne ville have lavet et finanslovforslag, der byggede på andet end et hul på ca. 100 mia. kr. Det er jo baggrunden for, at der er bygget nogle besparelser ind i det budget, man lægger frem. Men hvis jeg gør de poster, hr. Erling Bonnesen refererer til, op, er det jo ikke voldsomt store beløb set i relation til de 650 mio. kr., der bliver givet som et tilsagn til landbruget om at være med til at lave miljøteknologi, som kan være med til at lave den omstilling, som dansk landbrug har behov for, og som vi anerkender at der er et behov for. Så jeg synes lidt, at det er at gå efter hårene i suppen, for det skal absolut se dårligt ud efter 10 uger, når man samtidig selv i en regeringsperiode har skabt den her situation for finanslovens vedkommende og for gælden i landbrugets vedkommende. Så jeg opfordrer Venstre til at komme med i et positivt arbejde for at være med til at udvikle dansk landbrug og dansk økonomi.

Kl. 19:07

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Henrik Høegh for en kort bemærkning.

Kl. 19:07

Henrik Høegh (V):

Tak til ordføreren for en tale med rigtig mange flotte ord, men desværre var det småt med konkret indhold. Hr. Orla Hav har både i sine spørgsmål, i sin tale og her i nogle af sine svar snakket om grøn energi som en ny indtjeningsmulighed, og jeg er enig i, at det absolut er en mulighed, som bør udvikles, og hvor der kan være grundlag for en ny indtjening. Jeg har bare svært ved at se, hvor det ligger i det nye energiudspil fra den røde regering. Med hensyn til biogas er det 10-15 øre ringere end det, den tidligere regering havde lavet. Man lovede to fuldskalabioetanolanlæg før valget; det står der intet om. Og Socialdemokraterne – eller jeg skal måske sige hr. Carsten Hansen – lovede øget afsætning af halm; det står der intet om i det her forslag fra regeringen. Kan ordføreren nævne et sted, hvor det nye energiudspil giver bedre afsætning af landbrugets energileverancer end med det forslag, der lå fra den tidligere regering?

Kl. 19:08

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 19:08

Orla Hav (S):

Nej, det kan ordføreren ikke, al den stund – og det ved spørgeren rigtig godt – de forhandlinger, som foregår på nuværende tidspunkt om energiaftalen, jo ikke er færdige endnu. Og det er klart, at man i en proces, der er i gang, og hvor der er tilkendegivet nogle intentioner om, hvad det er, man gerne vil være med til at løse, jo ikke kan stå her og blive taget til indtægt for det på nuværende tidspunkt. Og alene af den grund, at jeg i hvert fald ikke er med i de forhandlinger, har jeg ikke det præcise overblik over, hvad det er. Men jeg anerkender da, at det med, at landbruget skal være en leverandør af vedvarende energi-løsninger, tilslutter Venstre sig også, og det synes jeg er rigtig godt. Vi skal jo bare opføre os klogere, end man har gjort syd for grænsen, hvor man har gjort det attraktivt at køre rigtig mange kilometer for at hente majs på lejet jord i Sønderjylland for at putte i biogasanlæg. Der vil vi jo gerne have nogle andre produkter, som landbruget måske gerne vil slippe af med på en mere elegant måde, end det sker i dag, og som vil bidrage bedre til samfundshusholdningen.

Så jeg kan kun referere til den smule, jeg ved på nuværende tidspunkt, og de intentioner, der er bag det.

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Henrik Høegh for en kort bemærkning.

Kl. 19:09

Henrik Høegh (V):

Hvordan synes ordføreren at det harmonerer, når man 2-3 gange her under forhandlingen siger, at nu er det vigtigt med nye indtjeningsmuligheder – og jeg citerer: som kan være et nyttigt tilskud til bundlinjen på det enkelte landbrug – med, at i det, den røde regering fremlægger her, og som koster 2 mia. kr. ekstra, går hovedbeløbet til ny havvindmøllestrøm? Det har landbruget ikke ret meget reelt indblik i eller indtjening ved. Jeg anerkender, at ingen af os sidder i energiforhandlingerne, men er det ikke underligt, at udspillet på alle punkter er ringere end det, der lå fra den tidligere regering, og at man så samtidig står her og siger, at nu skal der være en nyttig indtjening til den enkelte landmands bundlinje? Jeg kan ikke få det til at harmonere, kan ordføreren det?

Kl. 19:10

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 19:10

Orla Hav (S):

Næh, det kan ordføreren jo ikke, fordi ordføreren ikke kender slutresultatet af de forhandlinger, der er i gang. Det er da rigtigt, at der er spillet nogle elementer ud, som vi har et vist kendskab til, men jeg har ikke det præcise overblik over, hvad det er for elementer, der indgår i det. Jeg kan bare konstatere, at en væsentlig del af regeringens politik, som er tilkendegivet i regeringsgrundlaget, jo er, at vi skal skabe et landbrug, som får mulighed for også at bidrage til den grønne energi i form af vedvarende energi-løsninger. Og hvordan det bliver gjort, er der jo ikke slået søm i endnu på nuværende tidspunkt i de forhandlinger, der foregår om energiaftalen.

Kl. 19:11

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Mette Bock for en kort bemærkning.

Kl. 19:11

Mette Bock (LA):

Det var jo rigtig mange pæne ord, der var i ordførertalen om landbruget, og det vil jeg da gerne kvittere for; det tror jeg man bliver rigtig glad for derude. Til gengæld var der stort set ikke et ord om det, som er temaet for denne forespørgsel, nemlig landbrugets ulige konkurrencevilkår. Efterfølgende kom der en bemærkning til et af de andre indlæg om, at nu havde man dog parkeret den lettelse af jordskatterne, der var, men der må jeg nok sige, at det jo også er på en dyster baggrund, når vi ved, at jordskatterne i Danmark i gennemsnit er på 327 kr. pr. hektar og de i Tyskland i gennemsnit er på 150 kr. pr. hektar. Så mit spørgsmål til ordføreren er:

Kan ordføreren tilkendegive, om Socialdemokratiet og regeringen vil arbejde på, at vi får lige konkurrencevilkår for dansk landbrug, når vi sammenligner det med de øvrige EU-landes?

Kl. 19:11

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 19:12

Orla Hav (S):

Ja, når regeringen har taget initiativ til at nedsætte en natur- og landbrugskommission, er det jo med henblik på at identificere, hvor der er skævheder, som vi fra samfundets side, fra erhvervets side bør ar-

bejde med, og hvor det er, vi kan mødes for at finde nogle løsninger. Det er jo intentionen bag den kommission, der skal nedsættes, at man skal tage udgangspunkt i faktuelle data på det område, og det tror jeg da er klogt at have med ind i det stykke arbejde, der skal foregå.

Jeg kan ikke foruddiskontere, hvad det er, der bliver resultatet af det, men jeg tror faktisk, det er nyttigt, at vi får lavet den opgørelse, efter at vi må konstatere, at dansk landbrug står i store problemer efter 10 år, hvor optimismen bestemt ikke har fået lov til at blomstre.

Kl. 19:12

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Mette Bock.

Kl. 19:12

Mette Bock (LA):

Jeg kan forstå, at man vil arbejde for mere lige konkurrencevilkår, og ordføreren efterspørger data og viden. Jeg vil bare henvise til, at der findes tonsvis af data og masser af viden. Og når man nu går i gang med det her arbejde, som jeg som sagt anerkender, og som vi fra Liberal Alliances side værdsætter, så vil jeg bare sige, at mit håb vil være, at det ikke ender med, at man bare smører lidt glasur ud på overfladen ved at give lidt yderligere tilskud hist og pist, men at man rent faktisk tager fejekosten frem og får ryddet op i det morads af regler og bureaukrati og kontroller, som i den grad har hæmmet udviklingen af dansk landbrug.

Kl. 19:13

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 19:13

Orla Hav (S):

Jamen jeg anerkender da, at der findes tonsvis af viden. Problemet er, at vi skal have nyttiggjort den i forhold til den situation, som dansk landbrug står i. Det er det, der er hensigten med den kommission, man skal have nedsat, og så kan det jo ikke nytte noget, at vi på forhånd har lavet vores konklusioner. Jeg kan næsten høre, at Liberal Alliances ordfører har lavet konklusionerne på det. Det synes jeg det er for tidligt at lave, men jeg synes da, det vil være klogt, at Liberal Alliance gør sig klar til at være med i nogle reelle drøftelser om, hvordan vi er med til at løse de udfordringer, der er.

Så skal jeg bare sige, at jeg har nævnt to helt konkrete tiltag, for jeg bliver bebrejdet, at jeg ikke er meget konkret. Jeg vil da sige, at en stimulering af efterspørgslen efter økologiske produkter er en start i forhold til at skabe en omstillingsproces og bidrage til, at markedet kommer til at udvikle sig til gunst for landbruget. Og så har jeg nævnt hele tilskuddet på de 650 mio. kr. til miljøteknologi, som også er en mulighed. Så jeg synes faktisk, at den nye regering sagt på nordjysk har gjort det ikke så ringe endda.

Kl. 19:14

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. René Christensen for en kort bemærkning.

Kl. 19:14

René Christensen (DF):

Tak – og tak til ordføreren. Jeg vil egentlig vende lidt tilbage til de første tre spørgsmål, for de spurgte om lidt det samme, nemlig om energifgifter og byrder. Der vil jeg da gerne hjælpe mine kollegaer, for det lød, som om man ikke rigtig forstod, hvad det var, ordføreren sagde fra talerstolen. Så jeg vil da gerne hjælpe lidt til.

Kan ordføreren bekræfte, at det, ordføreren sagde fra talerstolen, var, at man ikke påtænker, at der skal komme nye energifgifter, at man ikke påtænker, at der skal komme nye byrder, at man ikke på-

tænker at rulle jordskatterne tilbage? For det er jo det, vi kan høre, og det kan man bare svare ja til, og gør man det, er vi jo i hvert fald en hel del i den her side af salen, der bliver glade.

Kl. 19:15

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 19:15

Orla Hav (S):

Hvis jeg så bare svarer ja, vil det jo være en kortslutning af det stykke arbejde, der skal foregå i forbindelse med den udredning, der skal foregå i natur- og landbrugskommissionen, og det synes jeg sådan set ville være lidt forhastet. Der kommer en fase, hvor Folketingets partier bliver inddraget i at lave nogle fornuftige løsninger på de udfordringer, som dansk landbrug står over for, og som vi anerkender og dermed også leverer et stykke værktøj til at være med til at identificere hvordan man bedst løser. Og der synes jeg, at hr. René Christensen skal have tålmodighed til at vente på, at tingene bliver lagt frem.

Kl. 19:16

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. René Christensen.

Kl. 19:16

René Christensen (DF):

Tak. Når man ser regeringsgrundlaget, kan man se, at regeringen anerkender, at vi skal værdsætte dansk landbrug, også i forbindelse med arbejdspladserne, og det er jo rigtig godt, at man har skrevet det.

Nu har ordføreren sådan flere gange sagt – og vi har hørt det tit – at landbruget står i en stor gældskrise, over 390 mia. kr. står man og skylder væk i det danske landbrug, fordi man har foretaget en masse investeringer. Så må ordføreren vel også være enig i, at hvis vi skal holde fast i, at man skal udvikle dansk landbrug og holde fast i danske arbejdspladser, ja, så skal der vel ikke komme flere energifgifter, flere byrder, så skal vi vel ikke rulle jordskatterne tilbage. Det vil være med til – hvad skal man sige? – at gøre det endnu mere vanskeligt at komme af med den gældsbyrde, man har.

Vi kan så glæde os over, at priserne er begyndt at stabilisere sig. Der er begyndt at komme mere indtjening på mange af områderne, så der rører sig jo faktisk nogle positive ting i landbruget. Derfor er det vigtigt, at vi holder fast i ikke at begynde at komme med de her ting, som kan skubbe det i en negativ retning. Kan ordføreren ikke sige, at det også er den vej, regeringen vil gå, altså ved ikke at skubbe tingene i en negativ retning, når nu vi endelig er på vej i en positiv retning?

Kl. 19:17

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 19:17

Orla Hav (S):

Jeg vil jo frygtelig gerne glæde mig over, at vi er på vej i en positiv retning, og det vil jeg håbe på bliver inddraget fuldt ud i det analysearbejde, som kommer til at ligge til grund for det, som skal foregå i natur- og landbrugskommissionen.

Det er klart, at man er nødt til at tage udgangspunkt i den økonomi, der er gældende på det tidspunkt, og det skal være så opdateret som overhovedet muligt. Derfor kan jeg ikke stå her og mane spørgeshistorier i jorden, selv om man gerne vil have det fra den side i Folketingssalen. Det er ikke rimeligt at sige, at vi forlods skal gå hen og sige, om det er de og de elementer, vi ikke vil gennemføre, eller

det er de og de elementer, vi vil gennemføre, når vi har meddelt, at der skal nedsættes en natur- og landbrugskommission, som har til opgave at identificere udfordringerne, men også at identificere og finde de bedst mulige løsninger på de udfordringer, der ligger.

Kl. 19:18

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere bemærkninger. Tak til ordføreren. Herefter er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. René Christensen.

Kl. 19:18

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Tak. Jeg vil starte med at sige, at det glæder Dansk Folkeparti, at man i regeringsgrundlaget har omtalt dansk landbrug som noget positivt, og at man også anerkender, at dansk landbrug skal være i udvikling, og at det skal være innovativt. Det er jo sådan, at dansk landbrug er landets største erhvervsklynge. Primærlandbruget beskæftiger omkring 50.000 medarbejdere. Det svarer faktisk til 2,5 pct. af arbejdsstyrken. Landbrugets følgevirkninger inden for forsyning, forarbejdning, rådgivning og alt det andet, der følger med omkring landbruget, beskæftiger op imod 80.000 mennesker. Det svarer til 3 pct. af arbejdsstyrken. Det fortæller noget om, hvor vigtigt landbruget er for Danmark.

En stor del af de her arbejdspladser er netop placeret i yderområderne, hvilket understreger betydningen af at skabe vækstmuligheder for landbruget og fødevarerhvervet og derved at bevare de arbejdspladser, som vi netop har i yderområderne. Jeg vil sige, at det ligger Dansk Folkeparti meget på sinde at fastholde arbejdspladser netop i yderområderne. Man har også fået en minister, der har med det område at gøre, netop yderområderne, og derfor er det også vigtigt, at regeringen ser, at netop landbruget er med til at holde væksten i gang i yderområderne.

Jeg vil også sige, at det er vigtigt, at regeringen anerkender, at landbrugets produktion af fødevarer, energi og miljø genererer erhvervsudviklingen netop i yderområderne, at landbruget og fødevarerhvervet er blandt de mest beskæftigelsesfyldte erhverv netop i yderområderne, og at udviklingen på fødevarerområdet udgør et væsentligt udviklingspotentiale netop ude i yderområderne. Dansk landbrug lægger faktisk beslag på op imod 60 pct. af det danske areal. Som ved al anden produktion påvirker landbruget selvfølgelig omgivelserne, og det er både med hensyn til miljøet og naturen. Det er vigtigt, og det er godt, at vi har et konstruktivt samarbejde med landbruget netop om miljø, klima og natur.

Der er jo også sket betydelige reduktioner i udledningen af næringsstoffer fra landbruget, men det er stadig væk en udfordring for landbruget, og det anerkender vi i Dansk Folkeparti, og det anerkender landbruget jo faktisk også. Men der er jo sket en væsentlig mindre udledning igennem de senere år. Meget af det her ligger jo også i, hvordan vi får det målt. Jeg har været til mange konferencer rundt omkring, hvor diskussionen kom op omkring ålegræs. Vi står jo reelt i en situation, hvor landbruget siger, at man har gjort en masse, og spørger, hvordan man kan måle det, og hvordan det ser ud med stenrev ude i vores inderfjorde, og hvordan det har påvirket det, og hvordan det ser ud med den udledning, der kommer fra de store byer. Vi skal jo kigge hele vejen rundt, vi skal ikke kun kigge på landbruget. Jeg var inde at kigge på nogle målinger, som går helt tilbage til 1985. Der kan man se, at kvælstofoverskuddet fra markerne – det er det, vi kalder udvaskning – er faldet med knap 60 pct. Det er da noget af en reduktion med 60 pct. af udvaskningen. Fosforoverskuddet fra markerne er faldet med over 75 pct. Udledningen af ammoniak er næsten halveret, og forbruget af pesticider målt i aktivstof er faldet med 60 pct., og behandlingshyppigheden er faldet drastisk. Så det er jo ikke sådan, at der ikke er sket noget på landbrugsområdet.

Landbrugsorganisationerne har jo været med til, at vi er kommet ind i en positiv udvikling.

Jeg mener, at når der skrives i regeringsgrundlaget, at man skal udvikle og være innovativ, gælder det selvfølgelig i landbrugserhvervet ligesom i alle andre erhverv, at man bliver dygtigere, og at man får bedre redskaber, selvfølgelig også til gavn for natur og miljø.

Men der er jo masser af andre ting, der giver lige konkurrencevilkår. En ting, man også hører, men som ingen andre har nævnt, er miljøgodkendelse. Hvis man endelig vil gøre noget for landbruget, når man nu anerkender, at landbruget er innovativt og skal udvikle sig, så nytter det jo ikke noget, når den enkelte landmand gerne vil være innovativ og udvikle sig, at han så skal vente i flere år på at få en miljøgodkendelse. Det er et af de momenter, der gør, at landbruget har utrolig svært ved udvikle sig. Det er det, der gør det svært, og det er der, det nogle gange sker, at der er danske landmænd, der vælger at sige, at man foretager sine investeringer andre steder end i Danmark. Så har vi jo den udvikling, at vi får affolket vores landområder, og vi ser ikke den innovation og udvikling, som vi gerne vil have.

Der blev talt meget om, at landbruget skal være energileverandør. Det er vi meget enige i i Dansk Folkeparti. Vi ser meget gerne, at vi får nogle områder, som kan skabe merværdi for den enkelte landmand og dermed også skabe arbejdspladser. Der vil jeg i forhold til energiforhandlingerne, som selvfølgelig ikke ligger på vores område her, men som jo er utrolig vigtige, når man taler om biomasse – og biogas er en væsentlig del af det – sige, at hvis man skal udvikle det område, skal priserne være fornuftige. Vi ved det jo, når vi kigger på vindmøllestrøm, det er også noget, vi substituerer. Det har man gjort bevidst, og det er man også nødt til at gøre mere, end vi gør i dag, i forhold til biogas. Jeg vil også sige, at jeg håber, at man får kigget på, at også de mindre biogasanlæg – der er ikke ret mange af dem – som ikke kan levere til naturgasledninger, også får mulighed for at få andel af de øgede tilskud.

Så kan jeg se, at formanden har rejst sig op.

Kl. 19:23

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ja, hr. Orla Hav for en kort bemærkning.

Kl. 19:23

Orla Hav (S):

Nu kan jeg høre, at Dansk Folkepartis ordfører inddrager godkendelsesfristerne på VVM-området, og jeg skal bare spørge, om det ikke var sådan, at Dansk Folkeparti lagde stemmer til den argumentation, der hed: Hvis bare vi fik en ny struktur på det her område, ville alle problemer være løst omkring det der med godkendelsesproceduren i forbindelse med VVM'erne. Var det ikke sådan, eller husker jeg forkert om det emne?

Kl. 19:24

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 19:24

René Christensen (DF):

Nej, det er faktisk sådan, at Dansk Folkeparti har været med til at lave et rejsehold. Vi afsatte 100 mio. kr., mener jeg det var, netop for at kunne komme ud og hjælpe kommunerne med at få den her kæmpe bunke af sager, der lå ude i kommunerne, væk. Det har også vist sig, at det hjalp på mange områder, men der er bare for lang en sagsbehandlingstid ude i kommunerne. Der er 98 kommuner i Danmark nu, og det kan undre, at kommunerne ikke er hurtigere til det, når man tænker på den debat, vi har her, hvor man anerkender, at landbruget er en del af erhvervsudviklingen i yderområderne. Så kan det

undre mig, at kommunerne ikke går mere op i at få behandlet de her sager langt hurtigere.

Kl. 19:24

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Orla Hav.

Kl. 19:24

Orla Hav (S):

Jamen situationen var jo, at selv når det handlede om miljøgodkendelser, der var tæt på at være færdige i de gamle amters tid, fik man besked på at starte på ny, om igen, i det nye system, så jeg skal bare spørge hr. René Christensen igen:

Tror hr. René Christensen ikke, at der er en snæver sammenhæng med den måde, man fik det sat i gang på, og at det er derfor, man har svært ved at få fejtet op på det, på trods af at man jo gik ud og stillede landbruget i udsigt, at når bare staten og kommunerne kom til, ville alle problemer være løst på den her bane? Har man ikke selv lavet så dum en praksis, at man har skabt store problemer for bl.a. landbruget på det her område?

Kl. 19:25

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 19:25

René Christensen (DF):

Nu tror jeg ikke, der ligger ret mange sager tilbage fra, da amterne blev nedlagt og man lavede kommunalreformen. Jeg vil da i hvert fald ikke håbe, at der ligger nogle tilbage fra den tid. Men jeg vil så sige, at nu har vi som sagt 98 kommuner, og de burde have både interesse i og kapacitet til at køre de her sager igennem. Det viste sig, at de ikke havde det til at starte med, at der var rigtig mange indkørvanskeligheder, og det anerkender vi. Derfor satte vi også penge af til netop at lave det her rejsehold, som kunne komme ud til kommunerne og hjælpe til med at få bragt de her sagsbunker ned, men vi kan se, at der stadig væk er utrolig lang sagsbehandlingstid, og det gavner jo ingen.

Med hensyn til klagemulighederne har vi desværre set en tendens til, at der er visse organisationer, som bare klager for at klage og forhale sagerne, men det gavner altså ikke dansk landbrug.

Kl. 19:26

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke yderligere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Herefter er det den radikale ordfører, fru Camilla Hersom.

Kl. 19:26

(Ordfører)

Camilla Hersom (RV):

Landbrugs- og fødevarerhvervet bør finde en balance mellem på den ene side at producere flere sunde fødevarer til flere mennesker, øge produktionen af vedvarende energi og beskytte klima, miljø og natur og på den anden side i produktionen at tage udgangspunkt i dansk viden og danske råvarer. Det kunne næsten lyde, som om det var et uddrag af regeringsgrundlaget, men det er det ikke, det er fra Landbrug & Fødevarers egen strategi, »Vækst i balance«. Ministeren har allerede i sin tale gengivet regeringsgrundlagets ord om, at regeringen ønsker, at Danmark fortsat skal være et landbrugsland, at regeringen ønsker en bæredygtig udvikling af landbruget, og at regeringen vil opstille tydelige og langsigtede målsætninger for landbruget, som i god tid udstikker klare linjer for, hvordan kravet til landbruget skal opfyldes.

Radikale Venstre mener, at der bør være god mulighed for, at de to tilgange kan mødes. Det er vores opfattelse, at det, at der over åre-

ne er blevet stillet ganske strenge krav til dansk landbrug, i høj grad har været med til at udvikle landbruget; at det, at der har været stillet høje krav til sporbarhed og fødevarer sikkerhed hele vejen gennem kæden, er medvirkende til, at Danmark som et af de få lande kan eksportere kød til Japan; at det, at der politisk blev initieret en ambitiøs indsats mod salmonella, er medvirkende til, at Danmark nu kan søge særstatus, når det gælder æg og kyllinger inden for EU; og at det, at der løbende er blevet skruet op for miljøkravene, er medvirkende til, at det igennem de sidste 20 år er lykkedes landbruget at øge produktionen, samtidig med at miljøbelastningen er reduceret.

Der er altså meget, der tyder på, at innovation også kommer af udfordringer, og at danske landbrugs- og fødevarer virksomheder klarer sig så godt i den globale konkurrence, netop fordi man er foran i en udvikling, som alle lande og EU samlet er nødt til at forholde sig til: klima, miljø, natur og dyrevelfærd.

Balancen mellem krav og det, som erhvervet kan honorere, skal ikke tippe, det er klart, men det er der jo heller ikke nogen, hverken regeringen eller oppositionen, der er interesseret i, og det har vi også hørt ministeren sige i sin tale. Vi kommer ikke uden om at lave vandplaner, der sikrer grundvand og vandløb, vi kommer ikke uden om at sænke pesticidforbruget yderligere, vi kommer ikke uden om at sætte ind over for luftforurening, hvad enten der er tale om CO₂ eller NO_x, men vi skal selvfølgelig gøre det på en måde og i en takt, hvor erhvervet har lejlighed til at omstille sig, og hvor de nye løsningsforslag, der findes på tidens svar, forhåbentlig kan blive omsat til udvikling, job, vækst og eksport for Danmark. Det har vi alle sammen en interesse i.

For Radikale Venstre er retningen altså klar: Den skal være bæredygtig. Og vi efterlyser erhvervets aktive medvirken til, hvordan vi får omsat de visioner, vi deler, til virkelighed.

Kl. 19:29

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er et par korte bemærkninger. Det er først hr. Erling Bonnesen.

Kl. 19:29

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Jeg tror, at de fleste er enige om, at udvikling kræver forskning, innovation, hvilket ord man nu sætter på det. Jeg har i hvert fald ikke hørt, at der er nogen, der har talt om det modsatte. Når det så kommer til det konkrete, kan vi jo konstatere, at de nye regeringspartier, inklusive De Radikale, jo altså skærer ned på forskningen, skærer ned på fødevarerforskningen. Hvordan har den radikale ordfører det egentlig med, at man gerne vil udvikling, men så skærer man ned på forskningen?

Kl. 19:30

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 19:30

Camilla Hersom (RV):

Jeg tror ikke, at der er nogen, der synes, at de besparelser, som man har været nødt til at gennemføre på finansloven, er sjove, men enderne skal jo mødes, og så må man finde pengene et sted. I Det Radikale Venstre er vi helt enige i de prioriteringer, der er foretaget, og vi mener ikke, at det er et udtryk for, at man samlet set vil beskære forskningen inden for landbrug og fødevarer. Der foregår masser af forskning, og det vil der også fremadrettet gøre, herunder også i energirigtige og bæredygtige løsninger.

Kl. 19:30

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Erling Bonnesen.

Erling Bonnesen (V):

Jeg regnede da også med, at De Radikale stadig væk står bag finanslovaftalen. Men det, der ligesom står tilbage på bundlinjen, er jo bare, at der er færre penge til at forske for. Og hvis der er noget, der virkelig er brug for, er det jo virkelig mere forskning. Man skulle være gået den anden vej.

Det er jo derfor, at vi ligesom undrer os over de prioriteringer, når vi kan se, at man sender flere penge ud af landet til udviklingsbistand og forskellige andre ting. Der hopper kæden af. Det er også derfor, at vi tidligere i debatten har markeret, at det ser underligt ud, at man godt nok skriver, at Danmark stadig væk skal være et landbrugsland i udvikling, når forskningen går den anden vej. Derfor må vi ligesom spørge: Hvad skal understøtte den udvikling, når forskningen går den anden vej? Det må man da have det lidt underligt med som radikal.

Kl. 19:30

Kl. 19:31

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 19:31

Camilla Hersom (RV):

Nu er det, der sker på finansloven i forhold til forskningen, en meget lille del af den samlede forskning, der sker på landbrugsområdet. Men der, hvor den her regering adskiller sig fra den tidligere regering, er ved, at vi faktisk mener, at vi har et ansvar for den udvikling, der sker i verden som sådan, og at det at bidrage til ulandsbistanden og sætte den op faktisk også er en investering i vores egne forhold. Man er nødt til at se på det samlede billede. Vi kan jo ikke have en isoleret diskussion om, at det kun handler om landbruget og de plusser og minusser, der foregår her. Tingene må ses i en sammenhæng, og det ved hr. Erling Bonnesen også.

Kl. 19:32

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Mette Bock for en kort bemærkning.

Kl. 19:32

Mette Bock (LA):

Lige i forlængelse af det foregående kan jeg oplyse om, at der alene inden for Det Strategiske Forskningsråds midler er udløbet programmer inden for jordbrug og fødevarer for 100 mio. kr., og der er kun afsat 40 mio. kr. fremadrettet. Det er altså en reduktion på 60 mio. kr., og det kan man lave rigtig, rigtig god forskning for.

Men til spørgsmålet: Jeg deler helt og aldeles den radikale ordførers forventning til den kommende natur- og landbrugskommission, men jeg vil spørge, om ikke den radikale ordfører synes, at det, når vi nu skal afvente nye initiativer, indtil denne natur- og landbrugskommission har talt, så er lige så klogt at vente med at pålægge landbruget nye udgifter og afgifter og vente med implementeringen af vandmiljøplanerne, hvor vi stadig væk ikke har det faglige grundlag i orden, indtil denne natur- og landbrugskommission har talt. Der må vel være en parallelitet mellem de to ting.

Kl. 19:33

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 19:33

Camilla Hersom (RV):

I den bedste af alle verdener ville det da være rart, at det kunne være sådan, men der foregår også andre ting end det, vi beslutter i dette Ting, og en af de ting, der foregår, er, at vi er medlem af EU, og at vi er pålagt nogle krav der. Her har den tidligere regering jo fuldstæn-

dig svigtet at implementere de planer, som Danmark skal leve op til, med det resultat, at vi står foran en sag ved EU-Domstolen. Det er det, der gør, at man nu er nødt til at fremlægge de ting i al hast. Det Radikale Venstre kan da kun beklage det, men vi mener ærligt talt ikke, at det er den nuværende regerings skyld, at vi er kommet i den situation. Det er smøl og det, at man ikke har gjort noget ved det i den tidligere regering, som er årsag til, at vi nu må haste ting igennem 2 måneder efter et folketingsvalg.

Kl. 19:33

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Mette Bock.

Kl. 19:33

Mette Bock (LA):

Jeg er overhovedet ikke interesseret i at placere skyld. Jeg er interesseret i at finde løsninger, der peger fremad, og jeg synes, det er meget svagt at lægge sig i ly af EU-lovgivningen. Hvis man alene ser på, hvordan vandløbene klassificeres i Danmark, og hvordan de klassificeres i Tyskland, kan man se, at der er en skrigende diskrepans, i forhold til hvordan man definerer vandløb. Hvis man færdes i grænseområdet, hvilket jeg gør, kan man se, at der altså ikke er så stor forskel på naturen 15 km nord for grænsen og 15 km syd for grænsen. Alligevel vælger man at implementere ud fra fuldstændig forskellige tolkningssæt i forhold til gældende EU-lovgivning.

Kl. 19:34

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 19:34

Camilla Hersom (RV):

Men arbejdet med at klassificere og hele udredningsarbejdet har jo pågået i årevis, og nu står vi lige på tærsklen til at få en sag for EU-Domstolen. Vi har overtaget regeringsmagten. Vi er jo nødt til at handle og få det fremsat, inden vi får en sag på halsen. Men hele forarbejdet kan man ikke klandre den nuværende regering for. Det må da være den tidligere regering, som tager det på sig. Så anklagen er bare rettet det forkerte sted hen. Det er sådan set det, der er mit budskab.

Kl. 19:35

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Henrik Høegh for en kort bemærkning.

Kl. 19:35

Henrik Høegh (V):

Jeg glæder mig over ordførerens ros til fødevareerhvervet for at nå gode og store mål om fødevarer sikkerhed, sporbarhed og fødevarekvalitet og anerkendelsen af, at det jo har givet sig udslag i en rigtig flot eksport, som samfundshusholdningen er meget afhængig af i dag. Jeg ledte i ordførerens tale efter lidt mere om konkurrenceevnen. Der bliver snakket om balance, og der bliver snakket om bæredygtighed. Hvad er De Radikales bud på i fremtiden at sikre en konkurrenceevne for dansk landbrug og fødevareerhverv? Hvilke bud tager man med ind i arbejdet?

Kl. 19:35

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 19:35

Camilla Hersom (RV):

En af årsagerne til, at der skal nedsættes en natur- og landbrugskommission, er jo netop, at vi skal komme hele vejen rundt om de vilkår, som gælder for dansk landbrug. Det, der bare er min pointe her, er,

at når man læser det, som er landbrugets egen strategi for, hvad der skal ske fremadrettet, så ligner det i meget, meget høj grad den linje, som også er lagt af den nuværende regering.

Så er det mit ønske, at vi også får landbrugets input, erhvervets eget input, til, hvordan man kan finde de kloge, intelligente og fremadrettede løsninger, som gør, at vi fortsat kan nedbringe energiforbruget, at vi hele tiden kan hæve produktiviteten, producere mere, for vi ved jo alle sammen, at der bliver behov for mere mad i verden, sådan at de politiske rammevilkår kan lægge sig op ad det. Men retningen er entydig, og den oplever jeg jo at vi har landbrugets opbakning til, når jeg læser deres egne ord i strategien. Hvad der så helt konkret skal komme ud af det arbejde, må vi jo vente og se, og det er da min forventning – og det kan ministeren uddybe, når hun får ordet igen – at man vil sørge for at inddrage den ekspertise, som er i samfundet, for at få de rigtig gode bud på bordet.

Kl. 19:36

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Henrik Høegh.

Kl. 19:36

Henrik Høegh (V):

Vi må konstatere, at der i det, ordføreren siger her, ikke er meget, som kan berolige dem, der sidder derude og venter på, hvad resultatet af den nye regerings kommissionsarbejde bliver. Men lad mig så starte med at referere til ordførerens tale om de kloge, intelligente løsninger og spørge: Mener ordføreren så, at det er klogt og intelligent, når der er behov for at snakke om konkurrenceevne, når der er behov for at snakke om ny indtjening, at lave et energiudspil, der er ringere end det, der lå fra den forrige regerings side, hvis man ser på nye indtjeningsmuligheder for landbruget som energileverandør?

Kl. 19:37

Camilla Hersom (RV):

Jeg synes, at hr. Henrik Høegh ser på tingene på en alt for isoleret måde. Man må jo se på dem ud fra et samlet samfundsperspektiv. Det, der er ambitionen i regeringens energiudspil, som regeringen forhåbentlig får et bredt flertal for at føre igennem – og forhandlingerne er overhovedet ikke afsluttet, de er knap nok begyndt – er jo, at vi lægger en sigtelinje, som man kan udvikle sig op imod, og som faktisk vil medføre, at vi udvikler nye løsninger i Danmark, som kan skabe job, som kan skabe beskæftigelse, som kan skabe nye muligheder, og som kan skabe eksportmuligheder.

Så kan det godt være, at noget af det isoleret set ikke kommer til at foregå inden for landbruget, men der er man nødt til igen have et helhedsperspektiv på det. Jeg tror, at vi får fattige og dårlige løsninger ud af at sidde og lave en 1:1-sammenligning mellem, hvad der er vilkårene på de enkelte parametre i dansk landbrug og i andre lande. For historien har jo vist, at dansk landbrug har klaret sig fremragende ved hele tiden at tilpasse sig nye krav og faktisk gøre det tidligere, end man har gjort i vores nabolande.

Kl. 19:38

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det fru Ida Damborg som ordfører for SF.

Kl. 19:38

(Ordfører)

Ida Damborg (SF):

Regeringsgrundlaget slår fast, at Danmark er et landbrugsland og fortsat skal være et landbrugsland – det er en formulering, vi har hørt flere gange i dag. Derfor optager landbrugets konkurrencevilkår naturligvis også SF. Og der er næppe nogen i denne sal, der ikke er sig meget bevidst, at landbruget økonomisk er i en meget anstrengt si-

tuation. Det skyldes flere faktorer, men ikke mindst, at landbruget har oparbejdet en gæld, der i en del tilfælde gør, at landbrugere er teknisk insolvente. Det er derfor af stor vigtighed, at vi politikere udstikker gode rammer for sammen med landbruget at udvikle de områder, landbruget skal leve af, og måden, hvorpå det skal foregå, ikke blot nu, men i høj grad i fremtiden. Derfor ser vi meget frem til at arbejde i den natur- og landbrugskommission. Vi vil ikke foregribe tingene, men vi vil glæde os til, at man nu for alvor kommer til bunds i at arbejde med de problemstillinger, landbruget har.

De allerseneste tal for den økologiske eksport viser en stor fremgang. Det gør mig glad. Og derfor er jeg også glad for at være regeringsparti i en regering, der vil arbejde benhårdt for at opfylde målsætningen om at fordoble det dyrkede økologiske areal. For SF mener, at vi må kigge på mulighederne for at omlægge til økologisk produktion, så det bliver mere attraktivt for landmænd at omlægge, og samtidig øger vi hjemmemarkedet for de økologiske produkter ved at øge mængden af økologiske fødevarer i offentlige institutioner, som det fremgår af finansloven.

SF ser også gerne, at landbruget i langt højere grad kan blive energileverandør. Det er snusfornuftigt for landbruget og for hele samfundet. Og jeg har set biogasanlæg, som faktisk godt kan få økonomien til at hænge sammen, måske især fordi renten er så lav, og så sikres det, at landmændene kan komme af med deres gylle. Og mange landmænd vil jo rigtig gerne.

Vandplanerne er nævnt som endnu en omkostning for landbruget, og til det vil jeg nævne, at vi har været undervejs i 11 år med disse vandplaner. Vi har haft en regering, der har smølet – den forrige ordfører fortalte så grundigt om det – og så meget smølet har man, at vi nu er 2 år for sent på den og kan forvente at få en dom ved EU-Domstolen.

Så landbruget har faktisk haft god tid til at forberede sig på dette. Landbruget vil blive kompenseret, men måske har landbruget vænnet sig til en regering, der udskyder omsorgen for miljøet til næsten evig tid. Det vil denne regering ikke. For vi tager vores ansvar for såvel landbruget som for vores fælles natur nu og i fremtiden meget alvorligt. Derfor ser vi gode muligheder, ikke kun for landbruget, men for beskæftigelsen og eksporten i det hele taget, når vi investerer i en klimavenlig omlægning af landbrugsproduktionen. Hele verden sukker efter miljøløsninger, der kan mindske landbrugets naturbelastning. Vi vil udvikle disse ved at investere i forskning og skabe et godt hjemmemarked, hvor teknologi kan afprøves og være et udstillingsvindue for indkøbere fra hele verden.

Så er landbrugets omkostningsniveau blevet diskuteret. Nogle har nævnt lønniveauet flere gange. Om det mener SF, at også folk i landbruget skal have en ordentlig løn forhandlet på plads i samarbejde mellem de faglige organisationer og arbejdsgiverorganisationer, der i Danmark klarer den slags. Og så længe der stilles store krav om en uddannet arbejdskraft, der bl.a. kan varetage dyrevelfærd og andre udviklede ting, så koster det altså en ordentlig løn. Derfor er landbruget som alle andre erhverv pisket til nøje at vurdere alle omkostninger. Jeg hører, at landbruget faktisk har et ønske om at blive betragtet som en industri med færre reguleringer inden for bedriften, men ved primært at kigge på input og output. Det er en tanke, jeg godt kan lide.

Flere ordførere har været inde på pesticidafgiften, som endelig ligger klar. Vi må som ansvarlige politikere også se på det stigende forbrug af pesticider, der er i landbruget. Og jeg vil gøre det helt klart: SF ønsker færre pesticider i vores fødevarer og i vores natur. Derfor mener vi, at afgifter er et godt redskab til at nedregulere brugen af pesticider. Vi har jo set, at brugen har været stigende. Så har landbruget nemlig mulighed for at mindske omkostningerne ved at bruge færre pesticider.

Energiforbruget i landbruget skal som alle andre steder også ned. Det er medvirkende til at mindske omkostningerne, hvilket landbru-

get har så hårdt brug for. Jeg har mødt landmænd, der tænker meget langsigtet på dette område: gyllenedkøling, som producerer varme; ventilation, der kun bruger halvt så meget energi som vanligt; fasefodring, der mindsker ammoniakproblemerne, ja, jeg kunne blive ved. Det er fremsynede landmænd, der elsker deres arbejde, elsker deres erhverv, og som godt kan se det fornuftige i at tænke de langsigtede tanker.

Disse tiltag skal vi som politikere bakke op omkring, for kun med troværdige politikere, der udstikker de lange linjer og holder dem, og ikke mindst visionære landbrugere, der vil udvikling af landbruget som et erhverv i fremtiden, skaber vi et godt og bæredygtigt erhverv med sikre kvalitetsprodukter, der kan afsættes til forbrugere i hele verden.

Kl. 19:44

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er et par korte bemærkninger. Det er først hr. Erling Bonnesen.

Kl. 19:44

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. De fleste siger, at de vil udvikling af erhvervet, og at der skal være nye muligheder. Når vi så prøver at stille en lille smule skarpt på, hvilke initiativer der så kommer for at understøtte de muligheder, kan vi med den nye, røde regering bare konstatere, at outputtet er tab af arbejdspladser. Det kan vi jo konstatere. Hvordan har SF's ordfører det egentlig med, at man kommer med nogle pæne ord, men at det, man så rent faktisk gør, giver tab af arbejdspladser?

Kl. 19:44

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 19:44

Ida Damborg (SF):

Nu skal jeg forholde mig til, at vi taber arbejdspladser, men jeg kan konstatere, at vi i det her land har tabt 185.000 arbejdspladser under den regering, som hr. Erling Bonnesens parti har været medlem af. Det er 185.000 industriarbejdspladser, som jeg frygter vi aldrig nogen sinde får tilbage igen. Derfor er det vigtigt, at vi investerer i nye løsninger. Vi afsætter 50 mio. kr. til at udvikle miljøteknologi, bl.a. inden for landbruget. Det synes jeg er visionært, fremsynet og en mulighed for at skabe nye arbejdspladser, for det har vi brug for.

Kl. 19:45

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 19:45

Erling Bonnesen (V):

Jeg tror, at det er gået op for de fleste, at den store, internationale krise kom, og at det selvfølgelig giver et ryk. Men Danmark var altså gældfrit i 2008 og tæt på fuld beskæftigelse.

Vi er selvfølgelig fuldstændig enige i de tiltag til, at landbruget skal være energileverandør, tiltagene omkring miljøteknologi osv., men det, jeg spurgte om, og som jeg igen vil spørge om, for jeg fik ikke rigtig svar på det, var jo lige præcis, at når man så kigger konkret på landbrugs- og fødevareresektorens vilkår, hvor det også fremgik af SF's ordførers tale, at der skulle ske udvikling, er der ikke nogen konkrete tiltag, der trækker i retning af udvikling. Der er jo ikke nogen nye initiativer. Vi kan tværtimod se på bundlinjen, at lige præcis det, man gør, koster arbejdspladser her i Danmark. Det er det, jeg gerne vil have SF's ordførers svar på.

Kl. 19:46

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 19:46

Ida Damborg (SF):

SF er interesseret i at få et stærkt landbrug. SF vil være med til at udvikle miljøteknologi, der kan mindske omkostningerne i landbruget. Der er masser af fremsynede landmænd, der er gået forrest. Det er dem, vi skal bakke op. Det er jeg glad for at opleve.

Jeg er til gengæld trist over at opleve, at landbruget har en kæmpe gæld, som hr. Erling Bonnesen med hænderne i skødet igennem 10 år under den daværende regering har kigget på. Jeg er med hensyn til arbejdspladser nødt til at sige, at vi har brug for masser af produktionen i det her land. Det er derfor, at vi ønsker at øge produktionen, øge det økologisk dyrkede areal og faktisk leve op til en målsætning, som det ser rigtig skidt ud med at få opfyldt. Det vil vi gerne arbejde på. Der vil vi gerne skabe arbejdspladser. Vi skaber muligheder for et større marked. Vi kan se, at eksporten på det økologiske område går frem. Det er der, vi tror på at vi kan skabe muligheder for landbruget i fremtiden – og skabe arbejdspladser til en ordentlig løn.

Kl. 19:47

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Mette Bock.

Kl. 19:47

Mette Bock (LA):

Jeg kan forstå, at SF's ordfører ser frem til, at afgifterne på anvendelsen af pesticider skal øges yderligere. Nu forholder det sig jo sådan, at i dag er pesticidafgifterne i Danmark på 146 kr. pr. kilo aktivt stof; i Tyskland er der ingen afgift overhovedet.

Synes SF's ordfører ikke, man, hvis man ønsker at forbedre konkurrencevilkårene for dansk landbrug, skulle overveje at udskyde eventuelle nye afgifter, til den meget omtalte natur- og landbrugskommission har arbejdet? Det kan jo ikke nytte noget, at ordførerne for regeringspartierne siger: Alt det, der kunne forbedre konkurrencevilkårene, bliver vi nødt til at udsætte, til natur- og landbrugskommissionen har talt, men alt det, der forringer konkurrencevilkårene yderligere, kan vi godt komme igennem med, inden kommissionen har talt.

Kl. 19:48

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 19:48

Ida Damborg (SF):

Jeg er rigtig ked af at se den udvikling, der har været i pesticidforbruget i Danmark. Jeg tror ikke, det er mere end 3 uger siden, vi fik nye tal for, at det er eksploderet. Med en pesticidafgift tror jeg faktisk at landbruget vil nedsætte deres pesticidforbrug. Det er det, der er tanken bag ved at lave en afgift, sådan at landmænd tænker sig om en ekstra gang, inden de vælger at bruge pesticider. Derfor synes jeg, pesticidagiften er en rigtig god idé, for jeg tror, det vil mindske vores brug af pesticider.

Kl. 19:48

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Mette Bock.

Kl. 19:48

Kl. 19:51

Mette Bock (LA):

Jeg går ud fra, at ordføreren vil medgive, at det er en yderligere forringelse af landbrugets konkurrencevilkår.

Kl. 19:48

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 19:48

Ida Damborg (SF):

Jeg synes, vores landbrug i Danmark har glæde af en ualmindelig godt uddannet arbejdskraft og har glæde af en umanerlig god infrastruktur og alle mulige andre ting, som vi er med til at prioritere i det her land. Det er en af grundene til, at man også skal være med til at betale til fællesskabet.

Jeg må huske fru Mette Bock på, at landbruget er et erhverv, som modtager mellem 7 og 8 mia. kr. i tilskud hvert eneste år, og derfor synes jeg også, landbruget skal være med til at bidrage til den fælles kasse, lige så vel som landbruget kan nyde af fællesskabets goder.

Kl. 19:49

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Henrik Høegh for en kort bemærkning.

Kl. 19:49

Henrik Høegh (V):

Tak. Ordføreren har ligesom de tre øvrige fra rød blok i rosende vendinger omtalt forventningerne omkring landbruget og energi. Jeg citerer:

Landbruget skal investere i en klimavenlig omlægning ... så man kan eksportere klimavenlig energiteknologi.

Det er vi sådan set enige i. Jeg har spurgt til, hvorfor den røde regerings forslag så er væsentlig ringere end det, der lå som udspil, inden den røde regering kom til. Nu vil jeg nøjes med at spørge: Har ordføreren læst sin egen regerings energioplæg, i hvilket der kunne have været nogle nye indtjeningsmuligheder for landbruget til at levere en klimavenlig omlægning? Det kunne f.eks. være gennem biogasanlæg. Har ordføreren læst det oplæg?

Kl. 19:50

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 19:50

Ida Damborg (SF):

Naturligvis har ordføreren læst det oplæg. Ordføreren har sandelig også været på besøg på et umanerlig godt biogasanlæg, drevet af nogle meget sindige, gode vestjyske bønder, som gerne vil have økonomien til at løbe rundt, og som faktisk har et godt anlæg. Det her anlæg, synes jeg, er et eksempel til efterlevelse rigtig mange steder rundt omkring. Så ja, det har ordføreren.

Ordføreren kan også konstatere, at vi desværre ikke på de 40 dage eller 10 uger, eller hvor længe vi har siddet i regering, har kunnet nå at lave en masse ting med hensyn til det, der tidligere blev spurgt om, nemlig bioætanolanlæg og ting og sager. Vi har desværre ikke kunnet nå det på 40 dage. Det, vi har nået, er, at vi har sat 50 mio. kr. af til udvikling af miljøteknologi det næste år. Det synes jeg er en god start, for vi ved, at det er en af de ting, vi og også landbruget skal tjene penge på i fremtiden.

Kl. 19:51

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Henrik Høegh.

Henrik Høegh (V):

Det var heller ikke nødvendigt, kan jeg oplyse ordføreren om, at bruge de 40 dage på at regne på, hvordan landbruget kan blive energileverandør. Socialdemokratiet og SF var ude at love erhvervet både to bioætanolanlæg og en masse nye halmleverancer inden valget. Det er bare det, jeg efterspørger, for det er stadig væk ifølge rød bloks ordfører en væsentlig del af deres begejstring for, hvor fremtiden ligger. Og så kan jeg ikke forstå, at når det f.eks. drejer sig om biogas, har man nu foreslået en NO_x-afgift, som især rammer biogasanlæg, og derudover giver det en ringere afregning end det, der lå i den tidligere regerings energiudspil. Hvordan hænger det her sammen? spørger jeg bare.

Kl. 19:52

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 19:52

Ida Damborg (SF):

Jeg gentager gerne for hr. Henrik Høeghs skyld, at regeringen på de måske 3 uger, vi havde til at lave et forslag til finanslov, ikke kunne nå at få etableret to andengenerationsbioætanolanlæg og halmanlæg. Jeg beklager, at vi ikke kunne nå det. Det er da ikke det samme, som at det ikke er en del af vores politik at gå den her vej, men hr. Henrik Høegh er, som resten af salen, udmærket klar over, at vi var under et tidspres for at få skabt en finanslov. Jeg synes, det er en god finanslov. Jeg synes, at det er dejligt at se, at vi øger forbruget af økologiske varer. Jeg synes, at det giver et signal om, at vi kan nå vores målsætning om at fordoble det økologisk dyrkede areal, og det glæder mig. Det er en målsætning, som den tidligere regering var langt fra. Man kan spørge sig selv, om målsætningen var til andet end pynt.

Kl. 19:53

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Det er fru Lene Espersen som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 19:53

(Ordfører)

Lene Espersen (KF):

Dansk landbrug leverer et uundværligt bidrag til Danmarks vækst, beskæftigelse, eksport, fødevarerikkerhed og naturforvaltning. Den danske landbrugseksport udgør 12 pct. af den samlede eksport, og den agroindustrielle eksport udgør 8 pct., så i alt 20 pct. af den samlede eksport kommer fra landbruget. Den samlede beskæftigelse inden for landbruget udgør 141.000 personer, heraf 105.000 lønmodtagere, og de lever af den produktion, vi har i Danmark, af gode landbrugsprodukter, der spises, forædles eller eksporteres; de 100.000 af personerne er beskæftiget i udkantkommunerne, og de resterende små 50.000 er beskæftiget i de øvrige kommuner.

Grunden til, at jeg som konservativ ordfører indleder med at opridse disse ikke alene ganske væsentlige, men også vigtige tal, vedrørende landbrugserhvervet, er, at jeg synes, at vi først og fremmest skal vise en anerkendelse af den væsentlige betydning, landbruget har for Danmark og for vores fremtidige vækstmuligheder.

Det kan selvfølgelig altid være politisk opportunt at klandre landmænd for alle de miljøudfordringer, vi står over for, ikke desto mindre er der faktisk få, der gør mere, end landbruget gør, for at være naturforvalter og passe på naturen, samtidig med at det skaber job. Man kan f.eks. bare se på, hvor elendigt kommunerne har håndteret de store mængder nedbør. Hvis det var landbruget, der havde udvist forsømmelighed og ladet ulækkert kloakvand flyde rundt i dan-

skernes boliger, var der for længst sket et politisk indgreb. Lad os kigge på problemerne samlet og ikke gøre enkelte brancher til prikelknabe; saglighed kommer man længst med, hvis man reelt ønsker at løse problemer.

Jeg hilser regeringens forslag om en natur- og landbrugskommission velkommen og håber, at netop sagligheden vil være afgørende for, hvad det er for løsninger, man så lægger frem.

Vi har brug for landbruget, og vi har brug for, at det vækster, for hvis der ikke er vækst i landbruget og der ikke tjenes penge, har man ikke råd til at investere i miljøteknologi, dyrevelfærd, økologisk omstilling og de øvrige områder, der har stor bevågenhed, og som er noget, som vi alle sammen ønsker at landbruget skal investere i. Derfor er det også afgørende, at de rammevilkår, landbruget agerer inden for, er fair og rimelige, og at de gives på lige fod med tilsvarende udenlandske konkurrenters konkurrencevilkår. Det er også en af grundene til, at den borgerlige regering, som Det Konservative Folkeparti har været en del af i 10 år, har gjort ganske meget for at lette landbrugets rammevilkår, herunder at få reduceret jordskatterne.

I Danmark har vi i forvejen særdeles høje lønomkostninger, og vi har verdens højeste skattetryk. Derfor skal man være yderst varsom med at påføre erhvervet nye skatter og afgifter.

Den borgerlige regering igangsatte for et par år siden et arbejde med at omlægge pesticidafgiften, så den i højere grad understøttede brugen af de mest skånsomme produkter. Det er meget klogt at lave en intelligent omlægning, men det er jo desværre lettere sagt end gjort, bl.a. fordi en del afgrøder, f.eks. kartofler, ville blive så hårdt ramt, at vi reelt flytter produktionen ud af landet, hvis vi ikke tænker os rigtig grundigt om. Vi skal naturligvis ikke nedlægge arbejdspladser, vi skal omlægge afgifter.

Vi vil gerne advare imod, at man ikke, når regeringen på et tidspunkt kommer med et forslag om omlægning af pesticidafgiften, kommer med et forslag, der medvirker til en udfasning af produktionen af særlige landbrugsprodukter, men at man netop prøver at lave en intelligent omlægning. Vi vil gerne se det som noget positivt, hvis den bekymring imødekommes af regeringen.

Vi vil gerne advare mod de vandplaner, der netop nu er ved at blive færdigbehandlet i Miljøministeriet. Vi vedstår naturligvis, at vi som en del af regeringen tog initiativet til at implementere vandrammedirektivet, men det har desværre vist sig, og det er en af grundene til, at VK-regeringen bremsede planerne, at vi med det oplæg, der i første omgang kom på bordet, med tusindvis af høringssvar, skød langt over målet i forhold til vores naboer. Et vandløb, der af tyske myndigheder blev betegnet på én måde, blev betegnet som det modsatte af danske embedsmænd. Det går naturligvis ikke, og derfor er det rigtig vigtigt, at vi tænker os godt om, før vandplanerne føres ud i livet.

Jeg synes i det hele taget, der er brug for, at vi ser på landbruget som en aktiv medspiller, når det gælder om at løse Danmarks vækstproblemer, klimaudfordringer og miljøproblemer. Det kan vi gøre i fællesskab. Og en af måderne at gøre noget for landbruget på, og det har alle ordførere faktisk været inde på i dag, er at skabe gode rammer for produktionen af biogas. Det er et af de billigste klimatiltag overhovedet, og det løser samtidig et kvælstofproblem. Jeg håber, at vi sammen kan få rammevilkårene til at falde på plads og nagelfæstet, således at de mange gode projekter, der er på tegnebrættet, også kan komme ud i naturen.

Vi har store udfordringer, EU-formandskabet venter forude, og en reform af landbrugspolitikken i EU skal på plads, så jeg håber, vi sammen kan trække i arbejdstøjet og skabe de bedst mulige vækstvilkår for dansk landbrug.

Jeg vil gerne på vegne af Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget anerkender, at dansk landbrug leverer et væsentligt bidrag til samfundsøkonomien og beskæftigelsen i Danmark særligt uden for de store kraftcentre.

Folketinget anerkender endvidere, at dansk landbrug drives i respekt for miljø og dyrevelfærd.

Folketinget opfordrer i forbindelse med implementering af kommende og nye krav til dansk landbrug regeringen til, at dette sker i harmoni med andre EU-lande, således at indfasningen sker på lige konkurrencemæssige vilkår.

Regeringen opfordres ligeledes til at fremlægge reelle konkurrenceforbedrende forslag til Danmarks store landbrugserhverv i stedet for nye krav, skatter og byrder.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 8).

Kl. 19:58

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er nu fremsat et forslag til vedtagelse, som vil indgå i de videre forhandlinger.

Der er en kort bemærkning fra fru Ida Damborg.

Kl. 19:58

Ida Damborg (SF):

Jeg er rigtig glad for at høre, at ordføreren glæder sig til samarbejdet om den nye landbrugspolitik i EU. Det glæder jeg mig rigtig meget til, og jeg rækker hånden ud og siger: Der har vi en fælles opgave.

Jeg vil også spørge ordføreren, om hun anerkender, at vi i Danmark har 69.000 km vandløb, og at det, som ligger i vandplanerne, handler om de 27.000 km af dem, og at man forventer at skulle arbejde med og dermed også kompensere landmændene for i runde tal 6.000-7.000 km vandløb.

Jeg er nødt til sådan lige at få proportionerne en lillebitte smule på plads i forhold til det her meget alvorlig fordyrende projekt for landbruget. Jeg er nødt til at sætte det i relief: Vi har 69.000 km vandløb, 27.000 km af dem er dem, man er i gang med at klassificere, 6.000-7.000 km er dem – vi når måske endda ikke engang så meget – vi ønsker at gå ind at arbejde med i de kommende vandplaner, og som landmændene skal kompenseres for.

Kl. 20:00

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 20:00

Lene Espersen (KF):

Jeg vil sige til SF's ordfører, at den borgerlige regering i hvert fald kunne se, at det forslag til vandplaner, som første gang blev sendt i høring, skød langt over målet og ramte bl.a. dansk landbrug helt uretmelig hårdt. Derfor valgte vi at sætte sagen i bero, herunder også studere, hvordan de andre lande egentlig var gået til opgaven.

Nu har vi jo ikke set regeringens forslag til vandplaner, det får vi først at se i morgen, så derfor er det svært for mig at kommentere det. Men jeg tror da, at SF's ordfører vil give mig ret i, at det jo altså ikke gavner miljøet, at vandløbet på den ene side af grænsen bliver klassificeret på én måde som noget naturligt og på den anden side bliver klassificeret som noget, der skal reguleres. Det giver simpelt hen ingen mening, det er dummere end dumt.

Derfor håber jeg selvfølgelig på, at fornuften finder en stor plads i vandplanerne i morgen, så vi kan efterleve de krav, der er fra EU, men gøre det på en forstandig måde.

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Ida Damborg.

Kl. 20:00

Ida Damborg (SF):

Jeg tror ikke, der er nogen, der ønsker at gøre noget, der er dummere en dumt, men jeg er nødt til at fastholde mit spørgsmål, om det ud af de 69.000 km vandløb, vi har i Danmark, er 27.000 km, der er blevet klassificeret. Jeg er sikker på, at miljøministeren i sin fremsættelse i morgen – nu skal vi ikke diskutere miljøpolitik – kommer med nogle rigtig gode forklaringer på baggrunden for de klassificeringer, man har. Jeg er sikker på, at man også ser på, om vandløbene er modificerede, stærkt modificerede eller naturlige. Det er jeg helt sikker på.

Men det, som vi skal i gang med at arbejde med, drejer sig om maks. 7.000 km vandløb, altså maks. 10 pct. af de vandløb, vi har i Danmark – det var det, der var lagt frem til høring af den tidligere regering – og jeg er nødt til at spørge: Kan det virkelig passe, at det, der kan vælte hele landbrugets økonomi, er, at vi skal i gang med at opretholde en god økologisk tilstand i 10 pct. af vores vandløb?

Kl. 20:01

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 20:01

Lene Espersen (KF):

Jeg vil sige til SF's ordfører, at vi som sagt ikke har set det forslag, som regeringen fremsætter i morgen, men temaet for debatten her i dag er jo netop, hvordan man kan sikre lige konkurrencemæssige vilkår for dansk landbrug. Og der er jeg da ikke optaget af, hvor mange vandløb vi har, hvor mange kilometer lange de er. Det, jeg er optaget af, er, at hvis vi går ind politisk og regulerer et område, skal vi ikke regulere det fuldstændig skævt, i forhold til hvad f.eks. vores naboer mod syd gør; det er jo de samme vandløb. Og der bliver der altså nødt til at være en eller anden form for sund fornuft i det, vi gør, og vi bliver også nødt til at skele til, hvordan konkurrencesituationen er.

Når man vedtager beslutninger i EU, er det jo ikke meningen, at et land skal overimplementere, i forhold til hvad alle andre gør, og derfor maner jeg også bare til besindighed og siger, at vi altså lever i en globaliseret verden, så lad os nu ikke påføre erhvervet nye miljømæssige forpligtelser, som ingen andre bliver påført. Det gavner ikke nogen, ud over at det lukker nogle landbrug og sender nogle arbejdspladser ud af landet.

Kl. 20:02

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ordføreren. Så er det fødevareministeren.

Kl. 20:03

Fødevareministeren (Mette Gjerskov):

Jeg vil først gerne takke for debatten, og så vil jeg gerne takke for alle de anerkendende ord, der har været om landbruget. Men jeg vil også sige, at jeg ud af debatten i dag åbenbart kan konkludere, at den allerallerstørste trussel mod dansk landbrug er, hvis vores regering formaster sig til at gennemføre de lovforslag, der lå på ministerbordene, da vi overtog dem. Det er åbenbart den allerallerstørste trussel, der kan udmales for dansk landbrug. Nu må man jo ikke sige det på engelsk, så man må ikke sige come on, men jeg vil bare sige: Kom nu op i gear, vi må lige komme videre. Der er altså nye boller på suppen, vi skal have en balance her. Der skal være en balance mellem produktionen og naturen. Det er den balance, vi gerne vil levere, og vi vil gerne hjælpe landbruget til en god fremtid, til en fremtid

med indtjening, til en fremtid med beskæftigelse, til en fremtid med produktion af kvalitetsvarer, som er bæredygtige. Det er det, det drejer sig om, det er der, dansk landbrugs fremtid ligger.

Jeg synes, det har været interessant at følge debatten. Det glæder mig jo selvfølgelig, at vi alle er bekymret for landbrugets fremtid, men når fru Mette Bock fra Liberal Alliance f.eks. udråber lønoms-kostningerne til at være et kæmpe problem, vil jeg sige, ja, de er højere i Danmark. Men havde Liberal Alliance forestillet sig, at vi i dansk landbrug skulle konkurrere med lønninger på 40 kr. og 60 kr.? Det skal vi da ikke. Desuden er det ikke noget, som vi bestemmer i Folketinget. Vi har noget, der hedder arbejdsmarkedets parter, som drøfter det, det er ikke et rammevilkår, jeg som minister kan gøre noget ved.

Så kan jeg også høre, at meget af diskussionen har drejet sig om energiforhandlingerne, og der synes jeg jo måske, det er lidt upas-sende for mig som fødevareminister at stå og begynde at forhandle om energi på klima- og energiministerens vegne her i Folketingssalen. Jeg ved, at alle partier, og især dem, som har talt rigtig meget om det, er inviteret til forhandlingerne, og så gå dog til de forhand-linger og få det diskuteret. Jeg skal blot komme med den ene be-mærkning, at man altså ikke kan forlange at få en afregning for bio-gas, der er rigtig meget højere, og at energiforliget så samtidig skal koste mindre. Altså, der må være en balance i det her, og den balan-ce efterlyser jeg faktisk.

Jeg er heller ikke enig, når hr. Erling Bonnesen siger, at den her regering leverer nye krav, skatter og byrder. Jeg aner ikke, hvad han taler om. Vi gennemfører, som vi har sagt i regeringsgrundlaget, den pesticidafgift, som har ligget på bordet i årevis, vi gennemfører vand- og naturplanerne, som har ligget på bordet i årevis, og det er det. Hvad er det for nogen nye byrder, der bliver talt om? Det er nogle eventuelle, mulige byrder, der måtte komme engang, når nat-ur- og landbrugskommissionen er færdig. Lad os nu tage diskussio-nen på det tidspunkt. Det, som jeg er optaget af, er, hvordan det er nu. Vi nedsætter den her natur- og landbrugskommission, og den skal kigge på de langsigtede problemstillinger, og den skal komme med løsninger til, hvordan vi får fordelt det areal, som Danmark be-står af, så man både kan drive et landbrug og have en natur. Det er det, landbrugskommissionen skal.

I mellemtiden er jeg faktisk stærkt optaget af, at vi får sat gang i nogle ting. Jeg har flyttet over 600 mio. kr. over på den grønne om-stilling. Det er det, jeg har gjort de første 2 måneder, og det er det, der står i finansloven. Jeg har lavet et initiativ i forhold til økologi. Jeg har sagt meget klart, at vi vil have økologi ind i de offentlige køkkener, at vi nu skal drive efterspørgslen, for alt det fedteri med at give lidt støtte her og der til en omlægning har jo ikke virket. Det har tydeligvis ikke virket, det er gået i den forkerte retning. Jeg synes, det er vigtigt, at vi holder fast i, at vi kan gøre noget her og nu, og det er den grønne omstilling, vi stiller landbruget i udsigt.

Kl. 20:07

Derudover vil vi også komme med en meget langsigtet planlæg-ning. Det er det, det handler om for os, og det tror jeg faktisk land-bruget vil anerkende, nemlig at langsigtet planlægning er noget, som man i landbruget har brug for; man kan ikke have nye regler hvert kvartal. Nu er der blevet talt om husdyrgodkendelserne. Jeg kan kun konstatere, at det så er miljøministerens område, men jeg kan da og-så lige give det en meget kort bemærkning med på vejen. For jeg stod nemlig på den her talerstol og holdt ordførertalen for Socialde-mokraterne, da den lov blev gennemført, og vi sagde, at det var no-get bureaukratisk juks, og vi fik ret. Det er jo ikke altid rart at få ret, især ikke når det går ud over landbruget og landbrugets konkurren-ceedevne og Danmarks mulighed for vækst og beskæftigelse, at folk i årevis står og venter på at få en miljøgodkendelse, og det har været fuldstændig uacceptabelt.

Så jeg står altså som ny fødevareminister og har sammen med regeringsmagten modtaget et landbrug, som er belastet af ikke at have tilpasset sig miljøkravene og ikke at have tilpasset sig naturkravene, og et landbrug, som er i enorm gæld, og som samtidig har en dårlig produktivitet. Det vil vi gøre noget ved. Vi har ambitioner på landbrugets vegne. Det kan godt være, at jeg ikke er medlem af Venstre, men derfor kan jeg godt have ambitioner på landbrugets vegne, og det har jeg, og jeg tror på, at landbruget har en fremtid.

Jeg tror på, at vi kan give dem noget, og jeg vil vældig gerne samarbejde om det, for jeg tror, at der, når vi lige kommer en lillebitte smule over det her med, at vi har fået nye pladser her i Folketings-salen, så også er muligheder for, at vi kan samarbejde, med Venstre, med Konservative, med Dansk Folkeparti, med Liberal Alliance, om mange af de her ting. For hvis alle de ord, der er kommet i dag, om, hvor meget man gerne vil landbruget, passer og vi nu prøver at lægge en retning i forhold til, hvor fremtiden ligger henne for dansk landbrug, så tror jeg, vi kan komme rigtig langt. Jeg tror virkelig, vi kan komme langt, og jeg sporer også en spirende optimisme derude.

Men det vigtigste, vi kan gøre, er at lytte til dem, det vigtigste, vi kan gøre, er at tage dialogen med dem; at vi tager dialogen med hinanden herinde i Folketinget, men at vi også tager dialogen med landbruget derude, så vi finder nogle løsninger, som alle kan være med til. Så tror jeg faktisk, at mange landmænd også meget gerne vil hjælpe mig lidt med og hjælpe miljøministeren med at få dyrket lidt naturpleje indimellem, når vi så også producerer alt det andet, der også skal produceres i landbruget.

Så min opfordring er altså et samarbejde omkring landbruget, men også, at vi nu må op i gear, at vi nu må have nogle ambitioner på landbrugets vegne. Nu er det slut med at kigge tilbage på alt det, der er gået galt, nu må vi videre.

Kl. 20:10

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til fødevareministeren. Der er et par korte bemærkninger, først fra hr. Erling Bonnesen.

Kl. 20:10

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Der er nye boller på suppen, siger fødevareministeren. Jamen det kunne jo være godt, hvis det så var nogle gode boller, der var på suppen, så man også fik lyst til at deltage i festmåltidet – som det jo næsten skulle foldes ud til at være. Så der kan man bare håbe på, at det kommer på et tidspunkt. Men hvad er det så for boller, vi kan se på suppen lige nu? Ministeren må jo et eller andet sted være fuldstændig klar over det, men jeg vil bare nævne to ting, og om det så er melboller eller kødboller, må ministeren selv finde ud af.

Med hensyn til fødevareforskning er det fuldstændig konkret fra den nye, røde regerings side: færre penge til forskning. Altså, det er ikke udvikling, det er den modsatte vej. Og så vil jeg bare lige sige to ord om vandløbsplanerne, som vi jo ellers har diskuteret i helt andre regier også, men ministeren nævnte det selv. Det er jo korrekt, at det har været længe undervejs, og vi er nogle stykker, der har taget fat i det. Det er jo nu, man skal ændre det, det er jo nu, ministeren i regeringskollegiet har et medansvar for det, der bliver besluttet. Så det er jo ikke rigtigt at sige, at det er alt det forberedende arbejde, der er gået galt. Næh, der er jo netop lavet en masse forberedende arbejde, det har været i høring, og det er nu, man kan ændre det. Og man kan ændre det. Hvorfor er det så, at ministerholdet vil acceptere, at op til en fjerdedel af det danske produktionsareal står til at ryge ud af produktion?

Kl. 20:11

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 20:11

Fødevareministeren (Mette Gjerskov):

Jeg har talt om nye boller på suppen. Hr. Erling Bonnesen taler om, om det er kød- eller melboller, men jeg synes mere, hr. Erling Bonnesen har travlt med at finde håret i suppen. For hvad handler det her om? Vand- og naturplanerne kommer i morgen, så lad os diskutere dem i morgen, når hr. Erling Bonnesen har set, hvor meget vi har nået at forbedre det på de 8 uger, vi har haft til det. Hr. Erling Bonnesens parti har haft 10 år til at planlægge det her, og det har de gjort rigtig, rigtig skidt. Det har været sendt i høring med regeringsgodkendelse, og det har været til debatter, og jeg skal komme efter dig, i de tidligere regeringspartier, og det kom der ikke noget særlig godt ud af. Men den nye regering står med kniven på struben, fordi det her skulle have været gennemført for 2 år siden, og Europa-Kommissionen har ikke kun sendt en åbningsskrivelse og en begrundet udtalelse, de har også sendt os en stævning, så vi kommer for Domstolen. Vi vil ikke for Domstolen. Vi vil gennemføre de EU-regler, der skal gennemføres, og som vi har lovet at gennemføre og forpligtet os til at gennemføre.

Kl. 20:12

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 20:12

Erling Bonnesen (V):

Det er den til enhver tid siddende regering, der har ansvaret for de konkrete beslutninger. Det tror jeg hurtigt vi kan blive enige om. Om det så er kødboller eller melboller, eller om vi lige skal finde bare ét hår i suppen, eller om vi skal spørge, hvor mange hår der er i suppen – lad det ligge. Vi kan bare konstatere, at det, som den nuværende regering er på vej til med vandplanerne – nu kender vi dem så ikke før i morgen, men man kunne have visse bange anelser, i hvert fald hvis det bliver gennemført, sådan som det lå, måske med nogle små ændringer – i løbet af nogle få år vil resultere i, at op til en fjerdedel af det danske produktionsareal ryger ud af produktion. Hvordan har fødevareministeren det egentlig med det? Jeg kan godt forstå, at fødevareministeren kommer op i det røde felt nu, for det er nu, at ansvarets benlås klapper.

Kl. 20:13

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 20:13

Fødevareministeren (Mette Gjerskov):

Jeg kan overhovedet ikke forestille mig en situation, hvor regeringen vil tillade, at så stor en del af landbrugsarealet bliver taget ud af drift, sådan fuldstændig sporadisk og tilfældigt, afhængigt af hvor der falder regn. Det er jo ikke sådan, vi arbejder.

Jeg synes måske nok hellere, at hr. Erling Bonnesen skulle overveje, om ikke han skulle prøve at se på de vandplaner, der kommer i morgen. For sagen er jo den, at det, hr. Erling Bonnesen argumenterer imod, er det, den tidligere regering havde efterladt, da de forlod regeringskontorerne. Men nu må vi jo se i morgen, hvor meget der er repareret på det. Og vores hensigt har netop været at modificere vandplanerne og forbedre dem, men vi har ikke haft mulighed for at lave arbejdet forfra; vi har været nødt til at tage udgangspunkt i det, der lå. Men der er jo ikke nogen tvivl om, at meget af det, som jeg også arbejder på i forbindelse med den grønne omstilling i forhold til de støttemuligheder, der er, og i forhold til EU-reformen, er at sørge for, at der er finansiering til landbruget til de vandplaner.

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Henrik Høegh for en kort bemærkning.

Henrik Høegh (V):

Tak. Jeg kan glæde mig over, at en af de ting, vi vedtog i »Grøn Vækst 2.0«, var at lave en omverdensanalyse, som viste, må vi indrømme, at vi var på vej til at implementere nogle miljø- og vandplaner, der var væsentlig mere ambitiøse end planerne i landene omkring os. Det var vi på et tidspunkt, da den daværende socialdemokratiske miljøordfører i øvrigt sagde, at nu skulle vi lave kvælstofreduktioner på 32.000-33.000 t i stedet for de 9.000-10.000 t, som der bliver snakket om nu.

Så skal jeg beklage, hvis man har det indtryk, at jeg har prøvet at bringe energiforhandlingerne ned i salen. Jeg havde sådan set bare et håb om, at de ordførere, som udtale sig i rosende vendinger om, hvad energi kunne være for landbruget, også havde sat sig ind i, hvad deres egen regering har foreslået. Det er sådan set det modsatte. Omverdensanalysen, som er fødevareministerens ansvar, skulle have været færdig i september-oktober. En vigtig del af den – og det blev der gjort ekstra meget ud af – var at finde ud af, hvor store energigifter fødevareromsiderne i Danmark betaler i forhold til landene omkring os. Det kunne have været godt at have for dem, der forhandler nu. Hvorfor bliver det nu først færdigt, når regeringen i øvrigt samtidig vil have klima- og energiforhandlingerne afsluttet?

Kl. 20:16

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 20:16

Fødevareministeren (Mette Gjerskov):

Jeg hører en mistænkeliggørelse fra den tidligere fødevareminister. Det lyder, som om jeg sidder og forsinker en analyse ovre i Fødevareministeriet. Det vil jeg gerne have mig frabedt. Den tidligere minister har iværksat en rammevilkårsanalyse, og hvis han ville have haft hurtigere svar, burde han have givet nogle mere præcise ordrer i sin tid. Jeg afventer, at arbejdet bliver færdigt, og det bliver det engang i december måned, og så skal jeg nok sende det over til Folketinget. Men jeg har ikke set det. Så jeg kan ikke svare. Det er ikke mig, der har iværksat arbejdet, og det er ikke mig, der har fastsat tidsfristerne. Jeg afventer resultatet af et arbejde, der er iværksat af den tidligere regering, og jeg synes ikke, det er pænt at stå og insinuere, at jeg forsinker det med vilje for at genere en eller anden proces.

Kl. 20:16

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Henrik Høegh.

Kl. 20:16

Henrik Høegh (V):

Jeg skal lige gentage, at jeg prøver at spørge til, hvorfor den er forsinket. Det kan man vel godt svare på, uden at skulle sige, at der er tale om mistænkeliggørelse.

Lad mig vende mig mod et andet punkt, nemlig de 650 mio. kr., som den grønne omlægning koster. Den socialdemokratiske ordfører sagde, at der er 650 mio. kr. til miljøteknologi. Jeg mener jo, at de 650 mio. kr. både er til økologi og en række andre grønne ting. Det hele går ikke til miljøteknologi.

Jeg forstår på ministeren, at hun hellere vil støtte den økologiske afsætning. Jeg spørger bare: Det kan være godt, det kan være dejligt, at man øger afsætningen af økologiske produkter, men problemet er jo, at importen de seneste 10 år er blevet fordoblet og den danske

økologiske produktion er steget med ca. 20 pct., så hvad har ministeren tænkt sig gøre, for at det her ikke blot bliver en forøgelse af importen? Vi glæder os jo over eksporten, men det gælder mejeriprodukter, og inden for dem er vi rigtig stærke og konkurrerer med de andre. Der, hvor der er meget arbejde og mange løntimer, har vi svært ved at konkurrere. Hvordan kan vi sikre os, at det her ikke blot medfører øget import?

Kl. 20:18

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fødevareministeren.

Kl. 20:18

Fødevareministeren (Mette Gjerskov):

Hvis jeg på noget tidspunkt har sagt, at vi har afsat 650 mio. kr. til miljøteknologi, så beklager jeg. Det er generelt til landdistriktsprogrammet, herunder til miljøteknologi, men 650 mio. kr. er jo også mange penge, det må vi vel trods alt være enige om.

Hvad angår økologi, er det et problem, om det bliver import. Jeg har set tallene for import og eksport. Jeg glæder mig over, at vi kan eksportere. Pointen er, at vi ikke har fået øget det økologiske areal, og derfor kan vi ikke levere de økologiske varer, som nogle af danskerne har bedt om. Det skyldes bl.a., at der ikke har været optimisme nok i økologierhvervet til at sige, at nu omstiller vi. Man kan jo se, at det er gået ned. Det er jo mærkeligt nok, at det er en del af landbruget, som har haft vækst i den forstand, at beskæftigelsen og eksporten er blevet øget, men der har ikke været fremgang i arealet.

Det, jeg prøver her, er at puste nyt liv i troen på, at vi vil økologi. Vi vil købe økologi i de offentlige køkkener, så erhvervet kan roligt omlægge til økologi. Vi skal nok sørge for, at der er nogle, der vil købe det.

Kl. 20:19

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Mette Bock for en kort bemærkning.

Kl. 20:19

Mette Bock (LA):

Tak for det. Fra Liberal Alliances side ser vi også frem til et samarbejde om det, der måtte komme ud af den kommende natur- og landbrugskommission, men jeg vil sige, at et samarbejde altså forudsætter, at det faglige grundlag er i orden. Nu kan jeg forstå, at det er meget magtpåliggende, at vi skal have gennemført de her EU-regler, så vi ikke kommer for en domstol, men har det ingen betydning, at det faglige grundlag for de konkrete implementeringsplaner i den grad er blevet udfordret og anfægtet? Altså, skal vi simpelt hen bare gennemføre det for at gennemføre det, og så er det ligegyldigt, om det faglige grundlag er i orden?

Kl. 20:20

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 20:20

Fødevareministeren (Mette Gjerskov):

Jeg mener bestemt, man altid skal have sit faglige grundlag i orden, altid. Jeg ved, at der er blevet nedsat en lang række arbejdsgrupper under den tidligere regering for at gennemtjekke det faglige grundlag, og arbejdet derfra kommer med ind i natur- og landbrugskommissionen. Derfor fortsætter vi jo med at sørge for, at der bliver et bedre og bedre fagligt grundlag. Det vil også være det, der vil være reflekteret i forhold til vand- og naturplanerne. Nu gennemfører vi første fase, men vi stopper jo ikke der, vi tager hele det faglige grundlag med i forhold til anden fase.

Kl. 20:20

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Mette Bock.

Kl. 20:20

Mette Bock (LA):

Vil det sige, at ministeren kan garantere, at det faglige grundlag er hundrede procent i orden fra første fase?

Kl. 20:20

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Ministeren.

Kl. 20:20

Fødevareministeren (Mette Gjerskov):

Det, jeg siger, er, at det, vi laver nu, er at tage udgangspunkt i den tidligere regerings udkast, og så modificerer vi det, og der er ganske rigtigt kommet over 4.000 høringssvar. Det vil sige, at vi modificerer det der, hvor vi kan reparere, og reparerer der, hvor repareret kan. Så gennemfører vi det nu. Så kommer der en anden fase, og den kommer, efter at natur- og landbrugskommissionen også har haft hele det her faglige grundlag oppe at vende. Så jeg synes faktisk, vi prøver at tilgodese alle parter på bedste vis i forhold til vand- og naturplanerne og samtidig også tager hensyn til, at vi ikke sætter ambitionsniveauet højere, end at det nu kan gennemføres på de 4 år, der kun er tilbage, i stedet for de 6 år, der oprindeligt var.

Kl. 20:21

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til fødevareministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted tirsdag den 6. december 2011.

Kl. 20:21

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):
Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes på tirsdag, den 6. december 2011, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til ugeplanen, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 20:22).
